

CRP V5-1723

Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence

Zaključno poročilo

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Geodetski inštitut Slovenije

Ljubljana, 30. september 2019

Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence

Zaključno poročilo

(Obdobje trajanja projekta: april 2018 - september 2019)

Številka projekta (ARRS): V5-1723

Pogodba MGRT: C2130-18Z160047

Pogodba MOP: 2550-18-540003

Sofinancerji:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Ministrstvo za okolje in prostor

Sodelujoče inštitucije:

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Geodetski inštitut Slovenije

Odgovorni nosilec projekta:

Dr. Igor Bizjak (UIRS)

Avtorji poročila:

UIRS

Dr. Igor Bizjak

Mag. Andrej Gulič

Mag. Borut Pegan Žvokelj

Dr. Sabina Mujkič

Boštjan Cotič

Barbara Mušič

GIS

Dr. Dalibor Radovan

Blaž Kovačič

Dr. Sebastjan Meža

Marko Zore

Sodelavci pri projektu:

Simon Koblar, Urška Turk

Ljubljana, 30. september 2019

KAZALO

1.0	Uvod.....	5
2.0	Analiza literature in virov ter zakonodajnih in razvojnih dokumentov	9
2.1	Literatura.....	9
2.2	Zakonodajni okvir na področju gospodarstva in urejanja prostora	28
2.3	Študije in raziskave.....	31
2.4	Strateški in programski dokumenti na nacionalni in regionalni ravni v Sloveniji	34
3.0	Metodologija	38
3.1	Definicije poslovnih con in subjektov inovativnega okolja	39
3.2	Metodologija določevanja tipologije in razvoja poslovnih con.....	41
3.3	Kriteriji in kazalniki za pripravo tipologije poslovnih con (in subjektov inovativnega okolja) ..	48
3.4	Nabor kriterijev, kazalnikov in njim pripisanih uteži.....	54
3.5	Prikaz načina izračuna pomembnosti prostora za poslovne cone.....	65
3.6	Opis metodološkega okvira za razvrščanje poslovnih con po gospodarskih dejavnostih	65
4.0	Razvojni ukrepi za spodbujanje trajnostnega razvoja poslovnih con in subjektov inovativnega okolja	68
4.1	Ukrepi za spremljanje obstoječega stanja	73
4.2	Ukrepi za umeščanje in razvoj poslovnih con v prostoru	78
4.3	Poslovni, finančni in davčni ukrepi	84
4.4	Ukrepi za izboljšanje prepoznavnosti poslovnih con, njihovih značilnosti in ponudbe	91
4.5	Drugi ukrepi.....	93
5.0	Model in strategija upravljanja poslovnih con in subjektov inovativnega okolja.....	96
5.1	Metodologija trženja poslovnih con.....	96
5.2	Priporočila za razvojne ukrepe na področju gospodarskega in prostorskega razvoja poslovnih con	98
5.3	Cilji.....	99
5.4	Kazalniki ukrepov in prioritete.....	99
5.5	Akcijski načrt	134
6.0	Evidenca poslovnih con in subjektov inovativnega okolja	135
6.1	Zasnova evidence	136
6.2	Priprava popisnega lista	146
6.3	Izdelava aplikacije za vodenje evidence	146
6.4	Izvedba terenskega popisa	146
6.5	Analiza rezultatov popisa in glavne ugotovitve	147
7.0	Aplikacija za zajem, spremljanje in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah	180
7.1	Zasnova spletne aplikacije.....	180
7.3	Povezljivost podatkovne zbirke z evidenco funkcionalnih degradiranih območij (FDO) in potrebni koraki za vzdrževanje evidence in njen prenos v prostorski informacijski sistem (PIS) in kasneje v e-prostor.....	188

8.0	Diseminacija	191
9.0	Zaključki in predlogi za nadaljnje delo	197
10.0	Literatura in viri	200
11.0	Priloge	204
11.1	Priloga 1 - Vzpostavitev spletnega pregledovalnika podatkov »POSCO« s prilogami	204
11.2	Priloga 2 - Kartografski prikazi	204

1.0 Uvod

Uvodoma izhajamo iz spoznanja, da Slovenija še nima strategije upravljanja na področju poslovnih con in subjektov inovativnega okolja. Ravno tako država zaenkrat še ne razpolaga s celovitim strateškim razvojnim dokumentom na področju spodbujanja razvoja in umeščanja poslovnih – oz. podjetniških, industrijskih, proizvodnih, obrtnih, storitvenih in drugih con, kot jih velikokrat imenujemo – v prostor. Terminologija na tem področju še ni usklajena, tako da so načini in oblike njihovega pojmovanja zelo različne in s tem tudi otežena njihova primerjava. To vrzel deloma zapolnjuje veljavna Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS), ki opredeljuje cilje in usmeritve dolgoročnega razvoja gospodarskih con v Sloveniji.

Problem

Osnovni problem predstavlja izostanek ustrezne, času prilagojene strategije upravljanja na področju poslovnih con in subjektov inovativnega okolja. Slovenija ima veliko število različnih con, ki so različno poimenovane, različnih vsebin in velikosti. Vse to prispeva k razdrobljenosti in neorganiziranosti, saj se vsaka občina kot dober gospodar prizadeva vzpostaviti poslovno cono na svojem območju četudi zanjo nima ustreznih prostorskih, infrastrukturnih, poslovnih, organizacijskih in človeških zmogljivosti. Vse to vpliva na neracionalno in netrajnostno rabo prostora ter na povečanje negativnih vplivov na gospodarstvo in okolje, ki ga povzroča nepovratna izguba razpoložljivih (velikokrat tudi kmetijskih) zemljišč, povečan potniški in tovorni promet, raba energije in neracionalno (včasih celo neupravičeno) investiranje v opremljanje zemljišč. Manjše občine težko samostojno zagotovijo vse potrebne prostorske ter infrastrukturne pogoje (npr. zadostno velikost poslovne cone, zmogljiv priključek na električno omrežje, priključek na industrijski plin, priključek na železniško omrežje ipd.) in ostale vire (človeške, finančne, ipd.).

Osnovna naloga projekta je bila konceptualna opredelitev in predlog akcijskega načrta za rešitev naslednjih problemov:

- Prostorska razporeditev, tematska usmerjenost in obseg poslovnih con ni usklajen med občinami, regijami ter državo in ne sledi usmeritvam Strategije razvoja Slovenije. To ovira usklajen gospodarski razvoj na ravni države, regij in občin.
- Prostorska razporeditev poslovnih con ni usklajena z dejanskimi zmogljivostmi, ki jih ponujajo razpoložljiva funkcionalno degradirana območja. Vse to vpliva na netrajnostno rabo prostora in zapravljanje razpoložljivih prostorskih, okoljskih, gospodarskih in človeških virov.
- Manjka splošno sprejeta opredelitev pojma poslovne cone v prostorskem, gospodarskem in pravnem smislu, kar ovira njihovo enotno evidentiranje.

- Obstoječa baza podatkov (agencija Spirit Slovenija) po ažurnosti in kakovosti podatkov ni najbolj primerna za načrtovanje naložb, niti za njihovo promocijo v mednarodnem prostoru. To otežuje pritegovalnost (tujih in domačih) naložb in njihovo načrtovanje.
- Obstoječa baza podatkov, ki smo jo pridobili s strani Agencije Spirit ni vključena v sistemsko zbiranje, urejanje in vzdrževanje v sklopu uradnih podatkov javne uprave. To otežuje standardiziran pristop in povzroča nesmotrno porabo javnih sredstev.
- Podatkovna baza ima le funkcijo evidence, ne pa uradnega registra, ki bi ga (skupaj z investicijskimi ukrepi) podpirala zakonodaja. To otežuje trajnostni pristop k upravljanju poslovnih con.
- Podatkovna baza ni odprti podatek javne uprave skladno z usmeritvami MJU in portalom OPSI (Odprti Podatki Slovenije). To otežuje transparentnost in dostop do podatkov za investitorje.
- Podatkovna baza trenutno ni vključena v projekt e-Prostor, kar pomeni, da ni del sistema prostorskih podatkov javne uprave.
- Kot posledica navedenega na vseh teritorialnih ravneh (država, regija, občina) ni razvojnih usmeritev in ukrepov na področju spodbujanja razvoja poslovnih con.

Cilji

Glavni cilji, ki smo si jih zastavili so naslednji:

1. Izdelati metodologijo, na podlagi katere se bodo opredelili kriteriji za določitev tipov poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji. Metodologija bo omogočila tudi poenotenje definicij na tem področju.
2. Izdelati modela upravljanja in trženja poslovnih con ter subjektov inovativnega okolja in pripraviti izhodišča oz. priporočila za usmerjanje razvojnih ukrepov na področju gospodarskega in prostorskega razvoja za posamezne tipe poslovnih con po dejavnostih in velikosti, ki naj bi prispevala k učinkovitejšemu usklajevanju aktivnosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.
3. Predlagati rešitve za trajno in redno spremljanje in vzdrževanje stanja podatkov poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji ter pripraviti koncept aplikacije za zajem, vodenje in posodabljanje podatkov o conah in subjektih inovativnega okolja.
4. Na podlagi testnega vzorca vzpostaviti zasnove evidence poslovnih con in subjektov inovativnega okolja.

Na vsebinskem področju predlaganega projekta pomembno izhodišče predstavljajo rezultati projekta »Gospodarske cone Republike Slovenije na svetovnem spletu« (Gulič in Bizjak, 2012), ki je podal predlog poimenovanja in kategorizacije poslovnih con v navezavi na veljavno Strategijo prostorskega razvoja Slovenije. Projekt, ki je bil izdelan za javno agencijo JAPTI (zdaj Spirit Slovenija), je tudi vzpostavil evidenco poslovnih con, ki je temeljila na podlagi anketnega ugotavljanja takratnega dejanskega stanja po občinah. Evidenca je dostopna preko spletne aplikacije na naslovu »<http://www.investslovenia.si/>«. Do leta 2012 je evidenco vzdrževal Urbanistični inštitut RS, ki je tudi izdelal aplikativno rešitev v obliki spletnega GIS-a, ki je omogočal tudi pregled gospodarske infrastrukture ter objektov iz katastra stavb. Pregled poslovnih con iz te evidence, ki ga je v svojem diplomskem delu opravil Žokalj (2011) je pokazal, da je pregledovalnik dober pristop do podatkov o poslovnih conah, da pa bi bilo potrebno vnos razširiti še na tako imenovana opuščena industrijska (brownfield) območja. Žokalj tudi predlaga, da se določene dejavnosti združujejo na določenih območjih, ker potrebujejo specifično infrastrukturo.

V poročilu o prostorskem razvoju (Fonda in ostali, 2016), ki se nanaša na Strategijo prostorskega razvoja Slovenije je zapisano, da se kažejo težave pri propadanju industrijskih območij in preveliki razpršenosti poslovnih con. Med ugotovitvami je zapisano, da je potrebno spodbuditi večjo uporabo degradiranih območij, ki pa jih je možno revitalizirati in uporabiti tudi za poslovne cone. Tudi v Nacionalnem poročilu o urbanem razvoju – Habitat III (Vodeb in ostali, 2016) je omenjeno, da je proces vzpostavljanja

gospodarskih con v začetku potekal spontano in nepovezano, kar je tudi trenutni odraz stanja poslovnih con v prostoru, ki bi ga lahko opredelili z izrekom »V vsako občino poslovna cona«. Ugotovitve projekta »Strokovne podlage za upravljanje in prostorski razvoj gospodarskih con na Gorenjskem« (Gulič in Bizjak, 2006), ki je predlagal, da bi se v Gorenjski statistični regiji vzpostavil Gospodarski center Gorenjske, ki bi združeval cone, samo potrjujejo, da občine praviloma niso zainteresirane za povezovanje temveč želijo vzpostaviti poslovno cono(e) na svojem ozemlju. Potočnik Slavič Irma (2010) v svoji analizi poslovnih con opozarja, da je večina con miniaturna, da se pojavljajo na cenovno ugodnejših ravneh površinah, kar velikokrat posega v kmetijske površine in da se cone velikokrat niso razvijale načrtno temveč stihijsko, kar pomeni dodatno obremenitev za obstoječo infrastrukturo. Ugotovila je tudi, da na eni strani obstaja velik interes s strani podjetnikov, ki bi svoje prostore iskali oziroma gradili na ustreznih zemljiščih, po drugi strani pa občine ponujajo veliko majhnih, slabo zasadenih in nekonkurenčnih zemljišč, kar vpliva na njihovo slabšo zasedenost in višanje stroškov upravljanja za občine.

Kot je že v projektni nalogi omenjeno je poimenovanj poslovnih con več in le-ta med seboj niso usklajena, kar ugotavlja tudi David Bole (2010) in pred njim Gregor Čok (2003). Nadalje Bole ugotavlja še, da so bile opravljene določene tipizacije con in sicer na podlagi velikosti in njihovega vpliva.

Iz pregleda literature in zaključenih projektov je razvidno (Potočnik Slavič, 2010; Žokalj, 2011; Gulič in Bizjak, 2012; Koželj, 2016; Lampič in ostali, 2016;), da uradna evidenca poslovnih con ne obstaja. Obstaja evidenca poslovnih con (Gulič in Bizjak, 2012), ki jo uporablja Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije – SPIRIT. Obstajajo tudi evidence degradiranih območij (Koželj, 2015; Lampič in ostali, 2016), katere bi lahko z revitalizacijo uporabili tudi za namen izgradnje poslovnih con, nekatere med njimi pa celo spadajo med poslovne cone saj se na določenem delu cone še odvija poslovna dejavnost, drugi del pa je opuščen. Z evidenco lahko povežemo tudi aplikativne rešitve, ki so bile narejene za dopolnjevanje in ažuriranje con s strani vzdrževalcev in spremljanje ter iskanje po evidenci s strani zainteresirane javnosti. Trenutno sta aplikativni rešitvi izdelani le za evidenco poslovnih con pri agenciji SPIRIT (Gulič in Bizjak, 2012; www.investslovenia.si) in za evidenco degradiranih območij (Lampič in ostali, 2016; crp.gis.si). Obe aplikativni rešitvi sta narejeni kot spletni aplikaciji, ki omogočata preprosto iskanje po bazi podatkov in preprosto analitiko. Aplikacija, ki je bila prvotno narejena za agencijo JAPTI (sedaj SPIRIT) je v osnovi omogočala tudi določene GIS funkcije kot so prikaz različnih plasti podatkov (ceste, kataster objektov, DOF ...), ki so dopolnjevali plast poslovnih con in je že v osnovi zajela tudi podatke o komunalni opremljenosti območij, oddaljenosti od postaj javnega potniškega prometa ipd.. Kasneje so GIS aplikacijo zamenjali z Google zemljevidi in manjšim naborom atributnih podatkov, z namenom njenega hitrejšega delovanja. Na podobni osnovi, a novejšega datuma, je narejena tudi aplikacija za prikaz degradiranih območij. Izdelava delujoče spletne GIS aplikacije je lahko zelo zahteven projekt, ki lahko traja precej časa in zahteva precejšnja finančna sredstva.

V globalnem merilu je Slovenija relativno majhna in razvita članica OECD, ki lahko izkoristi določene konkurenčne prednosti predvsem v nekaterih dejavnostih, ki potrebujejo visoko strokovno delovno silo z dobrim dostopom do znanja in tehnologije. Zaradi svoje majhnosti Slovenija ni zanimiva z vidika velikosti trga, je pa zanimiva z vidika ugodne geografske lege, bližine gospodarsko razvitih držav članic EU ter transportne infrastrukture. S svojimi strateškimi usmeritvami želimo Slovenijo umestiti kot zeleno, aktivno, zdravo in digitalno regijo z vrhunskimi pogoji za ustvarjanje in inoviranje, usmerjeno v razvoj srednje in visoko tehnoloških rešitev na nižnjih področjih, ki so regulirana z različnimi predpisi in pogoji, ki jih je potrebno upoštevati pri njihovem razvoju.

Občine se zavedajo, da morajo za svoj obstoj in razvoj vlagati tudi v zagotavljanje razvojne infrastrukture, ki naj bi spodbudila demografski razvoj in razvoj gospodarstva po posameznih območjih. Pri tem pa iščejo različne poti, ki pogosto niso povezljive s prizadevanji v sosednjih in drugih občinah (npr.

spodbujanje razvoja poslovnih con). Pogosto razvojne želje posameznih občin nimajo stvarnih osnov. V potrditev trditve lahko navedemo primera umeščanje izobraževalnih centrov (srednjih šol in fakultet) in izvajanje izobraževalnih programov za pridobivanje znanja in poklicev za katere v lokalnem in širšem okolju ne obstajajo primerne zaposlitvene možnosti. Neustrezna prometna ali energetska infrastruktura za opravljanje določenih vrst dejavnosti.

Ko govorimo o pripravi izhodišč oziroma priporočil za usmerjanje razvojnih ukrepov na področju gospodarskega in prostorskega razvoja za posamezne tipe poslovnih con po dejavnostih in velikosti, ki naj bi prispevala k učinkovitejšemu usklajevanju nacionalne, regionalne in lokalne ravni, ne moremo mimo nekaterih ključnih nacionalnih strateških dokumentov kot so:

1. Strategija pametne specializacije (SVRK, 2015)
2. Strategija razvoja Slovenije 2030 (osnutek) (SVRK, 2017)
3. Digitalna Slovenija 2020 – strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020 (MJU, 2016)
4. Deklaracija TNI (GZS, 2016)
5. Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt in 61/17 – ZUreP-2))
6. Prenova Strategije prostorskega razvoja Slovenije (MOP, 2019)

Zaradi pogostih konfliktov, ki so posledica interesov različnih deležnikov, morajo biti kazalniki, ki opisujejo in opredeljujejo lastnosti obstoječih in potencialnih novih poslovnih področij zasnovani tako, da v čim večji meri onemogočajo špekulacije in temeljijo na neodvisnih in primerljivih virih.

V smislu zagotavljanja dolgoročnega preživetja poslovnih con je smiselno upravljaljske aktivnosti usmeriti v njihovo promocijo, pri čemer naj promocija temelji na:

- Krepiti gospodarstva, podjetništva in razvoja na območjih, ki gravitirajo na cono.
- Vnaprej znanih pogojih (davki in druge dajatve, dolgoročne investicije v razvoj območja ...), ob upoštevanju, da se z davkoplačevalskega vidika pojavita dve skupini deležnikov (lastniki in uporabniki).
- Krepiti sposobnosti nadaljnjega samoorganiziranja in razvoja.

Posebej pomembna je povezava in hiter prenos ali združevanje znanj, kompetenc, informacij kot osnove za sprejemanje hitrih odločitev, dialog z različnimi deležniki, različni principi modeliranja inovativnih poslovnih modelov ipd. Pri razvoju poslovnih con, internacionalizaciji in prenosu znanja se je smiselno vključiti in povezati tudi z aktivnostmi, ki se izvajajo v okviru Strategije Pametne Specializacije in SRIP in Kompetenčnih centrov (KoC) in drugih.

2.0 Analiza literature in virov ter zakonodajnih in razvojnih dokumentov

2.1 Literatura

2.1.1 Domača

Pojem poslovne cone je prvič javno opredelil Geoffrey Howe leta 1978, ko je v govoru za britansko konzervativno stranko predlagal, da bi z ureditvijo, zanimivega lokalnega okolja spodbudil ustanavljanje zasebnih podjetij (Bulter, 1991, str.27, v Kokelj, 2012).

Bole (2010) izpostavlja, »da sta Brian J. L. Berry in Frank E. Horton (1970) na podlagi študij ameriških mest ustvarila tipologijo poslovnih območij zunaj osrednjih poslovnih središč (CBD). Območja sta glede na prostorsko obliko razčlenila v tri osnovne tipe: poslovna središča; poslovne proge, ki nastanejo linearno ob prometnicah, vpadnicah; specializirana območja, kot so zabavišča, zdravstvena središča in podobno. Za vsako izmed oblik sta izdelala tudi hierarhično lestvico, pri čemer je kot najvišja stopnja opredeljeno osrednje poslovno središče mesta, sledijo pa mu regionalna, četrtna, lokalna in ostala središča. Poslovne proge sta razdelila v štiri hierarhične stopnje, specializirana poslovna območja pa v šest hierarhičnih stopenj.« Bole (2010) v svojem delu navaja, »da je Ron J. Johnston (1971, navedeno v Carter, 1972) ugotavljal značilnosti teh poslovnih območij in ugotovil, da je hierarhični položaj območja tesno povezan s tipom storitev, ki so tam locirane; storitve nižjega reda se osredotočajo v središčih ali progah nižjega reda in obratno«. Naprej navaja, da se v sodobnosti z lokacijami poslovnih, zlasti pisarniških območij, največ ukvarja Lang, ki je skupaj s kolegom na primeru trinajstih ameriških mest ugotovil, da se pojavljajo v številnih oblikah (Lang idr., 2006). »V osrednjem poslovnem središču je še vedno okrog tretjina poslovnih dejavnosti, preostanek pa je razpršen tako znotraj strnjene del mesta kot drugod v mestni regiji. Znotraj strnjene del mesta se izoblikujejo posamezna izolirana območja, pri katerih gre dejansko za razlitje nekaterih dejavnosti iz CBD na ugodnejša območja, ki jih Lang idr. (2006) imenujejo urbane ovojnice (ang. urban envelopes). Zunaj mesta se poslovne dejavnosti rade osredotočajo v robnih mestih (ang. edge cities), ki nastanejo s hitro rastjo in krepitvijo zlasti zaposlitvenih funkcij manjših obmestnih naselij.« (Bole, 2010).

Potočnik Slavič (2010) v članku *Geografski vidik obrtno-poslovnih con na slovenskem podeželju* navaja, »da so zasnovo podjetniških con najprej preizkusili ob koncu sedemdesetih let 20. stoletja v Združenem kraljestvu. Podjetniške cone so bile ustanovljene kot zadnje v nizu ukrepov (rešilni ukrep!) za

spodbujanje gospodarsko šibkih območij, ko so se običajne gospodarske in zaposlitvene razvojne politike izkazale kot neuspešne. Podjetniška cona naj bi z manj ostrimi predpisi privabila vlagatelje (primernejša cena zemljišč, paket davčnih olajšav, plačne podpore) in povečala privlačnost delovnih mest. Čeprav imajo te cone veliko zagovornikov, je razprava o njihovih resničnih prednostih pogosto zelo kritična. V Slovenijo so prišle približno četrto stoletja pozneje, a z veliko večjo intenzivnostjo in velikimi pričakovanji. Avtorica v članku, ki je nastal na osnovi raziskave v katero je bilo vključenih 57 obrtno poslovnih con (OPC) na slovenskem podeželju izpostavlja, da so bile OPC v nekajletnem obdobju gospodarske konjunktore poleg individualne stanovanjske gradnje najhitreje rastoči prostorski pojav v Sloveniji in zlasti na dobro dostopnem slovenskem podeželju. Izpostavlja da so si v nekaterih elementih podobne kot npr.: večinoma zasedajo manjše površine, kamor se usmerjajo podjetja različnih dejavnosti, potrebujejo upravljavca cone, varovanje objektov, boljšo ponudbo prehranjevalnih in športnih dejavnosti za zaposlene; manjša je občina, bolj so njeni prebivalci ponosni na OPC.

Potočnik Slavič (2010) nadaljnje navaja, »da se v Sloveniji prostor, namenjen podjetniški dejavnosti, opredeljuje zelo različno kljub nekaterim skupnim značilnostim, ki jih premore, in dejavnostim, ki jim je namenjen«. Navaja tudi katere vse izraze je možno zaslediti za komunalno urejeno zemljišče, na katerem delujejo podjetja in sicer: gospodarska, industrijska, obrtna, poslovna, industrijsko-obrtna, proizvodna, poslovno-proizvodna cona, tehnološka, podjetniško-obrtna, obrtno-poslovna ter da se najpogosteje te opredelitve združujejo v pojem gospodarske cone, ki se podrobneje deli v: – industrijske cone (velika zgostitev industrije, prevladujejo velika podjetja); obrtno-podjetniške/poslovne cone (večinoma z majhnimi podjetji) in specializirane cone (tehnološki parki, inkubatorji, znanstveni parki). Obrtno-podjetniške/poslovne cone so med vsemi tremi oblikami najmanj natančno opredeljen tip. Navadno nastanejo iz podjetniških interesov, ki jih podpira lokalna skupnost.

Avtorica izpostavlja, da je: »Ministrstvo za gospodarstvo leta 1997 opravilo študijo, po kateri je bilo tega leta v Sloveniji registriranih 92 poslovnih con (PC; Dabo, 2003), v postopku ustanavljanja pa še nadaljnjih 154 (popolnega udejanjenja ni bilo, ker je le 27 občin pripravilo prostorski načrt); njihova geografska razporeditev je bila dokaj enakomerna. V letu 2002 je bila ponovno opravljena analiza, ki je evidentirala 168 podjetniških con v Sloveniji (Dabo, 2003). Med letoma 1997 in 2002 se je zmanjšal odstotek manjših con (do 10 ha), povečal pa delež večjih (10 do 50 ha). Potrebe po novih površinah za gospodarske dejavnosti so po občinah zelo različne«.

Avtorica izpostavlja, da so obrtno poslovne cone kot dejavni sooblikovalci pokrajine dober primer medsebojnega součinkovanja več fizično in družbeno geografskih elementov (lokacija, podjetniško žarišče, človeški viri, lokalna skupnost ipd.) ter da so njihove prednosti (nova delovna mesta, manj selitev, nadzor nad onesnaževanjem, specializacija dejavnosti itd.) dober argument za krepitev endogenega regionalnega razvoja. Ugotavlja, da bi bilo idealno, da bi se OPC vizualno primerno, celovito, skladno in poslovno uspešno vključila v razvojni proces, da bi (dolgoročno) privabila nove, uspešne vlagatelje, raziskovalno-razvojno podjetje, inštitut oziroma specializirano razvojno ali izobraževalno središče. Ugotavlja, da na sedanji razvojni stopnji OPC v Sloveniji predvsem poudarjajo njihovi blažilni učinki na gospodarskem področju, manj pa javnost priznava oziroma prepoznava njihov prispevek k zmanjšanju morebitnih razdalj pri dnevni selitvi ter h krepitvi lokalne in regionalne identitete ter mrež sodelovanja ter, da večinoma ostajajo prepoznavne kot zgodbe o uspehu posameznih inovativnih, prodornih, kapitalsko premožnejših ali finančno iznajdljivejših občin, ki izkoriščajo svoje danosti (predvsem izjemen geografski položaj v bližini infrastrukturnih vozlišč).

»Večinoma OPC niso rasle načrtno ali organsko z naseljem in njegovo infrastrukturo, ampak so dejansko pomemben priključek obstoječemu poselitvenemu in gospodarskemu sistemu, kar pomeni velik in poseben pritisk, ki ga obstoječe infrastrukturne arterije težko prenesejo (cestni sistem, kanalizacija, čistilne naprave), saj vseskozi obstaja nevarnost izpada sistema oziroma funkcijska kap.« Avtorica v

članku dalje navaja, da se mnogo premalo razmišlja o novih instrumentih in primernih ustanovah za izvedbo velikopoteznih načrtov: pravzaprav razen iskanja primernih lokacij za OPC na širšem obmejnem območju še ni izvedbenih pobud za nastanek čezmejnih OPC, ki bi lahko glede na sodobni čas nadomestile izpraznjeni prostor ob notranjih mejah EU (poskusi pa so v Goriških brdih – sprememba nekdanjih carinskih in brezcarinskih objektov v turistične namene). Navajajo, da bi bilo smiselno izkoristiti možnost geografsko odprtih čezmejnih lokacij za vzpostavitev čezmejnih OPC, ki bi bile privlačne za obe državi, in to zlasti na mejah schengenskega sistema, saj bi se poenostavilo upravljanje ter izkoristila veliko prednost poznavanja in sorodnosti jezika. Čezmejne OPC naj bi vzpostavile proizvodne lokacije s povezovanjem infrastrukture, spodbujale dolgoročni razvoj podjetništva na gospodarsko manj dinamičnem obmejnem območju, spodbudile pretok ustrezno usposobljene delovne sile in kombinirano rabo razvojnih zmogljivosti, na kar nakazujejo izkušnje čezmejne cone Gmünd-České Velenice (Krivan, 2006 v Potočnik Slavič, 2010). Avtorica izpostavlja, da »zaradi izredno velike dinamike zahteva njihovo preučevanje zelo pogosto posodabljanje (spremenjene gospodarske razmere, "smrtnost" podjetij, spreminjanje števila zaposlenih, spremembe na trgu, selitev podjetij itd.)« (Potočnik Slavič, 2010).

V članku *Problematika načrtovanja poslovno-obrtnih con* (Šorman Leban, Temeljotov Salaj, Dečman Dobrnjič, 2012) so avtorji naredili pregled pravne podlage pri planiranju poslovno-obrtnih con, ki bi pospeševale gospodarski razvoj v določenih predelih države, brez slabih posledic na okolje in krajino. Raziskujejo zakaj se občine množično odločajo za planiranje poslovno-obrtnih con in ugotavljajo, da »Ne obstajajo kakovostne smernice, ki bi določale razvoj celotnega področja predvsem na področju načrtovanja in razvoja poslovno-obrtnih con in na področju prostorskega planiranja ter da so zakonske podlage dovoljevala drobitev občin in s tem večanje nepovezanih interesov posameznih lokalnih skupnosti.« V članku izpostavlja, da je raziskava potrdila, da »MOP kot tudi ostala ministrstva, pristojna za izdajanje soglasij pri posegih v prostor, premalo pozornosti posvečajo vsebinskim delom OPN, veliko več pa tehničnim vprašanjem in podrobnostim. Ugotavljajo, da Slovenija za razvoj, zlasti podeželja, potrebuje podporo tudi z ustanavljanjem poslovno-obrtnih con (POC), ki pa morajo biti planirane na širšem območju regij oz. pokrajin. Njihovo umeščanje v prostor mora biti smiselno, brez nepotrebnih posegov v naravo in brez uničevanja slovenske krajine. Pri planiranju POC ne zadošča samo upoštevanje obsežne zakonodaje, nujno je tudi sodelovanje strokovnjakov in upoštevanje skupnih interesov vseh občin določenega območja.«

Lorber (2006) v povzetku članka z naslovom *Funkcijske spremembe industrijske cone trezno v Mariboru izpostavlja*, »Da so ekonomske, tehnološke in socialne spremembe vzrok funkcionalnih in fizionomskih sprememb v prostoru. Proces deindustrializacije je sprožil propad tradicionalnih industrijskih panog in starih zaposlitvenih centrov, ki se niso prilagodili strukturnim spremembam gospodarstva in globalizaciji trga. V industrijsko degradiranih območjih je prišlo do propada klasične industrije, zapiranja tovarn proizvodnih dejavnosti in pojava visoke stopnje brezposelnih, kar je imelo za posledico nastanek depresivnih in območij, ki gospodarsko stagnirajo. Strukturne spremembe mariborskega gospodarstva, še posebej v predelovalnih dejavnostih, v času tranzicije in prehoda na tržno gospodarstvo se odražajo na razvoju industrijskih con. Propad velikih industrijskih podjetij proizvodne dejavnosti je povzročil, da so industrijske cone začele stagnirati ali pa so spremenile svojo namembnost in funkcijo. V obdobju sedemdesetih in osemdesetih let je mariborsko gospodarstvo zamudilo priložnost prestrukturiranja starih in uvajanja novih proizvodnih dejavnosti. Posledično ni prišlo do terciarizacije gospodarstva. Sekundarni sektor je ustvarjal več kot petdeset odstotkov prihodka gospodarstva in zaposloval preko šestdeset odstotkov delovne sile. Vodilno podjetje je bilo Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor (TAM), ki je zasedalo velik del jugovzhodne industrijske cone Tezno in ustvarjalo s četrtno zaposlenimi tretjino prihodkov znotraj predelovalnih dejavnosti mariborskega gospodarstva. V devetdesetih letih so bili neuspehi poskusi revitalizacije proizvodnje. Leta 1996 je nastala Poslovno proizvodnja cona Tezno. Zaživela je po odkupu premoženja TAM v stečaju na prelomu tisočletja, ki predstavlja s svojimi

proizvodnimi halami, skladišči in pisarniškimi prostori z urejeno in centralizirano upravljano infrastrukturo izhodišče za nova podjetja, ki se naseljujejo v coni. Ugodne prometne povezave in dovolj nezazidanih površin predstavlja ugodne pogoje za širitev in uspešno delovanje cone.» (Lorber 2006).

Zakrajšek (2009) v diplomski nalogi obravnava *Vpliv inkubatorjev na podjetniško in gospodarsko rast* in poudari, da podjetništvo pozitivno vpliva na gospodarsko rast, kar so pokazale raziskave po vsem svetu. Med drugim je v raziskavi narejena anketa, ki je pokazala sliko razmer v podjetništvu in vodenju inkubatorjev in tehnoloških parkov v Sloveniji. Raziskava prikaže, da imajo inkubatorji pozitiven vpliv na podjetništvo predvsem na področju promoviranja podjetništva in pridobivanja znanja potrebnega za začetek podjetniške poti. Sklepa, da inkubatorji in tehnološki parki na kratek rok ne prispevajo h gospodarski rasti oziroma nimajo pomembnejšega vpliva na gospodarska gibanja v Sloveniji ker je v njih udeleženih malo podjetij s skupno nizkimi prihodki. Navaja pa da je tovrstna infrastruktura načeloma koristna in ima pozitiven vpliv na začetne podjeme in da bi ti imeli večjo vlogo, če bi imeli v svoji pristojnosti instrumente podpore, katere ima Podjetniški sklad (Zakrajšek, 2009).

V nadaljevanju je v tabeli spodaj predstavljena primerjava ponudbe storitev med inkubatorji in tehnološkimi parki v Sloveniji ter primerjava med inkubiranimi in neinkubiranimi podjetji.

Preglednica 1: Primerjava ponudbe storitev med inkubatorji in tehnološkimi parki. Vir: Zakrajšek, 2009 str. 44

Tabela 4.1 Primerjava ponudbe storitev med inkubatorji, tehnološkimi parki

Inkubator, tehnološki park	Inkubator, tehnološki park
Ljubljanski univerzitetni inkubator: - poslovni prostori, - podjetniško svetovanje in coaching, - izobraževalne delavnice, - pomoč pri iskanju virov financiranja, - posredovanje kadrov, - mreženje.	Tovarna podjetij: - svetovanje in mentorstvo, - poslovni prostori, - strokovna izobraževanja, - vključitev v mrežo Tovarne podjetij.
Primorski univerzitetni inkubator: - zagotavljanje poslovnih prostorov in poslovne opreme za delovanje podjetniških timov in podjetij, - izobraževanje inkubirancev za potrebe poslovanja, - usposabljanje inkubirancev za udeležanje poslovnih idej in izkoriščanje poslovnih priložnosti, - mentorstvo podjetniškim timom, - svetovanje profesorjev in raziskovalcev ter drugih strokovnih sodelavcev ustanoviteljev in pokroviteljev ter v okviru drugih svetovalnih mrež in podjetij, - mreženje podjetij in druženje inkubirancev, - medsebojna vzajemna pomoč med podjetniški inkubiranci, - skupna promocija inkubirancev, - iskanje investitorjev in zagotavljanje investitorjev za podjetniške ideje, - ustanovitev Sklada semenskega kapitala UIP.	Smart start inkubator: - prenos znanja in izkušenj, - prvovrstne storitve strokovnjakov inkubatorja (interna revizija, davki, računovodstvo, finance, strateško načrtovanje, gospodarsko pravo, - stalno mentorstvo in podpora inkubiranim podjetjem, - finančna sredstva za zagon podjetja, - predstavitev bankam in možnost nujenja poroštev za pridobitev finančnih sredstev, - dostop do mreže partnerjev, - možnost navajanja referenc skupine, - sodelovanje v skupnem nastopu na razpisih in natečajih, - stimulativno podjetniško okolje (jasna pravila vključitve in delovanja v inkubatorju).
Podjetniški inkubator Sežana: - analiza in ovrednotenje tehnoloških, tržnih in finančnih vidikov projekta, - paket storitev za razvijanje podjetniškega strokovnega znanja, - pomoč pri pripravi poslovnih načrtov, - pridobivanje finančnih sredstev, - strokovno spremljanje podjetij v prvih letih razvoja, - vzpostavljanje povezav med podjetji in centri znanja,	Primorski tehnološki park: - razpoložljivost skupnih in podpornih storitev na enem mestu, - pomoč pri iskanju in pridobivanju ugodnih finančnih aranžmajev, - individualna obravnava vsakega člana, - mreženje in ustvarjanje sinergij, - dostop do virov znanja, - skupna promocija, - vključevanje v projekte tehnološkega parka,

- čezmejno sodelovanje na področju internacionalizacije malih in srednjih podjetij,	- kotichek s časopisi, uporaba fotokopirnega stroja,
- vnašanje inovativnosti v obstoječa podjetja v regiji.	- družabni kotichek z avtomati za tople in hladne napitke ter prigrizke.
TRC Koroška – inkubator:	Tehnološki park Ljubljana:
- računovodsko in finančno svetovanje,	- pomoč pri oblikovanju in preverjanju poslovnega načrta,
- tehnološko svetovanje in dizajniranje R&R potenciala,	- iskanje poslovnih in strateških partnerjev,
- podjetniško svetovanje,	- povezava s finančnimi institucijami (začetni in tvegani kapital),
- pravno svetovanje,	- zagotavljanje poslovnih prostorov z najrazličnejšimi priključki po subvencionirani najemnini,
- svetovanje pri upravljanju s človeškimi viri,	- izdajanje internih garancij za kredite in sklepanje poslov,
- povezave z institucijami znanja,	- izobraževanje podjetnikov,
- mednarodno sodelovanje in navezavo na partnerske mreže sorodnih institucij,	- vzbujanje sinergij med družbami,
- poslovni prostori.	- povezava z raziskovalnimi instituti (kadri in oprema),
	- povezava z industrijo (proizvodne kapacitete),
	- poslovno in tehnološko svetovanje,
	- organizacija vložišča, fotokopirnice, predavalnice, strežnik, varovanja, restavracije, čajne kuhinje.

Vir: LUI 2009, Tovarna podjetmov 2009, UIP 2009, Smart start 2009, Podjetniški inkubator Sežana 2009, PTP 2009, TRC Koroška 2009, Tehnološki park Ljubljana 2009.

Preglednica 2: Primerjava med inkubiranimi in ne inkubiranimi podjetji. Vir: Zakrajšek, 2009 str. 44

Tabela 4.3 Primerjava med inkubiranimi in ne inkubiranimi podjetji

Kriterij	Inkubirana podjetja	Ne inkubirana podjetja
Število zaposlenih ob ustanovitvi	1,89	6,75
Število zaposlenih danes	3,05	29,5
Število ustvarjenih delovnih mest na leto poslovanja	0,29	2,28
Starost podjetja	Povprečno štiri leta	Povprečno deset let
Mednarodno aktivni	Da 66,67 % Ne 33,33 %	Da 75 % Ne 25 %
Mnenje o prispevku inkubatorjev k gospodarski rasti	Prispevajo 50 % Ne prispevajo 37 % Neodločen 13 %	Prispevajo 40 % Ne prispevajo 60 % Neodločen 10 %

Zaletelj (2006) v nalogi z naslovom *Ključni kazalniki uspešnosti inkubatorjev in njihov vpliv na ustvarjanje novih delovnih mest* kot pomembne kazalnike oziroma spremenljivke, ki so ključnega pomena za namen ugotavljanja in merjenja vpliva podjetniških inkubatorjev navaja: »stopnjo preživetja podjetij znotraj inkubatorjev, stopnja neuspeha podjetij znotraj inkubatorjev, doba inkubacije podjetij znotraj inkubatorjev, ustvarjanje novih delovnih mest. Ti kazalniki predstavljajo osnovo za preučevanje in omogočajo opredelitev vpliva inkubatorjev na svoje inkubirance, pospeševanje podjetništva, zaposlovanje ter gospodarstvo in hkrati služijo kot merilo za doseganje uspešnosti inkubatorjev. V izvedeni anketi, je kot glavne cilje večina inkubatorjev opredelila ustvarjanje novih delovnih mest in novih podjetij, temu sledijo tehnološki napredek, revitalizacija območja v katerem inkubator deluje ter pomoč pri razvoju podjetniških idej in komercializacija znanja. Kot najpomembnejši kriterij za merjenje lastne uspešnosti navajajo število novo ustvarjenih delovnih mest, število ustvarjenih podjetij, finančna uspešnost inkubatorja ter preživetje in uspešnost podjetij. Pri podjetjih pa ankete kažejo da je vpliv inkubatorjev ključnega pomena pri doseganju njihove trenutne uspešnosti.« V raziskavi je ugotovljeno, da s številčno opredelitvijo ključnih kazalnikov uspešnosti inkubatorjev ter njihovih podjetij, da le-ti

pozitivno vplivajo na ustvarjanje novih podjetij ter pripomorejo k njihovi višji stopnji preživetja, hkrati pa ustvarjajo nova delovna mesta ter s tem omogočajo višjo stopnjo zaposlovanja. Avtor meni, da proces inkubacije predstavlja celosten paket pomoči podjetnikom oziroma podjetjem, zato je merjenje vpliva še toliko bolj zahteven proces ter navaja, da ključni kazalniki uspešnosti inkubatorjev predstavljajo izhodiščno točko za opredelitev uspeha ter vpliva inkubatorjev, saj omogočajo nadaljnjo primerjavo z ostalimi akterji na tem področju (Zaletelj, 2006).

Čok (2016) v povzetku članka z naslovom *Starting Points for Planning Business Zones in Slovenia in the Post-independence Period* izpostavlja, »da so se v Sloveniji v obdobju tranzicije spremenili praktično vsi mehanizmi za usmerjanje gospodarskega in prostorskega razvoja. Načrtovanje poslovnih con je del tega okvira; poslovne cone so konkurenčna poslovna okolja za umeščanje gospodarskih dejavnosti v prostor.« Avtor navaja, da so v zadnjih 25 letih na njihovo zasnovo vplivali različni dejavniki: uvedba načel prostega trga, privatizacija družbene lastnine in interesi mlade države, da z ustreznimi strategijami in finančnimi pobudami vzpostavijo učinkovito mrežo območij kot gonilne sile gospodarskih dejavnosti. Navaja še, da je kljub ambicioznim načrtom in sprejetim strateškim prostorskim aktom na nacionalni ravni danes ugotovljeno, da območja v sedanji prostorski in upravni obliki niso dovolj učinkovit mehanizem razvoja. Poudarek študije je bil opredeliti izhodišča kot podlago za načrtovanje poslovnih con in oblikovanje politik za izboljšanje obstoječega stanja. Izpostavlja, da je za izboljšanje poslovne konkurenčnosti obstoječih območij in njihove vloge v sistemu načrtovanja, potrebno vzpostaviti učinkovitejši sistem posodabljanja podatkov in oblikovati širši pristop k njihovem upravljanju, promociji in trženju. Avtor v razpravi članka navaja, »da so na načrtovanje in oblikovanje poslovnih con v Sloveniji v zadnjih 25 letih vplivala naslednja izhodišča: (a) strateška razvojna izhodišča na nacionalni, regionalni in lokalni ravni (v manjši meri), (b) izhodišča za izvedbo projekta (specifične razvojne potrebe na lokalni ravni - v manjši meri), (c) motivacije za nepremičnine (v večji meri) in (d) vzpostavljene prostorske pogoje kot zapuščina prejšnjih načrtov (najbolj)«. Ta študija je pokazala, da kljub ambiciozno zastavljenim razvojnim strategijam območja v trenutni prostorski, upravni in tržni obliki niso dovolj učinkovit instrument za usmerjanje prostorskega razvoja. Avtor na osnovi ugotovitev predlaga naslednje spremembe: »(a) izdelati strategijo za nadaljnji razvoj območij na vseh ravneh prostorskih dokumentov, ki bi vključevali prednostne lokacije, enotno tipologijo in časovni potek njihovega razvoja (v prihodnosti), to je osnova za selektivno usmerjanje finančnih subvencij in drugih ukrepov za spodbujanje konkurence), (b) oblikovanje učinkovitega sistema za posodabljanje podatkov (o prostih zmogljivostih, programski usmeritvi, javnih storitvah itd.), (c) v večjih območjih, vzpostaviti sistem skupnega upravljanja, trženja in promocije«. Avtor še izpostavlja, »da je načrtovanje in oblikovanje poslovnih con, kot regulativnega instrumenta, kompleksen socialni, strokovni in upravni proces. Kljub ambiciozno zastavljenim strategijam za doseganje globalne konkurenčnosti je njihov vpliv nevtraliziran predvsem na ravni izvajanja. Da bi dosegli želeno učinkovitost na terenu, je potreben zelo interdisciplinarni pristop in razumevanje vseh parametrov »trenutnega tržnega gospodarstva« v širšem evropskem prostoru.«

V monografiji (Gulič, 2017) z naslovom *Urbana ekonomija: fragmenti in marginalije Spodbujanje gospodarskega razvoja mest v Sloveniji s pomočjo gospodarskih con* je omenjena študija z naslovom *Drawing and Implementation of model for foreign investment promotion at regional level* (Priprava in uresničevanje modela promocije tujih investicij na regionalni ravni) je v okviru tehnične pomoči flamske vlade opravila razvojna agencija iz Limburga (LDA, 2003). Avtor navaja, da »študija opredeljuje najvišje standarde, ki jih mora posamezna cona zadovoljiti, če želi služiti svojemu osnovnemu namenu, to je ustvarjanju pogojev za privlačenje novih gospodarskih dejavnosti«. Med pogoji so odlična prometna dostopnost, visokokakovostna lokacija, namenska raba lokacije ter ustrezna velikost lokacije. Avtor v monografiji navaja še študijo za Slovenijo z naslovom *Strategic Possibilities for the Development of Business Zones in Slovenia* (Strateške možnosti za razvoj poslovnih con v Sloveniji) v izvedbi dveh tujih svetovalnih institucij. V njej avtorji navajajo, da je v Sloveniji več con kot občin in da so zaradi tega majhne občine bolj zainteresirane za prilagajanje zahtevam investorjev. Glede različnega

poimenovanja con, avtor predlaga enotno ime »gospodarske cone«. Pri tem predlaga tudi delitev con po pomenu in sicer na cone nacionalnega, regionalnega in subregionalnega pomena ter lokacijska merila za njihovo umeščanje v prostor.

Gulič (2017) se v prispevku *Promoviranje razvoja poslovnih con v Sloveniji* osredotoča predvsem na prostorske vidike razvoja gospodarskih con ter predstavi primere dolgoročnega prostorskega načrtovanja gospodarskih con pri izdelavi strokovnih podlag za regionalne prostorske načrte. Predstavljena je tudi spletna stran INVEST Slovenija, ki jo je za potrebe JAPTI-ja (današnjega Spirit Slovenija) koncipiral Urbanistični inštitut RS in v kateri je predstavljena aktualna ponudba lokacij za razvoj gospodarskih con v Republiki Sloveniji.

Iz opisanega lahko povzamemo, da obrtno poslovne cone v času gospodarske konjunktore najhitreje rastoči gospodarski pojav na dobro dostopnem podežlju. Da obstajajo različna poimenovanja poslovnih con kljub nekaterim skupnim značilnostim. Da se velikokrat cone ne promovirajo dovolj, da bi lahko uspešno privabljala nove uspešne vlagatelje. Da cone niso rasle načrtno ali organsko z naseljem in njegovo infrastrukturo, kar lahko privede do izpada infrastrukturnega sistema. Da nimamo čezmejnih poslovnih con. Da glede zakonodaje in smernih razvoja področja skoraj ni in da pristojna ministrstva za izdajanje soglasij premalo pozornosti posvečajo vsebinskim delom OPN in vse preveč tehničnim vprašanjem in podrobnostim. Da obstaja zaradi propada nekaterih velikih in manjših podjetij v conah veliko degradiranih območij, ki bi jih lahko revitalizirali. Glede pomembnosti inkubatorjev je zapisano, da le-ti pozitivno vplivajo na ustvarjanje novih podjetij ter pripomorejo k njihovi višji stopnji preživetja, hkrati pa ustvarjajo nova delovna mesta ter s tem omogočajo višjo stopnjo zaposlovanja.

2.1.2 Tujina

Povzetki pregleda poslovnih con so narejeni za države članice EU in sicer: Švedsko, Anglijo, Nemčijo, Francijo, Avstrijo in Hrvaško, ter za države v tranziciji: Bosno in Hercegovino, Kosovo in Albanijo. Podatki so prikazani vsebinsko glede na razpoložljive informacije oziroma »zanimivosti«.

Za Švedsko sta na kratko predstavljena dva primera poslovnih con in sicer primer revitalizacije ladjedelnice v center znanja in stanovanjski center, ter medsebojno sodelovanje podjetij s simbiozo na področju energije, logistike, infrastrukture in storitev v industrijskem parku kemične industrije. Za Anglijo je prikazano kako ustanavlja poslovne cone ter primer baze poslovnih con. Za Nemčijo so prikazane razporeditev in tip poslovnih con. Za Francijo je prikazan: nastanek poslovnih con in njihov vpliv na prostor, pobuda za izgradnjo poslovne cone, proces izgradnje, financiranje, glavne dejavnosti, način lokalizacije podjetij v poslovnih conah (in njihov vpliv na mesta), ter prostorske in finančne posledice suburbanizacije. Za Avstrijo je na kratko prikazan primer poslovne cone v deželi Koroška, ki privablja veliko Slovenskih podjetij in je Sloveniji tudi konkurenčna. Za Hrvaško je prikazan Zakon o izboljšanju podjetniške infrastrukture (Zakon o unaprjeđenju poduzetničke infrastrukture), vpogled v register enotne podjetniške infrastrukture (Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture - JRPI), obrazec za vnos podatkov v enotni register podjetniške infrastrukture, primer vlaganja v poslovne cone – razmerje vlaganj med lokalno skupnostjo, regijo, državo in drugimi viri, število aktivnih poslovnih con (PC), število subjektov in zaposlenih v PC ter vlaganja in razporeditev PC po regijah. Za Bosno in Hercegovino je prikazan nabor poslovnih con in lastnosti kot so: vrsta PC, lokacija, lastništvo, predvidena raba, velikost, infrastruktura in število ali procent prostih parcel za najem. Za Albanijo je prikazan način ustanavljanja poslovnih con in njihovo (ne) delovanje. Predstavljene so gospodarske cone, ki niso nikoli zares nastale, ter primer poskusa aktiviranja ene proste ekonomske cone. Za Kosovo so na kratko predstavljene poslovne cone in ključni poudarki iz Zakona o poslovnih conah.

Primer poslovnih con na Švedskem

Urbane poslovne cone na Švedskem predstavljajo območja, na katerih se izvajajo politike za spodbujanje gospodarske rasti in razvoja, te pa ponujajo različne davčne koncesije in zmanjšujejo nekatere omejitvene predpise, s čimer dodatno privabljajo investitorje in zasebna podjetja. Njihov namen je spodbujanje razvoja slabše razvitih urbanih območij skozi davčne in regulativne olajšave tako za podjetnike kot za vlagatelje, ki šele začenejajo tovrstno poslovno cono. Na Švedskem razvoj poslovno-industrijskih con usmerjajo na socialno degradirana območja, kar jim že nekaj časa predstavlja velik izziv. Poudarek dajejo na zeleni transformaciji za trajnostno proizvodnjo tako so npr. nekdanjo ladjedelnico revitalizirali v center znanja in stanovanjski center. Drugi primer je npr. trajnostni industrijski park kemične industrije v Helsingborgu, kjer podjetja medsebojno sodelujejo in tvorijo simbiozo na področju energije, logistike, infrastrukture in storitev.

Primer Industrijske simbioze na Švedskem: Trajnostni industrijski park Kemira Kemi¹

Kemira Kemi je švedski park kemične industrije, ki se nahaja v Helsingborgu na zahodni obali Švedske. S projektom "industrial symbiosis" so začeli leta 2007 in tako oblikovali park do današnje podobe. Poleg podjetja Kemira Kemi je pri oblikovanju parka sodelovalo še 20 drugih podjetij, katerih glavni cilj je bil prihranek denarja in ustvarjanje boljšega okolja za prihodnost. Podjetja skupaj s Kemira Kemi medsebojno sodelujejo in tvorijo simbiozo na področju energije, logistike, infrastrukture in storitev. Sodelovanje izgleda tako, da se presežek energije kemične tovarne Kemira Kemi prenese na druga podjetja v parku v obliki pare in tople vode, vsa preostala toplotna energija pa se reciklira in prenese v bližnje mesto. S takšnim prenosom industrijski sistem zmanjšuje odpadke, stroške in emisije ter povečuje učinkovitost virov. Po ocenah, ki jih izvajajo v parku se na ta način letno izognejo približno 120.000 tonam CO₂, skupno pa so od leta 2007 za mesto prihranili kar 1,6 milijona ton CO₂. V podjetju Kemira Kemi uporabljajo kemijo, ki je kvalitetna, funkcionalna in se osredotoča na razgradljivo embalažo, torej uporabo papirja in kartona. Na področju celuloze in papirja imajo strokovna znanja, poleg tega pa njihovo strokovno znanje seže tudi na vodno intenzivne industrije in komunalno obdelavo vode, nafte in plina. Kemira Kemi sedaj išče še več načinov sodelovanja z drugimi podjetji, lokalnimi oblastmi in univerzami, hkrati pa si želijo z globalnim mreženjem, centri raziskave in namenskimi strokovnjaki služiti strankam po vsem svetu in izboljšati njihovo kakovost izdelkov, učinkovitost virov in trajnost.

Industrijski park Malmö²

Za industrijski park Malmö Švedi pravijo, da je ena izmed najbolj privlačnih lokacij za ustanavljanje novih podjetij v severni Evropi. Park se nahaja na obali v regiji Baltskega morja in ima 100 milijonov potrošnikov. Park je povezan z København Malmö Port (CMP) pristaniščem in tako nudi dostop do pristaniških zemljišč s pristaniškimi storitvami, najsodobnejšimi tovarnimi terminali in intermodalnimi transportnimi rešitvami. CMP je polno pristanišče za storitve, ki sprejema vse vrste ladij in lahko upravlja z vsemi vrstami tovora.

Park v Malmöju izredno zaznamujeta in oblikujeta obalna lokacija in pa sodobna infrastruktura, ki omogočata distribucijo dohodnih in odhajajočih tokov blaga, tako za Skandinavsko kot za severno Nemčijo ter Poljsko, Baltske države in zahodno Rusijo. Vsa zemljišča v industrijskem parku Malmö se prodajajo ali najemajo. Najemnik ima pravico uporabljati in graditi premoženje pod podobnimi pogoji kot lastnik. Najem zemljišča se prilagodi vsakih deset let in med drugim določi na podlagi zemljiške vrednosti. Ko se pristojbine prilagodijo, Mesto Malmö opravi vrednotenje zemljišča v vsakem posameznem primeru. Park ponuja konkurenčne cene, dolgoročne najemnine za centralno locirane industrijske parcele. Razdelitev parcel je prilagodljiva in obstajajo možnosti za prilagajanje, ki temelji na

¹ Vir: <https://ec.europa.eu/energy/en/news/sustainable-industrial-park-sweden>

Vir: <https://www.kemira.com>

² <http://www.malmoindustrialpark.com>

potrebah vsakega podjetja. Za vsa podjetja so na njihovem območju v parku zagotovljeni redni stroški za ogrevanje, vodo, elektriko in ravnanje z odpadki, ki pa so z mednarodnega vidika na Švedskem razmeroma nizki. Industrijski park Malmö je razdeljen in se razvija v več fazah. Prva faza obsega poslovne obrate na površini okoli 650.000 m². Od leta 2014 je na voljo 200.000 m² površine, ki se potem vsako leto širi za dodatnih 70.000 m². Razdelitev lokacij je prilagodljiva, zato je v veliki meri mogoče prilagoditi velikosti za določene potrebe vsakega podjetja.

Poslovne cone v Angliji

Podjetniška cona (Enterprise zone³) je definirana kot območje na katerem se ponujajo državne spodbude in davčne olajšave, za spodbujanje poslovnih naložb. So odlična mesta za poslovanje, zlasti za nova kot tudi širjenje obstoječih podjetij.

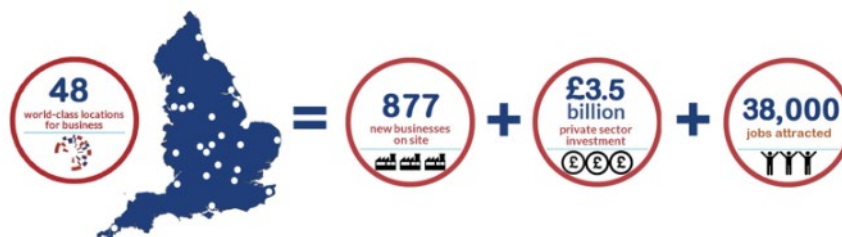
V Angliji obstaja osemindeset poslovno vodenih partnerstev (Local Enterprise Partnerships - LEP), ki sovpadajo z območji okrožij. LEP so poslovno vodena partnerstva, ustvarjena za spodbujanje trajnostne gospodarske rasti na lokalnih gospodarskih območjih. So prostovoljna partnerstva med lokalnimi oblastmi in lokalnim privatnim podjetniškim sektorjem. Igrajo glavno vlogo pri postavljanju prioritet razvoja, ustvarjanju delovnih mest, izboljšanja infrastrukture in dvigovanja delovne moči znotraj lokalnega območja. LEP sestavljajo predstavniki podjetij, izobraževalnih institucij in javnega sektorja. Podjetniške cone so geografsko opredeljena območja, običajno od 50 do 150 hektarjev, dogovorjena med LEP in vlado. Podjetniška območja se oblikujejo na področjih »gospodarske priložnosti«, običajno na »čistih« lokacijah, tj. na območjih z malo obstoječih poslovnih uporabnikov.

Do leta 1984 je bilo v Angliji 25 industrijsko – poslovnih con, ki so merile približno 200 ha, in so bile zgrajene z življenjsko dobo 10 let. Razvoj poslovnih con je vodila regionalna razvojna agencija (Regional Development Agency -RDA) do leta 2012. Od leta 2011 so bila ustanovljena LEP kot nadomestilo za RDA. Obstoječih starih industrijsko – poslovnih con je bilo 38 (do leta 1984 je bilo 25 industrijsko – poslovnih con), od leta 2012 pa 24 novih prosto carinskih poslovnih con za spodbujanje rasti gospodarstva, v kar so investirali preko 440 milijonov funtov. Poslovne cone ustanovljene v letu 2012, so središče in srce dolgoročnega ekonomskega plana za spodbujanje podjetniške rasti. So posebna območja razdeljena po celotni Angliji, ki ponujajo davčne olajšave in državno pomoč. Leta 2015 so tem conam dodali še 18 novih con, 8 con so razširili, v letih 2016 in 2017 pa je bilo dodanih še 6 novih con.

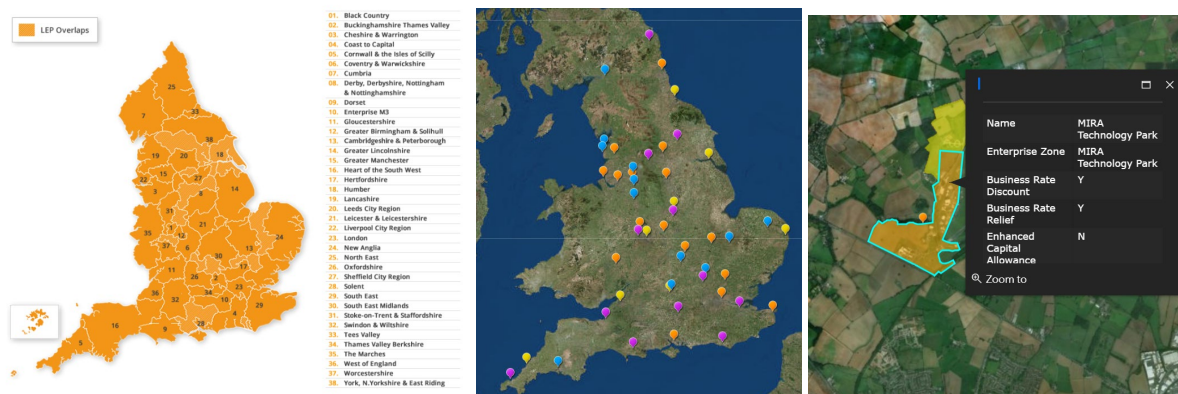
Kapital znotraj poslovnih con se deloma investira nazaj v lokalno okolje, z namenom spodbujanja rasti. Podjetja so zavezana v 25letno sodelovanje z lokalnimi oblastmi. Država ponuja do 275.000 funtov subvencije podjetjem v prvih 5 letih. Nove poslovne cone so v 6 letih ustvarile 19.000 novih delovnih mest in predstavlja sedež 540 podjetjem. Do leta 2025 pa želijo število novih delovnih mest dvigniti na 54.000. Na linku <https://www.gov.uk/government/publications/enterprise-zones> so prikazane karte z območji v okviru poslovnih con, ki ponujajo nadomestilo v prvih letih za podjetja, ki vlagajo v nove obrate ali stroje, do 31. marca 2020.

Država izda odlok za načrtovanje novih poslovnih con, ki jih predlagajo LEP-i, država pa izbere prioritete cone razvoja. Dobiček, ki ga podjetja ustvarijo v prvih 25 letih delovanja znotraj cone mora biti investiran nazaj v cono in lokalno okolje, kar spodbuja rast regije in lokalnega gospodarstva. Država ima nadzor nad LEP in deli finančne subvencije podjetjem. Podjetja, ki so se v poslovne cone priselila do leta 2015, lahko zaprosijo za denarno pomoč v prvih petih letih delovanja v poslovni coni. Enako lahko za subvencije zaprosijo preko Evropske unije (200.000€ v treh letih).

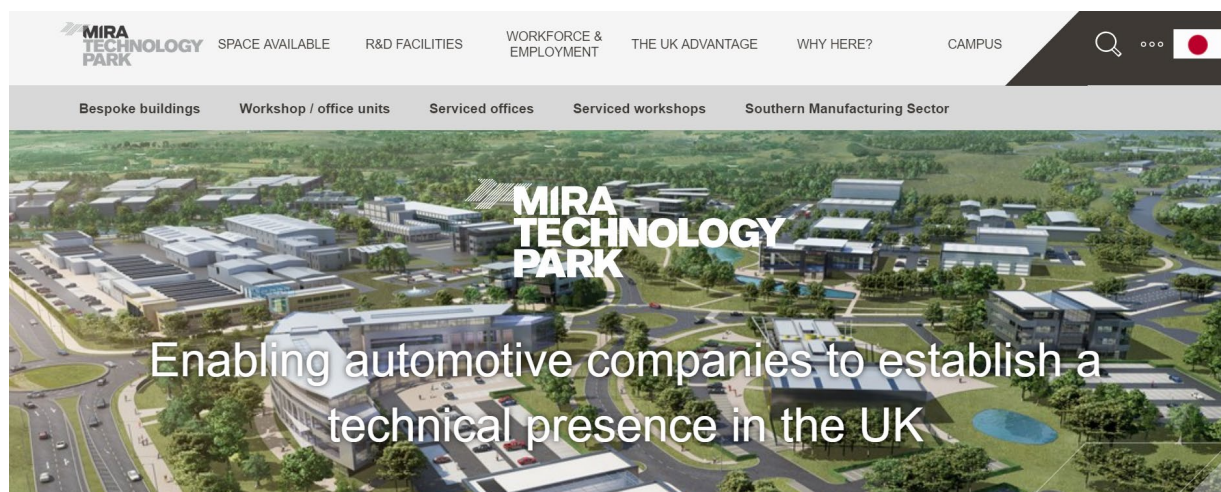
³ <https://www.gov.uk/government/publications/enterprise-zones>

Slika1: Prikaz poslovnih con v Angliji.

Slika2: a) Delitev Anglije na 38 LEP-ov in 9 regij ter 40 okrožij

b) Interaktivna karta poslovnih con v Angliji: <https://enterprisezones.communities.gov.uk/ez-map/>c) Primer tehnološkega parka MIRA: <https://www.miratechnologypark.com/>Slika3: Spletna stran Mira tehnološkega parka (<https://enterprisezones.communities.gov.uk/about-enterprise-zones/>).

Poslovne cone v Nemčiji

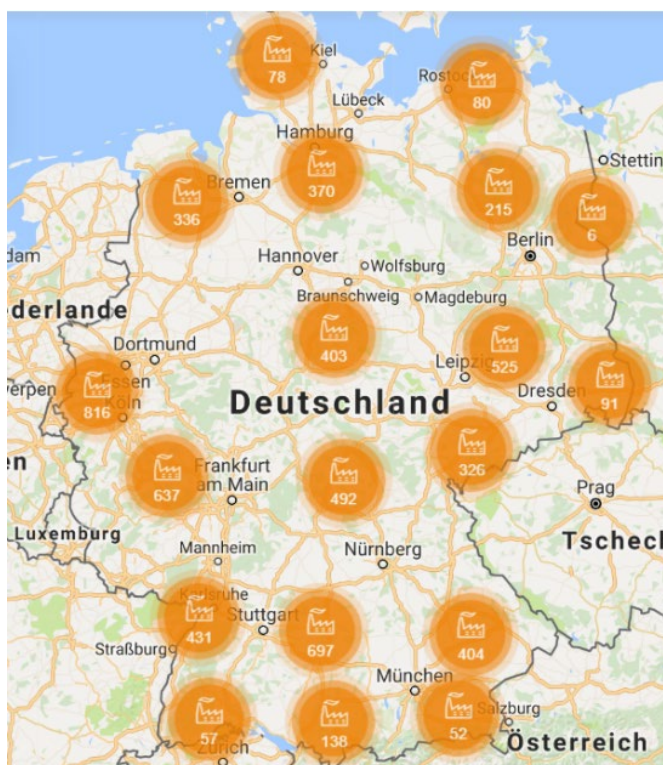
Konkurenčna nemška industrija zagotavlja konstantno vodstvo v številnih področjih industrijske proizvodnje. Kot industrija v mnogih industrializiranih državah, nemška industrija ostaja v tem momentu pod vplivom številnih strukturnih sprememb, ki so izražene v izgubi njenega položaja v učinku visoke konkurence in preusmeritve prodajnih trgov, pa tudi v povezavi s procesi združitve in prevzemov. Kljub temu, pa je še vedno visoko razvita industrija v Nemčiji glavni nosilec nemškega gospodarstva in

zahvaljujoč široki bazi zagotavlja zaposlitev za milijone delavcev v industriji, kot navaja uradna statistika. Mreža podružnic in proizvodni zmogljivosti nemških podjetij se nahaja v številnih državah⁴.

Razporeditev poslovnih con v Nemčiji

Nemčija je največja ekonomija v Evropi. Sama Nemčija ima 21% celotnega BDP-ja Evropske Unije kjer je skoncentrirano 16% prebivalstva Evropske Unije. Razdeljena je na šestnajst regij. Nemška ekonomija je razmeroma razdeljena na storitve in na proizvodnjo. Jugozahodni del Nemčije se tudi nahaja v tako imenovani »plavi banani« - koridorju urbanizacije Evropskih mega mest, ki tvorijo center Evropske urbanizacije. Pomemben dejavnik ekonomskega razvoja Nemčije je tudi njena lokacija, saj je možno iz nje z letalom v treh urah doseči katerikoli konec Evrope, z vlakom pa v 30 urah. Nemčija kot celota vlaga v razvoj skoraj enako kot Anglija in Francija skupaj, posamezne regije pa se lahko po vložkih v razvoj merijo s skoraj vsemi ostalimi evropskimi državami (npr. regija Thuringije vlaga enako kot Slovenija in Hrvaška skupaj⁵).

Poslovne cone so prostorsko razporejene glede na različne faktorje. Vsaka lokacija je določena s prednostmi in slabostmi za določeno podjetje. Pri tem se upoštevajo dejavniki kot so davčne stopnje, dostop do resursov, infrastruktura in delovna sila, ter prisotnost konkurence. Nemčija ima kar 6154 industrijsko-poslovnih con od česar je 1367 industrijskih, 5282 poslovnih in 24 mešanih con.

Slika 4: Razporeditev poslovno - industrijskih con v Nemčiji (vir: <https://www.gewerbegebiete.de/>).

Nemška avtomobilska industrija je ena izmed največjih na svetu in samim tem je dom veliko industrijsko-poslovnih con. Največja koncentracija tovrstnih poslovnih con se nahaja na jugu Nemčije v regijah Baden-Württemberg in Bavarija. Prav tako se v regijah južne Nemčije nahaja največ komercialnih poslovnih con, veliko število con pa se nahaja tudi v regijah North Rhine-Westphalia ter Brandenburg in Saxony-Anhalt. Največ industrijsko-poslovnih con je skoncentriranih v regijah North Rhine-Westphalia

⁴ http://rcin.org.pl/Content/61358/WA51_80401_r2016-t31_Europa-XXI-Zamorina.pdf

⁵ http://rcin.org.pl/Content/61358/WA51_80401_r2016-t31_Europa-XXI-Zamorina.pdf

in Rheinland-Palantinte. Industrijske cone se nahajajo tudi v osrednji Nemčiji v regijah Saška in Hessen. Mešanih industrijsko-poslovnih con je 24. Večino se jih nahaja v regijah Saarland in Hessen, ter na samem severu države v regijah Pomeranija in Holstein. Specialnih con ni veliko so pa razpršene. Nahajajo se v regijah Rhein in Saarland, v osrednjem delu države in v regijah Saške pa vse do samega severa v regiji Pomeranija⁶.

Nemčija ima tudi območja proste trgovine, imenovana tudi območja zunanje trgovine, ali v preteklosti imenovana kot prosta pristanišča so območja v katerem se blago lahko iztovori, lahko se z njim upravlja, proizvede ali preoblikuje in se ponovno izvozi brez posredovanja carinskih organov. Območja proste trgovine so postavljena zelo premišljeno in se nahajajo okoli glavnih morskih pristanišč, mednarodnih letališč in državnih mejnih območji. Med prednostnimi takega sistema so hitrejša pretovarjanje ladij in letal z zmanjševanjem formalnosti carinskih pregledov in tudi z zmožnostjo izdelave, predelave in skladiščenja blaga brez ovir. Nemška območja proste trgovine imajo fiksno območje z vstopnimi in izstopnimi točkami, ki so predmet carinskega nadzora. Obstajata dve vrsti prostih con:

- Proste cone tipa 1 - delujejo kot prosta skladišča; proste cone niso stavbe, temveč geografske lokacije. Območje je zaščiteno s stenami ali ograjami. Blago pade pod režim proste cone in ga carinski organi pregledajo ob vstopu in izstopu.
- Proste cone tipa 2 – fizični nadzor blaga se ne izvaja ob vstopu in izstopu. Družbe, ki delujejo na območjih proste trgovine, morajo deklarirati svoje blago, da bi lahko izkoristile različne spodbude za te cone.⁷

Nemčija ima štiri proste cone registrirane s strani Evropske Unije in to so: Bremerhaven, Cuxhaven, Deggendorf, Duisburg.

Poslovne cone v Franciji

V Franciji so poslovne cone vedno bolj številčne in velike. Leta 2015 je bilo za poslovne cone namenjenih za več kot 388 ha površin. Gre za velike prazne parcele, ki so komunalno opremljene in pripravljene za morebitne investitorje. V nadaljevanju je predstavljen postopek za nastanek poslovnih con v Franciji in njihov vpliv na prostor.

Pobudo za izgradnjo poslovne cone dajo v skladu s svojimi pristojnostmi na podlagi zakona (NOTRe - New Territorial Organisation of the Republic) občine, lokalne oblasti in somešni odbori. Ti tudi ustanovijo, načrtujejo in vodijo območja z industrijsko, komercialno, terciarno, turistično, letališko in pristaniško dejavnostjo. Cone imenujejo cone gospodarskih dejavnosti (ZAE - Zones d'Activité Economique). Ima pa Francija tudi drugo vrsto poslovnih con kot so »technopôles« ali tehnološki parki. Te pomaga ustanoviti Medresorska komisija za načrtovanje ozemlja in regionalne privlačnosti (DATAR (Interministerial Delegation of the Territory Planning and the Regional attractivity)).

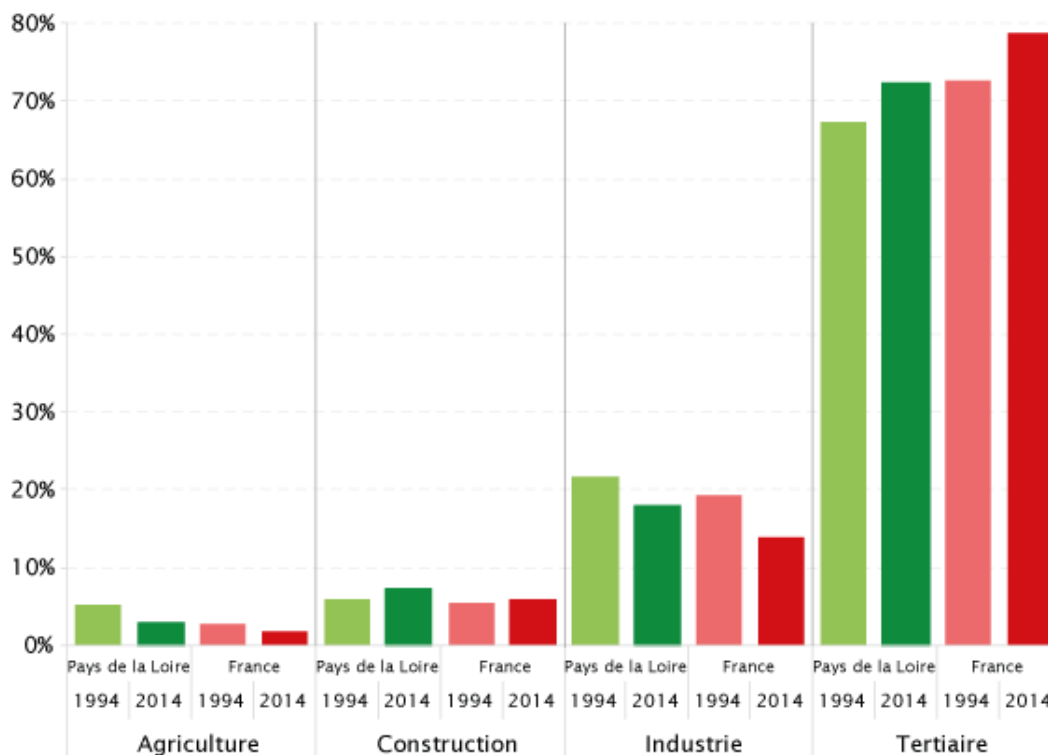
Operativni koraki v **procesu izgradnje** so: razmejitev območja, nakup, izpraznitev, ureditev, opremljanje in nato trženje con za vlagatelje. Pred začetkom gradnje se izvedejo nekatere predhodne študije izvedljivosti. Opredelijo se bolj natančni pogoji projekta, območje, infrastruktura (ceste...), potrebe potencialnih strank in drugo. Sledi upravni postopek in finančni načrt, ki je odvisen od več faktorjev kot so lastništva parcel, ali gre za zasebno ali javno pobudo, davčna stopnja nakupa zemljišča, in drugo. Ureditev poslovne cone je dolgoročen proces, ki lahko traja več let in je zapleten zaradi različnih faktorjev: skupnih ciljev, raznolikosti akterjev, pravil, udeležbe itd.

⁶ vir: <https://www.gewerbegebiete.de/>

⁷ vir: <https://www.britannica.com/topic/free-trade-zone>

Za **financiranje poslovne cone** lahko v primeru zasebnih investorjev le-ti uporabijo svoj lastni kapital, poslovno cono lahko financira banka ali druga finančna ustanova, če pa ima ustanovitev cone javni interes, lahko investor prejme tako imenovan »liquidity provision«.

Glavne dejavnosti poslovnih con v Franciji so storitvene dejavnosti. Večji kapitalski dobiček ustvarjajo z manj zasadenim ozemljem (v primerjavi z velikimi objekti za industrijsko proizvodnjo). Njihovi prostori so večinoma na urbanem območju, ki povečujejo konflikt o privlačnosti s »sekundarnimi območji« in »podeželskim območjem«.

Slika 5: Prikaz različnih sektorjev v francoskem gospodarstvu.

Na grafu so prikazane različne dejavnosti in njihovi deleži v francoskem gospodarstvu. Kmetijska dejavnost je v upadu, gradbeništvo zavzema stabilnih 6 odstotkov, industrijska dejavnost je ravno tako v upadanju, v 20 letih je padla iz okoli 20 odstotkov na 12, povečuje pa se storitvena dejavnost, ki zavzema že skoraj 80%.

Način lokalizacije podjetij v poslovnih conah (in njihov vpliv na mesta). Pred nekaj leti so se podjetja, kot so trgovine, pojavljala le v centru mesta, industrijske in transportne dejavnosti pa so bile bolj na obrobju mest. Danes se dejavnosti nahajajo po conah, vsako območje pa ima lahko svoje dejavnosti. Na obrobju mesta se tako najdejo tudi tehnološki ali znanstveni parki. To so področja, na katerih so podjetja, ki se ukvarjajo z znanstveno raziskovalnim delom in novimi tehnologijami. Podjetja izberejo svoje lokacije predvsem zaradi ugodnosti na teh območjih. Privlačijo jih lahko prednosti, ki jih ponujajo občine zahvaljujoč ZAE (taxes free, dostopnosti, velikosti območja, nizka cena zemljišča), kar na mestnih območjih ni vedno tako. Po drugi strani pa oddaljenost od mestnega središča prinaša težave kot so zaposlovanje ali uporabi mestnih storitev. Drug pomemben pogoj je dostopnost con do bližino avtocest, letališč, zelenih površin in nastanitvev. Za občine je gradnja teh poslovnih con rezultat racionalnega in funkcionalnega načrtovanja mest ter podpora regionalnemu razvoju. Cilj občin je, da s prestižnimi poslovnimi subjekti, ki so v conah, pridobijo na prepoznavnosti in identiteti mesta.

Prostorske in finančne posledice suburbanizacije se kažejo v pozicioniranju poslovnih con na obrobje mesta. Deindustrializacija se povečuje, ker se majhne industrije podeželskih območij naseljujejo na obrobju mest in industrijsko pustošijo in siromašijo podeželska območja. V Franciji se večja število poslovnih con po vsej državi. Po večini jih generirajo občine, saj le-ta predstavljajo veliko finančno in privlačno prednost za mesta. Cone na obrobju mest imajo veliko prednosti, na splošno so lažje in hitreje dostopne preko regionalnih, nacionalnih in mednarodnih povezav (tako finančnih, transportnih itd.). Tu je tudi boljše okolje in pogosto boljši delovni pogoji za zaposlene. S takimi poslovnimi conami nastajajo številni problemi, kot so suburbanizacija, osiromašenje podeželja, pustošenje in širjenje mest.

Avstrija - Primer privabljanja poslovnih subjektov - podjetij na avstrijskem Koroškem

Območje avstrijske Koroške privablja veliko Slovenskih podjetij in je Sloveniji tudi konkurenčno. Avstrija nova podjetja privabi z nizko ceno, saj plačajo le komunalno opremo. Če se zavežejo k poslovanju oziroma k proizvodnji za več let, jim dežela dodeli še nepovratna sredstva. Poslovne subjekte skrbno izberejo. V nove tehnološke parke želijo privabiti predvsem mala in srednja podjetja, prednost dajejo inovativnim, tehnološkim podjetjem, takim, ki se ukvarjajo z obnovljivimi viri energije, proizvodnjo strojev ali logistiko. S tem načrtujejo dejavnost poslovne cone. Podjetja dodatno privabljajo s pomočjo ki jo nudijo tujim podjetjem, za lažji začetek poslovanja v Avstriji. Brezplačna pomoč Koroške tujim podjetjem obsega: iskanje in ocena lokacije za poslovne prostore podjetja, vzpostavitev stikov z uradi in bankami; iskanje kadra; pomoč pri ustanovitvi in širitvi podjetja; subvencije za naložbe do 35 % in za razvoj do največ 60 %; neobdavčeni zneski za raziskave do 35 %; neobdavčeni zneski za izobraževanje do 20 %. Avstrijci so z nizkimi cenami komunalno opremljenih zemljišč huda konkurenca pri privabljanju tujih vlagateljev.

Poslovne cone na Hrvaškem

Zakon o izboljšanju podjetniške infrastrukture⁸ iz leta 2013 **poslovne cone** na Hrvaškem definira kot infrastrukturno opremljena območja, ki jih določajo prostorski načrti, namenjeni izvajanju določenih vrst podjetniških ali gospodarskih dejavnosti. Osnovna značilnost podjetniških con je skupna uporaba infrastrukturno opremljenega in organiziranega prostora s strani podjetnikov, katerih poslovanje v podjetniški coni omogoča racionalizacijo poslovanja in uporabo razpoložljivih virov podjetniške cone skupaj z drugimi uporabniki podjetniške cone. Ta zakon ureja določanje podjetniške infrastrukture, vrste in kategorizacija poslovnih con in podjetniških podpornih institucij; vzpostavitev sistematizirane podatkovne baze poslovnih con in institucij za podjetniško podporo na Ministrstvu za podjetništvo in obrt, kot pristojnega organa državne uprave za podjetniške cone in podjetniške podpirne institucije ter predpogoji in merila za dodeljevanje pomoči za pospeševanje poslovnih dejavnosti poslovnih con in institucij za podporo podjetništvu. Podjetniška infrastruktura v širšem smislu predstavlja celoto vseh prostorsko specifičnih oblik izvajanja različnih podjetniških dejavnosti, ki izhajajo iz preiščlenega in organiziranega koncepta prostorskega razvoja enot lokalne in regionalne samouprave ter države.

Namen izboljšanja podjetniške infrastrukture in poslovnega okolja je: spodbujati gospodarsko rast z načrtovanjem in pravočasno izgradnjo podjetniške infrastrukture v funkciji uravnoveženega regionalnega razvoja države, hitreje rasti podjetništva in povečevanja investicij ter zaposlovanja na območju, kjer se načrtuje podjetniška infrastruktura, v tem zaporedju. Na ravni gospodarskih subjektov je namen izboljšanja podjetniške infrastrukture in poslovnega okolja ustvarjanje povsem infrastrukturnih poslovnih področij, visoka raven lokacijske konkurenčnosti, vključno z visokokakovostnimi prometnimi povezavami tistih območij z večjimi prometnimi potmi ter sistem spodbujevalnih ukrepov in poslovnih privilegijev na lokalni in regionalni (regionalni) in nacionalni ravni.

⁸ http://digured.srce.hr/arhiva/18/105517/narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_07_93_2072.html

Zakon opredeljuje podporne institucije za podjetništvo kot del celotne podjetniške infrastrukture in sicer: razvojne agencije (agencije za lokalni razvoj, regionalne razvojne agencije, agencije za razvoj posebnih dejavnosti), podjetniški centri, poslovni inkubatorji (podjetniški inkubatori, inkubatori nove tehnologije, akreditorij (akceleratori) podjetij), poslovni parki, znanstveno tehnološki parki in kompetenčni centri. Zakon definira poslovne zone na osnovi treh kriterijev: velikost celotne površine poslovne cone (določena s prostorskim načrtom in sklepom o ustanovitvi), vrsta dejavnosti znotraj cone in intenzivnost aktiviranja razpoložljivega območja cone.

Naloge podjetniške podporne institucije so:

- Razvojne agencije (lokalne, okrajne, za specifične dejavnosti) - so odgovorne za operativno izvajanje ukrepov za razvoj gospodarstva in podjetništva, spodbujanje in privabljanje naložb ter uvajanje in izvajanje projektov za spodbujanje gospodarskega razvoja in podjetništva, poenotenje dela gospodarskih subjektov, lokalnih in regionalnih podjetniških ustanov ter visokošolske ustanove in središča znanja.
- Podjetniški centri - so odgovorni za operativno izvajanje ukrepov za razvoj in promocijo podjetništva na lokalnem ali širšem območju (okrajih, regijah) in predstavljajo centre strokovne in izobraževalne pomoči podjetnikom za razvoj podjetništva v svojih skupnostih.
- Podjetniški inkubatorji (podjetništvo, nove tehnologije) - so zadolženi za pomoč in podporo podjetnikom v zgodnjih fazah razvoja podjetniških projektov ter zagotavljanje strokovne, tehnične in izobraževalne pomoči pri zagonu podjetniških projektov in podjetij ter njihovega hitrega in trajnostnega razvoja.
- Podjetniški pospeševalci - zadolženi za podporo podjetnikom v fazi po inkubaciji, tj. pri razvoju in širitvi poslovanja na domačem in tujih trgih.
- Poslovni parki - zagotavlja prostor, zemljišča in vire za nastanitev malih, srednjih in velikih podjetnikov na komercialni osnovi, s posebnim poudarkom na privabljanju domačih in tujih naložb.
- Znanstveni in tehnološki parki - ustanovljeni za komercializacijo znanstvenih rezultatov in spodbujanje sodelovanja med znanstveniki in poslovneži.
- Kompetenčni centri - izvajajo raziskovalne projekte razvojnega ali produktivnega značaja ter razvijajo kompetence na določenih področjih in s katerimi lahko drugi poslovni subjekti organizirajo raziskovalne in razvojne storitve za krepitev določenih industrijskih panog.

Po Zakonu o izboljšanju podjetniške infrastrukture iz leta 2013 se poslovne cone po velikosti delijo na: mikro cone do 10 ha, male cone od 10-50 ha, srednje cone od 50-100 ha in velike cone večje od 100 ha. Zakon med drugim jasno definira kako se izdela register poslovnih con in poslovnih podpornih institucij, način pošiljana podatkov, način uporabe podatkov, kaj so prioritete in cilji takšne baze, sistem podpore poslovnim conam in poslovnim podpornim institucijam.

Na podlagi zakona so izdelane tudi Smernice za izdelavo in uporabo enotnega registra podjetniške infrastrukture (*Naputak za izradu i način korištenja Jedinstvenog registra poduzetničke infrastrukture*), ki natančno definirajo način vzpostavljanja baze za PC in SIO.

POČETNA PREGLED PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE PRIJAVA/REGISTRACIJA

Sve PI Sve Preuzimanje podataka (CSV)

PI

ACT Grupa
Socijalna zadruha Humana Nova Čakovec, Centar za pomoć u kući Međ
OIB: 17942508126
Poduzetnički inkubator
Međimurska

AGENCIJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ OPĆINE ANTUNOVAC - RODA d.o.o.
Općina Antunovac
OIB: 9605819622
Lokalna razvojna agencija
Osječko-baranjska

Avantes plus d.o.o.
Udruga - Institut za kreativno obrazovanje
OIB: 95902229713
Poduzetnički inkubator
Grad Zagreb

AZRA d.o.o.
Varaždinska županija
OIB: 86162581561
Županijska razvojna agencija
Varaždinska

BARA
Grad Beli Manastir
OIB: 02079034243
Lokalna razvojna agencija
Osječko-baranjska

BICRO BIOCENTAR d.o.o.
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, Zagreb, Trg maršala Tita 14; GRAD ZAGREB
OIB: 47298210538
Inkubator za nove tehnologije
Grad Zagreb

BIOS d.o.o. Osijek
Grad Osijek
OIB: 21055328609
Inkubator za nove tehnologije
Osječko-baranjska

BIZ - Poduzetnički inkubator

Vrsta PI: Lokalna razvojna agencija
Osnivač: Općina Antunovac
OIB: 9605819622
MBS: 04143264
Godina osnivanja: 2013
Dugi naziv: AGENCIJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ OPĆINE ANTUNOVAC - RODA d.o.o. za
gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva
Kratki naziv: AGENCIJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ OPĆINE ANTUNOVAC - RODA d.o.o.
Županija: Osječko-baranjska
Grad/Općina: Antunovac
Mjesto: 31216 Antunovac
Adresa: Braće Radića 4
Telefon: 031278022
Fax: 031278023
Kontakt osoba: Nataša Tramišak
E-mail: info@roda-antunovac.hr; direktorica@roda-antunovac.hr
Web: www.roda-antunovac.hr

Page 1 of 40

Slika 6: Pregled poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na Hrvaškem (Vir: <http://reg.mingo.hr/pi/public/#>).

Na osnovi podatkov o številu PC po regijah na Hrvaškem je razvidno, da je največje število PC v obmejnih PC in sicer: Srbija, Bosna in Hercegovina - Vukovarsko srijemska županija (1), Mađarska, Slovenija - Međimurska županija (2), Slovenija, Italija (morska granica) - Istarska županija (3).

Regija/županija	št.
Bjelovarsko-bilogorska	18
Brodsko-posavska	8
Dubrovačko-neretvanska	6
Istarska	17
Karlovačka	13
Koprivničko-križevačka	11
Krapinsko-zagorska	6
Ličko-senjska	7
Međimurska	26
Osječko-baranjska	15
Požeško-slavonska	3
Sisačko-moslavačka	6
Splitsko-dalmatinska	9
Šibensko-kninska	8
Varaždinska	7
Virovitičko-podravska	6
Vukovarsko-srijemska	23
Zadarska	9
Zagrebačka	3

Slika 7: Pregled poslovnih con po občinah na Hrvaškem. (Vir: Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture.)

Poslovne cone v Bosni in Hercegovini

Federalno ministrstvo za razvoj, podjetništvo in trgovino je kot del izvajanja spodbujevalnih ukrepov od leta 2004 do leta 2017 investiralo več kot 19 milijonov KM za razvoj poslovne infrastrukture, od tega več kot 18 milijonov KM za poslovne cone. Inkubatorji, tehnološki parki, podjetniški centri in razvojne agencije so zelo pomembne podporne institucije za razvoj malega gospodarstva, vendar so poslovne cone najpomembnejši in najbolj zastopani segment poslovne infrastrukture in zelo pomemben inštrument za privabljanje vlagateljev. V Federaciji BiH trenutno deluje 11 poslovnih inkubatorjev, štirje tehnološki in en poslovni park. Obstaja 15 drugih podjetniških centrov, osem lokalnih, en kantonalni in pet regionalnih razvojnih agencij. Od leta 2015 do danes, sta bila ob podpori vladnih in nevladnih institucij, ustanovljena dva nova inkubatorja in en poslovni park s pisarno. V Federaciji BiH je približno 110 poslovnih con, od tega jih 15 ni aktivnih. Večina con se je oblikovala na zemljišču brez izgrajene infrastrukture. Odstotek izkoriščenosti zemljišč v poslovnih conah v FBiH je približno 5%. Glede na trenutne informacije o poslovnih conah, FBiH upravlja z več kot 1200 podjetji. Večina od njih, približno 60 %, sodi v predelovalne dejavnosti. V zadnjih letih so bili zabeleženi zelo dobri učinki z vidika vstopa novih poslovnih subjektov v te cone, kar je razvidno iz povečanega števila zaposlenih.

V primeru BiH in sosednjih držav, je zaradi majhnih dimenzij poslovnih con (mikro in male cone) občinska uprava najpogostejši vodja in konceptualni razvijalec razvoja poslovnih con. Poslovna cona je lahko registrirana na kantonalnem, oz. občinskem sodišču po *Zakonu o privrednim društvima, Zakonu o registraciji poslovnih subjektov u FbiH, Sl. FbiH br. 27/05 i 68/05*:

- Kot javno podjetje katerega je ustanovitelj občina;
- Kot d.o.o. – Pravni subjekt vpisom v sodiščni register, po Zakonu o privrednim društvima FBiH, Sl. FBiH br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09;
- Kot združenje poduzetnikov

Prednost takšnega sistema organiziranja gospodarskih dejavnosti je dejstvo, da je mogoče spodbujati tiste sektorje, ki se tradicionalno razvijajo na določenem območju, in dajejo občini konkurenčno prednost. Praktična uporaba tega pomeni, da na primer, občina Tešanj in občina Zenica v svojih poslovnih conah spodbujata kovinsko industrijo, saj je v tem sektorju dejavno veliko število podjetij. Istočasno bodo druga mesta spodbujala dejavnosti v kmetijskem ali lesnem sektorju. Tako imajo občine priložnost, da prispevajo k lastnemu gospodarskemu razvoju in se izognejo pritiskom, ko višje ravni vlade predpisujejo ekonomske politike, ki so v nasprotju z dejanskim stanjem in potrebami na terenu.

Register poslovnih con v BiH je FIPA (Foreign Investment Promotion Agency of Bosnia and Herzegovina). Podatki o poslovnih conah v BiH, o BiH kot državi in njeni priložnosti za razvoj, načine kako in kje investirati je moč najti na spletni strani www.fipa.gov.ba. Register poslovnih con v BiH vsebuje informacije o poslovnih conah in služi kot promotor države in njenih potencialov za privabljanje domačih in tujih investicij. Nekaj lastnosti in vsebin iz baze: definirana je vrsta poslovne cone, ime cone, lokacija, lastništvo (državno, občinsko, zasebno ter % če je deljeno lastništvo), predvidena raba, velikost PC, opremljenost z infrastrukturo ter koliko je prostih parcel za najem.

Proste cone v BiH

Prosta cona je del carinskega območja BiH, ki je posebej označeno, da se gospodarske dejavnosti izvajajo pod posebnimi pogoji v skladu z zakonom o carinski politiki BiH. Po podatkih, ki so na voljo v Uradu za posredno obdavčitev BiH, na območju Federacije BiH trenutno delujejo štiri proste cone:

- Prosta cona "Holc" d.o.o. Puračić,
- Prosta zona "Vogošća" d.o.o. Vogošća,
- Prosta cona "Visoko" d.o.o. Visoko,
- Prosta zona "Hercegovina" d.o.o. Mostar

Glede na poročilo, ki ga je objavilo Ministrstvo za trgovino Federacije BiH, je jasno, da so proste cone ena od gonil domačega gospodarstva, še posebej v primeru cone Visoko. Skupna vrednost proizvedenega blaga na teh štirih območjih znaša 557,6 milijonov KM.

Stanje poslovnih con v Albaniji

Ustanovitev poslovnih con poteka tako, da minister za Gospodarstvo poda Svetu ministrov predlog za ustanovitev gospodarske cone in potem Svet odobri razglasitev gospodarske cone. Na podlagi informacij in podatkov Agencije za investicije in razvoj, je leta 2007 albanska vlada odobrila 9 gospodarskih con po vsej državi. Osem od njih ima status industrijskih parkov, ena pa ima status proste cone. »Proste ekonomske cone« so bile prednostna naloga pretekle vlade, ampak niso nikoli delovale. V sedanjem času pa zopet postajajo aktualne. Za začetek so se preimenovalle iz ekonomske, proste cone ali industrijskega parka v cone tehnološkega in gospodarskega razvoja.

Pobudo do vzpostavitve teh območij, ki doslej še niso delovala, je dalo Ministrstvo za gospodarski razvoj, turizem, trgovino in podjetništvo, ki je predlagalo nekatere zakonske spremembe Zakona o vzpostavitvi in delovanju gospodarskih con iz leta 2007. Od leta 2007, ko je bil sprejet zakon o poslovnih conah, je bilo predvidenih 9 takšnih con po celi državi, a vendarle nobena od njih ni zares nastala. Prva cona, ki naj bi sprejela konkretne korake z novimi zakonskimi spremembami, bo v Draču, 12 km od pristanišča v Spitalu.

Številni problemi, od lastništva zemljišč do zagotavljanja infrastrukture s strani države, so razlogi zakaj se nobena poslovna cona do sedaj še ni realizirala. Leta 2017 je Svet ministrov sprejel predlog zakona, ki spodbuja davčne olajšave v *prostih gospodarskih conah*. V skladu s tem predlogom zakona bodo v primeru prostih con, ki jih gradijo zasebna podjetja, gradbena podjetja, pa tudi podjetja, ki v cono preselijo dejavnost, oproščena plačila davka za dobo petih let. Hkrati pa bo za drugo petletno obdobje znesek davka, ki ga je treba plačati, znižan za 50 odstotkov. Hkrati bo vse blago iz tujine, ki se trguje ali predeluje v teh prostorih, oproščeno DDV-ja in drugih posrednih davkov. Poslovne cone, znane kot industrijski parki, ne bodo imeli teh olajšav. Zato, ker se takšne cone načrtujejo in gradijo s strani same države. Za tako kategorijo con bodo obstajali drugi modeli, kot so oprostitev plačila DDV za surovine, odprava davka na infrastrukturo, pa tudi odprava davka pri nepremičninah za dobo prvih pet let. Albanija ostaja ena od redkih držav v regiji, ki nima privilegiranih poslovnih con (industrijskih con).

Poslovne cone na Kosovu

Za spodbujanje in podpiranje naložb, izvoza, turizma, MSP (majhna in srednja podjetja) in posebnih ekonomskih con v Republiki Kosovo je zadolžena državna agencija KIESA⁹.

Na Kosovu obstaja 8 poslovnih con in sicer: Poslovni park Drenas (Industrijska cona Drenas); Poslovni park v Mitrovici; Ekonomska cona - Tehnološki park v Štimlju; Industrijski park v Mitrovici; Agroindustrijska cona v Suhareki; Industrijski park v Lipjanu; Industrijska cona v Shiroke-Suhareki; Industrijski park v Viti.

Zakon o poslovnih conah¹⁰ na Kosovu je začel veljati leta 2009/2013. Namen tega zakona je vzpostavitev poslovnih con, prostih gospodarskih con, vzpostavitev podlage za pripravo nacionalnega načrta za poslovne cone, lokacijo poslovnih con, način uporabe poslovnih con, oglaševanje poslovnih con, pripravo nacionalnega načrta za poslovne cone in ustanovitev nacionalnega sveta za poslovne cone. Po tem zakonu poslovna cona je definirana kot ozemlje, ki ima poseben gospodarski status, v skladu z

⁹ Vir: <https://kiesa.rks-gov.net/desk/inc/media/F7217C21-0C86-41AD-AD4C-A74AB959BA93.pdf>

¹⁰ <https://kiesa.rks-gov.net/desk/inc/media/F7217C21-0C86-41AD-AD4C-A74AB959BA93.pdf>

naslednjimi opredelitvami: prosta cona (opredeljena v Zakonu o carini in trošarinah Republike Kosovo); industrijski park (ločeno ozemlje, namenjeno za industrijski razvoj v skladu s splošnim načrtom, ki je opremljeno s potrebno infrastrukturo, kot so ceste, prevoz in javne storitve, z (ali brez) že postavljenimi industrijskimi objekti); tehnološki park (ozemlje, razdeljeno po posebnem načrtu, zasnovanem za sprejem visokotehnoloških podjetij, običajno je tesno povezan z univerzo in je lahko blizu univerzitetnega kompleksa); podjetniški inkubator (struktura, ki zagotavlja poslovno okolje za mlade podjetnike in tiste, ki zaradi pomanjkanja prostora niso mogli razširiti svoje zmogljivosti). Poslovni inkubatorji se lahko ustanovijo znotraj in zunaj poslovnih con.

Zakon v 5. členu definira način vzpostavitve ekonomskih con in sicer:

1. Poslovne cone se ustanovijo s sklepom vlade na predlog ministrstva in po posvetovanju z občino oz. občinam, na ozemlju katere se predvideva vzpostavitev poslovne cone.
2. Poslovne cone se lahko določijo tudi s sklepom občin na ozemlju katere se predvideva vzpostavitev, v okviru njihovih pristojnosti, kot jih določa zakon.
3. Občina določi poslovno cono v skladu z 2. odstavkom tega člena šele po pridobitvi soglasja ministrstva. Ena ali več poslovnih podjetij lahko podajo zahtevo na ministrstvu ali v občin za ustanovitev ekonomske cone.
4. Ministrstvo daje soglasje za ustanovitev poslovne cone, če je predlog za ustanovitev poslovne cone v skladu z nacionalnim načrtom za poslovne cone in če študija izvedljivosti na podlagi 8. člena tega zakona opravičuje ustanovitev poslovne cone.

Zakon v 8. členu definira nacionalni načrt za gospodarske cone in sicer: Ministrstvo po posvetovanju z občinami, državno carino in interesnimi skupinami pripravi nacionalni načrt za razvoj ekonomskih con na Kosovem, ki vključuje vsa občinska in osrednja poslovna območja, ki naj bi bila zgrajena v petih letih od odobritve tega načrta. Načrt odobri vlada v enem letu po začetku veljavnosti tega zakona. Vlada in občine so dolžne uskladiti svoje prostorske načrte z nacionalnim načrtom za razvoj poslovnih con.

Zakon v 9. členu definira tudi lokacije gospodarskih cone in sicer: določitev lokacije poslovnih con poteka v skladu z nacionalnim načrtom za razvoj poslovnih con, ki jih je odobrila vlada, ter z ustreznimi prostorskimi in občinskimi prostorskimi načrti, pa tudi z veljavno zakonodajo, ki ureja področje načrtovanja uporabe kmetijskih zemljišč in gozdov. Poslovne cone se locirajo na zemljišču, ki je v lasti ustanovitelja ali v katerem ima ustanovitelj pravico do uporabe tega zemljišča za celotno trajanje poslovne cone. Poslovne cone ni mogoče postaviti na zemlje, katere lastništvo ni jasno ali se izpodbija. Vlada in občine imajo pravico, da v skladu z zakonom o razlastitvi nepremičnin izvzamejo zemljišče, potrebno za vzpostavitev, gradnjo in razvoj gospodarske cone.

Zakon v 19. členu definira tudi poslovne inkubatorje in sicer: poslovni inkubatorji so orodja za olajševanje poslovanja z vodstvenim in podpornim osebjem, katerega namen je zagotoviti fizični prostor za delo, olajšati in omogočati podporo pri poslovnih in tehničnih storitvah. Poslovni inkubator je dinamičen proces razvoja podjetja. Inkubatorji skrbijo za zagon, saj jim pomagajo preživeti v zgodnjem začetnem obdobju poslovanja. Ministrstvo s podzakonskim aktom določi način ustanavljanja in delovanja poslovnih inkubatorjev¹¹.

Pravijo, da bi Kosovo, če bi ga gledali s teritorialnega vidika, lahko bolje delovalo le kot ena svobodna gospodarska cona. Na Kosovem se je skozi leta pojavilo nekaj nenavadnih pojavov, kot je posnemanje svetovnih podjetij, evforija zasebnih univerz, evforija restavracij in bazenov, evforija nakupovalnih središč, zadnja leta pa je prišlo tudi do ustvarjanja čim več svobodnih gospodarskih con skoraj v vsakem večjem mestu, ta novi trend ima ambicije za oblikovanje še novih gospodarskih območij v prihodnosti.

¹¹ Vir: <https://kiesa.rks-gov.net/desk/inc/media/F7217C21-0C86-41AD-AD4C-A74AB959BA93.pdf>

Po mnenju strokovnjakov, bi moralo biti ustvarjanje poslovnih con v kontekstu velikosti Kosova kot države in tržnega gospodarstva. Menijo, da vsa mesta na Kosovem, ne morejo postati proste ekonomske cone. Kot navajajo, bi bilo bolje, da se Kosovo v celoti razglasi za prosto poslovno cono namesto, da se 30 mest na Kosovem, razglasi za poslovne cone z različnimi pristopi do tujih vlagateljev. Ustvarjanje poslovnih con na Kosovem s strani predstavnikov državnih institucij je bilo dosledno poudarjeno kot prednostna naloga za privabljanje mednarodnih naložb. Toda kljub ustvarjanju teh prostih ekonomskih con strokovnjaki pravijo, da Kosovo še naprej ostaja eno izmed najbolj nerazvitih gospodarstev v regiji z gospodarsko rastjo, ki ne presega 4 odstotkov, in visoko stopnjo brezposelnosti, ki presega 30 odstotkov.

Poslovne cone predstavljajo območja na katerih se izvajajo politike za spodbujanje gospodarske rasti in razvoja. Ponujajo različne davčne olajšave s čimer privabljajo investitorje in zasebna podjetja. Na Kosovem kot povsod drugod je nastajanje takšnih con postal trend. Vodilni člani države, ki se odločijo za postavitev poslovnih con imajo namen s tem znižati raven brezposelnosti in privabiti tuje investitorje. Po celotni državi je nastale kar nekaj takšnih con. Koncept nastajanja con, je bil dober, delovanje con v realnosti ni bilo niti podobno kakor je bilo predvideno na začetku. Nekaj razlogov za takšno neučinkovito uporabo teh območij so: pomanjkanje programov, neustrezno upravljanje in pomanjkanje strokovnosti programov.

Iz napisanega o poslovnih conah v tujini lahko zaključimo, da npr. na Švedskem razvoj con usmerjajo v socialno degradirana območja in izvajajo industrijsko simbiozo. V Angliji npr. imajo posebna poslovna partnerstva in regionalne razvojne agencije, ki so zadolžene za razvoj poslovnih con. Nemčija ima precej velikih con in tudi cone proste trgovine. Francija ima podobne težave kot Slovenija saj se cone, ki jih ustanavljajo občine pojavljajo na obrobju mest in siromašijo podeželska območja. Avstrija izkorišča obmejna območja s Slovenijo, da privablja naša podjetja. Pri sosednji Hrvaški imajo zakon, ki veliko bolje opredeljuje kakšne morajo biti poslovne cone in opredeljuje tudi enotni register poslovnih con. Bosna in Hercegovina ima veliko majhnih con, veliko njih brez izgrajene infrastrukture, morajo pa biti cone registrirane na sodiščih. To pa omogoča občinam lažje usmerjanje kakšna bo vsebina v conah. Ima pa BiH tudi štiri prosto carinske cone. V Albaniji cone ustanavlja Ministrstvo za gospodarstvo, a ustanavljanje in delovanje še ni čisto zaživelo. Na Kosovu je ravno tako prepuščeno ustanavljanje con ministrstvu in tudi občinam imajo pa željo, da bi Kosovo postala ena same velika prosta carinska cona.

2.2 Zakonodajni okvir na področju gospodarstva in urejanja prostora

2.2.1 Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2)

Po ZUreP-2 je **območje za gospodarski razvoj** gradbena oziroma poslovno organizacijska enota, sestavljena iz stavb in gradbeno inženirskih objektov, namenjenih industriji, obrti, proizvodnji, kot tudi skladiščem, komunalni dejavnosti in tehnološkimi parkom. Nova prostorska zakonodaja (ZUreP-2) omogoča, da lahko regionalni prostorski plan nadomesti strateški del občinskih prostorskih načrtov na področju **umeščanja novih poslovnih con**. Tovrsten način prostorskega načrtovanja na regionalnem nivoju z vidika umeščanja poslovnih con lahko upošteva interese, ki presegajo lokalno raven in omogoča racionalnejše umeščanje poslovnih con v širši kontekst družbenega, ekonomskega in prostorskega razvoja. Zakon določa regionalni prostorski plan kot prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije prostorskega razvoja Slovenije, drugih razvojnih aktov države in razvojnih ciljev EU

dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne regije in njenih razvojnih priložnosti. V 70. členu, ZUreP-2, četrti odstavek je definirano, da se v regionalnem planu obvezno uskladijo in določijo zasnove prostorskih ureditev lokalnega pomena, ki segajo na območje več občin ali vplivajo na razvoj več občin, med katere spadajo tudi prednostna območja za gospodarski razvoj, ki same ali kot širitev obstoječih presegajo 10 ha uporabne površine (industrijske, obrtne, trgovske, poslovne, logistični centri); – večja nakupovalna središča, ki sama ali kot širitev obstoječih presegajo 5.000 m² bruto tlorisne površine. Ne glede na četrti odstavek tega člena lahko mestne občine določijo prednostna območja za gospodarski razvoj in večja nakupovalna središča v občinskem prostorskem planu.

Praviloma se v občinskem prostorskem načrtu na območju za vzpostavitev novih ali širitev obstoječih poslovnih con določi, da se le-ta podrobneje urejajo z Občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN). Sočasno se s pripravo OPPN za območja poslovnih con izdela tudi Program opremljanja zemljišč, ki je pravna podlaga izgradnje nove gospodarske javne infrastrukture s strani občine in podlaga za izračun višine komunalnega prispevka. Lahko pa občina in investitor skleneta Urbanistično pogodbo s katero se investitor (poslovni subjekt) zaveže k izgradnji javne komunalne infrastrukture namesto občine in jo po izgradnji preda v upravljanje javnemu komunalnemu podjetju. Strošek izgradnje se v tem primeru investitorju poračuna pri izračunu višine komunalnega prispevka.

V 116. členu, ZUreP-2, prvi odstavek je zapisno, da je OPPN prostorski akt, s katerim se podrobneje načrtuje prostorske ureditve na območjih in za namen: med drugim tudi kompleksne stanovanjske in poslovne gradnje. V 142. člen v četrtem odstavku so določene razvojne stopnje nepozidanega stavbnega zemljišča in sicer: – 1. razvojna stopnja: nezazidljivo zemljišče; – 2. razvojna stopnja: prostorsko neurejeno zemljišče; – 3. razvojna stopnja: neopremljeno zemljišče; – 4. razvojna stopnja: urejeno zazidljivo zemljišče.

2.2.2 Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2)¹² (neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

Določa način medsebojnega usklajevanja države in občin pri načrtovanju regionalne politike in izvajanju nalog regionalnega razvoja, dejavnosti in opravljanje razvojnih nalog v razvojni regiji ter ukrepi regionalne politike. V 5. členu zakon določa, da se regionalna politika načrtuje z medsebojno usklajenimi dokumenti in sicer: strategija razvoja Slovenije, državni strateški prostorski akt, program državnih razvojnih prioritet in investicij, programski dokumenti na mednarodni in državni ravni, regionalni in območni razvojni programi ter dogovori za razvoj regij. V 6. členu zakon definira razvojno regijo, ki jo v enovito zaključeno prostorsko celoto združujejo poselitveni, gospodarski, infrastrukturni in naravni sistemi ter na kateri je mogoče zagotoviti interesno sodelovanje razvojnih partnerjev. V 11. členu je definirano, da je Razvojni svet regije organ usklajevanja razvojnih pobud in razvojnih interesov v regiji. Člani razvojnega sveta so poleg predstavnikov občin tudi predstavniki gospodarskih, obrtnih in drugih zbornic ter združenj s področja gospodarstva v regiji in predstavniki nevladnih organizacij v regiji. Določa, da število predstavnikov občin v svetu mora biti enako številu predstavnikov gospodarstva. V 17. členu zakon določa, da se lahko oblikuje območno razvojno partnerstvo na sklenjenem območju več občin v eni ali več regijah ter da se medsebojna razmerja med razvojnimi partnerji na območni ravni določijo z dogovorom. Ta določi sestavo organov območnega razvojnega partnerstva, ki vključujejo predstavnike občin, združenj gospodarskih dejavnosti, nevladnih organizacij in posameznikov iz območnega razvojnega partnerstva. V 19. členu je definirano, da se v regiji opravljajo v javnem interesu tudi naslednje razvojne naloge države med drugim tudi :

- spodbujanje in razvoj podjetništva ter kulture inovativnosti,
- promocija regije in spodbujanje investicij v regiji,
- izvajanje regijskih programov internacionalizacije gospodarstva,

¹² Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16)

- prostorsko planiranje na regionalni ravni in
- druge podobne regijske dejavnosti, sheme in projekti po odločitvi pristojnega ministrstva po zakonu, ki določa delovna področja ministrstev, in ob soglasju ministrstva.

29. člen definira, da Ministrstvo začne postopek brezplačnega prenosa premoženja občinam in javnim skladom na pobudo prejemnika, regionalne razvojne agencije, državnega organa, ki upravlja premoženje ali na lastno pobudo. V postopku prenosa ministrstvo preveri, ali bo premoženje uporabljeno v razvojne namene, ali upravljavec in prejemnik premoženja soglašata s prenosom ter ali je izpolnjen kriterij:

- da bo prenos prispeval k ohranjanju ali ustvarjanju novih delovnih mest ali
- da obstaja drug ugoden merljiv učinek prenosa na izboljšanje stanja okolja ali oskrbo prebivalstva ali gospodarstva občine z razvojno infrastrukturo.

2.2.3 Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike¹³

Ta uredba podrobneje določa pogoje ter postopek sofinanciranja regijskih projektov v skladu z dogovori za razvoj regij in izvajanje drugih ukrepov endogene regionalne politike. Med drugim določa splošne pogoje in merila za uvrščanje regijskih projektov v dogovor, pripravo medresorsko usklajevanje, podpis in sprememba dogovora, državne pomoči in pripravo med regijskih projektov. Uvaja dodatne začasne ukrepe razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo s programom spodbujanja konkurenčnosti, ukrepe na obmejnih problemskih območjih in druge ukrepe, ki se določijo v državnem proračunu in finančnem načrtu sklada. Za področje poslovni con je pomemben podatek, da se program spodbujanja konkurenčnosti na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo prednostno usmerja v investicije podjetij v poslovne cone.

2.3.4. Zakonski predpisi, ki urejajo delovanje firm in vključevanje javnih sredstev

- Krovni zakon poslovanja: Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17 in 22/19 – ZPosS)
- Javno zasebno partnerstvo: Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06)
- Davčne olajšave za RR dejavnost lahko davčni zavezanci uveljavljajo v okviru davčnega postopka s Finančno upravo Republike Slovenije (FURS) po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO) ali Zakona o dohodnini (ZDoh - za samostojne podjetnike). Davčni organ lahko glede tega, ali se konkretno vlaganje kvalificira kot vlaganje v raziskave in razvoj, za mnenje zaprosi ministrstvo, pristojno za tehnologijo (sedaj je to Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT). MGRT v postopku neposredno sodeluje samo s tem pristojnim organom in sicer na osnovi 8. člena Pravilnika o uveljavljanju davčnih olajšav za vlaganja v raziskave in razvoj (Ur.l.RS, št. 75/2012), v nadaljevanju: pravilnik., zakon o davčnem postopku
- Aktivna politika zaposlovanja, formalne in neformalne oblike izobraževanja,...: Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT in 55/17)
- Zakon o spremljanju državne pomoči (ZSDrP)
- Uredba o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin (Uradni list RS, št. 123/03, 140/06, 95/07, 55/09 – odl. US in 38/10 – ZUKN)
- Zakon o nekaterih koncesijskih pogodbah (Uradni list RS, št. 9/19)

¹³ Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Uradni list RS, št. 16/13 in 78/15)

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18)

2.3 Študije in raziskave

V *Študiji izvedljivosti za poslovno cono Cikava*¹⁴ (2007) zaradi preteklega razvoja u farmacevtski industriji in predvidevanj, da bi se lahko v prihodnosti znatno povečal tudi delež investicij v omenjenih dejavnostih analizirajo potrebe po novih lokacijah. Ugotavljajo ali se državi izplača vložiti sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj v Poslovno cono Cikava in zakaj je potrebna znotraj Gospodarskega središča JV Slovenije. Med drugim tudi ugotavljajo ali je možno, glede na trenutno gospodarsko stanje, razširiti cono iz obstoječih cca. 42 ha na 106,7 ha. V študiji navajajo, da se je na podlagi analize potreb in povpraševanja v farmacevtski, avtomobilski in kovinsko predelovalni dejavnosti izkazalo, da v regiji in državi primanjkuje primernih lokacij za izgradnjo poslovnih prostorov in ugotavljajo, da je v Jugovzhodni regiji potrebno s tega vidika zagotoviti do leta 2015 najmanj 267 ha komunalno opremljenih zemljišč. Predvidena širitev omenjene cone je za cca 72 ha zemljišča. Menijo, da bo cona zagotovila le delne potrebe regije oziroma vsega 1/3. »S širitvijo obstoječe cone se istočasno predvideva tudi ustanovitev Znanstveno – tehnološkega parka in Regijskega mrežnega inkubatorja, katera naj bi pospešila razvoj gospodarstva in nastanek novih podjetij, kar bo še dodatno povečalo potrebe po novih zemljiščih.« (Študija, 2007)

Kokelj (2012) v magistrskem delu z naslovom *Analiza poslovnih con na Gorenjskem* se ukvarja s preučevanjem poslovnih con in dejavnikov, ki vplivajo na uspešnost poslovne cone na Gorenjskem. Naloga s pomočjo modela za ocenjevanje con, ki temelji na dejavnikih vplivanja na uspešnost poslovne cone opredeli in ovrednoti poslovne cone na podlagi prostorskih in družbenih statističnih podatkov ter predlaga smernice za nadaljnji razvoj poslovnih con na Gorenjskem.

V prispevku *Sekundarna gospodarska središča v Ljubljani: Analiza stanja in presoja načrtovanega razvoja* (Bole, 2010) so predstavljena sekundarna gospodarska središča v Ljubljani glede na stanje predloga prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana iz leta 2008. Pojasnjen je izraz sekundarno gospodarsko središče, predstavljena osnovna tipologija in inventarizacija sekundarnih gospodarskih središč v Ljubljani ter so predstavljene izbrane značilnosti teh središč, zlasti s poslovnega vidika. Predstavljena je struktura podjetij, čas njihove ustanovitve, lastništvo kapitala in velikost podjetij. Na osnovi analize predloga prostorskega načrta ugotavlja prihodnje spreminjanje sekundarnih gospodarskih središč, njihovo nastajanje in izginjanje. Na podlagi preprostih meril je kritično ovrednoten predlog prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana, izpostavljenih pa je tudi šest najbolj kritičnih sekundarnih gospodarskih središč, ki pomembno odstopajo od postavljenih meril.

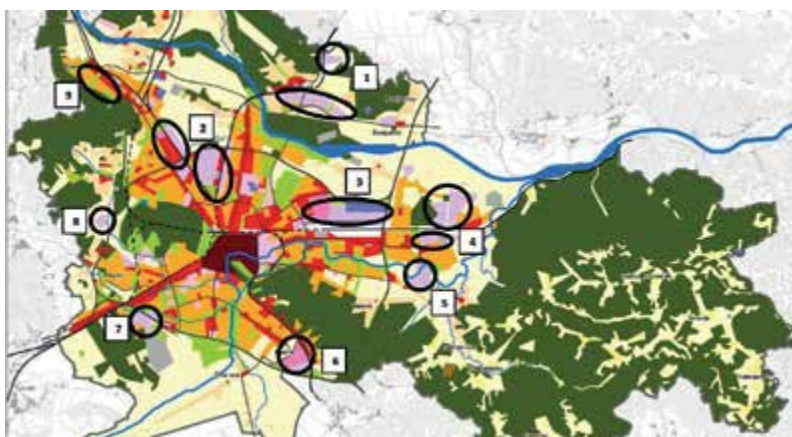
Sitar Jaklin, in dr. (2002) v raziskavi *Gospodarske cone in prostorski razvoj Slovenije* izpostavljajo, da »za oblikovanje konceptov razvoja proizvodnih območij sta v tradicionalnem planerskem smislu odločilnega pomena obseg in struktura bodočega prebivalstva ter navaja, da je slovensko gospodarstvo podvrženo izrazitim procesom strukturnega prilagajanja, ki potekajo tudi glede na širši prostor, od katerega je neposredno odvisno. Posledica strukturnih sprememb je padec delovnih mest v industrijskih dejavnostih, zaradi selitve podjetij v države s cenejšo delovno silo. Nove funkcije mest, povezane zlasti z njihovo središčno vlogo znotraj funkcionalnih območij, različno vplivajo na pojav novih proizvodnih in servisnih lokacij in s tem na razvoj novih delovnih mest, kjer je zaznati izrazito rast števila zaposlenih v storitvenem sektorju.« Izpostavljajo, da je »vprašanje zagotavljanja Slovenije kot industrijske lokacije, kakor tudi izgradnje Slovenije kot storitvene lokacije bistvenega pomena za sodobni pristop k urejanju prostora na najširši ravni. Oba cilja sta tesno povezana in zahtevata integralni pristop gospodarstva in

¹⁴ <https://www.rc-nm.si/wp-content/uploads/2017/07/studija-izvedljivosti-PC-CIKAVA-17.12.07.pdf>

prostorskega planiranja kot vodilne usmeritve bodočega prostorskega razvoja. V študiji navajajo, da »izdelava različnih razvojnih konceptov za zagotavljanje površin za proizvodne dejavnosti in podrobnih zasnov njihovega načrtovanja velja za dolgoročno neustrezno, zlasti kar zadeva značilne omejitve na zgolj kvantitativne opredelitve in rezervacijo novih površin. Poleg konkretne ponudbe površin je odločilnega pomena predvsem njihova kvaliteta, ki za potencialne investitorje na osnovi privlačnosti posamezne lokacije za določene proizvodne dejavnosti predstavlja specifične sinergije za odločanje«. Tako koncepti za bodoči razvoj proizvodnih območij v regionalnem in lokalnem merilu prevzemajo nove naloge, namenjene ključnim akterjem: oblikovanju kriterijev za razvojne strategijo in načrtovanje proizvodnih območij, ki ustrezajo določeni lokaciji – namenjene akterjem političnega odločanja – informacije in ustrezne podatke v podporo odločitvam za konkretne lokacije, ki so ekonomsko atraktivne in obenem skladne s cilji prostorskega razvoja – namenjene gospodarskim akterjem (obstoječim in potencialnim podjetnikom oz. investitorjem).« V raziskavi so izpostavljena načela in usmeritve za razvoj proizvodnih območij kot so: **zagotavljanje zadostnih razvojnih površin**: je na osnovi opredeljene namenske rabe uresničljiv cilj. Vendar, oblikovanje celostnega koncepta razvoja posameznih proizvodnih območij mora upoštevati tudi ekonomske in strukturne vidike, zlasti vidike politike zaposlovanja. Navajajo, da je treba graditi na razvojnih zasnovah posameznih območij glede njihove specifične kvalitete, kakor tudi na primernosti bodoče rabe glede na zahteve potencialnih investitorjev. Izogniti se je potrebno direktni konkurenčnosti in uskladiti značilnosti posamezne lokacije na ravni funkcionalnega območja, regije in pokrajine. **zagotavljanje možnosti oblikovanja mešanih con**: ustvariti možnosti za prostorsko mešanje funkcij, ki bi podprlo obstoječe trende po spremembi namenske rabe. Zlasti velja to za različne obrtno-servisne dejavnosti, ki nastajajo v stanovanjskih območjih in povečujejo kvaliteto bivalnega okolja. **zagotavljanje primerne bližine in dostopnosti lokacije**: Za določene dejavnosti oz. podjetja je odločilni faktor bližina njihove lokacije – tako do dobaviteljev, kakor tudi do strank. Npr. priključek na tovorno železniško omrežje pridobiva na pomenu, kar velja zlasti za dejavnosti logističnih centrov, skladiščnih površin itd. Ob pomenu lege in prometne dostopnosti gospodarske lokacije v urbanem območju, njene ponudbe površin in kvalificirane delovne sile, predstavlja mestna tehnična infrastruktura posebej izpostavljen kriterij kvalitete njene lokacije. **zagotavljanje izobrazbene oz. kvalifikacijske ravni prebivalstva**: raven izobrazbe oz. kvalifikacije predstavlja enega bistvenih faktorjev lokacije določenega prostorskega območja. Razlike v ravni je sicer možno izenačevati z mobilnostjo prebivalstva na osnovi dobrih prometnih povezav, vendar ostaja osnovna skrb zagotovitev kvalificirane delovne sile, ki se izraža v pospešenem razvoju mrežnih povezav obstoječih raziskovalnih in visokošolskih institucij, lociranih prednostno v središčih funkcionalnih območij po Sloveniji, s središčnimi lokacijami proizvodnih dejavnosti. Učinkovita izraba lokalnih virov vzpodbuja naselitev perspektivnih podjetij iz ustreznih gospodarskih področij, kar bo zahtevalo oblikovanje novih mrežnih povezav servisov in storitev. Za politiko namenske rabe površin pomeni mrežno načrtovanje potrebo po zagotavljanje primernih površin za obstoječa in nova podjetja v neposredni okolici v širokem razponu dejavnosti – od logističnih funkcij do projektantskih firm. **zagotavljanje oblikovanja novih tehnoloških in organizacijskih medmrežij**: Koncept medmrežnega povezovanja specifičnih dejavnosti temelji na pričakovanju nadaljevanja trenda k zmanjšanju in specializaciji podjetij ter potrebe za medsebojno tehnološko in organizacijsko mreženje. Predvideva se, da bo sodelovanje med industrijo in storitvenimi dejavnostmi, zlasti z raziskovalnimi institucijami, pridobilo na pomenu, kar bo s pomočjo odgovarjajočih infrastrukturnih ukrepov omogočilo razvoj težišč specializiranih dejavnosti. **zagotavljanje »mehkih« lokacijskih faktorjev**. Z naraščanjem deleža visoko kvalificirane delovne sile narašča tudi vpliv t.im. mehkih faktorjev lokacije, kot so njena celostna podoba (image), kvaliteta bivalnega in delovnega okolja, kulturna ponudba, urbanost itd. Na teh osnovah je možno na novo definirati vlogo posameznih lokacij znotraj gospodarskega prostora posameznih entitet – mest, območij, regij, države – kar je bistvenega pomena za opredelitve usmerjanja prostorskega razvoja proizvodnih območij, pogojenih z diferenciacijo razvojnih strategij. V raziskavi je podarjeno, da prostorsko načrtovanje proizvodnih območij v prvi vrsti zahteva oblikovanje specifičnih strategij za posamezne gospodarske lokacije v okviru naselij, mest,

usklajenih na širši ravni funkcionalnih območjih in regijah, vključevanje relevantnih področij drugih sektorskih politik in njihovo medsebojno usklajevanje.« (Sitar Jaklin, in dr. 2002)

Razporeditev poslovnih in gospodarskih con v Ljubljani v Občinskem prostorskem načrtu je prikazan na spodnji karti. Kot je izpostavljeno v Ljubljana ZATE¹⁵ »Opredeljene gospodarske cone v Ljubljani služijo za spodbujanje investicij za razvoj gospodarstva. V OPN je za gospodarske poslovne cone in industrijo določenih več kot 550 ha, od tega je več kot 120 ha prostih nepozidanih površin v zdajšnjih gospodarskih conah, ki pretežno pomenijo nadomeščanje ali obnovo degradiranih območij, ki jih tako mesto rehabilitira in hkrati revitalizira. Mesto se razvija v duhu urbane prenove, ob tem pa se aktivno varuje zeleni sistem mesta.«

Slika 8: Poslovne in gospodarske cone v Ljubljani (Vir: Ljubljana ZATE, str. 44).

Spodnja tabela prikazuje prostorsko relevantne dejavnike gospodarsko (socialnega) razvoja kot so ustreznost delovnih pogojev, trg delovne sile – potenciali/know how, pravno/upravno/politično (ne) prijazno okolje, promet in infrastruktura, gospodarstvu prijazno okolje, stanovanjske razmere/ kvaliteta življenja, ter tudi indikatorje za posamezni dejavnik. (vir: Ravbar et al., 2000, str. 86 v Stanovnik, Kavaš et al, 2000, str. 163)

¹⁵ Poslovne in gospodarske cone v Ljubljani Vir: Ljubljana ZATE, str. 44

Preglednica 3: Prostorsko relevantni dejavniki gospodarsko (socialnega) razvoja. Vir: Ravbar et. al., 2000, str. 86.

Ustreznost delovnih pogojev	→ zagotavljanje ustreznih površin, → dostopnost → lega – položaj → ustreznost zemljišč → lastništvo (v ozki povezavi z razdrobljenostjo zemljišč) → cena zemljišč
Trg delovne sile – Potenciali / Know-how	→ ustrezna usposobljenost (kvaliteta) delovne sile → cena delovne sile/razmerja med usposobljenostjo delovne sile in ceno → bližina raziskovalnih – izobraževalnih ustanov, tehnološki parki...
Pravno / upravno / politično (ne) prijazno okolje	→ politično predvidljivo okolje → kompatibilen pravni sistem; → stroški in čas pridobivanja ustreznih dovoljenj → gradbeni postopki; → dosegljivost delovnih dovoljenj → stroški za ohranjanje kvalitete okolja, → davčne obremenitve za podjetja → davčne obremenitve za delovno silo, → delovno – pravna zakonodaja → območja z nižjimi stroški in neznatno stopnjo družbene organiziranosti;
Promet infrastruktura	→ bližina priključkov na mednarodne »koridorje« → navezave na cestno prometno infrastrukturo → ustrezna ponudba javnega prometa → ustrezna telekomunikacijska ponudba → bližina letališča z dobrimi nacionalnimi in mednarodnimi letalskimi povezavami potnikov in tovornega prometa; → že izgrajeno omrežje (predvsem) hitrih cest;
Gospodarstvu »prijazno« okolje	→ stroški kapitala → dostopnost do rizičnega kapitala → dostopnost do dejavnosti visoke tehnologije - industrijske panoge dajejo prednost krajem z znanstveno-raziskovalno tradicijo in sodobno opremo; → bližina kvantitativno obsežnega trga → bližina podobnih ali sorodnih branž → bližina mest z bogato ponudbo specializiranih "business services"; → spodbujanje gospodarstva
Stanovanjske razmere / kvaliteta življenja	→ ponudba atraktivnih bivalnih pogojev, pred tistimi s cenenimi bivalnimi pogoji; → območja s prijazno klimo in pokrajinsko – »rekreacijsko« mikavnostjo ("natural amenities"); → atraktivnost kulturne ponudbe kot tudi z uspešnim šolskim sistemom in možnostmi nadaljnjega izobraževanja ("cultural amenities") → osebne preference/kontakti z lastniki firm → območja z živahnim in stabilnim prebivalstvenim razvojem; → območja s prevladujočo srednjo stanovsko strukturo in neprestanim izboljševanjem te strukture.

2.4 Strateški in programski dokumenti na nacionalni in regionalni ravni v Sloveniji

2.4.1 Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)

Po Strategiji prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) se v urbanih naseljih omogoča zadostno ponudbo funkcionalno in tehnološko različnih infrastrukturno opremljenih površin za industrijo, proizvodno obrt in druge oblike podjetništva. Nadalje je potrebno tudi zagotoviti pogoje za razvoj sodobno opremljenih gospodarskih con in tehnoloških parkov na nacionalni ravni v širšem območju središč nacionalnega pomena, na regionalni ravni v območjih središč regionalnega pomena ter na lokalni ravni v tistih lokalnih središčih, ki ustrezajo predpisanim prostorskim kriterijem. Pri tem je potrebno pri razvoju gospodarskih con poleg zagotavljanja družbeno ekonomskih pogojev, zagotovljenega zaledja kapitala ter znanja na področju visoke tehnologije in delovne sile, upoštevati tudi prostorske kriterije, in sicer: optimalno povezavo s prometnim in energetskega omrežjem ter z drugimi vrstami omrežij gospodarske javne infrastrukture; bližino in velikost obstoječih gospodarskih con ter prometnih terminalov; velikost naselij,

njihovo vlogo v urbanem sistemu in dostopnost do predvidenih lokacij gospodarskih con; prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz stanja ali značilnosti naravne in kulturne krajine, v katero se posamezna gospodarska cona umešča. SPRS daje dovolj jasne usmeritve za določanje poslovnih con. Občine pa so tiste, ki morajo te usmeritve upoštevati.

2.4.2 Prostorski red Slovenije, 2004

Tudi **Prostorski red Slovenije** predpisuje določena merila in kriterije za načrtovanje območij proizvodnih dejavnosti med katere uvrščamo tudi poslovne cone. V njem so določena naslednja merila za primernost lokacije za poslovno cono (gospodarsko cono glede na namen):

- utemeljenost v strateških prostorskih in gospodarskih predpisih na državnem, regionalnem in lokalnem nivoju;
- primernost lokacije.

Primernost lokacije pa se ugotavlja z naslednjimi kriteriji:

- gravitacijsko zaledje gospodarske cone državnega oziroma regionalnega pomena;
- ustrezna prometna dostopnost oziroma povezava;
- možnost racionalnega infrastrukturnega opremljanja;
- navezava na obstoječe raziskovalne ustanove, univerzo, tehnološki park in druga razvojna jedra;
- prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz stanja ali značilnosti naravne in kulturne krajine, v katero se načrtovana gospodarska cona umešča;
- prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz lastnosti tal in podtalja;
- oddaljenost od že obstoječih gospodarskih con in prometnih terminalov;
- gradbenotehnična ustreznost in izvedljivost;
- stanovanjske razmere v okolici in trg delovne sile.

In še pri izbiri primerne lokacije za gospodarsko cono naj znaša velikost razpoložljivega območja minimalno 60 ha (lahko tudi več fizično oziroma funkcionalno povezanih gospodarskih con, od katerih je vsaka velika vsaj 30 ha) in naj omogoča širitev cone na dodatne površine.

Interes za razvoj nove poslovne cone je lahko izražen na različnih teritorialnih ravneh, na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni. Tuji investitorji lahko izražajo interes za razvoj poslovnih con tudi preko javne agencije Spirit. Nove poslovne cone se lahko vzpostavljajo ali razvijajo na dva načina, od spodaj navzgor ("bottom-up") in od zgoraj navzdol ("top-down"). Način od spodaj navzgor opredeljuje predvsem primere, ko poslovni subjekti izrazijo potrebo po bodisi širitvi ali vzpostavitvi nove poslovne cone. Način od zgoraj navzdol pa opredeljuje primere, kjer lokalna skupnost, regija ali država izrazi interes ali potrebo za širitev ali vzpostavitev nove poslovne cone za zagotavljanje pogojev za nova delovna mesta in krepitev gospodarskega razvoja.

Pravna podlaga za vzpostavitev nove ali širitve obstoječe poslovne cone je ne glede na raven pomena (nacionalna, regionalna, lokalna) vedno izvedena skozi proces priprave in sprejema občinskih prostorskih načrtov.

2.4.3 Regionalni razvojni programi in dogovori za razvoj regij 2014-2020

Na podlagi 15. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št. 20/11, 57/12 in 46/16), 5. člena Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Uradni list RS, 16/13 in 78/15), Povabila razvojnim svetom regij za pripravo in podpis dogovorov za razvoj posamezne regije,

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Razvojni svet posamezne regije skleneta dogovor za razvoj posamezne regije (dogovor skleneta minister, pristojen za regionalni razvoj in predsednik razvojnega sveta regij). Ta dogovor vključuje regijske projekte (razvojne projekte, ki temeljijo na regionalnem razvojnem programu, uresničuje razvojne prioritete regije in izkoriščajo njene razvojne potencialne) in sektorske projekte (razvojne projekte, ki uresničujejo program pristojnega ministrstva za doseganje ciljev na področju dela ministrstva in ima tudi pomemben vpliv na uresničevanje razvojnih prioritet v regiji), ki so ključni za razvojni preboj in razvojno specializacijo regije.

Projekti, ki so vezani na tematiko poslovnih in industrijskih con za obdobje 2014-2020 predstavljajo sedanje ukrepe se razvoj regij. Gre za projekte kot so: podjetno nad izzive (PONI), projekte spodbujanja podjetništva, podjetniški inkubatorji (izgradnja; mreža podjetniških inkubatorjev), ureditev con (kmetijsko poslovne cone), gradnja poslovne cone, razširitev con (poslovne, industrijsko poslovne), širitev poslovno ekonomske infrastrukture, opremljanje obrtno poslovnega območja, opremljanje, izgradnja poslovne cone ali industrijske cone, povečanje konkurenčnosti gospodarske cone na degradiranem območju, izgradnja komunalne opreme za degradirano območje, izgradnja sekundarnega voda za odvajanje odpadnih voda za industrijsko cono, rekonstrukcija prometne infrastrukture v poslovni coni, izgradnja ali rekonstrukcija GJl v poslovni coni, infrastrukturna ureditev, posodobitev in dograditev industrijske cone, komunalno opremljanje - izgradnja komunalne opreme za cono, ekonomsko poslovna infrastruktura. Nosilec projektov je razvojna agencija, najpogosteje pa občina. Projekti se lahko neposredno uvrščajo v načrte razvojnih programov državnega in občinskih proračunov ter neposredno potrjujejo v okviru kohezijske politike EU. Sredstva namenjena za projekte so državni proračun, občinska sredstva in evropska sredstva.

2.4.4 Operativni načrt o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov 2021–2027

Operativni načrt sodelovanja ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov (RRP) predvideva sodelovanje ključnih ministrstev, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstvo za finance ter Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Cilj operativnega načrta je zagotoviti vse pogoje za pravočasno sprejetje RRP 2021-2027. Do konca leta 2019 na bi bili sprejeti predlogi RRP-jev. V operativnem načrtu je že določeno izhodišče, ta je Strategija razvoja Slovenije 2030 in strokovne podlage posameznih politik za nadaljnji razvoj. Seznam strokovnih podlag, objavljenih v operativnem načrtu je še nepopoln, saj morajo dodatne strokovne podlage zagotoviti tudi še ostala ministrstva. Med strokovnimi podlagami za pripravo RRP-jev je tudi naloga »Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence«, kar pomeni, da so poslovne cone eden izmed pomembnih dejavnikov, ki jih bo potrebno upoštevati pri pripravi RRP-jev.

2.4.5 Strategija pametne specializacije

»Pametna specializacija predstavlja platformo za osredotočenje razvojnih vlaganj na področja, kjer ima Slovenija kritično maso znanja, kapacitet in kompetenc in na katerih ima inovacijski potencial za pozicioniranje na globalnih trgih ter s tem krepitev svoje prepoznavnosti. Pametna specializacija je torej strategija za:

- a) krepitev konkurenčnosti gospodarstva s krepitvijo njegove inovacijske sposobnosti,
- b) diverzifikacijo obstoječe industrije in storitvenih dejavnosti ter
- c) rast novih in hitro rastočih industrij oz. podjetij.

S4 predstavlja izvedbeni dokument že sprejetih strateških dokumentov. Naslavlja vse štiri cilje obstoječe Strategije razvoja Slovenije 2006-2013 v delu, ki se nanaša na vzpostavitev »inovacijske družbe znanja«. V tem delu ima Slovenija že opredeljene tri ključne področne strategije in sicer RISS 2011-2020 (Raziskovalno in inovacijsko strategijo Slovenije), SIP (Slovensko industrijsko politiko) ter Digitalno agendo, s posameznih vidikov pa so seveda relevantne tudi druge strategije, npr. na področju varstva narave, energije, izobraževanja in podobno. S4 integrira in konkretizira usmeritve v enovit in konsistenten okvir, ki omogoča izvedbo usmerjenih in medsebojno dopolnjujočih ukrepov.«¹⁶

Pametna specializacija na področju poslovnih con se kaže predvsem v prehodu na krožno gospodarstvo, ki bi povežalo gospodarske subjekte, ki delujejo v poslovnih conah s subjekti inovativnega okolja v verige vrednosti po načelu ekonomije zaključenih snovnih tokov.

2.4.6 Vizija razvoja Slovenije

»Osrednji cilj Strategije razvoja Slovenije 2030 je zagotoviti kakovostno življenje za vse. Uresničiti ga je mogoče z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmožnosti planeta ter ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe. Strateške usmeritve države za doseganje kakovostnega življenja so:

- vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- učenje za in skozi vse življenje,
- visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- ohranjeno zdravo naravno okolje,
- visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.«¹⁷

Tudi Strategija razvoja Slovenije predvideva za enega svojih ciljev nizkoogljično krožno gospodarstvo, povezovanje znanosti z gospodarstvom in gospodarsko stabilnost. Med drugim omenja krepitev funkcionalnih regij kot razvojnih in gospodarskih celot ter s spodbujanjem razvoja, ki bo temeljil na izkoriščanju razvojnih zmožnosti, prometni povezanosti ter izboljšanju funkcionalnih povezav med mesti kot razvojnimi poli, kjer bi lahko večje poslovne cone nacionalnega ali regionalnega pomena pomembno vplivale za udejanjanje tega cilja.

¹⁶ https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/kljucni-dokumenti/s4_strategija_v_dec17.pdf

¹⁷ <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/izvajanje-strategije-razvoja-slovenije-2030/>

3.0 Metodologija

Po Strategiji prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) se v urbanih naseljih omogoča zadostno ponudbo funkcionalno in tehnološko različnih infrastrukturno opremljenih površin za industrijo, proizvodno obrt in druge oblike podjetništva. Nadalje je potrebno tudi zagotoviti pogoje za razvoj sodobno opremljenih gospodarskih con in tehnoloških parkov na nacionalni ravni v širšem območju središč nacionalnega pomena, na regionalni ravni v območjih središč regionalnega pomena ter na lokalni ravni v tistih lokalnih središčih, ki ustrezajo predpisanim prostorskim kriterijem. Pri tem je potrebno pri razvoju gospodarskih con poleg zagotavljanja družbeno ekonomskih pogojev, zagotovljenega zaledja kapitala ter znanja na področju visoke tehnologije in delovne sile, upoštevati tudi prostorske kriterije, in sicer: optimalno povezavo s prometnim in energetske omrežjem ter z drugimi vrstami omrežij gospodarske javne infrastrukture; bližino in velikost že obstoječih gospodarskih con ter prometnih terminalov; velikost naselij, njihovo vlogo v urbanem sistemu in dostopnost do predvidenih lokacij gospodarskih con; prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz stanja ali značilnosti naravne in kulturne krajine, v katero se posamezna gospodarska cona umešča. SPRS daje dovolj jasne usmeritve za določanje poslovnih con. Občine pa so tiste, ki morajo te usmeritve upoštevati.

Tudi Prostorski red Slovenije predpisuje določena merila in kriterije za načrtovanje območij proizvodnih dejavnosti med katere uvrščamo tudi poslovne cone. V njem so določena naslednja merila za primernost lokacije za poslovno cono (gospodarsko cono glede na namen):

- utemeljenost v strateških prostorskih in gospodarskih predpisih na državnem, regionalnem in lokalnem nivoju;
- primernost lokacije.
- Primernost lokacije pa se ugotavlja z naslednjimi kriteriji:
- gravitacijsko zaledje gospodarske cone državnega oziroma regionalnega pomena;
- ustrezna prometna dostopnost oziroma povezava;
- možnost racionalnega infrastrukturnega opremljanja;
- navezava na obstoječe raziskovalne ustanove, univerzo, tehnološki park in druga razvojna jedra;
- prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz stanja ali značilnosti naravne in kulturne krajine, v katero se načrtovana gospodarska cona umešča;
- prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz lastnosti tal in podtalja;
- oddaljenost od že obstoječih gospodarskih con in prometnih terminalov;
- gradbenotehnična ustreznost in izvedljivost;
- stanovanjske razmere v okolici in trg delovne sile.

In še pri izbiri primerne lokacije za gospodarsko cono naj znaša velikost razpoložljivega območja minimalno 60 ha (lahko tudi več fizično oziroma funkcionalno povezanih gospodarskih con, od katerih je vsaka velika vsaj 30 ha) in naj omogoča širitev cone na dodatne površine.

Interes za razvoj nove poslovne cone je lahko izražen na različnih teritorialnih ravneh, na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni. Tuji investitorji lahko izražajo interes za razvoj poslovnih con tudi preko javne agencije Spirit. Nove poslovne cone se lahko vzpostavljajo ali razvijajo na dva načina, od spodaj navzgor ("bottom-up") in od zgoraj navzdol ("top-down"). Način od spodaj navzgor opredeljuje predvsem primere, ko poslovni subjekti izrazijo potrebo po bodisi po širitvi ali vzpostavitvi nove poslovne cone. Način od zgoraj navzdol pa opredeljuje primere, kjer lokalna skupnost, regija ali država izrazi interes ali potrebo za širitev ali vzpostavitev nove poslovne cone za zagotavljanje pogojev za nova delovna mesta in krepitev gospodarskega razvoja.

Pravna podlaga za vzpostavitev nove ali širitve obstoječe poslovne cone je ne glede na raven pomena (nacionalna, regionalna, lokalna) vedno izvedena skozi proces priprave in sprejema občinskih prostorskih načrtov. Nova prostorska zakonodaja (ZUreP-2) omogoča, da lahko regionalni prostorski plan nadomesti strateški del občinskih prostorskih načrtov na področju umeščanja novih poslovnih con. Po novem zakonu o urejanju prostora (Zurep-2) naj bi imela regija možnost umeščanja poslovne cone velikosti nad 10 ha. Tovrsten način prostorskega načrtovanja na regionalnem nivoju z vidika umeščanja poslovnih con lahko upošteva interese, ki presegajo lokalno raven in omogoča racionalnejše umeščanje poslovnih con v širši kontekst družbenega, ekonomskega in prostorskega razvoja.

Praviloma se v občinskem prostorskem načrtu na območju za vzpostavitev novih ali širitve obstoječih poslovnih con določi, da se le ta podrobneje urejajo z Občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN). Sočasno se s pripravo OPPN za območja poslovnih con izdelata tudi Program opremljanja zemljišč, ki je pravna podlaga izgradnje nove gospodarske javne infrastrukture s strani občine in podlaga za izračun višine komunalnega prispevka. Lahko pa občina in investitor skleneta Urbanistično pogodbo s katero se investitor (poslovni subjekti) zaveže k izgradnji javne komunalne infrastrukture namesto občine in jo po izgradnji preda v upravljanje javnemu komunalnemu podjetju. Strošek izgradnje se v tem primeru investitorju poračuna pri izračunu višine komunalnega prispevka.

3.1 Definicije poslovnih con in subjektov inovativnega okolja

Poslovna cona

Poslovno cono se definira kot večji zemljiški kompleks, namenjen prostorski umestitvi podjetij, ki je praviloma opremljen z osnovno gospodarsko javno infrastrukturo (oskrba z vodo, električno energijo, drugimi energenti, telekomunikacijami) in včasih z zgrajenimi poslovnimi prostori za najem in odkup. Gre za zemljišča, ki so funkcionalno povezana in namenjena določeni dolgoročni gospodarski porabi. Prostorsko mora biti umeščena na primerni mikrolokaciji, imeti mora primerno velikost in možnost širitve ter optimalno povezljivost z najvišjimi kategorijami prometne infrastrukture vseh vrst.

Ustvarja pogoje za načrtovano, učinkovito in hitrejše in organiziranje poslovanja ter podjetjem v njej nudi različne upravne, organizacijske, logistične in druge poslovne storitve. Predstavlja pomemben dejavnik trajnostnega gospodarskega razvoja lokalnega in regionalnega območja, ustvarjanja novih delovnih mest, racionalne rabe prostora, varstva okolja in kakovosti življenja.

Subjekti inovativnega okolja

Subjekti inovativnega okolja so koncentrirana infrastrukturna in strokovna središča katerih najpomembnejše naloge so promocija ustvarjanja znanja ter poslovnih zamisli in komercializacije le-teh. Naloge subjektov inovativnega okolja v tem delu zajemajo naslednja področja:

- promocija celovitega podpornega okolja in še posebej storitev inovativnega okolja,

- promocija komercializacije znanja,
- iskanje novih podjetniških zamisli,
- posredovanje informacij končnim upravičencem (o ukrepih države na področju konkurenčnosti in podjetništva, ter druge informacije),
- nasveti glede razvoja poslovnih idej, preskusa poslovnih idej v praksi,
- priprava in vzdrževanje baz podatkov o končnih upravičencih za potrebe ministrstva.

(Glas, 2007)

Zakonodaja, ki je urejala slovensko podporno in inovativno okolje je vsebovala Zakon o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1), ki določa ukrepe za spodbujanje podjetništva in organiziranost na tem področju ter postopke za dodeljevanje sredstev, namenjenih oblikovanju podpornega okolja za podjetništvo ter Pravilnik o vodenju evidence subjektov inovativnega okolja, ki je določal postopek in pogoje za vpis subjektov inovativnega okolja v evidenco ter postopek in razloge za izbris subjektov inovativnega okolja iz evidence kot tudi način vodenja evidence subjektov inovativnega okolja. Na podlagi pravilnika je bila uvedena tudi evidenca subjektov inovativnega okolja.

Leta 2017 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo. Novi zakon je ukinil Pravilnik o vodenju evidence subjektov inovativnega okolja (Uradni list RS, št. 25/08). S tem je Spirit, ki je bil zadolžen za vodenje evidence le-to tudi opustil. Subjekti so ostali vpisani v evidenco še do izteka le-te.

Zakon je omogočal in še omogoča izvajanje razpisov za subvencioniranje podpornih storitev subjektov inovativnega okolja v Republiki Sloveniji. Razlika je v tem, da so bili po prejšnjem zakonu do prijave upravičeni subjekti, ki so bili vpisani v evidenco, po novem zakonu pa so do prijave upravičeni vsi subjekti, ki izpolnjujejo pogoje opredeljene v razpisu. Razpis je do neke mere tako lahko bolj restriktiven. Agenciji Spirit pa omogoča, da po potrebi prilagaja razpisne pogoje in tako izvaja razvojno politiko na področju razvoja podjetništva in konkurenčnosti v Sloveniji.

Po pregledu vpisanih subjektov inovativnega okolja v bazo podatkov, ki smo jo pripravili v okviru projekta, lahko subjekte inovativnega okolja v Sloveniji razdelimo v:

- podjetniški inkubator,
- univerzitetni inkubator,
- tehnološki park,
- pospeševalnik,
- delo v skupni pisarni (coworking).

Nataša Rus (2011) je v pregledu podpornega okolja za podjetništvo v RS opredelila, da so subjekti inovativnega okolja, ki so se razvili in uveljavili v RS naslednji:

- Podjetniški inkubator je institucija, ki v prostorih na določeni lokaciji omogoča učinkovito nastajanje in razvoj novih podjetij in zagotavlja urejeno poslovno okolje z infrastrukturo in s širšim naborom upravnih in intelektualnih storitev za inovativna podjetja.
- Univerzitetni inkubator je institucija povezana z univerzo ali visokošolskim zavodom, ki omogoča realizacijo podjetniških pobud predvsem dijakov, študentov in profesorjev. Poleg tega samostojno ali v povezavi z univerzo ali drugimi visokošolskimi organizacijami prevzema podjetniške pobude iz pred-inkubacijske dejavnosti in jim omogoča razvoj v ugodnem/spodbudnem okolju z zagotavljanjem intelektualnih storitev. Univerzitetni inkubator nudi podporo inovativnim tehnološkim podjetjem in poslovnim zamislim. Skupaj s pisarnami za prenos tehnologij pa pospešuje prenos znanja in invencij na trg tudi preko nastajanja novih podjetij.

- Tehnološki park je institucija, ki na prostorsko koncentrirani večji lokaciji združuje razvojno raziskovalne in poslovne dejavnosti novih inovativnih tehnoloških podjetij in razvojno raziskovalnih (R&R) oddelkov podjetij. R&R oddelki niso nujno prisotni v tehnološkem parku. Tehnološki park omogoča nastajanje novih inovativnih tehnoloških podjetij in s tem nudi urejeno poslovno okolje s širšim naborom podpornih, upravnih in intelektualnih storitev za ta podjetja.

Opredelila je še pojme:

- Inkubiranec, ki je inovativno podjetje ali posameznik kot nosilec poslovne zamisli, ki je vpisan manj kot pet let v ustrezen register in je vključen v posamezen subjekt, uporablja storitve in infrastrukturo subjekta in z njim pogodbeno urejen odnos, ter hkrati ni povezano podjetje z subjektom ali velikim podjetjem v smislu predpisov, ki urejajo gospodarske družbe.
- Inovativno podjetje, ki je podjetje, ki razvija proizvode, procese in storitve ter se na inovativen način odziva na zahteve trgov in se osredotoča na reševanje problemov kupcev.
- Inovativno tehnološko podjetje, ki je podjetje, za katerega je značilna visoka vsebnost znanja v storitvah ali proizvodih, potencial hitre rasti, izobrazba in ekspertno znanje zaposlenih, višja dodana vrednost na zaposlenega in nastop v globalni tržni niši.

Nova pojma, ki sta se pojavila v zadnjih nekaj letih pa sta pospeševalnik (accelerator) in delo v skupni pisarni (co-working). Za prvega bi lahko rekli, da pospešuje oziroma omogoča hitrejšo rast že ustanovljenim podjetjem, z razliko od inkubatorjev, ki omogočajo razvoj novih podjetij na podlagi dobrih idej in poslovnih načrtov. Delo v skupni pisarni pa je pravzaprav stanje, kjer več zaposlenih različnih podjetij, praviloma so to manjša tehnološka podjetja, najamejo ali si delijo skupne prostore, opremo, servisne prostore, receptorja, varnostnike ipd. z namenom zmanjšanja stroškov in iskanja sinergij med podjetji.

Po pregledanih vnesenih subjektih inovativnega okolja in pregledu, ali se subjekt nahaja v poslovni coni je bilo ugotovljeno, da je samo šest subjektov inovativnega okolja, ki se dejansko nahajajo tudi v poslovnih conah. Ob tem se poraja vprašanje ali obstaja kakšna koli povezava ali prenos idej iz subjektov inovativnega okolja v subjekte, ki delujejo v poslovnih conah. V Operativnem programu za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 -2020 se priporoča umestitev hitrorastočih podjetij v obstoječe poslovne cone, kjer lahko delujejo kot povezovalci med podjetji v coni.

3.2 Metodologija določevanja tipologije in razvoja poslovnih con

3.2.1 Izhodišča

Pri pripravi metodologije smo upoštevali nekatere aktualne mednarodne in domače strateške dokumente, ki so predstavljali vsebinsko oporo za pripravo metodologije za popis poslovnih con v Sloveniji. Vsi upoštevani domači strateški dokumenti so veljavni, čeprav so nekateri med njimi nekoliko starejšega datuma.

Med mednarodnimi dokumenti smo se oprli na cilje in kazalnike Agende za trajnostni razvoj do leta 2030^{18,19}, kot tudi na poziv iz omenjenega dokumenta, da naj »podjetja svojo ustvarjalnost in

¹⁸ SVRK - Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. 2016. Slovenija in Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030. Dostopno na: http://www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/razvojno_nacrtovanje/slovenija_in_agenda_2030/ (sneto 07.04.2019).

¹⁹ SURS - Statistični urad Republike Slovenije. 2016. Nabor kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja za Slovenijo. Dostopno na: <https://www.stat.si/Pages/cilji/> (sneto 07.04.2019).

inovativnost uporabijo za reševanje problemov trajnostnega razvoja ter da se zavzemajo za udejanjanje živahnega in delujočega gospodarstva ob spoštovanju ... okoljskih in zdravstvenih predpisov v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi, dogovori in pobudami« (SVRK, 2016: 24).

Med domačimi dokumenti smo uporabili kot izhodišče za nadaljnje delo: Strategijo razvoja Slovenije (Vlada RS, 2017), Strategijo pametne specializacije (Vlada RS, 2015), Strategijo prostorskega razvoja Slovenije (MOP, 2004a) in Prostorski red Slovenije (MOP, 2004b).

Nabor razvojnih ciljev opredeljenih v Strategiji razvoja Slovenije 2030 (Vlada RS, 2017) vključuje tudi cilje trajnostnega razvoja za uresničevanje globalnega razvojnega načrta Agende za trajnostni razvoj do leta 2030. V dokumentu je že uvodoma zelo jasno izpostavljeno, da »zato da bi postali družba, ki se zna spoprijeti s spremembami, negotovostmi in izzivi, želimo ustvariti razmere ter vzpostaviti **sistemski način trajnostnega razvoja**« (Vlada RS, 2017: 6). Omenjeni dokument s sistemskim pristopom poveže pet strateških usmeritev države za doseganje kakovostnega življenja: vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba; učenje za in skozi vse življenje; visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse; **ohranjeno zdravo naravno okolje**; ter visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in **učinkovitosti upravljanja v vsebinsko povezano in zaokroženo celoto** (Vlada RS, 2017: 18).

Pomembnost Strategije pametne specializacije (Vlada RS, 2015) smo predstavili v nadaljevanju pri opisu kriterija »Makrolokacija poslovne cone (KRP2)«.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (MOP, 2004a) (v nadaljevanju SPRS) je med temeljne cilje uvrstila tudi cilj in podcilj, ki se nanašajo na problematiko spodbujanja razvoja poslovnih con. Le-ti so:

- Večja konkurenčnost slovenskih mest v evropskem prostoru.
- Razvoj regionalnih razvojnih con za proizvodne in storitvene dejavnosti.
- Učinkovito razmeščanje dejavnosti v naseljih z upoštevanjem lokacijskih možnosti in omejitev.
- Iz opredeljenih ciljev izhaja, da se SPRS zavzema za to, da se gospodarska konkurenčnost Slovenije izboljšuje tudi s spodbujanjem razvoja gospodarskih con oz. regionalnih razvojnih con za proizvodne in storitvene dejavnosti. Poleg omenjenih izrazov je v SPRS uporabljen še en izraz: podjetniška cona malega gospodarstva. Od vseh v SPRS uporabljenih izrazov je opredeljen le izraz gospodarska cona. »Gospodarska cona je večje območje koncentracije industrijskih dejavnosti s skupno upravo, ki je zaradi vpliva na razvoj delovnih mest ter na ekonomski, socialni in ekološki razvoj pomemben dejavnik pri prostorskem razvoju širšega območja« (SPRS, 2004: 2).

Poleg tega SPRS v okviru opredelitve prostorskih sistemov z usmeritvami za razvoj na regionalni in lokalni ravni opredeljuje tudi usmeritve za tim. območja proizvodnih dejavnosti. Te so:

1. »V urbanih naseljih se omogoča zadostno ponudbo funkcionalno in tehnološko različnih infrastrukturno opremljenih površin za industrijo, proizvodno obrt in druge oblike podjetništva.
2. Zagotavlja se pogoje za razvoj sodobno opremljenih gospodarskih con in tehnoloških parkov na nacionalni ravni v širšem območju središč nacionalnega pomena, na regionalni ravni v območjih središč regionalnega pomena ter na lokalni ravni v tistih lokalnih središčih, ki ustrezajo predpisanim prostorskim kriterijem.
3. Pri razvoju gospodarskih con se poleg družbeno ekonomskih pogojev, zagotovljenega zaledja kapitala ter znanja na področju visoke tehnologije in delovne sile, upošteva tudi prostorske kriterije, in sicer: optimalno povezavo s prometnim in energetskega omrežjem ter z drugo infrastrukturno opremljenostjo; bližino in velikost že obstoječih gospodarskih con ter prometnih terminalov; velikost naselij, njihovo vlogo v urbanem sistemu in dostopnost do predvidenih lokacij gospodarskih con; prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz stanja ali značilnosti naravne in kulturne krajine, v katero se posamezna gospodarska cona umešča.

4. V okviru regionalnih območij se razvija vsaj eno gospodarsko cono za zagotovitev dolgoročnih potreb regionalnega gospodarstva. Zaradi zagotovitve gospodarske konkurenčnosti in delovnih mest se v središčih nacionalnega pomena razvija vsaj eno večjo mednarodno konkurenčno industrijsko cono in vsaj eno podjetniško cono malega gospodarstva. V središčih mednarodnega pomena Ljubljana, Maribor in Koper se razvija državno pomembne tehnološke in industrijske parke, ki so dobro povezani z mednarodnimi terminali za kombinirani promet z železnico, avtocesto, pristaniščem, letališčem ter skladiščnimi conami. V teh mestih se, v skladu z usmeritvami za urejanje naselij in skladno z zagotavljanjem optimalne in racionalne dostopnosti, zagotavlja pogoje za razvoj večjih proizvodnih obratov in visoko razvitih storitvenih dejavnosti.
5. Država spodbuja povezovanje občin v posamezni regiji k skupnemu vzpostavljanju večjih gospodarskih con in tako preprečila drobljenje regijskega potenciala, tako s stroškovnega kot tudi z mednarodno konkurenčnega vidika. Država spodbuja razvoj tistih gospodarskih con, ki večajo konkurenčnost slovenskega gospodarstva.
6. Gospodarske cone se v naselju umeščajo ob prometno vozliščnih lokacijah tako, da so dobro povezane z železniškim in cestnim omrežjem, ki omogoča javni prevoz na delo z vseh območij regije in sosednjih regij. Izkoristi se tudi bližino obstoječe infrastrukture, kot so pristanišče, letališče ter razpoložljivost električne energije večjih kapacitet in moči. Pri izbiri lokacije se preveri možnosti prenove in sanacije opuščenih industrijskih, komunalnih, prometnih in podobnih območij. Območja nekdanje industrije, ki izpolnjujejo prostorske, okoljske, infrastrukturne in druge pogoje sodobnih proizvodnih parkov, se ponovno usposobi za proizvodne namene.
7. Razmestitev proizvodnih dejavnosti ne sme poslabšati bivalnih in delovnih razmer v neposredni okolici in ne sme zmanjševati dostopnosti do drugih območij» (MOP, 2004a: 24).

Kljub temu, da SPRS sicer eksplicitno ne opredeljuje območij za prednostni razvoj gospodarskih con na državni ravni, razen morda v primeru središč mednarodnega pomena (Ljubljana, Maribor in Koper), predlagani prostorski kriteriji (glej tč. 3) in usmeritve predstavljajo nekakšno širšo vsebinsko podlago za odločanje domačih in tujih gospodarskih subjektov o tem kje in kako prostorsko umestiti potencialne gospodarske cone. Le-to smo poskušali v največji meri upoštevati pri pripravi nabora kriterijev in kazalnikov za spodbujanje razvoja poslovnih con v Sloveniji.

Tudi veljavni Prostorski red Slovenije (MOP, 2004b) opredeljuje kriterije za določanje primernosti lokacije za gospodarsko cono. Gre za naslednje kriterije:

1. »Gravitacijsko zaledje gospodarske cone državnega oziroma regionalnega pomena.
2. Ustrezna prometna dostopnost oziroma povezava.
3. Možnost racionalnega infrastrukturnega opremljanja.
4. Navezava na obstoječe raziskovalne ustanove, univerzo, tehnološki park in druga razvojna jedra.
5. Prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz stanja ali značilnosti naravne in kulturne krajine, v katero se načrtovana gospodarska cona umešča.
6. Prostorske možnosti in omejitve, ki izhajajo iz lastnosti tal in podtalja.
7. Oddaljenost od že obstoječih gospodarskih con in prometnih terminalov.
8. Gradbenotehnična ustreznost in izvedljivost.
9. Stanovanjske razmere v okolici in trg delovne sile» (MOP, 2004b: 14).

Oblikovane kriterije smo pri pripravi nabora kriterijev in kazalnikov za spodbujanje razvoja poslovnih con v Sloveniji uporabili kot usmeritev saj le-ti niso opredeljeni z ustreznimi merili oz. merljivimi kazalniki.

3.2.2 Opis metodoloških opredelitev in korakov za razvrščanje poslovnih con po pomembnosti prostora za njihovo načrtovanje, opremljanje in izgradnjo

V besedilu pod pojmom kriteriji opredeljujemo elemente oz. pogoje za razvoj poslovnih con. Kriteriji predstavljajo izbrane vrednosti, ki opisujejo koncept trajnostnega razvoja poslovnih con in jih je mogoče opisati s kazalniki. Pod pojmom kazalniki opredeljujemo spremenljivke, ki omogočajo merjenje posameznih dimenzij kriterija.

Kriterije in pripadajoče kazalnike smo razvrstili v dve skupini: v skupino dejavnikov pritegnitve in v skupino dejavnikov zaviranja. Dejavniki pritegnitve so dejavniki, ki možne vlagatelje privlačijo, da kupijo/najamejo površine stavbnih zemljišč v obstoječi ali načrtovani poslovni coni na določenem območju. Dejavniki zaviranja (onemogočanja) pa so dejavniki, ki zavirajo oz. onemogočajo možne vlagatelje pri nakupu/najemu površin stavbnih zemljišč v obstoječi ali načrtovani poslovni coni na določenem območju, in to predvsem zaradi zahtev po varstvu okolja ter trajnostni rabi omejenih naravnih virov. Opredelitev vpliva dejavnikov zaviranja predstavlja nekakšno predhodno celovito presojo vplivov na okolje, ki se sicer v skladu z Zakonom o varstvu okolja in z njim povezanimi uredbami izvaja za plane.²⁰

V preglednici 4 je predstavljen nabor 15 kriterijev, ki opisujejo skupino dejavnikov pritegnitve (v nadaljevanju KRP), ki so jim bile na osnovi ekspertne ocene avtorja dodane uteži. Z utežmi izražamo relativno pomembnost kriterijev in kazalnikov. V preglednici je predstavljen širši nabor kriterijev, ki bi bil uporabljen, če bi za vse kriterije in njihove kazalnike imeli na razpolago verodostojne podatke.

Preglednica 4: Nabor kriterijev in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke privlačnosti območij poslovnih con za možne vlagatelje – širši nabor kriterijev.

ŠT. KRITERIJA	KRITERIJI SKUPINE DEJAVNIKOV PRITEGNITVE	UTEŽI KRITERIJEV
KRP1	Prostorske značilnosti območja poslovne cone	11
KRP2	Makro lokacija poslovne cone	5
KRP3	Prometna dostopnost poslovne cone	13
KRP4	Oskrba poslovne cone z energenti	7
KRP5	Opremljenost poslovne cone z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem	4
KRP6	Opremljenost poslovne cone s komunikacijskim omrežjem	5
KRP7	Stroški nakupa in najema zemljišč v poslovni coni ter upravljanja	16
KRP8	Davčne in druge spodbude ter olajšave	7
KRP9	Opredeljenost poslovne cone v prostorskih aktih	6
KRP10	Zmogljivost/zmožnost izvajanja dejavnosti oz. projektov industrijske simbioze	6
KRP11	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v katerem se nahaja poslovna cona	6
KRP12	Umestitev poslovne cone v regionalni in nacionalni inovacijski sistem / komercialna uporaba patentno zaščitene tehnologije slovenskih subjektov inovativnega okolja	5

²⁰ V kategorijo plani sodijo programi, načrti, prostorski ali drugi akti ter njihove spremembe ali dopolnitve, ki jih na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine (več o tem na naslednji spletni povezavi:

http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/presoj_e_vplivov_na_okolje/celovita_presoja_vplivov_na_okolje/).

KRP13	Lastništvo zemljišč(a) poslovne cone	3
KRP14	Struktura podjetij v poslovni coni	3
KRP15	Prepoznavnost in privlačnost poslovne cone	3
Σ		100

Menimo, da predlagan nabor kriterijev celovito prikazuje značilnosti dejavnikov pritegnitve in da bi za vse opredeljene kriterije bilo potrebno v prihodnje zagotoviti ustrezne kvantitativne in kvalitativne podatke. Ker v tem trenutku ne razpolagamo z zanesljivimi podatki za štiri kriterije – umestitev poslovne cone v regionalni in nacionalni inovacijski sistem / komercialna uporaba patentno zaščenih tehnologij slovenskih subjektov inovativnega okolja (KRP 12), lastništvo zemljišča poslovne cone (KRP13), struktura podjetij v poslovni coni (KRP14) ter prepoznavnost in privlačnost poslovne cone (KRP15) – smo se odločili, da v nadaljevanju upoštevamo prvih 11 kriterijev, ki so predstavljeni v preglednici 5. Izbrani kriteriji so bili naknadno medsebojno uravnoteženi. Za vsak kriterij so predlagane skupine kazalnikov (v nadaljevanju KAP) z opredeljenimi ocenami vrednosti in utežmi, ki opisujejo vsakega od kriterijev in omogočajo njegovo merjenje (preglednica 4).

V preglednici 6 je predstavljen nabor 13 kriterijev, ki opisujejo skupino dejavnikov zaviranja / onemogočanja (v nadaljevanju KRZ), ki so jim bile na osnovi ekspertne ocene avtorja dodane uteži. V preglednici 5 so predlagane skupine kazalnikov (v nadaljevanju KAZ) z opredeljenimi ocenami vrednosti in utežmi, ki opisujejo vsakega od kriterijev in omogočajo njegovo merjenje.

Preglednica 5: Nabor kriterijev in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke privlačnosti območij poslovnih con za možne vlagatelje – ožji nabor kriterijev

ŠT. KRITERIJA	KRITERIJI SKUPINE DEJAVNIKOV PRITEGNITVE	UTEŽI KRITERIJEV
KRP1	Prostorske značilnosti območja poslovne cone	12
KRP2	Makro lokacija poslovne cone	6
KRP3	Prometna dostopnost poslovne cone	15
KRP4	Oskrba poslovne cone z energenti	8
KRP5	Opremljenost poslovne cone z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem	4
KRP6	Opremljenost poslovne cone s komunikacijskim omrežjem	6
KRP7	Stroški nakupa in najema zemljišč v poslovni coni ter upravljanja	18
KRP8	Davčne in druge spodbude ter olajšave	10
KRP9	Opredeljenost poslovne cone v prostorskih aktih	9
KRP10	Zmogljivost/zmožnost izvajanja dejavnosti oz. projektov industrijske simbioze	6
KRP11	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v katerem se nahaja poslovna cona	6
Σ		100

Preglednica 6: Nabor kriterijev in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke zaviranja / onemogočanja uporabe območij poslovnih con za možne vlagatelje

ŠT. KRITERIJA	KRITERIJI SKUPINE DEJAVNIKOV ZAVIRANJA / ONEMOGOČANJA	UTEŽI KRITERIJEV
KRZ1	Poseganje poslovne cone na poplavna območja	9
KRZ2	Poseganje poslovne cone na erozijska območja	6
KRZ3	Poseganje poslovne cone na potencialna plazovita območja	6
KRZ4	Poseganje poslovne cone na vodovarstvena območja	9
KRZ5	Poseganje poslovne cone na zavarovana območja narave	8
KRZ6	Poseganje poslovne cone na območja in lokacije naravnih vrednot	8

KRZ7	Poseganje poslovne cone na območja NATURA 2000	8
KRZ8	Poseganje poslovne cone na ekološko pomembna območja	8
KRZ9	Poseganje poslovne cone na strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane	9
KRZ10	Poseganje poslovne cone na območja gozdnih rezervatov	8
KRZ11	Poseganje poslovne cone na območja varovalnih gozdov	8
KRZ12	Poseganje poslovne cone na območja nepremične kulturne dediščine	8
KRZ13	Poseganje poslovne cone na območja s strmim naklonom	5
Σ		100

Za vsako poslovno cono, ki je vključena v informacijski sistem projekta »Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije« in za katero so bili pridobljeni načrtovani kvantitativni in kvalitativni podatki, se – ob upoštevanju pripravljenega nabora kriterijev in kazalnikov za obe skupini obravnavanih dejavnikov – opravi izračun učinkov privlačnosti in učinkov zaviranja / onemogočanja uporabe območij poslovnih con za možne vlagatelje. Izračun se opravi tako, da se vsaka ocena pomnoži s predlaganim koeficientom uteži. Seštevek vseh zmnožkov je skupna ocena učinkov privlačnosti ter učinkov zaviranja / onemogočanja območja poslovne cone.

Primernost prostora za poslovne cone se izračuna na način, da se doseženi skupni vsoti učinkov privlačnosti območja cone odšteje skupna vsota učinkov zaviranja / onemogočanja uporabe območja za poslovno cono. Doseženi rezultati izračuna se nato še normalizirajo²¹, da se jih lažje uvrsti v posamezne tipe poslovnih con. Na ta način se na čim bolj objektivni način pridobijo indikativni podatki o primernosti prostora za poslovne cone.

Podatki o primernosti prostora za poslovne cone se nato razporedijo po stopnji primernosti (od najbolj primerne do najmanj primerne) po 12 statističnih/razvojnih regijah. Za vsako regijo je opredeljen kvantitativni utežen kazalnik, ki se navezuje na indeks razvojne ogroženosti (IRO)²², ki ga je regija izkazovala v letu 2018. Podatki o primernosti prostora za poslovne cone se nato pomnožijo z utežnimi vrednostmi kazalnikov. Na ta način se izračuna pomembnost prostora za poslovne cone (glej preglednico 12). Vzročno posledične zveze med dejavniki pritegnitve, dejavniki zaviranja / onemogočanja, primernostjo in pomembnostjo prostora za poslovne cone ter tipologijo poslovnih con so shematično predstavljene v sliki 15.

Poslovne cone se po pomembnosti prostora razvrstijo v štiri tipe poslovnih con: poslovne cone nacionalne pomembnosti, poslovne cone regionalne pomembnosti, poslovne cone medobčinske pomembnosti in poslovne cone lokalne pomembnosti. Tipu poslovna cona mednarodne pomembnosti smo se namenoma izognili, ker so lahko vsi štirje predlagani tipi poslovnih con tudi mednarodno pomembni, če jih za izvajanje svojih poslovnih dejavnosti izberejo domači in tuji vlagatelji, ki poslujejo v mednarodnem okolju. Na ta način se pripravi tipologija poslovnih con.

Tipologija poslovnih con:

1. V tip poslovne cone nacionalne pomembnosti se razvrstijo tiste poslovne cone, ki se z doseženim skupnim številom točk pomembnosti prostora za poslovne cone uvrstijo v skupino od 96 do 100.
2. V tip poslovne cone regionalne pomembnosti se razvrstijo tiste poslovne cone, ki se z doseženim skupnim številom točk pomembnosti prostora za poslovne cone uvrstijo v skupino od 86 do 95.
3. V tip poslovne cone medobčinske pomembnosti se razvrstijo tiste poslovne cone, ki se z doseženim skupnim številom točk pomembnosti prostora za poslovne cone uvrstijo v skupino od 66 do 85.

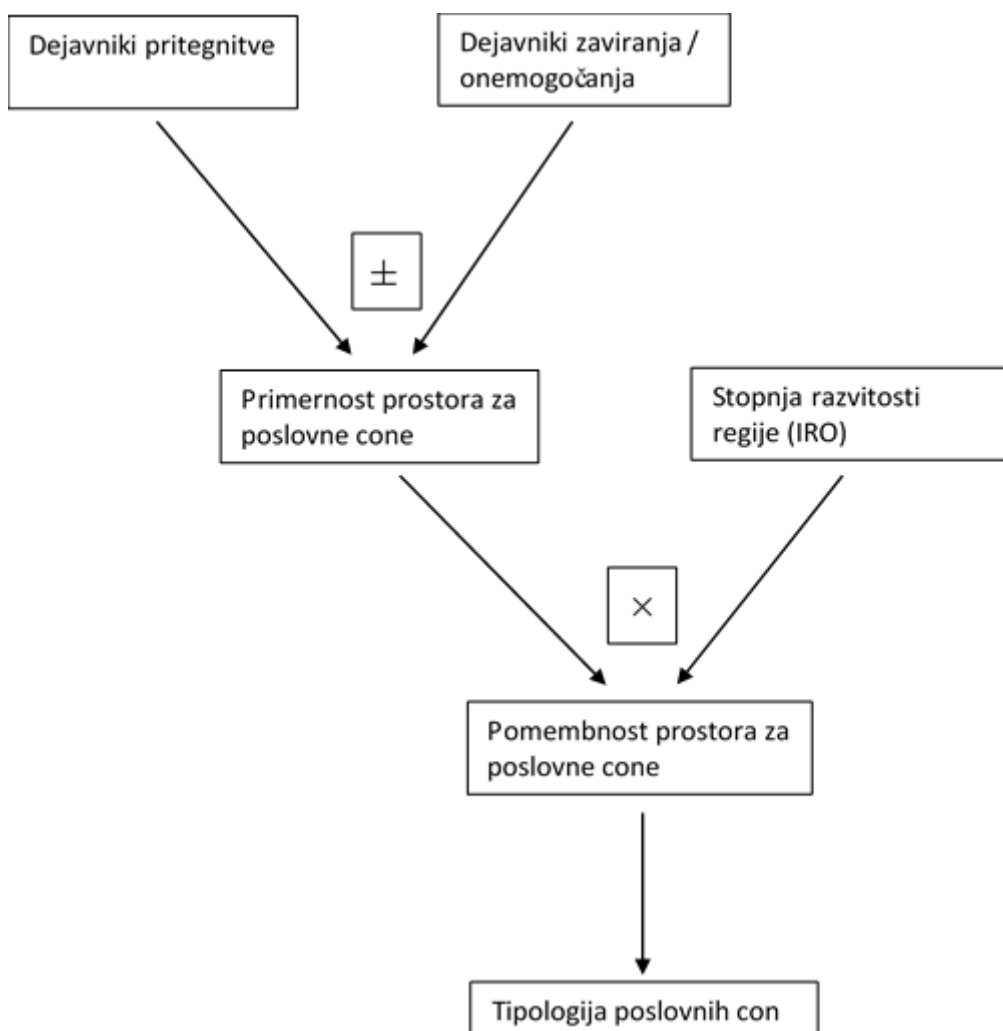
²¹ Rezultati izračuna se prilagodijo na skupno lestvico.

²² Indeks razvojne ogroženosti (IRO) je relativni kazalnik razvitosti regije in je izračunan na podlagi otežitve kazalnikov razvitosti, ogroženosti in razvojnih možnosti. Vir: Pečar, J. 2018. Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna. Zbirka Delovni zvezki UMAR. Delovni zvezek 4/2018, letnik XXVII. Ljubljana.

4. V tip poslovne cone lokalne pomembnosti se razvrstijo tiste poslovne cone, ki se z doseženim skupnim številom točk pomembnosti prostora za poslovne cone uvrstijo v skupino od 1 do 65.

Predlagani kriteriji in kazalniki, ki opisujejo učinke privlačnosti ter učinke zaviranja / onemogočanja uporabe območij poslovnih con, so opredeljeni na uravnotežen in nepristranski način, tako da po eni strani omogočajo udejanjanje javnega interesa oz. javnega dobra (varstvo okolja, ohranjanje omejenih naravnih virov, spodbujanje zaposlovanja), po drugi strani pa tudi možnost udejanjanja tržnih interesov potencialnih naložbenikov.

Indikativna razvrstitev poslovnih con v predlagane tipe po pomembnosti prostora se nato dokončno preveri in po potrebi dopolni s pomočjo ekspertne ocene. Pri tem se zasleduje cilj, da naj – z namenom spodbujanja skladnega regionalnega razvoja – vsaka statistična/razvojna regija razpolaga vsaj z eno poslovno cono nacionalne pomembnosti. Pri izvedbi ekspertne ocene se obenem upoštevajo dejanske razmere na terenu, možnosti prostorskega in funkcionalnega združevanja obstoječih in/ali načrtovanih poslovnih con ter konkurenčna ponudba poslovnih con v sosednjih državah.

Slika 9: Shematični prikaz vzročno posledičnih zvez med dejavniki pritegnitve, dejavniki zaviranja / onemogočanja, primernostjo in pomembnostjo prostora za poslovne cone ter tipologijo poslovnih con

3.3 Kriteriji in kazalniki za pripravo tipologije poslovnih con (in subjektov inovativnega okolja)

3.3.1 Opis kriterijev in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke privlačnosti območij poslovnih con za možne vlagatelje

Kriterij »Prostorske značilnosti območja poslovne cone (KRP1)« s predlaganimi utežnimi kazalniki izpostavlja značilnosti, ki so pomembne tako za udejanjanje poslovnih interesov potencialnih vlagateljev kot tudi za varovanje javnega interesa na različnih področjih. Za možne vlagatelje je na splošno ravni pomembno, da so območja poslovnih con primerne velikosti, da so čim manj zasedena s potencialno motečimi poslovnimi dejavnostmi ter da ponujajo možnost širitve. Za nosilce javnega interesa (država in lokalne skupnosti) pa je pomembno, da se pri načrtovanju in razvoju poslovnih con v največji možni meri koristijo obstoječa funkcionalno razvrednotena območja ter s tem dosegajo cilji racionalne rabe prostora, trajnostnega upravljanja naravnih virov, varstva kmetijskih zemljišč in voda ipd.

Kriterij »Makrolokacija poslovne cone (KRP2)«. Za verodostojno opredelitev tega kriterija bi bilo pomembno vedeti kakšne vrste domačih in predvsem tujih podjetij želi država pritegniti v obstoječe in načrtovane poslovne cone. V Slovenski strategiji pametne specializacije (Vlada RS, 2015)²³ je sicer zapisano, da naj se Slovenija pri privabljanju tujih neposrednih investicij (TNI), prizadeva razvijati kot regionalni center za raziskave in razvoj (R&D hub) ter kot center za zeleno gospodarstvo (green hub). V Programu spodbujanja internacionalizacije 2015-2020 (MGRT, 2015)²⁴ je zapisano, da naj se Slovenija v kontekstu spodbujanja TNI razvija kot logistični center (logistics hub). Ker nam niso bili poznani konkretni ukrepi za razvoj omenjenih centrov in njihovo morebitno udejanjanje, smo pri opredelitvi tega kriterija in njegovih utežnih kazalnikov izhajali iz predpostavke, da je za potencialne vlagatelje na splošno bolj privlačna lokacija ob pomembnih slovenskih središčih, ki poleg večjega bazena kvalificirane delovne sile ponujajo bolj razvite poslovne ter storitvene in oskrbne dejavnosti. Pri tem smo se oprli na tipologijo središč opredeljeno v veljavni Strategiji prostorskega razvoja Slovenije ter na rezultate projekta Policentrično omrežje središč in dostopnost prebivalstva do storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena (Nared, J. et al. 2016). Izhajamo iz predpostavke, da čim višji je rang določenega središča, tem bolj je makrolokacija poslovne cone v njegovi bližini privlačna za domače in tuje vlagatelje.

Kriterij »Prometna dostopnost poslovne cone (KRP3)« je eden od najbolj pomembnih kriterijev, ki vpliva na privlačnost določene poslovne cone za domače in tuje vlagatelje. Gre za sestavljen kriterij, ki vsebuje nekaj podkriterijev: oddaljenost cone od priključka na avtocesto/hitro cesto, oddaljenost cone do državnega železniškega omrežja, oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza, oddaljenost cone do najbližjega javnega letališča/heliporta za mednarodni zračni promet ter oddaljenost cone do terminala (prometnega vozlišča) za javni potniški promet. Poleg prometne infrastrukture, ki omogoča prevoz blaga vključuje tudi infrastrukturo za trajnostni prevoz oseb. Dobra prometna dostopnost do posameznih kategorij prometne infrastrukture vpliva na zniževanje stroškov in višanje produktivnosti podjetij kar je v poslovnem interesu podjetij. Večja razvitost in uporaba predvsem železniške infrastrukture in infrastrukture javnega potniškega prevoza vpliva na bolj trajnostno dostopnost in mobilnost s pozitivnimi učinki na naravo, okolje in zdravje ljudi kar je v ospredju nosilcev javnega interesa.

²³ Vlada RS, 2015, Slovenska strategija pametne specializacije (več o tem na naslednji spletni povezavi: http://www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/strategija_pametne_specializacije/).

²⁴ MGRT, 2015, Program spodbujanja internacionalizacije (več o tem na naslednji spletni povezavi: https://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Analize/Program%20INTER%202015-2020_kon%C4%8Dna.pdf).

Kriterij »Oskrba poslovne cone z energenti (KRP4)« opisuje opremljenost poslovnih con z različnimi vrstami energetske infrastrukture. Dobro delujoča energetska infrastruktura in z njo povezane energetske storitve so ključnega pomena za razvoj konkurenčnih poslovnih con in njihovega širšega gospodarskega okolja. Kakovostna opremljenost poslovnih con z energetske infrastrukturo je še posebej pomembna za energetske intenzivne industrijske panoge. Med vsemi vrstami infrastrukture je izpostavljen pomen primernega priključka na elektroenergetsko in plinovodno omrežje.

Kriterij »Opremljenost poslovne cone z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem (KRP5)« predstavlja enega od najbolj osnovnih in »samoumevnih« infrastrukturnih pogojev za razvoj in delovanje poslovnih con. Skupna raba omenjene infrastrukture znižuje stroške in povečuje učinkovitost delovanja v cono vključenih podjetij.

Kriterij »Opremljenost poslovne cone s komunikacijskim omrežjem (KRP6)«. Ta kriterij poleg možnosti priključka na telefonsko omrežje, vključuje tudi možnost priključka na optično omrežje ter možnost priključka na brezžično omrežje 4G in/ali 5G. Predvsem zadnji dve tehnološko sodobni načini komunikacijske infrastrukture in z njo povezanimi storitvami so kritičnega pomena za uspešno delovanje podjetij v poslovni coni ter za spodbujanje inovativnih procesov, tehnološkega učenja in rasti podjetij.

Kriterij »Stroški nakupa in najema zemljišč v poslovni coni ter upravljanja (KRP7)« je kriterij, ki smo mu dali najvišjo možno utež. Gre za dejavnik, ki odseva aktualno situacijo na trgu nepremičnin v Sloveniji, ki v zadnjem obdobju gospodarske konjunktore beleži povečanje interesa kupcev za nakupe industrijskih prostorov in nepremičnin²⁵. V nekaterih okoljih ponudniki industrijskih prostorov in nepremičnin izkoriščajo omenjeno situacijo ter višajo cene zemljišč in jim tako znižujejo konkurenčnost predvsem v primerjavi s cenami industrijskih prostorov in nepremičnin v bližnjih vzhodnoevropskih državah (Madžarska, Slovaška, Hrvaška, Srbija, BiH, Romunija, Bolgarija). Stroški nakupa ali dolgoročnega najema zemljišč v poslovnih conah predstavljajo večji del stroškov možnih naložbenikov. Zato smo kazalnikom stroškov nakupa zemljišč cone, morebitne sanacije njenih degradiranih površin in stroškom najema zemljišč dali primerjalno visoke uteži.

Kriterij »Davčne in druge spodbude ter olajšave (KRP8)«. Davčne in druge spodbude ter olajšave s strani države in občin lahko igrajo zelo pomembno vlogo pri spodbujanju domačih in tujih vlaganj v obstoječe in načrtovane poslovne cone. Kako učinkovita je ta vloga pa je odvisno od višine razpoložljivih finančnih sredstev ter od tega kako je sistem davčnih olajšav in spodbud (predvsem na državni ravni) oblikovan in udejanjen ter na kakšen način se izvaja spremljanje in vrednotenje učinkov sproženih finančnih tokov. Če je sistem davčnih spodbud in olajšav pripravljen pregledno ter dovolj daleč vnaprej, če je pripravljen tako da najbolje služi svojemu namenu, če so vnaprej opredeljene koristi tovrstnih finančnih spodbud, če so sistemsko zmanjšane možnosti tveganja koruptivnih dejanj, potem gre za finančni instrument, ki je primeren za uporabo v procesu spodbujanja razvoja poslovnih con v Sloveniji.

Kriterij »Opredeljenost poslovne cone v prostorskih aktih (KRP9)«. Na privlačnost poslovne cone neposredno vpliva podatek ali je območje cone opredeljeno v prostorskih aktih ali ne. Če je območje cone opredeljeno v primernem prostorskem aktu in je namenska raba prostora funkcionalno zaokrožena ter okolju in naravnim virom prijazna, potem izpolnjuje enega od zelo pomembnih pogojev za njen uspešen dolgoročni gospodarski razvoj.

Kriterij »Zmogljivost/zmožnost izvajanja dejavnosti oz. projektov industrijske simbioze (KRP10)«. Industrijska simbioza povezuje različna industrijska podjetja, da s skupnim pristopom medsebojno fizično izmenjujejo snovi, energijo in storitve ter na ta način dosežajo konkurenčne prednosti. Ta pristop

²⁵ GURS - Geodetska uprava Republike Slovenije, 2017, Letno poročilo o slovenskem trgu nepremičnin za leto 2016. Ljubljana.
GURS - Geodetska uprava Republike Slovenije, 2018, Letno poročilo o slovenskem trgu nepremičnin za leto 2017. Ljubljana.

omogoča doseganje gospodarskih, okoljskih in socialnih ugodnosti za povezana podjetja ter za širšo skupnost. Z njenim izvajanjem se ustvarjajo pogoji za udejanjanje usmeritve »nič odpadkov na odlagališče«. Uspeh industrijske simbioze je odvisen predvsem od industrijskih podjetij, ki delajo skupaj za doseg cilja vzajemne gospodarske in okoljske trajnosti. Pri tem se kot glavna ovira pojavlja umanjkanje informacij in znanja o tem kakšne so razpoložljive in možne izmenjave stranskih snovi, energije in storitev. Gre za nov koncept mreženja podjetij v Sloveniji, ki si zasluži vso podporo in pomoč v kontekstu spodbujanja razvoja poslovnih con in širše.

Kriterij »Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v katerem se nahaja poslovna cona (KRP11)« je sestavljen kriterij, ki ga opredeljuje nekaj izbranih socio-demografskih kazalnikov: število, naravni in selitveni prirast, brezposelnost ter terciarna izobrazba prebivalstva. S temi kazalniki predstavljamo stanje na obravnavanem področju na regionalni ravni saj je uspešen razvoj poslovnih con v veliki meri odvisen tudi od razpoložljive delovno sposobne in izobražene delovne sile. Gre za razpoložljivost in kakovost tim. človeškega kapitala, ki je opredeljen kot »produktivno bogastvo, ki ga utelešajo delo, spretnosti in znanja« (OECD, 2001) ter se nanaša na vse »zaloge znanja ali prirojene oz. pridobljene značilnosti delovne sile, ki prispevajo k njeni ekonomski produktivnosti« (prirejeno po Garibaldi, 2006).

Kriterij »Umestitev poslovne cone v regionalni in nacionalni inovacijski sistem / komercialna uporaba patentno zaščitene tehnologije slovenskih subjektov inovativnega okolja (KRP12)«. Gre za zelo pomemben kriterij katerega namen je povezati aktivnosti poslovnih con in subjektov inovativnega okolja. »Na Javni agenciji Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (Spirit) na kateri finančno podpirajo izvajanje storitev subjektov inovativnega okolja standardizirano spremljajo najmanj 3 kazalnike in sicer: število novih inovativnih poslovnih idej, število novoustanovljenih podjetij in število novih inkubirancev. Poleg tega spremljajo tudi nekatere statistične kazalce oz. dosežene rezultate, kot npr.: število organiziranih enodnevnih ali večdnevnih podjetniških dogodkov, število različnih uporabnikov po spolu in starosti, število podjetij, ki prejme nefinančno podporo, število podjetij, ki prejme finančno podporo. Učinkovitost podpore subjektom inovativnega okolja ne merijo le zgolj skozi prizmo številčnih kazalnikov temveč tudi s spremljanjem izvajanja aktivnosti, vsebinske podpore in zadovoljstva končnih uporabnikov«²⁶.

Pri zgoraj omenjenih kazalnikih gre predvsem za tim. kazalnike učinka, ki merijo kaj je od načrtovanih aktivnosti bilo dejansko uresničeno. Menimo, da bi bilo bistveno bolj pomembno, če bi v sistem spremljanja in vrednotenja rezultatov delovanja subjektov inovativnega okolja oblikovali tim. kazalnike rezultata / vpliva, ki merijo stopnjo/obseg spremembe, ki je nastala zaradi izvedenih aktivnosti, oz. ali so izvedene aktivnosti pripeljale do želene spremembe. V našem primeru gre za naslednja vprašanja: Ali so javna sredstva s katerim je Spirit podprl izvajanje storitev izbranih subjektov inovativnega okolja bila uporabljena za ustvarjanje novih (tehničnih) izumov? Ali so ustvarjeni tehnični izumi bili zaščiteni na slovenskem in/ali evropskem patentnem uradu? Ali so zaščitene intelektualne industrijske lastnine (predvsem patenti) bile komercializirane v slovenskih industrijskih podjetjih? Na ta način bi se lahko – vsaj v omejenem okviru – vzpostavila povezava med produkcijo novega znanja znotraj nacionalnega in regionalnih inovacijskih sistemov ter gospodarskimi (predvsem industrijskimi) subjekti, ki nove zaščitene »domače« izume potrebujejo za svoje uspešno poslovanje danes in v prihodnje. Poleg tega bi se lahko okrepila povezava med nacionalnim in regionalnimi inovacijskimi sistemi ter poslovnimi subjekti v obstoječih in načrtovanih poslovnih conah. Prepričani smo, da bi se s tem lahko bolj uspešno približali udejanjanju načrtovanega regionalnega centra za raziskave in razvoj (R&D hub) ter centra za zeleno gospodarstvo (green hub), ki ju predvideva Slovenska strategija pametne specializacije.

²⁶ Opis pripravljen na temelju opisa g. Roka Benigerja s Spirit posredovanega z elektronskim dopisom z dne 04.03.2019.

Predlagamo, da se - v funkciji sinergijskega povezovanja industrijskih in inovacijskih sistemov ter subjektov -, v sistem spremljanja in vrednotenja rezultatov delovanja subjektov inovativnega okolja uvrstijo in podatkovno podprejo vsaj naslednji kazalniki:

1. Število novih (tehničnih) izumov, ki so bili ustvarjeni v subjektih inovativnega okolja.
2. Število tehničnih izumov, ki so bili ustvarjeni v subjektih inovativnega okolja in ki so bili zaščiteni kot intelektualna (predvsem industrijska) lastnina na slovenskem in evropskem patentnem uradu.
3. Število zaščitene intelektualne industrijske lastnine (predvsem patentov), ki so bili ustvarjeni v subjektih inovativnega okolja in ki so bili komercializirani v slovenskih industrijskih podjetjih.
4. Glede na to, da v tem trenutku ne razpolagamo z omenjenimi kazalniki in z njimi povezanimi podatki, smo se odločili da pri analizi poslovnih con omenjeni kriterij ne vključimo v skupino kriterijev dejavnikov pritegnitve.

Kriterij »Lastništvo zemljišč(a) poslovne cone (KRP13)«. V domači in tuji literaturi ne obstajajo verodostojni viri, ki bi razlagali povezavo med lastništvom zemljišč poslovne cone in uspešnostjo njenega delovanja in razvoja. Prav tako ne obstajajo viri, ki bi pojasnjevali povezave med lastništvom cone kot poslovnega subjekta in učinkovitostjo njenega poslovanja. Študije o vplivu vključenosti različnih delničarjev v lastniško strukturo na uspešnost podjetja temeljijo na predpostavki, da imajo različni delničarji različne motivacije (Gedajlovic et al., 2005). Različne vrste delničarjev sledijo različnim ciljem in motivacijam, kar vpliva na način, kako uresničujejo svoje nadzorne pravice nad podjetji, v katera vlagajo (Chen et al., 2009). Neskladnost med cilji različnih skupin delničarjev lahko poveča stroške poslovanja cone ter zmanjša njeno poslovno uspešnost in učinkovitost. Kljub zgoraj omenjenim težavam smo za obravnavani kriterij nameravali pridobiti in urediti podatke o deležu zemljišča cone v lasti različnih deležnikov (države, občin, podjetij, javnih in zasebnih delniških družb, bank, fizičnih oseb in drugih subjektov) v odstotkih. Ker nam ustreznih podatkov ni uspelo pridobiti smo se odločili da ta kriterij v nadaljnji analizi ne obravnavamo.

Kriterij »Struktura podjetij v poslovni coni (KRP14)«. Z uporabo tega kriterija smo nameravali po vseh evidentiranih poslovnih conah predstaviti: strukturo podjetij po izbranih tipih gospodarske dejavnosti upošteva je veljavno standardno klasifikacijo dejavnosti, strukturo podjetij po velikosti (mikro, majhna, srednja in velika družba) ter lastniško strukturo podjetij (domača in tuja podjetja). Na ta način bi lahko pridobili enega od vhodnih pogojev za razmišljanje o možnostih iskanja sinergij med podjetji na osnovi izmenjave virov, znanja in izkušenj ter skupnega načrtovanja in rabe infrastrukture in učinkovitega upravljanja obratovalnih tveganj poslovne cone. Ker nam ustreznih podatkov ni uspelo pridobiti smo se odločili da ta kriterij v nadaljnji analizi ne obravnavamo.

Kriterij »Prepoznavnost in privlačnost poslovne cone (KRP15)«. Zanimalo nas je ali je vsaka posamezna poslovna cona prepoznana in privlačna v poslovnem okolju, v lokalnem fizičnem prostoru ter na svetovnem spletu. Ker nam tudi za ta vidik ni uspelo pridobiti uporabnih informacij, smo se odločili da kriterij v nadaljnji analizi ne obravnavamo.

3.3.2 Opis kriterijev in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke zaviranja / onemogočanja uporabe območij poslovnih con za možne vlagatelje

Kriterij »Poseganje cone na poplavna območja (KRZ1)«. S tem kriterijem smo želeli upravljavce in načrtovalce ter potencialne vlagatelje v poslovne cone opozoriti o nevarnostih poseganja na območja pogostih, redkih in zelo redkih poplav ter jim na ta način zmanjšati tveganja pri odločanju in porabi javnih

in zasebnih finančnih sredstev. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o vodah (ZV-1) (MOP, 2002) ter na javno dostopne podatke s portala eVode²⁷ Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na erozijska območja (KRZ2)«. S tem kriterijem smo želeli opozoriti vse zainteresirane deležnike pri razvoju poslovnih con o tveganjih poseganja na erozijska območja velike, srednje in majhne nevarnosti. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o vodah (ZV-1) ter na javno dostopne podatke s portala eVode Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na potencialna plazovita območja (KRZ3)«. Kriterij opredeljuje različne stopnje tveganj ob morebitnem poskusu umeščanja poslovne cone na območja z verjetnostjo pojavljanja plazov. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o vodah (ZV-1) ter na javno dostopne podatke s portala eVode Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na vodovarstvena območja (KRZ4)«. S tem kriterijem smo želeli opozoriti vse zainteresirane deležnike pri razvoju poslovnih con o tveganjih poseganja na najožja, ožja in širša vodovarstvena območja. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o vodah (ZV-1) ter na javno dostopne podatke s portala eVode Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na zavarovana območja narave (KRZ5)«. Zavarovana območja so eden izmed ukrepov varstva narave. Zakon o ohranjanju narave opredeljuje širša in ožja zavarovana območja. Upoštevanje tega kriterija že v zgodnjih fazah odločanja o potencialnih lokacijah poslovnih con lahko pomaga vsem zainteresiranim deležnikom pri izboru izvedljivih lokacij. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o ohranjanju narave (ZON) (MOP, 1999) ter na javno dostopne podatke z Geoportala ARSO Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja in lokacije naravnih vrednot (KRZ6)«. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava (ZON). Kriterij beleži možno (ne)poseganje poslovnih con na območja in lokacije naravnih vrednot. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o ohranjanju narave (ZON) ter na javno dostopne podatke z Geoportala ARSO Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja NATURA 2000 (KRZ7)«. Posebna varstvena območja (območja Natura 2000) so ekološko pomembna območja, ki so na ozemlju EU pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov (ZON). Kriterij beleži možno (ne)poseganje poslovnih con na območja Natura 2000. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o ohranjanju narave (ZON) ter na javno dostopne podatke z Geoportala ARSO Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na ekološko pomembna območja (KRZ8)«. Ekološko pomembna območja so območja habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti (ZON). Kriterij beleži možno (ne)poseganje poslovnih con na ekološko pomembna območja. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o ohranjanju narave (ZON) ter na javno dostopne podatke z Geoportala ARSO Ministrstva za okolje in prostor.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (KRZ9)«. Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so

²⁷ Več o tem na naslednji spletni povezavi <http://www.evode.gov.si/>

strateškega pomena za Republiko Slovenijo (MKGP, 2016), določa območja, ki imajo strateški pomen zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja. Uredba določa štiri tipe strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane, za vsak tip pa tudi dva ali več podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane. Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane predstavljajo potencialna območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja gozdnih rezervatov (KRZ10)«. Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom opredeljuje gozdne rezervate kot gozdove s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo (MKGP, 2005). Kriterij beleži možno (ne)poseganje poslovnih con na območja gozdnih rezervatov. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o gozdovih (ZG) (MKGP, 1993) ter na Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (MKGP, 2005).

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja varovalnih gozdov (KRZ11)«. Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom med varovalne gozdove vključuje gozdove, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdove na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdove, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdove, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatrto odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdne pasove, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdove v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdove na zgornji meji gozdne vegetacije (MKGP, 2005). Kriterij beleži možno (ne)poseganje poslovnih con na območja varovalnih gozdov. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o gozdovih (ZG) (MKGP, 1993) in na Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (MKGP, 2005).

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja nepremične kulturne dediščine (KRZ12)«. Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) opredeljuje nepremično dediščino kot nepremičnine ali njihove dele z vrednotami dediščine, ki so vpisani v register dediščine (MK, 2008). Kriterij beleži možno (ne)poseganje poslovnih con na območja nepremične dediščine. Kriterij se navezuje na veljavni Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (MK, 2008) in na Register nepremične kulturne dediščine (RKD).

Kriterij »Poseganje poslovne cone na območja s strmim naklonom (KRZ13)«. V skupino dejavnikov zaviranja / onemogočanja smo vključili tudi kriterij, ki kot omejitveni dejavnik izpostavlja tveganja razvoja poslovnih con na območjih z večjimi nakloni. Privlačnost območja za poslovno cono se zmanjšuje z naraščanjem naklona terena.

3.4 Nabor kriterijev, kazalnikov in njim pripisanih uteži

3.4.1 Nabor kriterijev, kazalnikov in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke privlačnosti območij poslovnih con za možne vlagatelje

Preglednica 7: Nabor kriterijev, kazalnikov in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke privlačnosti območij poslovnih con za možne vlagatelje.

KRITERIJI IN KAZALNIKI DEJAVNIKOV PRITEGNITVE	RAZVRSTITEV KAZALNIKOV KLASIFIKACIJSKIH RAVNEH	PO	OCENA UTEŽ /
KRP1 - Prostorske značilnosti območja poslovne cone			O / U
KAP1.1 - Velikost območja cone v hektarjih	1. Do 1 ha 2. Od 1 do 4.9 ha 3. Od 5 do 9.9 ha 4. 10 ha do 14.9 ha 5. 15 ha in več		0.20 0.40 0.60 0.80 1.00 U = 3
KAP1.2 - Sklenjenost območja cone	1. Eno območje cone 2. Dve območji cone 3. Tri območja cone 4. Štiri območja cone 5. Pet in več območij cone		1.00 0.80 0.60 0.40 0.20 U = 2
KAP1.3 - Delež zasedenosti območja cone	1. Do 19.9 % 2. Od 20 do 39.9 % 3. Od 40 do 59.9 % 4. Od 60 do 79.9 % 5. Od 80 do 100 %		1.00 0.80 0.60 0.40 0.20 U = 2
KAP1.4 - Delež območja cone rezerviranega za obstoječo in načrtovano gospodarsko infrastrukturo	1. Do 2.49 % 2. Od 2.5 do 4.9 % 3. Od 5 do 7.49 % 4. Od 7.50 do 9.9 % 5. 10 % in več		1.00 0.80 0.60 0.40 0.20 U = 1
KAP1.5 - Delež funkcionalno razvrednotenih območij ²⁸	1. Do 19.9 % 2. Od 20 do 39.9 % 3. Od 40 do 59.9 % 4. Od 60 do 79.9 % 5. Od 80 do 100 %		0.20 0.40 0.60 0.80 1.00 U = 2
KAP1.6 - Možnost prostorske širitve območja v hektarjih	1. Ni možnosti širitve 2. Do 1 ha 3. Od 1 do 4.9 ha 4. Od 5 do 9.9 ha		0 0.25 0.50 0.75

²⁸ ARSO. 2019. [TP02] Funkcionalno razvrednotena območja. Dostopno na: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/funkcionalno-razvrednotena-obmocja#definitionsTitle>. (sneto 04.03.2019).

	5. 10 ha in več	1.00
		U = 2
KRP1		$\sum U = 12$
KRP2 - makroLokacija poslovne cone		
KAP2.1 - Lokacija cone v občinah s središči različnega gravitacijskega pomena	1. Nacionalni središči mednarodnega pomena (Ljubljana, Maribor) 2. Središča nacionalnega pomena (Celje, Nova Gorica, Koper, Novo mesto in Kranj) 3. Središča regionalnega pomena (Domžale/Kamnik, Ptuj, Velenje, Jesenice, Murska Sobota, Trbovlje, Piran, Slovenj Gradec, Izola, Škofja Loka, Brežice in Krško) 4. Središča medobčinskega pomena (Ravne na Koroškem, Sežana, Vrhnika, Idrija, Postojna, Ajdovščina, Črnomelj, Grosuplje, Ilirska Bistrica, Kočevje, Lendava, Litija, Ljutomer, Radovljica, Sevnica, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Šentjur, Tolmin, Tržič, Bled, Cerknica, Gornja Radgona, Laško, Lenart v Slovenskih goricah, Trebnje, Žalec, Ormož, Zagorje ob Savi, Ruše, Ankaran, Dravograd, Hrastnik, Logatec, Metlika, Muta, Rogaška Slatina in Ribnica)²⁹ 5. Središča lokalnega pomena (preostala občinska središča)	4 3 2 1 0
KRP2		U = 6
KRP3 - Prometna dostopnost poslovne cone		
Oddaljenost cone do državnega avtocestnega omrežja		
KAP3.1 - Oddaljenost cone od priključka na avtocesto/hitro cesto	1. Do 4.9 km 2. Od 5 do 14.9 km 3. Od 15 do 24.9 km 4. Od 25 do 34.9 km 5. 35 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 4
Oddaljenost cone do državnega železniškega omrežja		
KAP3.2 - Oddaljenost do industrijskega tira	1. Od 0 do 0.49 km 2. Od 0.5 do 0.99 km	1.00 0.75

²⁹ Povzeto po Nared, J. et al. 2016. Policentrično omrežje središč in dostopnost prebivalstva do storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena. ZRC SAZU. Ljubljana. Dostopno na: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/studije/policentricno_omrezje.pdf (sneto 05.06.2018).

	3. Od 1 do 1.49 km 4. Od 1.5 do 1.99 km 5. 2 km in več	0.50 0.25 0 U = 1,8
KAP3.3 - Oddaljenost do tovarne postaje	1. Od 0 do 4.9 km 2. Od 5 do 9.9 km 3. Od 10 do 14.9 km 4. Od 15 do 19.9 km 5. 20 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 0,8
KAP3.4 - Oddaljenost do potniške postaje	1. Od 0 do 4.9 km 2. Od 5 do 9.9 km 3. Od 10 do 14.9 km 4. Od 15 do 19.9 km 5. 20 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 0,4
Oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza		
KAP3.5 – Oddaljenost do kontejnerskega terminala Luke Koper	1. Od 0 do 49.9 km 2. Od 50 do 99.9 km 3. Od 100 do 149.9 km 4. Od 150 do 199.9 km 5. 200 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 1
KAP3.6 – Oddaljenost do kontejnerskega terminala Ljubljana	1. Od 0 do 24.9 km 2. Od 25 do 49.9 km 3. Od 50 do 74.9 km 4. Od 75 do 99.9 km 5. 100 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 1
KAP3.7 – Oddaljenost do kontejnerskega terminala - prekladalne postaje Maribor	1. Od 0 do 24.9 km 2. Od 25 do 49.9 km 3. Od 50 do 74.9 km 4. Od 75 do 99.9 km 5. 100 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 0,8
KAP3.8 – Oddaljenost do kontejnerskega terminala - prekladalne postaje Celje	1. Od 0 do 24.9 km 2. Od 25 do 49.9 km 3. Od 50 do 74.9 km 4. Od 75 do 99.9 km 5. 100 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0 U = 0,4
Oddaljenost cone do najbližjega javnega letališča/heliporta za mednarodni zračni promet		
KAP3.9 – Oddaljenost do Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana	1. Od 0 do 24.9 km 2. Od 25 do 49.9 km 3. Od 50 do 74.9 km 4. Od 75 do 99.9 km	1.00 0.75 0.50 0.25

	5. 100 km in več	0
		U = 1,6
KAP3.10 – Oddaljenost do Letališča Edvarda Rusjana Maribor	1. Od 0 do 24.9 km 2. Od 25 do 49.9 km 3. Od 50 do 74.9 km 4. Od 75 do 99.9 km 5. 100 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0
		U = 0,6
KAP3.11 – Oddaljenost do Letališča Portorož	1. Od 0 do 24.9 km 2. Od 25 do 49.9 km 3. Od 50 do 74.9 km 4. Od 75 do 99.9 km 5. 100 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0
		U = 0,2
Oddaljenost cone do terminala (prometnega vozlišča) za javni potniški promet		
KAP3.12 – Oddaljenost do terminala mednarodnega pomena (Ljubljana, Maribor, Koper)	1. Od 0 do 4.9 km 2. Od 5 do 9.9 km 3. Od 10 do 14.9 km 4. Od 15 do 19.9 km 5. 20 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0
		U = 1,6
KAP3.13 – Oddaljenost do terminala nacionalnega pomena (Celje, Nova Gorica, Koper, Novo mesto in Kranj)	1. Od 0 do 4.9 km 2. Od 5 do 9.9 km 3. Od 10 do 14.9 km 4. Od 15 do 19.9 km 5. 20 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0
		U = 0,6
KAP3.14 – Oddaljenost do terminala regionalnega pomena (Domžale/Kamnik, Ptuj, Velenje, Jesenice, Murska Sobota, Trbovlje, Piran, Slovenj Gradec, Izola, Škofja Loka, Brežice in Krško)	1. Od 0 do 4.9 km 2. Od 5 do 9.9 km 3. Od 10 do 14.9 km 4. Od 15 do 19.9 km 5. 20 km in več	1.00 0.75 0.50 0.25 0
		U = 0,2
KRP3		$\sum U = 15$
KRP4 - Oskrba poslovne cone z energenti		
KAP4.1 – Možnost priključka na elektroenergetsko omrežje	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 2
KAP4.2 – Možnost priključka na plinovodno omrežje	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1,5
KAP4.3 – Možnost priključka na vročevodno omrežje	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,75
KAP4.4 – Možnost priključka na parovodno omrežje	1. Da 2. Ne	1 0

		U = 0,75
KAP4.5 - Možnost priključka na omrežje za transport hladu	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,75
KAP4.6 - Možnost priključka na omrežje za soproizvodnjo električne energije in toplote	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,75
KAP4.7 - Možnost lastne proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,75
KAP4.8 - Možnost rabe lokalnih obnovljivih virov energije kot vira toplote	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,75
KRP4		$\sum U = 8$
KRP5 - Opremljenost poslovne cone z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem		
KAP5.1 - Možnost izraženim potrebam primerne priključka na vodovodno omrežje	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1
KAP5.2 - Možnost izraženim potrebam primerne priključka na kanalizacijsko omrežje, ki je povezano čistilno napravo primerne kapacitete	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1
KAP5.3 - Možnost izraženim potrebam primerne priključka na omrežje tehnološke vode	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1
KAP5.4 - Možnost zbiranja in shranjevanja kapnice (deževnice) kot tehnološke vode	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1
KRP5		$\sum U = 4$
KRP6 - Opremljenost poslovne cone s komunikacijskim omrežjem		
KAP6.1 - Možnost priključka na telefonsko omrežje	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 2
KAP6.2 - Možnost priključka na optično omrežje	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 2
KAP6.3 - Možnost priključka na brezžično omrežje 4G in/ali 5G	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 2
KRP6		$\sum U = 6$

KRP7 - Stroški nakupa, morebitne sanacije in najema zemljišč v poslovni coni ter upravljanja		
KAP7.1 - Stroški nakupa zemljišč cone na m ² v EUR (z DDV)	1. Do 24.9 EUR 2. Od 25 do 49.9 EUR 3. Od 50 do 74.9 EUR 4. 75 EUR in več 5. Ni podatka	1 0.75 0.50 0.25 0 U = 6
KAP7.2 – Stroški morebitne sanacije degradiranih zemljišč cone na m ² v EUR (z DDV)	1. Do 24.9 EUR 2. Od 25 do 49.9 EUR 3. Od 50 do 74.9 EUR 4. 75 EUR in več 5. Ni podatka	1 0.75 0.50 0.25 0 U = 6
KAP7.3 - Stroški najema zemljišč cone na m ² v EUR (z DDV)	1. Do 1.9 EUR 2. Od 2 do 3.9 EUR 3. Od 4 do 5.9 EUR 4. 6 EUR in več 5. Ni podatka	1 0.75 0.50 0.25 0 U = 5
KAP7.4 - Stroški upravljanja cone na m ² v EUR (z DDV)	1. Do 0.99 EUR 2. Od 1 do 1.9 EUR 3. Od 2 do 2.9 EUR 4. 3 EUR in več 5. Ni podatka	1 0.75 0.50 0.25 0 U = 1
KRP7		ΣU = 18
KRP8 - Davčne in druge spodbude ter olajšave		
KAP8.1 - Davčne in druge spodbude ter olajšave s strani države ³⁰	1. Da 2. Ne	1 0 U = 7
KAP8.2 - Davčne in druge spodbude ter olajšave s strani občin ³¹	1. Da 2. Ne	1 0 U = 3
KRP8		ΣU = 10
KRP9 - Opredeljenost poslovne cone v prostorskih aktih		

³⁰ V skladu s programom izvajanja finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 2015-2020. Dostopno na: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/Programi/Program_MGRT_22.4.2015_FINAL.pdf (sneto 02.06.2018).

³¹ V skladu z občinskimi pravilniki.

KAP9.1 - Območje cone je opredeljeno v prostorskih aktih	1. Akcijski program za izvajanja Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2. Regionalni prostorski plan 3. Občinski prostorski plan 4. Državni prostorski načrt 5. Občinski prostorski načrt 6. Občinski podrobni prostorski načrt 7. Gradbeno dovoljenje 8. Drugi prostorski dokument 9. Delno opredeljeno v prostorskem aktu 10. Ni opredeljeno v nobenem prostorskem aktu	U = 1 U = 0.223 0
KRP9		$\sum U = 9$
KRP10 - Zmogljivost/zmožnost izvajanja dejavnosti oz. projektov industrijske simbioze		
KAP10.1 - Obstoj zmožnosti sodelovanja med podjetji v coni na način, da se med njimi izboljša pretok virov ter da se posledično močno zmanjšajo ali odpravijo negativni vplivi na okolje	1. Projekti industrijske simbioze potekajo 2. Projekti industrijske simbioze so pripravljeni za izvedbo 3. Projekti industrijske simbioze so v fazi priprave 4. Projekti industrijske simbioze so v fazi razglabljanja 5. Zaenkrat ni zmožnosti in interesa za zagon projektov industrijske simbioze	U = 2.50 U = 2.00 U = 1.00 U = 0.50 U = 0
KRP10		U = 6
KR11 - Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v kateri se nahaja poslovna cona ³²		
KAP11.1 - Število prebivalstva	1. Do 79.999 preb. 2. Od 80.000 do 159.999 preb. 3. Od 160.000 do 249.999 preb. 4. Od 250.000 do 499.999 preb. 5. 500.000 preb. in več	0.20 0.40 0.60 0.80 1.00 U = 1
KAP11.2 - Naravni prirast na 1000 prebivalcev	1. Od - 4 do - 1.99 2. Od - 2 do - 0.01 3. Ničelni naravni prirast 4. Od 0 do 1.99 5. Od 2 do 3.99 in več	0.20 0.40 0.60 0.80 1 U = 1
KAP11.3 - Skupni selitveni prirast na 1000 prebivalcev	1. Od - 4 do - 1.99 2. Od - 2 do - 0.01 3. Ničelni selitveni prirast	0.20 0.40 0.60

³² Na osnovi podatkov, ki jih zbirata, urejata in obdelujeta Statistični urad RS in Zavod RS za zaposlovanje.

	4. Od 0 do 1.99 5. Od 2 do 3.99 in več	0.80 1 U = 1
KAP11.4 - Stopnja registrirane brezposelnosti	1. Do 7.99 2. Od 8 do 9.99 3. Od 10 do 11.90 4. Od 12 do 13.90 5. 14 in več	1 0.80 0.60 0.40 0.20 U = 1
KAP11.5 - Terciarna izobrazba delovno aktivnih prebivalcev ³³	1. Do 9.9 % 2. Od 10 do 19.9 % 3. Od 20 do 29.9 % 4. Od 30 do 39.9 % 5. 40 % in več	0.20 0.40 0.60 0.80 1 U = 2
KRP11		ΣU = 6

3.4.2 Nabor kriterijev, kazalnikov in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke zaviranja / onemogočanja uporabe območij poslovnih con za možne vlagatelje

Preglednica 8: Nabor kriterijev, kazalnikov in njim pripisanih uteži, ki opisujejo učinke zaviranja / onemogočanja uporabe območij poslovnih con za možne vlagatelje.

KRITERIJI IN KAZALNIKI	RAZVRSTITEV KAZALNIKOV KLASIFIKACIJSKIH RAVNEH	PO	OCENA / UTEŽ
KRZ1 - poseganje poslovne cone na poplavna območja			O / U
KAZ1.1 - Poseganje cone na območje pogostih poplav	1. Da 2. Ne		1 0 U = 4
KAZ1.2 - Poseganje cone na območje redkih poplav	1. Da 2. Ne		1 0 U = 3
KAZ1.3 - Poseganje cone na območje zelo redkih poplav	1. Da 2. Ne		1 0 U = 2
KRZ1			ΣU = 9
KRZ2 - poseganje poslovne cone na erozijska območja			
KAZ2.1 - Poseganje cone na območje velike nevarnosti	1. Da 2. Ne		1 0 U = 3
KAZ2.2 - Poseganje cone na območje srednje nevarnosti	1. Da 2. Ne		1 0 U = 2
KAZ2.2 - Poseganje cone na območje majhne nevarnosti	1. Da 2. Ne		1 0

³³ Terciarna izobrazba zajema pri nas višješolsko strokovno izobraževanje in visokošolski dodiplomski in podiplomski študij.

		U = 1
KRZ2		U = 6
KRZ3 - poseganje poslovne cone na potencialna plazovita območja		
KAZ3.1 - Poseganje cone na območje z zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 2,2
KAZ3.2 - Poseganje cone na območje z veliko verjetnostjo pojavljanja plazov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1,5
KAZ3.2 - Poseganje cone na območje s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 1
KAZ3.4 - Poseganje cone na območje z majhno verjetnostjo pojavljanja plazov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,9
KAZ3.5 - Poseganje cone na območje z zelo majhno verjetnostjo pojavljanja plazov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 0,4
KRZ3		U = 6
KRZ4 - poseganje poslovne cone na vodovarstvena območja		
KAZ4.1 - Poseganje cone na najožja vodovarstvena območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 4
KAZ4.2 - Poseganje cone na ožja vodovarstvena območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 3
KAZ4.3 - Poseganje cone na širša vodovarstvena območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 2
KRZ4		U = 9
KRZ5 - poseganje poslovne cone na zavarovana območja narave		
KAZ5.1 - Poseganje cone na širša zavarovana območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 4
KAZ5.2 - Poseganje cone na ožja zavarovana območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 4
KRZ5		U = 8
KRZ6 - poseganje poslovne cone na območja in lokacije naravnih vrednot		
KAZ6.1 - Poseganje cone na območja in lokacije naravnih vrednot	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 8
KRZ6		U = 8

KRZ7 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA OBMOČJA NATURA 2000		
KAZ7.1 - Poseganje cone na območja NATURA 2000	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 8
KRZ7		U = 8
KRZ8 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA		
KAZ8.1 - Poseganje cone na ekološko pomembna območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 8
KRZ8		U = 8
KRZ9 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA STRATEŠKA OBMOČJA ZA KMETIJSTVO IN PRIDELAVO HRANE		
KAZ9.1 - Poseganje cone na izjemno pomembna območja	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 4
KAZ9.2 - Poseganje cone na zelo pomembna območja	1. Da 2. Ne	
		U = 3
KAZ9.3 - Poseganje cone na pomembna območja	1. Da 2. Ne	
		U = 2
KAZ9.4 - Poseganje cone na ostala območja	1. Da 2. Ne	
		U = 0
KRZ9		U = 9
KRZ10 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA OBMOČJA GOZDNIH REZERVATOV		
KAZ10.1 - Poseganje cone na območja gozdnih rezervatov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 8
KRZ10		U = 8
KRZ11 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA OBMOČJA VAROVALNIH GOZDOV		
KAZ11.1 - Poseganje cone na območja varovalnih gozdov	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 8
KRZ11		U = 8
KRZ12 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA OBMOČJA NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE		
KAZ12.1 - Poseganje cone na območja nepremične kulturne dediščine	1. Da 2. Ne	1 0
		U = 8
KRZ12		U = 8

KRZ13 - POSEGANJE POSLOVNE CONE NA OBMOČJA S STRMIM NAKLONOM		
KAZ13.1 - Poseganje cone na območja z naklonom terena	1. do 4 % 2. od 4 do 8 % 3. od 8 do 12 % 4. od 12 do 16 % 5. nad 16 %	1 0.80 0.60 0.40 0.20
		U = 5
KRZ13		U = 5

3.5 Prikaz načina izračuna pomembnosti prostora za poslovne cone

Preglednica 9: Pomembnost prostora za poslovne cone.

Primernost prostora za poslovne cone za vsako poslovno cono po statističnih/razvojnih regijah ³⁴	Utežen kazalnik, ki prikazuje stopnjo razvitosti regije in se navezuje na indeks razvojne ogroženosti (iro) regije v letu 2018		Pomembnost prostora za poslovne cone (vrednost primernosti prostora pomnožena z vrednostjo kazalnika razvojne ogroženosti) za vsako poslovno cono
	Vrednost kazalnika	IRO	Izračuni pomembnosti prostora poslovnih con so opravljeni v nadaljevanju analize prejetih con.
Pomurska:	1,996	(1)	
Zasavska:	1,913	(2)	
Primorsko-notranjska:	1,830	(3)	
Podravska:	1,747	(4)	
Koroška:	1,664	(5)	
Posavska:	1,581	(6)	
Goriška:	1,498	(7)	
Savinjska:	1,415	(8)	
Obalno-kraška:	1,332	(9)	
Jugovzhodna Slovenija:	1,249	(10)	
Gorenjska:	1,166	(11)	
Osrednjeslovenska:	1,083	(12)	

3.6 Opis metodološkega okvira za razvrščanje poslovnih con po gospodarskih dejavnostih

Poleg že opredeljene tipologije poslovnih con po pomembnosti prostora, predlagamo še tipologijo poslovnih con po dejavnostih. V nabor poslovnih con po dejavnostih so vključene naslednje cone: industrijska cona, prometno logistična cona, trgovska cona, cona tehnoloških dejavnosti, cona informacijsko komunikacijskih dejavnosti, obrtna cona in mešana cona. Opredelitev con smo navezali na izbran nabor področij gospodarskih dejavnosti po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008 (SURS, 2010). To so naslednja področja: področje C – predelovalne dejavnosti, področje H – promet in skladiščenje, področje G – trgovina, področje J – informacijske in komunikacijske dejavnosti in področje M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti. Menimo, da gospodarske dejavnosti, ki so opredeljene v drugih področjih Standardne klasifikacije dejavnosti 2008, ne sodijo v okvir obravnave poslovnih con.

³⁴ Statistične/razvojne regije so razvrščene v Preglednici 6 od najmanj razvite (Pomurska regija) do najbolj razvite regije (Osrednjeslovenska regija).

Vse predlagane kategorije poslovnih con sodijo v okviru podrobnejše namenske rabe prostora v območje gospodarskih con (IG), ki so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim in proizvodnim dejavnostim³⁵.

Preglednica 10: Tipi poslovnih con po gospodarskih dejavnostih

Poslovne cone se po pomembnosti prostora	Poslovne cone po gospodarskih dejavnostih	Ključna področja iz skd ³⁶ , ki se upoštevajo pri spodbujanju razvoja poslovnih con	Velikost podjetij v poslovni coni ³⁷
Poslovne cone nacionalne pomembnosti	Industrijska cona	Področje C - predelovalne dejavnosti	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
Poslovne cone regionalne pomembnosti	Prometno logistična cona	Področje H - promet in skladiščenje	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
Poslovne cone medobčinske pomembnosti	Trgovska cona	Področje G - trgovina	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
Poslovne cone lokalne pomembnosti	Cona tehnoloških dejavnosti	Področje M - strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
	Cona informacijsko komunikacijskih dejavnosti	Področje J - informacijske in komunikacijske dejavnosti	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
	Cona z več gospodarskimi dejavnostmi	Področja C, H, G, J in M (v pretežni meri)	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
	Cona z neopredeljenimi gospodarskimi dejavnostmi	Področja gospodarskih dejavnosti niso znana	mikro, majhna, srednja, velika podjetja
	Cona raznovrstnih gospodarskih dejavnosti	Prisotna so lahko vsa področja gospodarskih dejavnosti	mikro, majhna, srednja, velika podjetja

V nadaljevanju predstavljamo predlog njihovih opredelitev.

Industrijska cona je poslovna cona, v kateri se v pretežni meri (na več kot 80 % površine cone) izvajajo gospodarske dejavnosti, opredeljene v področju C – predelovalne dejavnosti po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008.

Prometno logistična cona je poslovna cona, v kateri se v pretežni meri (na več kot 80 % površine cone) izvajajo gospodarske dejavnosti, opredeljene v področju H – promet in skladiščenje po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008.

Trgovska cona je poslovna cona, v kateri se v pretežni meri (na več kot 80 % površine cone) izvajajo gospodarske dejavnosti, opredeljene v področju G – trgovina po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008.

Cona tehnoloških dejavnosti je poslovna cona, ki vključuje subjekte inovativnega okolja (podjetniške in univerzitetne inkubatorje ter tehnološke parke) in v kateri se v pretežni meri (na več kot 80 % površine cone) izvajajo gospodarske dejavnosti, opredeljene v področju M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008.

Cona informacijsko komunikacijskih dejavnosti je poslovna cona, v kateri se v pretežni meri (na več kot 80 % površine cone) izvajajo gospodarske dejavnosti, opredeljene v področju J – informacijske in komunikacijske dejavnosti po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008.

³⁵ MOP. 2018. Vrste namenskih rab prostora. Uradni list Republike Slovenije, stran 284 / št. 2 / 9. 1. 2018.

³⁶ SURS. 2010. Standardna klasifikacija dejavnosti 2008. Klasifikacije št. 11/2010. Ljubljana.

³⁷ Slovenska zakonodaja podjetja oziroma gospodarske družbe glede na velikost deli na mikro, majhna, srednja in velika podjetja. Merila za razvrstitev družb določa 55. člen Zakona o gospodarskih družbah.

Cona z več gospodarskimi dejavnostmi je poslovna cona, v kateri se v pretežni meri (na več kot 50 % površine cone) izvajajo gospodarske dejavnosti, opredeljene v področjih C, G, H, J in M po veljavni Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008.

Cona z neopredeljenimi gospodarskimi dejavnostmi je poslovna cona, za katero v pretežni meri (za več kot 80% površine cone) ni znana gospodarska dejavnost poslovnih subjektov.

Cona raznovrstnih gospodarskih dejavnosti je poslovna cona, v kateri se izvajajo vse gospodarske dejavnosti, opredeljene v področjih A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U v poljubnih deležih. Pri tem skupni delež dejavnosti, opredeljenih v področjih C, G, H, J in M, ne presega 50 % površine cone.

4.0 Razvojni ukrepi za spodbujanje trajnostnega razvoja poslovnih con in subjektov inovativnega okolja

Na spodbujanje trajnostnega razvoja poslovnih con in subjektov inovativnega okolja lahko različni subjekti vplivajo na različne načine. V tem poglavju je opredeljen predlog nekaterih sistemskih ukrepov, ki jih je smiselno vključiti v sistem odločanja in upravljanja s poslovnimi conami.

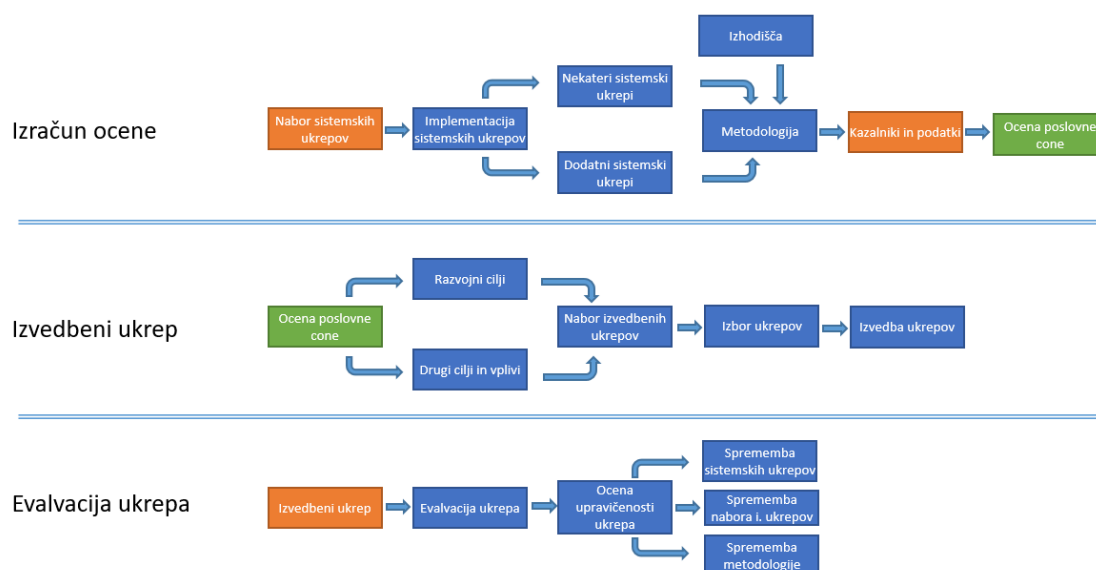
Pod pojmom sistemski ukrep razumemo skupek aktivnosti s katerim sistemsko pristopamo k izvajanju zastavljenih ciljev. Pri njihovem opredeljevanju smo upoštevali nekatere druge strateške dokumente na globalni in nacionalni ravni. Na nacionalni ravni še posebej izpostavljamo:

- Strategijo razvoja Slovenije do leta 2030,
- Strategijo pametne specializacije,
- dokumente prenove strategije prostorskega razvoja Slovenije ki bodo sistemsko vplivali na oceno poslovnih con
- Program spodbujanja internacionalizacije 2015-2020.

Ključni cilj predloga sistemskih ukrepov je vzpostaviti dolgoročno stabilno okolje, ki bo dolgoročno spremljalo delovanje poslovnih con in na podlagi analitičnih podatkov omogočilo njihovo vključevanje v prostor. Z realizacijo sistemskih ukrepov bodo vzpostavljeni pogoji za načrtovanje in izvedbo t.i. izvedbenih ukrepov, to je ukrepov, ki so pogosto odvisni od »dnevnik« možnosti in zmožnosti države, regije ali lokalne skupnosti.

Ideja celotnega procesa od sistemskih do izvedbenih ukrepov je prikazana na naslednji sliki, na kateri so predstavljeni nekateri osnovni procesi in rezultati, pri čemer izvedbene ukrepe razumemo kot ukrepe, ki jih izvajajo / bodo izvajale določene institucije v različnih okoljih in na različnih ravneh na podlagi:

- ocen poslovnih con,
- političnih in drugih odločitev, pri čemer politične in druge odločitve niso mišljene slabšalno pač pa so posledica ne podpiranja ali ne implementiranja sistemskih ukrepov,
- sistemske ureditve (institucionalnega modela, zakonsko predpisane naloge, pooblastila, ipd.).

Slika 10: Izpeljava procesa od sistemskih do izvedbenih ukrepov.

V sklopu **izračuna ocene** se vzpostavijo pogoji, na podlagi katerih bo možno izračunati oceno poslovne cone. Ker vseh sistemskih ukrepov ni možno realizirati v času izvedbe projekta, bo v metodologiji opisan način njihovega vključevanja. Pri opredelitvi metodologije so zelo pomembna izhodišča, zapisana v strateških dokumentih (globalnih, nacionalnih, regionalnih, lokalnih).

V sklopu **izvedbe ukrepov** se opredeli vpliv razvojnih in drugih ciljev na izbiro ukrepov. V ta namen je predviden nabor izvedbenih ukrepov, ki se dopolnjujejo. Sledi izbor najprimernejših izvedbenih ukrepov z opredeljenimi cilji in izvedba izbranih ukrepov, pri čemer ni nujno, da bodo dejansko vsi izbrani ukrepi tudi izvedeni.

V sklopu **evalvacije ukrepa** se ocenjujejo dejanski učinki izvedbe ukrepa, morebitni sinergični učinki, ipd. ter predstavljajo osnovo za spremembo/nadgradnjo/dopolnitev sistemskih ukrepov, metodologije in nabora izvedbenih ukrepov.

Ključna izhodišča, na katerih so postavljeni ukrepi in cilji v nadaljevanju so:

1. Vzpostaviti sistem, ki omogoča dolgoročno spremljanje stanja in procesov na področju razvoja poslovnih con ter njihovo povezovanje in upravljanje;
2. Globalna in ne le lokalna usmerjenost poslovnih con;
3. Večja prepoznavnost in boljša privlačnost ter konkurenčnost poslovnih con s ciljem pridobivanja (domačih in tujih) investitorjev;
4. Racionalno umeščanje poslovnih con v prostor in njihovo prilagajanje novim potrebam v sprejemljivem času (še posebej zaradi hitrih tehnoloških in družbenih sprememb);
5. Racionalizacija delovanja con, primerljivost delovanja poslovnih con;
6. Javno zasebno partnerstvo, ki spodbuja takšne povezave (od investicij do znanja);
7. Povezovanje s subjekti inovativnega okolja;
8. Spodbujanje razvoja poslovnih con, s strani državnih in regionalnih institucij, v panogah in dejavnostih, ki so inovativne in tehnološko napredne (industrija 4.0 in 5.0).

Pri zagotavljanju pogojev vezane na človeške vire upoštevamo usmeritve Slovenije, po katerih naj bi razvoj družbe in gospodarstva temeljil na znanju. Vendar se moramo zavedati, da za vsa delovna mesta in za ohranjanje konkurenčnosti potrebujemo različno izobrazbeno strukturo, in ne le vrhunskih strokovnjakov.

S predlaganimi rešitvami želimo postaviti osnove za reševanje naslednjih identificiranih problemov, ki izhajajo iz:

- togosti in določene omejitve v sistemu odločanja in s tem:
 - daljši časi, potrebni za sprejem odločitve
 - tveganje v postopku sprejema odločitev
 napram agilnim metodam odločanja;
- razvoja poslovnih con temelječega na »željah« posameznikov in ne dejanskih potrebah poslovnega okolja, v katerem so ali bi lahko bile umeščene;
- nezadostnega/neustreznega poznavanja dejanskega stanja o primernosti in potencialu obstoječih poslovnih con določenih po enotni metodologiji za celotno državo s pomočjo katerih bo možno izvajati različne ukrepe za:
 - konsolidacijo ali racionalno rabo/delovanje obstoječih poslovnih con
 - širjenje obstoječih (območij) poslovnih con
 - določitev (območij) novih poslovnih con
 - ukinjanje obstoječih poslovnih con
 temelječe na sprotnem vzdrževanju podatkov;
- omilitve upravne razdrobljenosti (mesta, občine, regije);
- odpravljanja neuravnoteženega ali neusklajenega razvoja posameznih območij (npr. na mejah dveh občin) zaradi neusklajenih prioritet;
- pomanjkanja ustreznih sistemskih analitičnih orodij za spremljanje poslovnih con in posledično:
 - neenotnega sistema ocenjevanja primernosti in potenciala za umeščanje poslovnih con v prostor, ki ne izhajajo iz dejanskih potreb okolja pač pa interesov posameznih skupin (ni nujno, da so ti interesi vedno negativni),
 - pomanjkanja ustrezne primerjave med posameznimi conami, na podlagi katerih bi se njihovi (potencialni) uporabniki, (potencialni) investitorji ter ostali deležniki, ki so vključeni v različne procese odločanj lahko odločali,
 - težje načrtovanje ukrepov, ki bi bili dejansko potrebni (država, lokalne skupnosti);
- nezadostnega informiranja deležnikov in njihovega vključevanja v postopke odločanja;
- nezadostne lokalne in globalne prepoznavnosti.

V ta namen so izoblikovane naslednje skupine sistemskih ukrepov:

1. Ukrepi za spremljanje obstoječega stanja;
2. Ukrepi povezani z umeščanjem in razvojem poslovnih con v prostoru;
3. Finančni in davčni ukrepi;
4. Ukrepi za informiranje o poslovnih conah in dvig njihove prepoznavnosti;
5. Drugi ukrepi.

Vsak ukrep je podan z opisom z naslednjo tabelo:

Preglednica 11: Ukrepi in opis podatkov.

Ime ukrepa	Govoreče ime ukrepa
Oznaka ukrepa	Oznaka ukrepa, sestavljena iz alfanumeričnih znakov in sicer: • Črkovni znaka U (Ukrep) • Številke od 1 do 9, ki določa skupino, v katero je razvrščen sistemski ukrep • Številke od 1 do 9, ki določa zaporedno številka ukrepa znotraj skupine, v kateri je razvrščen ukrep
Opis ukrepa	Kratek opis oziroma razlago ukrepa
Cilji	Ključni cilji, ki jih želimo doseči z ukrepom
Pričakovani rezultati	Ključni izdelki kot rezultat razvoja sistema ukrepa
Ključne aktivnosti	Ključne aktivnosti za vzpostavitev sistema ukrepa

Institucionalna pristojnost	Institucije, ki so vključene v razvoj ukrepa. Prvo imenovana institucija je tudi nosilec oziroma institucionalni skrbni razvoja ukrepa, vse ostale institucije pa so vključene v njegov razvoj. Institucija, ki je odgovorna za razvoj ukrepa ni nujno tudi skrbnik ukrepa. Opredeljene so naslednje vloge institucionalne pristojnosti: • Lastnik ukrepa: odgovoren za uveljavitev in sistemsko izvajanje ukrepa (pravno, finančno, institucionalno, tehnološko, ipd.). Zagotavlja pogoje za njegovo izvajanje in razvoj. Lastnik ukrepa ne zagotavlja finančnih sredstev za sistemsko izvajanje nalog drugih deležnikov, ki niso pod njegovo pristojnostjo³⁸. • Skrbnik ukrepa: odgovoren za izvajanje ukrepa. • Izvajalec ukrepa: odgovoren za izvajanje delov ukrepa. • Drugo: deležniki, ki so lahko vključeni v razvoj ukrepa, uporabljajo rezultate projekta odločanju, ipd..
Prioriteta	Z vidika sistemskega spremljanja ukrepov so podane prioritete razvoja posameznega sistemskega ukrepa³⁹. Pomembnost oziroma prioriteta predlaganega sistemskega ukrepa z vidika njegove vzpostavitve in ob upoštevanju vloge treh ključnih institucij: MGRT, MOP in Spirit (od bolj k manj pomembni instituciji). Ponazorjena je z dvema znakoma – črko (A,B ali C) in številko (1,2 ali 3). pomen črk in števil je naslednji: • Ocena A - visoka prioriteta -> predlog: izbor ukrepa in podpora aktivnostim v projektu s strani naročnika, • Ocena B - srednja prioriteta -> predlog: ukrep bo delno podprt z aktivnostmi pri razvoju okolja za izvajanje ukrepov z oceno A, vloga MGRT (in MOP) je pomembna pri sistemski ureditvi na katero izvajalec nima vpliva (poda lahko le predloge), • Ocena C - nizka prioriteta -> naročnik lahko samostojno izvaja aktivnosti, neodvisno od projekta, • Ocena 1: ukrep bo v nalogi metodološko podprt in implementiran, • Ocena 2: ukrep bo metodološko podprt (predvsem skozi sistem ocenjevanja poslovne cone) ne bo pa implementiran, • Ocena 3: podane bodo osnovne usmeritve za njegovo sistemsko podporo.
Način določitve ocena stanja ukrepa	Osnova za določitev ocene stanja ukrepa so kazalniki ukrepa, ki so podani v poglavju: 5.4. Kazalniki ukrepov in prioritete. Za vsak ukrep so v tabeli, v kateri je ukrep opisan, podane vrednosti za posamezni kazalnik in sicer: • Največja možna vrednost kazalnika, v kateri je za vsak kazalnik ukrepa podana največje možno število točk, ki jih lahko doseže kazalnik (vir: Kazalnik ukrepa) • Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika, v katerih so podane različice najmanjših vrednosti kazalnika ukrepa, ki jih mora ukrep doseči oceno Podprt, Podprt predvsem za spremljanje stanja, Delno podprt ali Delno podprt predvsem za spremljanje stanja. Za vsak ukrep so v tabeli podane minimalne vrednosti posameznih kazalnikov iz zaloge vrednosti za posamezni kazalnik, ki ga mora le ta doseči za umestitev v oceno: Podprt ali Delno podprt. Za oceni stanja ukrepov Podprt in Delno podprt sta podani dve različici minimalnih vrednosti kazalnikov za posamezno oceno. • Dosežena vrednost kazalnika ukrepa, v kateri je podana dejanska dosežena vrednost kazalnika za posamezen ukrep. Če po kateri od različic že samo en od kazalnikov ukrepa ne doseže v tabeli določene minimalne vrednosti kazalnika za razvrstitev v posamezno oceno, ostale pa lahko tudi preseže, dobi ukrep oceno, ki je predvidena za oceno stanja ukrepa, kjer izpolnjuje pri vseh kazalnikih kriterij minimalne vrednosti kazalnika. Če je od zadnje ocene stanja ukrepa minilo več kot je predlagana perioda ocenjevanja + 2 leti, se ocena stanja ukrepa upošteva kot da je ocena ukrepa Nepodprt.

³⁸ Primeri: Za zagotavljanje finančnih sredstev za izgradnjo prometne infrastrukture so pristojne predvsem MiZ in občine, tudi če je Lastnik ukrepa MGRT. MGRT mora izvajalce ukrepa spodbujati, da čimprej vzpostavijo zeleno stanje.

³⁹ Prioritete so bile usklajene z MGRT in MOP.

		Kazalniki ukrepa					
		K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	...	K _n
	Največja možna vrednost kazalnika						
	Maks	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt						
	Podprt predvsem za spremljanje stanja						
	Delno podprt						
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja						
	Nepodprt						
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
	Vrednosti kazalnika ukrepa						
Perioda ocenjevanja	Perioda ocenjevanja opisuje pogostost ocenjevanja stanja ukrepa.						
	Predlagamo, da perioda ocenjevanja posameznega systemskega ukrepa ni daljša od štirih let.						
Ocena stanja ukrepa	Ob upoštevanju razredov za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika posamezen ukrep lahko dobi oceno:						
	• Podprt • Podprt predvsem za spremljanje stanja • Delno podprt • Delno podprt predvsem za spremljanje stanja • Nepodprt						
	Če je ukrep ocenjen z oceno »Podprt«, je stopnja tveganja uporabe rezultatov ukrepa pri načrtovanju in izvedbi izvedbenih ukrepov zelo nizka, saj obstajajo ključni viri, ki omogočajo suvereno odločitev.						
	Če je ukrep ocenjen z oceno »Podprt predvsem za spremljanje stanja«, se stopnja tveganja uporabe rezultatov ukrepa pri načrtovanju in izvedbi izvedbenih ukrepov nekoliko poveča, omogoča pa zelo dobro spremljanje stanja v prostoru. Za pripravo izvedbenega ukrepa predlagamo dodatne aktivnosti na kazalniku, ki ni dosegel vrednosti za določitev ocene Podprt.						
	Če je ukrep ocenjen z oceno »Delno podprt«, priporočamo, da se pred uporabo rezultatov ukrepa analizirajo kazalniki in zagotovi dodatne vire za zmanjšanje tveganja uporabe.						
Datum ocene stanja ukrepa	Če je ukrep ocenjen z oceno »Delno podprt predvsem za spremljanje stanja«, odsvetujemo njegovo uporabo pri pripravi izvedbenih ukrepov, lahko pa pod določenimi pogoji (kot je npr. dejansko stanje vzdrževanja podatkov o poslovnih conah) uporabite za oceno stanja poslovnih con.						
	Če je ukrep ocenjen z oceno »Nepodprt« odsvetujemo uporabo rezultatov ukrepa, če pa se jih že uporabi predlagamo, da se jasno navede omejitve uporabe.						
	Navede se datum določitve zadnje ocene stanja ukrepa.						
	Za skrbnika ukrepa se opišejo naslednji podatki:						
	Ime in priimek: Institucija/Firma: E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	Dodatna pojasnila k ukrepu.						

Vsi, v nadaljevanju navedeni systemski ukrepi so bili usklajeni s predstavniki naročnika in Spirit, razen ukrepa »Pomoč pri prehodu v krožno gospodarstvo«, ki smo ga dodali kasneje na podlagi pogovorov z različnimi akterji na področju upravljanja s poslovnimi conami.

4.1 Ukrepi za spremljanje obstoječega stanja

Ukrepi za spremljanje obstoječega stanja so:

1. Stalno spremljanje delovanja in vrednotenje stanja obstoječih poslovnih con
2. Spremljanje delovanja in širjenja obstoječih poslovnih con in izgradnje novih v drugih državah
3. Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con

4.1.1 Stalno spremljanje delovanja in vrednotenje stanja obstoječih poslovnih con

Preglednica 12: Stalno spremljanje delovanja in vrednotenje stanja obstoječih poslovnih con.

Ime ukrepa	Stalno spremljanje delovanja in vrednotenje stanja obstoječih poslovnih con
Oznaka ukrepa	U11
Opis ukrepa	Ukrep je namenjen vzpostavitvi systemskega okolja za dolgoročno spremljanje delovanja poslovnih con in vključuje metodologijo spremljanja njihovega delovanja za različne namene in različne vrste deležnikov ter zainteresiranih javnosti. Po vzpostavitvi systemskega okolja za dolgoročno spremljanje delovanja poslovnih con se z ukrepom spremlja realizacijo izvedbe tega systemskega ukrepa in izvedbenih ukrepov za spremljanje delovanja in vrednotenje stanja obstoječih poslovnih con.
Cilji	1. Vzpostavljen sistem, ki omogoča deležnikom spremljanje stanja na področju delovanja obstoječih poslovnih con za namene odločanja, ki je v njihovi pristojnosti. 2. Vzpostavitev dolgoročnega modela ocenjevanja con, ter vnaprej opredeljenih postopkov za njegovo spreminjanje/nadgradnjo/vzdrževanje. 3. Določitev območja, ki ga cona poslovno pokriva s ciljem možnosti širjenja, nadaljnjih povezovanj ter združevanj subjektov, ustvarjanja simbioz in lažjega izvajanja gospodarske diplomacije. 4. Vzpostavitev pogojev za boljše informiranje subjektov v in o posameznih conah, o možnostih povezovanj, skupnih nastopanj, vlaganj, razvoju ter nadgradnji skupne infrastrukture, ipd. 5. Pridobitev osnovnih ključnih podatkov za informiranje in privabljanje različnih deležnikov (npr. investitorjev). Priprava izhodišč za informiranje potencialnih investitorjev v poslovne cone. 6. Določitev pristojnosti zbiranja podatkov. 7. Primerjanje posameznih poslovnih con z vidika poslovanja.
Pričakovani rezultati	1. Metodologija spremljanja poslovnih con: a. Razvrstitev poslovnih con b. Prostorska opredelitev poslovnih con in subjektov inovativnega okolja. c. Podatkovni model. d. Opis kazalnikov. e. Ocena systemskega ukrepa. 2. Predlog systemske ureditve spremljanja podatkov o poslovnih conah in zagotavljanja podatkov za njihovo spremljanje⁴⁰ 3. Predlog institucionalne ureditve glede na (z)möglichkeit realizacije drugih predlaganih systemskih ukrepov. 4. Geolociran prikaz poslovnih con.
Ključne aktivnosti	1. Razvrstitev poslovnih con. 2. Izdelava metodologija ocene potenciala poslovnih con. 3. Razvoj spremljanja ukrepov za spremljanje stanja poslovnih con. 4. Razvoj kazalnikov za spremljanje stanja poslovne cone.

⁴⁰ Predlog podan pri posameznem ukrepu v vrsticah:

- Institucionalna pristojnost
- Skrbnik ukrepa

	5. Predlog pravne in institucionalne ureditev spremljanja stanja poslovnih con 6. Ugotavljanje gravitacijskega območja poslovnih con: a. Ljudi oz. znanja. b. Povezanost s subjekti inovativnega okolja 7. Zbiranje in analiza podatkov o poslovnih conah in subjektih inovativnega okolja														
Institucionalna pristojnost	MGRT (Lastnik ukrepa), Spirit (Skrbnik ukrepa)⁴¹, SURS (Izvajalec ukrepa), AJPES (Izvajalec ukrepa), Občine (Izvajalec ukrepa), MOP (Izvajalec ukrepa), MDDSZ (Drugo), MIZŠ (Drugo), SVRK (Drugo), Upravljavec⁴² (Izvajalec)														
Prioriteta	A1														
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjih kazalnikov ukrepa: Metodologija spremljanja poslovnih con kot sistemska rešitev Ocena poslovnih con Informacijska podprtost spremljanja poslovnih con Vzdrževan geolociran prikaz poslovnih con na območju Slovenije														
	<table><tr><td></td><td colspan="6">Kazalniki ukrepa</td></tr><tr><td></td><td>K₁</td><td>K₂</td><td>K₃</td><td>K₄</td><td></td><td></td></tr></table>		Kazalniki ukrepa							K ₁	K ₂	K ₃	K ₄		
		Kazalniki ukrepa													
		K ₁	K ₂	K ₃	K ₄										
	Največja možna vrednost kazalnika														
	Maks	2	2	5	2										
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika														
	Podprt	2	1	3	2										
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	1	1	3	2										
	Delno podprt	1	0	2	1										
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	0	0	2	1										
	Nepodprt	0	0	0	0										
Dosežena vrednost kazalnika ukrepa															
Vrednosti kazalnika ukrepa	1	1	0	1											
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta														
Ocena stanja ukrepa	Nepodprt														
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019														
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: MGRT ali Spirit E-pošta: Tel/GSM:														
Opombe	Ocena stanja ukrepa je posledica dejstva, da so bili podatki o poslovnih conah pridobljeni in preverjeni v okviru projekta in trenutno odražajo dejansko stanje, ni pa še sistemsko zagotovljeno njihovo vzdrževanje.														

⁴¹ V primeru, da bo MGRT tudi skrbnik ukrepa, je vloga Spirit izvajalec ukrepa.

⁴² Potrebna je predhodna institucionalizacija upravljavca poslovnih con.

4.1.2. Spremljanje delovanja in širjenja obstoječih poslovnih con in izgradnje novih poslovnih con v drugih državah

Preglednica 13: Spremljanje delovanja in širjenja obstoječih poslovnih con in izgradnje novih poslovnih con v drugih državah.

Ime ukrepa		Spremljanje delovanja in širjenja obstoječih poslovnih con in izgradnje novih poslovnih con v drugih državah					
Oznaka ukrepa		U12					
Opis ukrepa		Z ukrepom želimo spremljati vzpostavitev in razvoj sistema, v katerega bodo lahko različni deležniki kontrolirano posredovali podatke o delovanju poslovnih con in spremembah v Sloveniji in v tujini.					
Cilji		1. Kontrolirano zbiranje informacij o aktivnosti na področju načrtovanja, razvoja in delovanja poslovnih con v tujini (še posebej na območjih, ki so v neposredni bližini Slovenije 2. Informiranje subjektov o slovenskih poslovnih conah 3. Informiranje subjektov v posameznih conah izven Slovenije. 4. Prilagoditev potreb Slovenije novim dejstvom -> pomoč pri zagotavljanju konkurenčnosti naših poslovnih con. 5. Informacija kot pomoč in pripravi ukrepov za povezovanje in skupna nastopanja slovenskih subjektov. 6. Vključitev konkurenčnih poslovnih con v modele odločanja kot faktorje tveganja (dejavnosti v konkurenčnejše cone), ali kot priložnost (iskanje možnih sinergičnih učinkov) 7. Sistemsko spremljanje poslovnih con po fazah: 1. faza: spremljanje vzpostavljeno v dveh letih 2. faza: spremljanje vzpostavljeno v treh letih 3. faza: spremljanje vzpostavljeno v petih letih 4. faza: spremljanje vzpostavljeno glede na interes, vendar prej kot v 10. letih 5. faza: spremljanje vzpostavljeno glede na interes, vendar prej kot v 10. letih Predvsem na 3. do 5. fazo zelo vpliva strategija razvoja gospodarske diplomacije Slovenije.					
Pričakovani rezultati		1. Geolociran prikaz obstoječih poslovnih con z osnovnimi informacijami (lahko tudi samo točkovno in ne kot poligon). 2. Institucionalna ureditev spremljana stanja 3. Podatkovni model 4. Analizirani pridobljeni podatki, ki jih zbirajo pristojni in drugi subjekti o posamezni coni 5. Predlog sprememb podatkovnega modela					
Ključne aktivnosti		1. Uskladitev podatkovnega modela zbiranja podatkov o tujih poslovnih conah. 2. Institucionalna ureditev zbiranja podatkov					
Institucionalna pristojnost		• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • GZS (Izvajalec ukrepa), • MZZ (Izvajalec ukrepa), • Obrtna zbornica (Izvajalec ukrepa), • Regijske institucije (Izvajalec ukrepa), • Podjetja, ki se ukvarjajo z iskanjem poslovnih con za kupce (pretežno tujce) (Izvajalec ukrepa), • MOP (Drugo)					
Prioriteta		• A3					
Način določitve ocena stanja ukrepa		Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Spremljanje sprememb poslovnih con v tujini Kazalniki ukrepa K₅ Največja možna vrednost kazalnika					

	Maks	2					
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt	2					
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	1					
	Delno podprt	1					
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1					
	Nepodprt	0					
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0					
Perioda ocenjevanja	Na vsake 2 leti						
Ocena stanja ukrepa	Nepodprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	Trenutno podatkov nihče sistemsko ne zbira. Podatki o poslovnih conah zbirajo občasno, vsebinsko neprimerljivo pri nekaterih institucijah in v podjetjih. V ta namen je treba: - vzpostaviti nabor informacij, ki se sistemsko zbirajo in deležnike/institucije, vključene v posredovanje informacij - vzpostavi mrežo za zbiranje podatkov o poslovnih conah v tujini. Predlagamo, da se ukrep razvija in izvaja fazno: - Faza: vključeno spremljanje poslovnih con v obmejnem pasu, ki je določen kot območje, ki ga pokrivajo obmejne občine v posamezni obmejni državi ali 20 km od državne meje - Faza: Obmejne regije⁴³ - Faza: Obmejne države⁴⁴ - Faza: ES in nekatere balkanske države – posamezne države⁴⁵ - Faza: Ostale države⁴⁶						

4.1.3 Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con

Preglednica 14: Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con.

Ime ukrepa	Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con
Oznaka ukrepa	U13
Opis ukrepa	Z ukrepom želimo spremljati izvajanje sistemskih in izvedbenih ukrepov za vzpostavitev in prilagajanje okolja, ki bo pripravljavcem novih pravnih predpisov in spremembam obstoječih pravnih predpisov podal informacije o vplivu sprememb na umeščanje novih/sprememb poslovnih con v prostor v razumljivem roku in posledični odpravi nepotrebnih sistemskih ovir, ki onemogočajo racionalno načrtovanje in umeščanje novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con v prostor oziroma v prostoru.

⁴³ Posamezne obmejne regije, za katere je izkazan interes, da se spremlja razvoj poslovnih con na njenem celotnem območju, lahko tudi po posameznih ključnih dejavnostih oziroma drugih vnaprej dogovorjenih omejitvah.

⁴⁴ Posamezne obmejne države, za katere je izkazan interes, da se spremlja razvoj poslovnih con na njenem celotnem območju, lahko tudi po posameznih ključnih dejavnostih oziroma drugih vnaprej dogovorjenih omejitvah.

⁴⁵ Posamezne države v Evropski skupnosti, za katere je izkazan interes, da se spremlja razvoj poslovnih con, lahko tudi po posameznih ključnih dejavnostih oziroma drugih vnaprej dogovorjenih omejitvah.

⁴⁶ Posamezne države izven Evropske skupnosti, za katere je izkazan interes, da se spremlja razvoj poslovnih con, lahko tudi po posameznih ključnih dejavnostih oziroma drugih vnaprej dogovorjenih omejitvah.

	Ukrep ima izrazito pravno ozadje, saj je treba nedvoumno opredeliti strokovne in demokratične okvire pristojnosti različnih javnosti, podajanja predlogov različnih javnosti in njihovega dejanskega upoštevanja. Prav tako je potrebno vzpostaviti sistem, ki omogoča transparentno odločanje, tudi če temelji na političnih odločitvah in ne le strokovnih⁴⁷.
Cilji	1. Čas za pridobitev vseh dovoljenj za umestitev cone v prostor, njeno preureditev ali širitev skrajšati na razumljiv rok. To pomeni, da morajo biti urejeni vsi tisti ključni vhodni odločevalski parametri, ki vplivajo na odločanje. 2. Dolgoročna (5 let in več) postavitev prioritet države po posameznih prostorskih območjih, usklajenih z lokalnimi skupnostmi in mednarodnim prostorom, ki omogoča dejansko izvajanje dolgoročnih ukrepov na področju upravljanja s conami, neodvisnih od dnevne politike. 3. Jasna opredelitev kriterijev za določitev interesnih skupin, ki so lahko vključeni v postopke in izločanje tistih, ki zagovarjajo neargumentirane parcialne interese s cilji preprečitve sprejetja odločitve (tudi zaprtja cone, če je potrebno).
Pričakovani rezultati	1. Določitev odločevalskega drevesa z vidika ugotavljanja posledic zaradi novih/sprememb pravnih predpisov. 2. Navodila za spremljanje povprečnega časa pridobitve dovoljenj in stroškov. 3. Geolociran prikaz sprememb / novih / ukinjenih poslovnih con z ocenami.
Ključne aktivnosti	1. Priprava in sprejem RPP (70. člen ZURP-2) 2. Operativni načrt o sodelovanju ministrstev pri pripravi RPP 2021-2027 3. Medobčinsko usklajeno načrtovanje poslovnih con na nivoju regionalnega prostorskega plana, in prenos v občinske prostorske načrte. Zagotoviti pripravo Občinskih podrobnih prostorskih načrtov, tudi z aktivno vlogo občine ali RRA, kot naročnikov OPPN. Tako pripravljene prostorske akte bi omogočali hitro izvedbo investicijskih namer. 4. Določitev kriterijev, ki onemogočajo brezciljno širitev poslovnih con in nastajanje novih (kriteriji temeljijo na dejanskih zmožnostih in ne političnih željah, razen v primeru demografskih ukrepov). 5. Postopki zapiranja/opuščanja con – ugotavljanje rentabilnosti vzdrževanja cone. 6. Postopki za pomoč pri selitvi dejavnosti v nove/druge cone. 7. Spodbude za medobčinsko/medregijsko združevanje con. 8. Odpravljanje administrativnih ovir za medobčinsko združevanje poslovnih con (državne spodbude, uporaba infrastrukture, prostorska umestitev, ...). 9. Davčna politika. Omejevanje pravic določenih skupin ciljnih javnosti na opravičene in neopravičene.
Institucionalna pristojnost	1. Faza: (ključne so aktivnosti od 1 do 4) • MOP (Lastnik ukrepa - 1. faza), • Občine (Skrbnik ukrepa - 1. faza), • RRA (Izvajalec ukrepa - 1. faza), • MGRT (Drugo - 1. faza), • Spirit (Drugo - 1. faza), 2. Faza: (ključne so aktivnosti od 5 do 9) • MGRT (Lastnik ukrepa - 2. faza), • Spirit (Skrbnik ukrepa - 2. faza), • MOP (Drugo - 2. faza), • Občine (Drugo - 2. faza), • RRA (Drugo - 2. faza).
Prioriteta	• B2
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjih kazalnikov ukrepa: • Povprečen čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor • Povprečen čas pridobitve dovoljenj za širitev ali preureditev obstoječe poslovne cone • Povprečen čas pridobitve dovoljenj za opustitev/zaprtje poslovne cone

⁴⁷ Pomembno je, da za dolgoročno spremljanje vemo, zakaj in kako je bila odločitev sprejeta.

	Stroški, vezani na pridobitev dovoljenj						
		Kazalniki ukrepa					
		K ₁	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	
	Največja možna vrednost kazalnika						
	Maks	2	2	2	2	2	
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt	2	2	2	2	2	
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	1	1	1	1	1	
	Delno podprt	1	1	1	1	1	
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	0	0	0	0	0	
	Nepodprt	0	0	0	0	0	
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
Vrednosti kazalnika ukrepa	0	0	0	0	0		
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta						
Ocena stanja ukrepa	Nepodprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	1. Faza: Ime in priimek: Institucija: Občine E-pošta: Tel/GSM:						
	2. Faza Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	Na ravni države poteka projekt e-prostor (nosilec MOP), s pomočjo katerega bodo vzpostavljeni nekateri pogoji za hitrejše odločanje v postopkih in s tem možnost skrajšanja časa pridobitve ustreznih dovoljenj.						
	Tveganje pri realizaciji ukrepa se kaže predvsem v vključevanju različnih deležnikov (upravičenih in neupravičenih) v sisteme odločanja in nagnjenosti k temu, da zaradi v zakonu zapisane strokovne korektnosti (upravičene in neupravičene) in ustavne zaščite posameznika, postopke odločanja privedemo do situacije, v kateri se sploh ne moremo/znamo več pravilno odločiti. To za investitorje lahko pomeni takšno tveganje, da niso več pripravljeni investirati v občini ali celo državi ⁴⁸						

4.2 Ukrepi za umeščanje in razvoj poslovnih con v prostoru

4.2.1 Zagotavljanje ustrezne prometne povezljivosti in mobilnosti

Preglednica 15: Zagotavljanje ustrezne prometne povezljivosti in mobilnosti.

Ime ukrepa	Zagotavljanje ustrezne prometne povezljivosti in mobilnosti
Oznaka ukrepa	U21
Opis ukrepa	Zagotovitev spremljana izvajanja sistemskega ukrepa in izvajanja izvedbenih ukrepov za zagotavljanje ustrezne prometne infrastrukture do poslovne cone za tovarni in potniški promet glede na dejanske (dolgoročne) potrebe poslovne cone.

⁴⁸ Posledično se pojavijo tudi različni interventi in podobni zakoni, s katerimi politika želi presekati tako nastal gordijski voz. Tovrstni postopki so pokazatelj nedorečenosti/nuravnoteženosti/hierarhične odvisnosti/ipd. obstoječih postopkov odločanja.

Cilji	1. Prilagoditev prometne infrastrukture dejanskim potrebam posameznim okoljem, ki temeljijo na dejanskem potencialu poslovnih con.
Pričakovani rezultati	1. Predlog modela (institucionalni, procesni in podatkovni) pridobivanja in spremljanja podatkov. 2. Geolociran prikaz prometne infrastrukture – ocena primernosti obstoječe infrastrukture za poslovno cono. 3. Predlog sistemske vključitve podatkov v sistem odločanja. 4. Opredelitev minimalnih sprejemljivih potrebe po vrstah dejavnosti
Ključne aktivnosti	1. Spremljanja razvoj ustrezne prometne infrastrukture, ki omogoča lažjo in hitrejšo dostopnost do avtocestnega križa, železnice, letališč, pristanišč in logističnih centrov. 2. Spremljanje prilagajanja obstoječe prometne infrastrukture novim zahtevam, ki jih narekuje hiter tehnološki razvoj na področju zagotavljanja mobilnosti, logistike in digitalizacije. 3. Benchmarking poslovnih con
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • MZI (Izvajalec ukrepa), • Občina (Izvajalec ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • MOP (Drugo)
Prioriteta	• C2
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Ocena prometne dostopnosti
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta
Ocena stanja ukrepa	Nepodprt
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Opombe	Podatki o prometni infrastrukturi se v Sloveniji sistemsko zbirajo. Problem je v tem, da ne poznamo minimalnih zahtev oziroma standardov, ki jih za delovanje poslovnih con potrebujejo posamezne dejavnosti. Najslabše je, da se do poslovnih con zagotovi povsem neustrezna prometna infrastruktura. Zato je
	Ena ključnih nalog nosilca ukrepa je, da vzpostavi mrežo za zbiranje podatkov o dejanskih potrebah, ki izhajajo iz razvojnih dokumentov o poslovnih conah.

4.2.2 Zagotavljanje ustrezne opremljenosti poslovnih con

Preglednica 16: Zagotavljanje ustrezne opremljenosti poslovnih con: komunalne, telekomunikacijske, energetske infrastrukture, skupne druge infrastrukture (varovanje, skupni poslovni prostori, ...)

Ime ukrepa	Zagotavljanje ustrezne opremljenosti poslovnih con: komunalne, telekomunikacijske, energetske infrastrukture, skupne druge infrastrukture (varovanje, skupni poslovni prostori, ...)					
Oznaka ukrepa	U22					
Opis ukrepa	Zagotovitev dolgoročnega spremljanja izvajanja sistemskega ukrepa in spremljanje rezultatov izvajanja izvedbenih ukrepov za zagotavljanje ustrezne opremljenosti poslovnih con glede na dejanske (dolgoročne) potrebe poslovne cone.					
Cilji	1. Vzpostaviti poslovne cone, primerljive s konkurenčnimi v širši okolici. 2. Prilagoditev ostale infrastrukture dejanskim potrebam posameznim okoljem, ki temeljijo na dejanskem potencialu poslovnih con. 3. Sprotno prilagajanje novim potrebam -> hitro umeščanje nove infrastrukture v prost					
Pričakovani rezultati	1. Predlog modela (institucionalni, procesni in podatkovni) pridobivanja in spremljanja podatkov. 2. Geolociran prikaz prometne infrastrukture – ocena primernosti obstoječe infrastrukture za poslovno cono. 3. Predlog sistemske vključitve podatkov v sistem odločanja. 4. Benchmarking poslovnih con 5. Minimalne sprejemljive potrebe po vrstah dejavnosti					
Ključne aktivnosti	1. Ugotavljanje dejanskih potreb poslovnih con 2. Analiza opremljenosti primerljivih con v okolici.					
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • Občina (Izvajalec ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • Upravljavca⁴⁹ (Izvajalec ukrepa),					
Prioriteta	• C2					
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa:					
	• Ocena opremljenosti poslovnih con					
						Kazalniki ukrepa
						K ₁₁
	Največja možna vrednost kazalnika					
	Maks	2				
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika					
	Podprt	2				
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2				
	Delno podprt	1				
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1				
	Nepodprt	0				
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa					
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0				
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta					
Ocena stanja ukrepa	Nepodprt					
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019					
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:					
Opombe	Trenutno podatkov nihče sistemsko ne zbira. Podatki o opremljenosti poslovnih con se zbirajo občasno, vsebinsko neprimerljivo pri nekaterih institucijah in v podjetjih.					

⁴⁹ Potrebna je predhodna institucionalizacija upravljavca poslovnih con.

	Ena ključnih nalog nosilca ukrepa je, da vzpostavi mrežo za zbiranje podatkov o poslovnih conah.
--	--

4.2.3 Zagotavljanje ustreznega znanja/delovne sile

Preglednica 17: Zagotavljanje ustreznega znanja/delovne sile.

Ime ukrepa	Zagotavljanje ustreznega znanja/delovne sile					
Oznaka ukrepa	U23					
Opis ukrepa	Vzpostavitev okolja za zagotovitev spremljanja in zagotovitev spremljana izvajanja sistemskega ukrepa in izvajanja izvedbenih ukrepov za sistemsko spremljanje zagotavljanja ustreznih človeških virov/znanja v okolju, v katerem deluje poslovna cona glede na njene dolgoročne potrebe. Sistemski ukrep ima lahko pomemben vpliv na izvajanje drugih ukrepov, ki z delovanjem poslovne cone niso v neposredni povezavi, so pa delno nakazane v podpoglavju 4.5 Drugi ukrepi.					
Cilji	1. Vzpostavitev ali nadgradnja obstoječega sistema izobraževalnega sistema oz. programov, vseživljenjskega učenja in razvoja kompetenc dejanskim potrebam poslovnih con. 2. Vzpostavitev sistema spodbud za zagotavljanje pogojev, ki bodo omogočali ljudem selitev v bližino teh okolij z zagotovljeno potrebno infrastrukturo (glej tudi: Ukrepi za čim hitrejšo integracijo ljudi v okolje).					
Pričakovani rezultati	1. Predlog izvedbenih ukrepov za prilagajanje potreb povezanih z zagotavljanjem znanja/delovne sile					
Ključne aktivnosti	1. Ocena dejanskega potenciala gravitacijskega območja glede človeških virov (kar posledično vpliva na ukrep U24, lokacija...). 2. Priprava predlogov ukrepov za izboljšanje konkurenčnosti na področju zagotavljanja znanja/delovne sile. 3. Nadgradnja okolja za bolj dinamično prilagajanje izobraževalnih procesov dejanskim potrebam.					
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa – poslovne cone), • SVRK (Izvajalec ukrepa), • ZZZS (Izvajalec ukrepa), • Občina (Izvajalec ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • MIZŠ (Izvajalec ukrepa), • MDDSZ (Izvajalec ukrepa), • SURS (Drugo)					
Prioriteta	• A3					
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Človeški viri					
						Kazalniki ukrepa
						K ₁₂
	Največja možna vrednost kazalnika					
	Maks	2				
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika					
	Podprt	2				
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2				
	Delno podprt	1				
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1				
	Nepodprt	0				
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa					
	Vrednosti kazalnika ukrepa	1				
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta					
Ocena stanja ukrepa	Delno podprt					

Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Opombe	Večina potrebnih podatkov se sistemsko že zbira in jih je potrebno le prilagoditi potrebam za odločanje v poslovnih conah. Ena ključnih nalog skrbnika ukrepa je, da pridobi dovoljenja za uporabo zelenih potrebnih podatkov za podporo ukrepu pri izvajalcih (SURS, MIZŠ, MDDSZ, ipd.)

4.2.4 Združevanje con in širitev obstoječih poslovnih con

Preglednica 18: Združevanje con in širitev obstoječih poslovnih con.

Ime ukrepa	Združevanje con in širitev obstoječih poslovnih con
Oznaka ukrepa	U24
Opis ukrepa	Vzpostavitev okolja za zagotovitev spremljanja in zagotovitev spremljanja izvajanja sistemskega ukrepa in izvedbenih ukrepov na področju združevanja (prostorskega in poslovnega) poslovnih con in/ali širitve obstoječih poslovnih con. Ukrep je naravnani v prepoznavanje možnosti oziroma smiselnosti združevanja in širitve poslovnih con ter spodbujati razvoj poslovnih con na obstoječih območjih pogosto že degradiranih območjih in otežiti umeščanje le teh v prostor na novih površinah. Ukrep je potrebno obravnavati vsaj skupaj z ukrepom: Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitve/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con in ukrepi iz poglavja Poslovni, finančni in davčni ukrepi.
Cilji	1. Zmanjšati stroške delovanja con na enoto. 2. Vzpostavitev mehanizmov (ne le finančnih, pač pa tudi okolijskih, prostorskih in drugih, zaradi katerih se bodo občine in regije lažje usklajevale na področju razvoja in delovanja, še posebej na mejnih in obmejnih območjih. Pogoji: jasne strateške usmeritve na ravni države in seznanjanje z njimi ključnih deležnikov. 3. Nadgradnja obstoječe infrastrukture za izvajanje določenih skupnih dejavnosti subjektov poslovne cone. 3. Lastniška ureditev zemljišč, odkup zemljišč, zamenjava zemljišč.
Pričakovani rezultati	1. Model ugotavljanja primernosti združevanja in/ali širjenja obstoječih poslovnih con: a. Gospodarski vidik b. Prostorski vidik c. Okoljski vidik d. Demografski vidik 2. Predlog izvedbenih ukrepov in aktivnosti za združevanje con in širitev obstoječih poslovnih con.
Ključne aktivnosti	1. Zmanjševanje stroškov delovanja poslovne cone z izvedbenimi ukrepi. 2. Zagotavljanje sinergičnih učinkov. 3. Razvoj skupnih storitev in infrastrukture v skupni uporabi. 4. Mehanizmi za poenotenje strategij in politik razvoja občin, regij, območij poslovnih con kot pomemben podporni element v delovanju con. 4. Lastniška ureditev.
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik in skrbnik ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa), • MOP (Izvajalec ukrepa - okoljska in prostorska zakonodaja)
Prioriteta	• A3
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Združevanje poslovnih con • Širitev poslovnih con

		Kazalniki ukrepa					
		K ₁₃	K ₁₄				
	Največja možna vrednost kazalnika						
	Maks	2	2				
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt	2	2				
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2	2				
	Delno podprt	1	1				
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1	1				
	Nepodprt	0	0				
Dosežena vrednost kazalnika ukrepa							
Vrednosti kazalnika ukrepa	1	1					
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta						
Ocena stanja ukrepa	Delno podprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: MGRT E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	Ukrep so na MGRT, Spirit in MOP ocenili kot sistemski ukrep z zelo visoko prioriteto in se ga delno lahko izvaja tudi v kombinaciji z nekaterimi drugimi sistemskimi ukrepi.						

4.2.5 Revitalizacija obstoječih poslovnih con

Preglednica 19: Revitalizacija obstoječih poslovnih con.

Ime ukrepa	Revitalizacija obstoječih poslovnih con
Oznaka ukrepa	U25
Opis ukrepa	Vzpostavitev okolja za zagotovitev spremljanja in spremljanje izvajanja sistemskega ukrepa in izvedbenih ukrepov za revitalizacijo obstoječih poslovnih con. Izhodišče za spremljanje ukrepa je v spoznanju, da danes lahko vidimo praktično v vsaki občini območja, ki so prazna in propadajo (ne nujno degradirana območja). Pogosto so razlog za takšno stanje tudi nemogoči pogoji za izvedbo revitalizacije, ki lahko znatno podaljšajo in podražijo investicijo oziroma jo celo onemogočijo. Ukrep je zato namenjen iskanju rešitev, ki bi omogočili, da: - investitor pridobi vsa potrebna dovoljenja v razumnem času. Zato se ukrep delno navezuje tudi na ukrep U13 - se lahko z različnimi izvedbenimi ukrepi zmanjšajo stroški investicije tako, da postanejo primerljivi z investicijo v novogradnjo (ukrepi iz poglavja Poslovni, finančni in davčni ukrepi).
Cilji	1. Skrajšan postopek pridobitve dovoljen na čas, ki ga dosegajo vsaj okoliške države -> sprememba pravnih predpisov. 2. Osnova za zmanjšanje stroškov investicije za investitorje tako, da bodo za investitorja le ti primerljivi z investicijo na novem/drugem območju
Pričakovani rezultati	1. Postopek pridobitve dovoljen se mora skrajšati na čas, ki ga dosegajo vsaj okoliške države. 2. Predlog strateških usmeritev, ukrepov in aktivnosti za njihovo izvajanje.
Ključne aktivnosti	1. Razvoj finančnih in davčnih spodbud. 2. Odprava birokratskih ovir. 3. Skrajšanje postopkov za pridobitev dovoljenj.
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik in skrbnik ukrepa – finančne spodbude), • MOP (Lastnik in skrbnik ukrepa - okoljska in prostorska zakonodaja), • RRA (Izvajalec ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa)

Prioriteta	A3						
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: Revitalizacija poslovnih con						
	Pogojno so v oceno stanja vključeni tudi kazalniki od K ₆ do K ₉ .						
							Kazalniki ukrepa
							K ₁₅ K ₆ K ₇ K ₈ K ₉
	Največja možna vrednost kazalnika						
	Maks	2	2	2	2	2	
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt	2	2	2	2	2	
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2	2	2	2	2	
	Delno podprt	1	1	1	1	1	
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1	1	1	1	1	
	Nepodprt	0	0	0	0	0	
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0	0	0	0	0	
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta						
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: MOP E-pošta: Tel/GSM:						
	Ime in priimek: Institucija: MGRT E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	Sprememba pravnih predpisov, ki bi omogočili lažje in hitrejše pridobivanje dovoljenj bo zelo zapleten postopek, saj so vključeni deležniki z različnimi interesi. Trenutno stanje: namesto poenostavitve določenih postopkov, postajajo ti še bolj kompleksni in težje obvladljivi.						
	Kazalniki K ₆ do K ₉ so pogojni kazalniki, ki kažejo na urejenost stanja ukrepa.						

4.3 Poslovni, finančni in davčni ukrepi

4.3.1 Upravljanje poslovnih con

Preglednica 20: Upravljanje poslovnih con.

Ime ukrepa	Upravljanje poslovnih con
Oznaka ukrepa	U31
Opis ukrepa	Ukrep je namenjen pripravi ustrezne strokovne podlage za lažje upravljanje poslovnih con in institucionalizaciji upravljalca poslovnih con ⁵⁰ .
	Po pripravi strokovnih podlag pa je ukrep namenjen spremljanju izvajanja systemskega ukrepa in izvedbenih ukrepov pri vzpostavitvi različnih podpornih in drugih okolij, za zagotavljanje boljšega upravljanja poslovnih con.

⁵⁰ Namesto upravljalca se lahko institucionalizira tudi drugačna vloga osebe. Pomembno je predvsem, da ta oseba zelo dobro pozna notranje okolje poslovne cone in ima kompetence s področja managementa v najširšem pomenu besede (vođenje, upravljanje, planiranje in kontroliranje).

Cilji	1. Institucionaliziran upravljaec poslovnih con. 2. Priprava razlicnih modelov upravljanja. 3. Institucionalni in procesni model upravljanja con. 3. Predlog nacinov upravljanja poslovnih con. 4. Strategija izvajanja pomoči pri izvajanju razlicnih ukrepov za upravljanje poslovnih con						
Pričakovani rezultati	1. Institucionalizacija upravljavca 2. Modeli upravljanja poslovnih con s priporočili in primeri. 3. Institucionalizacija drugih deležnikov, vključenih v upravljanje con						
Ključne aktivnosti	1. Analiza in priprava predloga modelov upravljanja poslovnih con. 2. Prilagoditev pravnih predpisov kot podpore pri zagotavljanju uspešnega upravljanja poslovnih con (vključno z možnostjo institucionalizacije upravljavca poslovnih con). 3. Vključevanje ukrepov v predlog načrta upravljanja poslovnih con.						
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • MF (Izvajalec ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa), • MOP (Drugo), • GZS (Drugo), • RRA (Drugo).						
Prioriteta	• A3						
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Institucionalizacija modelov upravljanja poslovnih con						
		Kazalniki ukrepa					
		K ₁₆					
	Največja možna vrednost kazalnika						
	Maks	2					
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt	2					
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2					
	Delno podprt	1					
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1					
	Nepodprt	0					
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0					
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta						
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	V razgovoru z udeleženci delavnic in sestankov, ki so bili izvedeni v okviru projekta smo ugotovili, da bolje poslujejo poslovne cone, ki imajo znanega upravljavca, saj je to tista oseba, ki skrbi za njihov razvoj glede na cilje in razvojne ukrepe. Prav tako preko upravljavca lažje pridemo do podatkov o poslovnih coni. To so tudi razlogi, da predlagamo institucionalizacijo upravljavca poslovne cone.						

4.3.2 Finančne spodbude v investicije in razvoj

Preglednica 21: Finančne spodbude v investicije in razvoj.

Ime ukrepa	Finančne spodbude v investicije in razvoj					
Oznaka ukrepa	U32					
Opis ukrepa	Z ukrepom želimo vzpostaviti okolje za spremljanje izvajanja systemskega in izvedbenih ukrepov za zagotavljanje možnosti, ki bodo opravičile financiranje različnih aktivnosti za: • dvig znanja in kompetenc • formalne mehanizme za inovativne davčne spodbude • da s spodbudami dvignemo dodano vrednost na zaposlenega z možnimi cilji.					
Cilji	1. Nadgradnja obstoječega okolja, ki bo omogočal prenos znanja in kompetenc med okolji, temelječ na poslovnih načelih. 2. Nadgradnja obstoječih davčnih spodbud za investiranje s strani poslovnih subjektov v razvoj znanja, tehnološki razvoj, razvoj tehnologij, novih produktov, ... 3. Dvig dodane vrednosti na zaposlenca.					
Pričakovani rezultati	1. Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije 2. Ocena izvedbenih ukrepov 3. Kazalniki in ocene					
Ključne aktivnosti	1. Pomoč pri zagotavljanju pogojev, ki bo omogočala prihod večjih investorjev in prepoznavnih uporabnikov poslovnih con: a. za investitorje, b. za uporabnike poslovnih con. 2. Davčne olajšave/spodbude pri investicijah v razvoj 3. Ciljne spodbude za povezovanje poslovnih subjektov s subjekti inovativnega okolja.					
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • MF (Izvajalec ukrepa), • FURS (Izvajalec ukrepa), • MDDSZ (Izvajalec ukrepa), • MIZŠ (Izvajalec ukrepa), • Občine (Drugo), • MOP (Drugo), • GZS (Drugo), • RRA (Drugo).					
Prioriteta	• A3					
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjih kazalnikov ukrepa: • Sistemsko spremljanje izvajanja finančne pomoči					
						Kazalniki ukrepa
						K ₁₇
	Največja možna vrednost kazalnika					
	Maks	2				
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika					
	Podprt	2				
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2				
	Delno podprt	1				
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1				
	Nepodprt	0				
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa					
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0				
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta					
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt					
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019					
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta:					

	Tel/GSM:
Opombe	Država že izvaja določene izvedbene ukrepe na tem področju v obliki finančnih spodbud, vendar jih je smiselno nadgraditi. Veliko razpisov ima v ozadju finančne vire iz evropskih kohezijskih sredstev. Iz pogovorov z različnimi podjetji ugotavljamo, da bo delež podjetij, ji se bodo potegovala za tovrstna sredstva vedno manjši, ker: - so pogoji preveč komplicirani, pogosto preveč birokratski, nesorazmerni glede na višino stroškov, nestandardizirani (vsako ministrstvo ima za isti vir nekoliko drugačne pogoje) in zato preveč časa porabijo za poročanje, namesto da bi se ukvarjali s produkti, ki jih razvijajo - stopnje sofinanciranja - se iz razpisov vidi, da so le-ti pisani za javni sektor oziroma vključuje določena pravila, ki veljajo za javni sektor, za zasebni pa ne - pravni red ni v celoti primerljiv z evropskim (npr. proračunsko leto in črpanje sredstev).

4.3.3 Aktivnosti za zagotavljanje konkurenčnosti poslovnih con

Preglednica 22: Aktivnosti za zagotavljanje konkurenčnosti poslovnih con.

Ime ukrepa	Aktivnosti za zagotavljanje konkurenčnosti poslovnih con
Oznaka ukrepa	U33
Opis ukrepa	Ukrep je namenjen spremljanju izvedbenih ukrepov za spodbude, ki bi vzpostavili pogoje za uspešno delovanje poslovne cone. Z ukrepom želimo ohraniti dobre prakse dosedanjih izvedbenih ukrepov, jih dopolniti ter prilagoditi in nadgraditi z novimi. Z ukrepom spremljamo trend zagotavljanja višine finančnih sredstev s strani države za finančne izvedbene ukrepe za investicije v poslovne cone. Razvoj izvedbenih ukrepov za zagotavljanje konkurenčnosti poslovnih con razumemo predvsem kot vzpostavljanje pogojev za izenačevanje nekaterih pogojev, ki zaradi različnih sistemskih ukrepov države (predvsem omejitev s finančnimi posledicami⁵¹) delajo (investicije v) posamezne poslovne cone manj privlačne/ manj konkurenčne kot če teh sistemskih ukrepov ne bi bilo. Razvoj tovrstnih izvedbenih ukrepov v poslovne cone pomeni tudi izenačitev pogojev s poslovnimi conami, ki se vzpostavljajo v drugih državah, še posebej v obmejnih področjih.
Cilji	- Oceniti dosedanje izvedbene ukrepe na področju finančnih vlaganj v investicije v poslovne cone. - Dopolniti/Nadgraditi/Prilagoditi/Ukiniti obstoječe izvedbene ukrepov glede na rezultate ocen. - Vzpostaviti takšne pogoje, ki delujočim poslovnim conam in subjektom v njih omogočajo rast, nerentabilnim pa v skrajnem primeru tudi ukinitve. - Vzpostaviti pogoje, ki bodo zaradi različnih drugih ukrepov omogočili vzpostavitev, razvoj in upravljanje poslovnih con s primerljivimi stroški. Za investitorja mora biti strošek revitalizacije obstoječe poslovne cone primerljiv s stroškom vzpostavitve nove cone.
Pričakovani rezultati	- Referenčne poslovne cone - Navodila za izvajanje benchmarkinga - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije - Ocena izvedbenih ukrepov - Kazalniki in ocene: - Trend zagotavljanja višine finančnih sredstev s strani države - Ocena konkurenčnosti poslovne cone
Ključne aktivnosti	- Opredelitev referenčnih poslovnih con - Benchmarking - Pomoč pri zagotavljanju pogojev, ki bo omogočala prihod večjih investorjev in prepoznavnih uporabnikov poslovnih con:

⁵¹ Mišljeni so z zakonom predpisane omejitve kot so omejitve na območjih kulturne dediščine, Natura 2000,

	a. za investitorje, b. za uporabnike poslovnih con. 4. Pomoč pri zagotavljanju pogojev za ohranjanje konkurenčnega delovanja obstoječih poslovnih con, še posebej subjektov v teh conah, ki predstavljajo »zvezde« poslovnih con in tistih subjektov, ki so v fazi umiranja in postajajo za poslovne cone moteč dejavnik. 5. Razvoj novih in prilagoditev obstoječih ukrepov (davčne olajšave/spodbude pri investicijah v razvoj, ipd.) 6. Ciljne spodbude za povezovanje poslovnih subjektov s subjekti inovativnega okolja.																																																																																			
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • MF (Izvajalec ukrepa), • FURS (Izvajalec ukrepa), • Občine (Drugo), • MOP (Drugo), • GZS (Drugo), • RRA (Drugo).																																																																																			
Prioriteta	• A3																																																																																			
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjih kazalnikov ukrepa: • Spremljanje konkurenčnosti poslovne cone • Ocena opremljenosti poslovnih con																																																																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th colspan="6">Kazalniki ukrepa</th></tr> <tr> <th></th><th>K18</th><th></th><th></th><th></th><th></th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="7">Največja možna vrednost kazalnika</td></tr> <tr> <td>Maks</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="7">Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika</td></tr> <tr> <td>Podprt</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Podprt predvsem za spremljanje stanja</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Delno podprt</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Delno podprt predvsem za spremljanje stanja</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Nepodprt</td><td>0</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="7">Dosežena vrednost kazalnika ukrepa</td></tr> <tr> <td>Vrednosti kazalnika ukrepa</td><td>0</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		Kazalniki ukrepa							K18						Največja možna vrednost kazalnika							Maks	2						Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika							Podprt	2						Podprt predvsem za spremljanje stanja	1						Delno podprt	1						Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1						Nepodprt	0						Dosežena vrednost kazalnika ukrepa							Vrednosti kazalnika ukrepa	0				
	Kazalniki ukrepa																																																																																			
	K18																																																																																			
Največja možna vrednost kazalnika																																																																																				
Maks	2																																																																																			
Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika																																																																																				
Podprt	2																																																																																			
Podprt predvsem za spremljanje stanja	1																																																																																			
Delno podprt	1																																																																																			
Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1																																																																																			
Nepodprt	0																																																																																			
Dosežena vrednost kazalnika ukrepa																																																																																				
Vrednosti kazalnika ukrepa	0																																																																																			
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta																																																																																			
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt																																																																																			
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019																																																																																			
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:																																																																																			
Opombe	Predlagamo, da se referenčne poslovne cone najprej določijo iz podatkov o slovenskih poslovnih conah in nato dodajajo primeri dobrih praks iz tujine. Država že izvaja določene izvedbene ukrepe na tem področju v obliki finančnih spodbud, vendar jih je smiselno nadgraditi. Veliko razpisov ima v ozadju finančne vire iz evropskih kohezijskih sredstev. Iz pogovorov z različnimi podjetji ugotavljamo, da bo delež podjetij, ki se bodo potegovala za tovrstna sredstva vedno manjši, ker: • so pogoji preveč komplicirani, pogosto preveč birokratski, nesorazmerni glede na višino stroškov, nestandardizirani (vsako ministrstvo ima za isti vir nekoliko drugačne pogoje) in zato preveč časa porabijo za poročanje, namesto da bi se ukvarjali s produkti, ki jih razvijajo • stopnje sofinanciranja • se iz razpisov vidi, da so le-ti pisani za javni sektor oziroma vključuje določena pravila, ki veljajo za javni sektor, za zasebni pa ne • pravni red ni v celoti primerljiv z evropskim (npr. proračunsko leto in črpanje sredstev). Primeri:																																																																																			

	- Zaradi različnih omejitev: - se stroški za investitorja zvišajo in zato ni pripravljen investirati (ukrep za izenačitev začetnih stroškov investicije) - obratovalni stroški so višji kot na območjih brez omejitve⁵² (izvedbeni ukrep za izenačitev stroškov obratovanja, izvedbeni ukrepi za sofinanciranje ureditve poslovnih con, ...) - Širitev perspektivne dejavnosti znotraj obstoječe poslovne cone na račun drugega delujočega subjekta v poslovni coni (izvedbeni ukrepi za delno pokrivanje stroškov premestitve dejavnosti na druge lokacije) - Sosednje države zagotavljajo boljše pogoje kot Slovenija.
--	---

Preglednica 23: Javno zasebno partnerstvo.

Ime ukrepa	Javno zasebno partnerstvo					
Oznaka ukrepa	U34					
Opis ukrepa	Lažje/bolj transparentno izvajanje javno zasebnega partnerstva, predvsem na področjih t.i. mehkih vsebin. Rezultat je usklajevanje pravnega reda (ne samo zakonodaje s področja javno zasebnega partnerstva, pač pa tudi z nekaterimi drugimi predpisi, ki zaradi dvoumne interpretacije pomenijo zaviralni moment pri vzpostavljanju javno zasebnega partnerstva. V splošnem ni problem pri izvajanju javno zasebnega partnerstva pri investicijah, problem se pojavi, ko: - javni sektor želi del svojih dejavnosti/nalog (ipd. vključiti kot vložek v delovanje sistema - javni sektor želi del svojih podatkov ali rešitev vključiti kot vložek v delovanje sistema - javni sektor želi na druge, včasih celo inovativne, načine aktivno sodelovati s poslovnimi conami					
Cilji	Vzpostavitev stimulatívne okolja, v katerem bodo odpravljene bariere, zaradi katerih se osebe javnega prava ne upajo odločati za tovrstni način sodelovanja, osebe zasebnega prava pa, ker nezadostno ščití njihove interese in vložen kapital.					
Pričakovani rezultati	- Referenčne poslovne cone - Identifikacija ovir pri uveljavljanju javno zasebnega partnerstva (predvsem pri subjektih javnega prava) - Priprava predlogov rešitev					
Ključne aktivnosti	1. Nadgradnja obstoječega pravnega reda na področju izvajanja javno/zasebnega partnerstva.					
Institucionalna pristojnost	- MGRT (Lastnik in skrbnik ukrepa), - MF (Izvajalec ukrepa), - MP (Izvajalec ukrepa),					
Prioriteta	A2					
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa:					
	Vzpostavljanje javno-zasebnih partnerstev					
						Kazalniki ukrepa
						K ₁₉
	Največja možna vrednost kazalnika					
	Maks	2				
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika					
	Podprt	2				
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2				
	Delno podprt	1				
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1				
	Nepodprt	0				
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa					
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0				

⁵² Zaradi omejitev ni možno uporabljati obnovljivih virov energije, v prenovi stavb se lahko vgradijo samo materiali s slabšimi energetskimi izkoristki, krajšo življensko dobo, ipd.

Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: MGRT E-pošta: Tel/GSM:
Opombe	Število ugotovljenih rešitev je lahko tudi zavajajoč kazalnik, še posebej v primeru političnih sistemskih sprememb in prioritete,

4.3.5 Prehod na krožno gospodarstvo

Preglednica 24: Prehod na krožno gospodarstvo.

Ime ukrepa	Prehod na krožno gospodarstvo					
Oznaka ukrepa	U35					
Opis ukrepa	Spremljati izvajanja izvedbenih ukrepov, ki dajejo prednost investicijam za izgradnjo infrastrukture, ki omogoča izmenjavo odpadkov kot vira za subjekte v neposredni bližini (znotraj iste poslovne cone ali v njeni neposredni bližini – urbane simbioze).					
Cilji	1. Vzpostavitev delujočih industrijskih simbioz. 2. Vzpostavitev pogojev za izmenjavo odpadkov med poslovnimi subjekti					
Pričakovani rezultati	1. E-platforma – borza odpadkov 2. Podatki iz borze odpadkov					
Ključne aktivnosti	2. Podpora izgradnji cevovodov in druge infrastrukture, ki omogoča izrabo / izmenjavo odpadne vode ali energije med poslovnimi subjekti. 3. Razvoj platforme za izmenjavo odpadkov					
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • MOP (Izvajalec ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa), • GZS ((Izvajalec ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • SVRK (Izvajalec ukrepa)					
Prioriteta	B2					
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa:					
	• Platforma za izmenjavo odpadkov • Industrijske simbioze					
						Kazalniki ukrepa
						K ₂₀ K ₂₁
	Največja možna vrednost kazalnika					
	Maks	2	2			
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika					
	Podprt	2	2			
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2	2			
	Delno podprt	1	1			
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1	1			
	Nepodprt	0	0			
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa					
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0	0			
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta					
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt					
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019					
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta:					

	Tel/GSM:
Opombe	Pri vzpostavljanju povezav med poslovnimi subjekti in izgradnji platforme je na podlagi izkušenj iz tujine potrebno posebno pozornost nameniti zaupnosti podatkov.

4.4 Ukrepi za izboljšanje prepoznavnosti poslovnih con, njihovih značilnosti in ponudbe

4.4.1 Informiranje investorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti

Preglednica 25: Informiranje investorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti.

Ime ukrepa		Informiranje investorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti										
Oznaka ukrepa		U41										
Opis ukrepa		Z ukrepom vzpostavljamo okolje/platformo, ki bo omogočalo vzpostavitev ene vstopne točke za pridobitev različnih informacij, vezanih na poslovne cone, odvisno od vrste deležnika. Ukrep je povezavi z ostalimi ukrepi, saj bodo morali skrbniki posameznih ukrepov zagotavljati informacije, ki bodo vključeni v informiranje. Eden od ključnih pogojev za vzpostavitev okolja je institucionalizacija tistih deležnikov, ki v sistem informiranja lahko zagotovijo največ potrebnih informacij. Prav tako je treba vzpostaviti zaupanje v podatke tako, da bo iz sistema vidno, da se ves čas sistemsko vzdržuje in nagraduje, kar pomeni, da je treba platformo institucionalizirati na ravni enotne vstopne točke.										
Cilji		Pomoč države pri iskanju investorjev, uporabnikov in potencialnih novih trgov ter informiranje deležnikov poslovnih con o možnostih, ki jih podporni sistem nudi in načinu njihovega vključevanja.										
Pričakovani rezultati		1. Institucionalizirani ključni deležniki 2. Institucionaliziran portal kot enotna vstopna točka 3. Predlog aktivnosti in izvedbenih ukrepov. 4. Predstavitveni portal.										
Ključne aktivnosti		1. Institucionalizacija ključnih deležnikov 2. Nadgrajen predstavitveni portali poslovnih con preko enotne točke. 3. Predstavitve na konferencah, sejnih in drugih podobnih dogodkih. 4. Pomoč pri pripravi ustreznih informativnih gradiv. 5. Nove oblike gospodarske diplomacije.										
Institucionalna pristojnost		• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa),										
Prioriteta		A3										
Način določitve ocena stanja ukrepa		Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Enotna vstopna točka poslovnih con										
							Kazalniki ukrepa					
							K ₂₂					
		Največja možna vrednost kazalnika										
		Maks					2					
		Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika										
		Podprt					2					
		Podprt predvsem za spremljanje stanja					2					
		Delno podprt					1					
		Delno podprt predvsem za spremljanje stanja					1					
Nepodprt					0							

	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa					
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0				
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta					
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt					
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019					
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:					
Opombe	Ukrep je pomemben za sistemsko nacionalno ureditev, izvajalec tega projekta lahko samo vključi določene podatke in razvoj kazalnikov v metodologijo kot del odločevalskega sistema.					

4.4.2 Dvig prepoznavnosti poslovnih con

Preglednica 26: Dvig prepoznavnosti poslovnih con.

Ime ukrepa		Dvig prepoznavnosti poslovnih con										
Oznaka ukrepa		U42										
Opis ukrepa		Z ukrepom vzpostavljamo podporno okolje za pripravo informacij o poslovnih conah s strani izvajalcev ukrepa in drugih deležnikov na način, ki bo omogočal mednarodno primerljivost z opisi poslovnih con in prepoznavnost poslovnih con za različne deležnike ter sistemsko spremljanje novosti, povezane z načinom priprave informacij. Ukrep je povezan z ukrepom: Informiranje investorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti. Drug del dviga prepoznavnosti poslovnih con je usmerjen v vzpostavljanje pogojev, na podlagi katerih bi v poslovni coni začeli delovati svetovno prepoznavni poslovni subjekti, saj različni tuji avtorji vključevanje teh poslovnih subjektov povezujejo z bistveno večjo prepoznavnostjo posameznih poslovnih con in tudi večjo uspešnost v poslovanju teh poslovnih con.										
Cilji		1. Smernice za pripravo informacij za dvig prepoznavnosti poslovnih con s primeri mednarodno primerljivih opisov. 2. Druge oblike pomoči države pri izvajanju promocije poslovnih con. 3. Strategija vključevanje prepoznavnih poslovnih subjektov										
Pričakovani rezultati		1. Smernice za pripravo informacij za dvig prepoznavnosti poslovnih con s primeri mednarodno primerljivih opisov 2. Strategija dviga prepoznavnih poslovnih subjektov a. Vključevanje prepoznavnih svetovnih subjektov b. Vključevanje sistemskih in izvedbenih ukrepov										
Ključne aktivnosti		1. Priprava smernic za pripravo informacij za dvig prepoznavnosti poslovnih con 2. Vse aktivnosti iz Informiranje investorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti. 3. Priprava strategije dviga prepoznavnosti z jasno opredeljenimi ciliji.										
Institucionalna pristojnost		• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa)										
Prioriteta		A3										
Način določitve ocena stanja ukrepa		Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa:										
		• Smernice in strategija za dvig prepoznavnosti poslovnih con										
							Kazalniki ukrepa					
							K ₂₃					
		Največja možna vrednost kazalnika										
		Maks					2					
		Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika										

	Podprt	2					
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2					
	Delno podprt	1					
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1					
	Nepodprt	0					
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
	Vrednosti kazalnika ukrepa	0					
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta						
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe							

4.5 Drugi ukrepi

4.5.1 Demografska vzdržnost in zaščita ranljivih skupin

Preglednica 27: Demografska vzdržnost in zaščita ranljivih skupin.

Ime ukrepa	Demografska vzdržnost in zaščita ranljivih skupin
Oznaka ukrepa	U51
Opis ukrepa	Ukrep je pomemben kot pomoč pri vzpostavljanju in zagotavljanju pogojev, na podlagi katerih država s pomočjo sistemskih ukrepov pomaga z različnimi pravnimi predpisi in izvedbenimi ukrepi ohranjati vzdržno stanje, ki omogoča delovanje poslovnim subjektom, ki delujejo v poslovnih conah. Namen tega ukrepa je analiza ukrepov (lahko tudi zakonski predpisi), ki jih država sprejema na področju demografije z vidika njihov primernost za zagotavljanje ustreznih človeških virov za delo v poslovnih conah.
Cilji	Jasna opredelitev območji, ki jih država ščiti z drugimi ukrepi za demografsko zaščito območja, zagotavljanje demografske vzdržnosti in zaščito ranljivih skupin. Pomoč pri izvajanju izvedbenih ukrepov za zagotavljanje vzdržnega stanja in zaščiti ranljivih skupin.
Pričakovani rezultati	1. Metapodatkovni opis za spremljanje ukrepov 2. Sloj območij na katerih se izvajajo ukrepi 3. Spremljanje stanja v prostorskih enotah
Ključne aktivnosti	1. Dodatne spodbude za ohranjanje prebivalstva na demografsko ogroženih območjih. 2. Socialna politika, temelječa ne realnih dejstvih in podatkih
Institucionalna pristojnost	• MGRT (Lastnik ukrepa), • Spirit (Skrbnik ukrepa), • MOP (Izvajalec ukrepa), • Občine (Izvajalec ukrepa), • GZS ((Izvajalec ukrepa), • RRA (Izvajalec ukrepa), • SVRK (Izvajalec ukrepa)
Prioriteta	B3
Način določitve ocena stanja ukrepa	Spremlja se vrednost kazalnikov, ki jih sistemsko računa Statistični urad RS in sicer: • Starostna struktura prebivalstva v občini in regiji • Izobrazbena struktura prebivalstva v občini in regiji • Brezposelni v občini in regiji • Neaktivni prebivalci, ki zaradi različnih vzrokov ne delajo v občini in regiji • Kazalnik revščine in socialne izključenosti

	• Odstotek oseb, ki so prejele materialno in/ali denarno pomoč dobrodelnih organizacij v preteklem letu po najpogostejšem statusu aktivnosti, • Odstotek oseb, ki so prejele materialno in/ali denarno pomoč dobrodelnih organizacij v preteklem letu po statusu tveganja revščine • Odstotek oseb, ki so prejele materialno in/ali denarno pomoč dobrodelnih organizacij v preteklem letu po stopnji dosežene izobrazbe • Kazalniki trajnostnega razvoja													
	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Demografska slika • Območja izvajanja posebnih ukrepov													
	<table><tr><td rowspan="2"></td><td colspan="6">Kazalniki ukrepa</td></tr><tr><td>K₂₄</td><td>K₂₅</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		Kazalniki ukrepa						K ₂₄	K ₂₅				
			Kazalniki ukrepa											
		K ₂₄	K ₂₅											
	Največja možna vrednost kazalnika													
	Maks	2	2											
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika													
	Podprt	2	2											
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2	2											
	Delno podprt	1	1											
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1	1											
	Nepodprt	0	0											
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa													
Vrednosti kazalnika ukrepa	1	0												

Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta
Ocena stanja ukrepa	Ni podprt
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Opombe	Ukrep je pomemben za sistemsko nacionalno ureditev problematike integracije ljudi v okolje. Lastnik ukrepa lahko samo vključi določene podatke in razvoj kazalnikov v metodologijo kot del odločevalskega sistema

4.5.2 Ukrepi za čim hitrejšo integracijo ljudi v okolje

Preglednica 28: Ukrepi za čim hitrejšo integracijo ljudi v okolje.

Ime ukrepa	Ukrepi za čim hitrejšo integracijo ljudi v okolje
Oznaka ukrepa	U52
Opis ukrepa	Z ukrepom želimo vzpostaviti pogoje, da v primeru potreb po uvozu znanja (ljudi) vzpostavimo takšno okolje, ki bo tem osebam (in družinam) omogočilo hitro integracijo v službi in v okolju, v katerem živijo. To niso le ukrepi, vezani na zagotavljanje mehkih veščin (kot je znanje slovenščine), pač pa tudi ukrepi za izgradnjo stanovanj in druge infrastrukture, ki omogoča normalne pogoje za delovanje posameznika in družine.
Cilji	1. Zagotovitev okolja, v katerem se bodo priseljene osebe, ki bodo delovale v poslovnih
Pričakovani rezultati	1. Predlog nekaterih izvedbenih ukrepov.
Ključne aktivnosti	1. Predlog izvedbe aktivnosti
Institucionalna pristojnost	- MGRT (Lastnik ukrepa), - Spirit (Skrbnik ukrepa), - MDDSZ (Izvajalec ukrepa), - MOP (Izvajalec ukrepa), - RRA (Izvajalec ukrepa),

	• Občine (Izvajalec ukrepa), • MGRT (Drugo), • Spirit (Drugo)						
Prioriteta	B3						
Način določitve ocena stanja ukrepa	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjih kazalnikov, ki jih objavlja Statistični urad RS.						
	Ocena stanja ukrepa se ocenjuje na podlagi naslednjega kazalnika ukrepa: • Integracija						
		Kazalniki ukrepa					
		K ₂₆					
	Največja možna vrednost kazalnika						
	Maks	2					
	Razredi za določitev ocene stanja ukrepa na podlagi dosežene vrednosti kazalnika						
	Podprt	2					
	Podprt predvsem za spremljanje stanja	2					
	Delno podprt	1					
	Delno podprt predvsem za spremljanje stanja	1					
	Nepodprt	0					
	Dosežena vrednost kazalnika ukrepa						
	Vrednosti kazalnika ukrepa	1					
Perioda ocenjevanja	Na vsake 4 leta						
Ocena stanja ukrepa	Delno podprt						
Datum ocene stanja ukrepa	5.9.2019						
Skrbnik ukrepa	Ime in priimek: Institucija: MDDSZ E-pošta: Tel/GSM:						
Opombe	Ukrep je pomemben za sistemsko nacionalno ureditev problematike integracije ljudi v okolje. Lastnik ukrepa lahko samo vključi določene podatke in razvoj kazalnikov v metodologijo kot del odločevalskega sistema.						

5.0 Model in strategija upravljanja poslovnih con in subjektov inovativnega okolja

5.1 Metodologija trženja poslovnih con

Metodologija trženja poslovnih con mora temeljiti na trženjskih strategijah, ki jih pogosto imenujemo tudi trženjski načrti ali načrti tržnih komunikacij. Izhajati mora iz korporativne strategije, še posebej na korporativne vrednote in vizije.

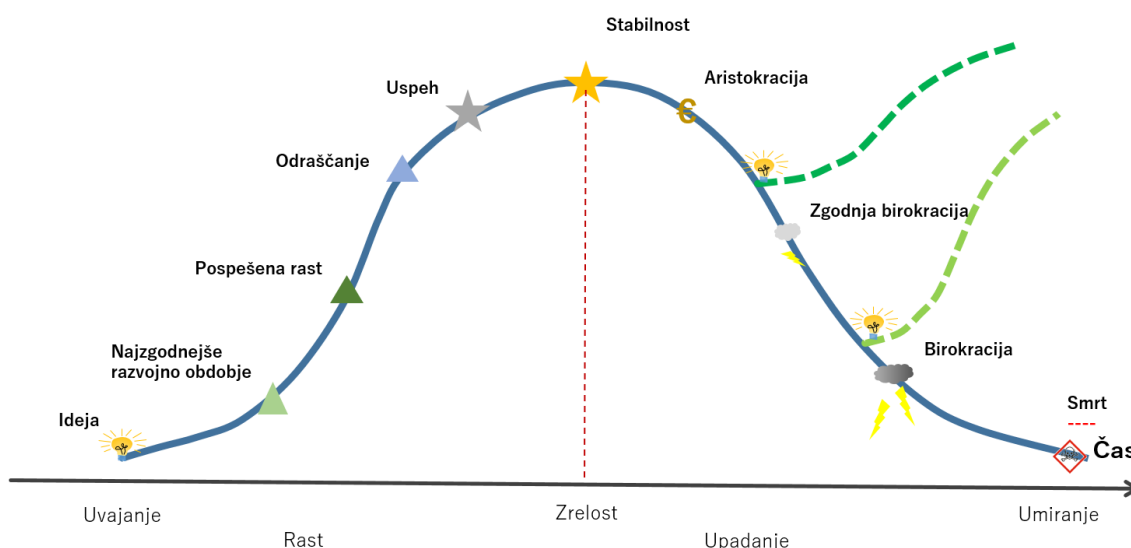
Razvojne strategije slovenskih poslovnih subjektov in javnih institucij mora sloneti na ključnih strateških nacionalnih dokumentih kot so:

- Strategija pametne specializacije (SVRK, 2015)
- Strategija razvoja Slovenije 2030 (osnutek) (SVRK, 2017)
- Digitalna Slovenija 2020 – strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020 (MJU, 2016)
- Deklaracija TNI (GZS, 2016)
- Prenova Strategije prostorskega razvoja Slovenije

Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da so uspešnejše tiste trženjske strategije, katerih produkte lahko vidimo in lahko hitreje vplivamo na zelene odločitve investorjev/kupcev, saj vzpostavimo okolje, ki mu investor/kupec bolj zaupa.

To pomeni, da moramo tudi v primeru poslovnih con pripravljati takšne predstavitve, da bomo omogočili čimbolj zelen prikaz poslovnih con v očeh investitorja/kupca. To pomeni, da morajo biti predstavitve poslovnih con prilagojene stanju poslovne cone v njenem razvojnem ciklu.

Splošni razvojni cikel poslovne cone predstavlja naslednja slika.

Slika 11: Razvojni cikel poslovne cone.

Življenjsko krivuljo poslovne cone lahko spreminjamo z različnimi dodatnimi aktivnostmi, ki jih najlažje obvladujemo z metodami upravljanja poslovne cone. Upravljanje s poslovno cono se začne že s samo idejo o vzpostavitvi nove poslovne cone. Na področju trženja poslovnih con je zelo pomembno, da se zavedamo, da:

- Sami vse težje uspevamo -> pomeni, da moramo bistveno bolj medsebojno sodelovati kot je bilo možno to še nekaj let nazaj
- Vse težje poslujemo na dogovorni ravni -> spremenjeni načini trženja
- Je vse več ponudnikov, ki tržijo podobne produkte (to je poslovne cone v različnih razvojnih stopnjah) -> kar od nas zahteva konsistentnost.

Večina obstoječih upravljanj poslovnih con temelji na prepletanju javno-zasebnega partnerstva, kjer vloga in odgovornost posameznika ni posebej izražena. Javne institucije skrbijo predvsem za obstoječo pozitivno politično podobo območja, v katerem se nahaja poslovna cona (oziroma je predvidena poslovna cona)⁵³, investitorji, da bi za čim manj denarja dobili čim več⁵⁴.

Predpogoj, da lahko upravičeno razmišljajo o uspešnosti poslovne cone je odlično poznavanje t.i. notranjega in zunanjega okolja poslovne cone. Notranje okolje poslovne cone sestavljajo različni deležniki, ki bodisi delujejo, ali pa jim na podlagi (največkrat) javno zasebnega partnerstva pripada določena vloga (npr. občine). Za poznavanje zunanjega okolja poslovnih con moramo zelo dobro poznati:

- področje delovanja poslovnih con in zakonitosti, ki veljajo pri njihovem upravljanju in trženju (za različne dejavnosti so lahko trženjski pristopi različni)

⁵³ Pogosto to pomeni, da se ne želijo pogovarjati niti z obstoječimi sosednimi poslovnimi conami, sosednjimi občinami, ipd. v iskanju sinergičnih učinkov, pač pa je ključno vodilo – to je moje. Iz intervjuvov z različnimi »upravljavci« in snovalci poslovnih con je bilo to velikokrat več kot očitno razvidno. Primeri

- Razvoj nove poslovne cone na meji občine, s projektom celovite izgradnje potrebne infrastrukture, čeprav na drugi strani meje, v sosednji občini, poslovna cona že deluje in ima zgrajeno potrebno infrastrukturo.
- Ključ razvoja poslovne cone je vložek občin. Kratkoročno so lahko to zgodbe o uspehu, vendar takšen razvoj pogosto pomeni, da se razvija predvsem občina, ki je prispevala največ in v kateri ponavadi takšna poslovna cona je, ostale občine pa umirajo.

⁵⁴ To ne pomeni, da niso pripravljeni investirati, pač pa, da jih je treba prepričati, da bodo v poslovno cono investirali svoj denar.

- dobro poznavanje potencialnih strank, pri čemer najnovejši trendi zaradi personalizaciji pri obravnavi posameznih deležnikov zahtevajo dobro njihovo poznavanje.⁵⁵
- dobro poznavanje vplivnežev, ki lahko predstavljajo pomoč ali oviro pri sprejemanju različnih odločitev.

Eno od najpomembnejših vprašanj na katerega moramo znati odgovoriti pri trženju (in tudi upravljanju) poslovnih con je: »Kaj je tisto, kar nas dela drugačne, bolj prepoznavne?« Čeprav je vprašanje navidezno zelo enostavno, moramo za zadovoljiv odgovor poleg dobrega poznavanja zunanjega in notranjega okolja imeti:

- Vizijo -> Kam smo namenjeni, kaj želimo doseči, kje in kaj je naš cilj?
- Strategijo -> Kako bomo prišli do cilja?
- Vire -> Ali imamo na razpolago dejansko vse razpoložljive vire?

Vse te dejavnike je treba upoštevati pri razvoju storitev, gradiv in drugih produktov, ki jih bomo uporabili pri trženju poslovne cone. Ob upoštevanju dejstva, da je v letu 2018 50% uporabnikov uporabljalo svojo mobilno napravo za vse spletne dejavnosti (Gartnerjevo poročilo), je zaželeno, da se uporabljajo sodobne metode predstavitev kot so obogatena resničnost, videi, blogi, twiterji, ipd.. Obstajajo različni koncepti trženja. Ključni koncepti trženja, ki se trenutno uporabljajo so takšni, da se z različnimi načini spodbudi deležnika (npr. investitorja), da se lahko kadarkoli vključi v dogodek in da ga razumemo kot pomemben del tega dogodka. S tem, ko se počutijo vključene, dobijo boljšo izkušnjo, lahko se vzpostavi trajni odnos, lahko začne razvijati lastno vlogo v poslovni coni, ipd.

Najbolj pomembno je, da je razvoj strategije korporativnega trženja usklajen s korporacijskimi vrednotami in vizijo poslovne cone.

5.2 Priporočila za razvojne ukrepe na področju gospodarskega in prostorskega razvoja poslovnih con

1. Vzpostavitev pogojev za sistemsko spremljanje poslovnih con⁵⁶
2. Vzpostaviti pogoje za sistemsko spremljanje realizacije sistemskih in izvedbenih ukrepov.
3. Priprava srednjeročnega in dolgoročnega razvoja države, regij in občin
4. Vzpostavitev pogojev za informiranje različnih javnosti:
 - a. Primer: Danes se niti točno ne ve, kaj v Sloveniji je subjekt inovativnega okolja. Kakšna je lahko njihova vloga pri razvoju in delovanju poslovnih con? Kako jih procesno umestiti v razvojna okolja.
 - b. Razlikovati med željo in možnostjo. Vsak bi imel v svojem okolju vse, tudi če za to ne obstajajo racionalni razlogi (ni ljudi, ni znanja, ni povezav, ni gospodarskega potenciala)
5. Prilagoditev poslovnih con dejanskim potrebam in možnostim (upoštevanje pretežne dejavnosti poslovnih con pri oceni stanja)
6. Vzpostavitev medresorskega delovnega telesa, ki bo skrbel za dinamiko pri izvajanju nalog, na podlagi katerih bodo doseženi ključni cilj in delni cilji.
7. Ključ za ugotavljanje uspešnosti izvajanja posameznih ukrepov je ocena poslovnih con. Pri analizi poslovnih con so pomembni trendi, ki jih spremljamo. Le ti morajo ves čas izkazovati pozitivno stanje. Če temu ni tako, izvedbi ukrepi niso bili pravilno načrtovani.

⁵⁵ Npr. personalizacija ponudbe za pomembne investitorja ali podjetje, za katero želimo, da bi delovalo v poslovni coni.

⁵⁶ Na podlagi dobljenih podatkov lahko trdimo, da velik del evidentiranih con sploh niso poslovne cone.

5.3 Cilji

Ključni cilj, ki ga spremljamo s predlaganimi aktivnostmi je naslednji:

»Na nacionalni ravni vzpostaviti na področju upravljanja in razvoja poslovnih con takšne pogoje, na podlagi katerih bodo slovenske poslovne cone najmanj konkurenčne tujim poslovnim conam, še posebej tistim, ki se nahajajo v njeni neposredni bližini, ob upoštevanju prioritet, zapisanih v ključnih strateških dokumentih republike Slovenije.«

Za realizacijo ključnega cilja predlagamo še naslednje delne cilje:

1. Zagotovitev pogojev za izvajanje aktivnega upravljanja poslovnih con s pomočjo ukrepov in kazalnikov.
2. Sistemsko urediti področje poslovnih con⁵⁷.
3. Institucionalna ureditev ključnih deležnikov, ki izvajajo posamezne naloge. Institucionalizacija upravljavca poslovne cone.
4. Enotna vstopna točka za pridobitev informacij o poslovnih conah v skladu s potrebami deležnikov.
5. Aktivno medresorsko povezovanje.
6. Usmerjeno izvajanje aktivnosti gospodarske diplomacije in lobiranja v mednarodnem prostoru.
7. Uskladitev vlog posameznih institucij.
8. Priprava različnih metodoloških gradiv, smernic in strategij v skladu z zahtevami iz ukrepov.
9. Skrajšan povprečni čas, potreben za pridobitev dovoljenj za vsaj 10% letno v naslednji treh letih in nato 5 % letno v naslednjih 5 letih.
10. Zmanjšanje stroškov, vezanih na pridobitev dovoljenj za vsaj 5% letno.
11. V poslovnih conah povečati povprečno dodano vrednost na zaposlenega v treh letih za 10% glede na izhodiščno vrednost, določeno z dnem sistemskega spremljanja stanja poslovnih con.

5.4 Kazalniki ukrepov in prioritete

5.4.1 Opis kazalnikov spremljanja stanja ukrepov

Za vsak kazalnik se vodijo naslednji podatki:

- Ime kazalnika
- Oznaka
- Opis kazalnika
- Način določitve kazalnika
- Vrednost kazalnika
- Perioda
- Trend
- Skrbnik
- Ukrepi
- Opombe

Za vsak kazalnik se izpolni tabela kot je podano v spodnji tabeli.

⁵⁷ Na podlagi popisa poslovnih con, izvedenega v tem projektu trdimo, da velik del evidentiranih poslovnih con ne bi smel biti razvrščen v poslovne cone.

Preglednica 29: Opis kazalnikov.

Ime kazalnika	Govoreče ime kazalnika
Oznaka	Oznaka kazalnika, sestavljena iz alfanumeričnih znakov in sicer: • Črkovni znaka K (Kazalnik) • Številka kazalnika
Opis kazalnika	Kratek opis kazalnika
Način določitve kazalnika	Način določitve vrednosti kazalniku
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik
Perioda	Perioda preverjanja kazalnika
Trend	S trendom spremljamo dolgoročno gibanje pojava in (posredno) kaže na pravilnost izvajanja sistemskih in izvedbenih ukrepov. V našem primeru se bo lahko trend določal, ko se bo po enotni metodologiji sistemsko zbiralo in analiziralo podatke za obdobje, ki ni krajše od treh let. Trend se določi z analitično metodo regresijske analize. Predlagamo, da je funkcija izračuna trenda vsaj v prvih 10. letih spremljanja pogojena z ocenjevanjem kakovosti trenda, pri čemer proučujemo predvsem: • Standardni odklon trenda • Koeficient variacije trenda. V obeh primerih morata biti vrednosti obeh mer najmanjši. Trend se lahko izrazi z naslednjimi stanji: • Naraščajoč trend • Padajoč trend • Stacionaren trend Glede na kazalnik⁵⁸, se ocena trenda določi z naslednjimi stanji: • Se izboljšuje • Ostaja nespremenjen • Pada
Skrbnik	Za skrbnika kazalnika se opišejo naslednji podatki: Ime in priimek: Institucija/Firma: E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	Navedeni je tisti ključni sistemski ukrep, v katerem je kazalnik vključen za določitev ocene stanja sistema ukrepa. Nekateri kazalniki so lahko vključeni v oceno stanja več ukrepov (npr. kazalnik K₁)
Opombe	Dodatna pojasnila: • Vse trenutne ocene so delane na podlagi rezultatov tega projekta. • V vrstici Skrbnik je podan le predlog skrbnika kazalnika na institucionalni ravni. Vpišejo se še druga dodatna pojasnila, komentarji, ipd., ki so relevantni za kazalnik.

V naslednjem podpoglavju so podani opisi naslednjih kazalnikov, s pomočjo katerih se lahko spremlja izvajanje aktivnosti na področju upravljanja s conami na nacionalni ravni in zagotavlja pomoč ključnim deležnikom pri izvajanju upravljalovskih nalog.

Podan je opis za naslednje kazalnike:

1. Metodologija spremljanja poslovnih con kot sistemska rešitev
2. Ocena poslovnih con
3. Informacijska podprtost spremljanja poslovnih con
4. Vzdrževan geolociran prikaz poslovnih con na območju Slovenije
5. Vzdrževan geolociran prikaz poslovnih con izven območja Slovenije

⁵⁸ Rast trenda ne pomeni nujno, da se stanje izboljšuje. Primer: rast stroškov delovanja poslovne cone, števila brezposlenih, ...

6. Povprečen čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor
7. Povprečen čas pridobitve dovoljenj za širitev ali preureditev obstoječe poslovne cone
8. Povprečen čas pridobitve dovoljenj za opustitev/zaprtje poslovne cone
9. Stroški, vezani na pridobitev dovoljenj
10. Ocena prometne dostopnosti
11. Ocena opremljenosti poslovnih con
12. Človeški viri
13. Združevanje poslovnih con
14. Širitev poslovnih con
15. Revitalizacija obstoječih poslovnih con
16. Institucionalizacija modelov upravljanja poslovnih con
17. Sistemsko spremljanje izvajanja finančne pomoči
18. Spremljanje konkurenčnosti poslovne cone
19. Vzpostavljane javno-zasebnih partnerstev
20. Platforma za izmenjavo odpadkov
21. Industrijske simbioze
22. Enotna vstopna točka poslovnih con
23. Smernice in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con
24. Demografska slika
25. Območja izvajanja posebnih ukrepov
26. Integracija

Posamezni kazalniki so opisani pri sistemskem ukrepu in za sistemski ukrep, za katerega so primerno določeni. Za določitev kompleksne ocene stanja poslovnih con je pogosto pri posameznem ukrepu potrebno uporabiti oziroma vključiti tudi druge kazalnike, še posebej prvih devet.

5.4.2 Kazalniki spremljanja stanja ukrepov

Preglednica 30: Prikaz kazalnika metodologije spremljanja poslovnih con kot sistemske rešitve.

Ime kazalnika	Metodologija spremljanja poslovnih con kot sistemska rešitev
Oznaka	K ₁
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje metodološko urejenost permanentnega spremljanja delovanja obstoječih poslovnih con na ravni države.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva, ki je osnova za spremljanje stanja poslovnih con v domačem in mednarodnem prostoru in sicer preko naslednjih stanj: • Pripravljen je predlog metodološkega gradiva spremljanja stanja poslovnih con • Metodologije spremljanja stanja poslovnih con ni usklajena s ključnimi deležniki • Metodologije spremljanja stanja poslovnih con je pripravljena, vendar se sistemsko ne uporablja, ker institucionalno še ni določen njen skrbnik • Metodologije spremljanja stanja poslovnih con je pripravljena, določen je skrbnik metodologije za spremljanje stanja poslovnih con, vendar se spremljanje stanja poslovnih con še ne izvaja • Metodologije spremljanja stanja poslovnih con je pripravljena, določen je skrbnik metodologije za spremljanje stanja poslovnih con, vendar se spremljanje stanja poslovnih con delno izvaja (spremlja se manj kot 50% kazalnikov stanj) • Skrbnik metodologije skrbi, da se stanje poslovnih con spremlja in ocenjuje v skladu z veljavnim metodološkim gradivom • Stanje poslovnih con se spremlja na podlagi metodološkega gradiva samo v Sloveniji • Stanje poslovnih con se spremlja na podlagi metodološkega gradiva v Sloveniji in v tujini

	Veljavo metodološko gradivo se dopolnjuje skladno z akcijskim načrtom tako, da se zagotavlja revizijska sled⁵⁹
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Pripravljen je predlog metodološkega gradiva spremljanja stanja poslovni con - Metodologije spremljanja stanja poslovnih con ni usklajena s ključnimi deležniki - Metodologije spremljanja stanja poslovnih con je pripravljena, vendar se sistemsko ne uporablja, ker institucionalno še ni določen njen skrbnik. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Metodologije spremljanja stanja poslovnih con je pripravljena, določen je skrbnik metodologije za spremljanje stanja poslovnih con, vendar se spremljanje stanja poslovnih con še ne izvaja - Metodologije spremljanja stanja poslovnih con je pripravljena, določen je skrbnik metodologije za spremljanje stanja poslovnih con, vendar se spremljanje stanja poslovnih con delno izvaja (spremlja se manj kot 50% kazalnikov stanj). Vrednost kazalnika »<u>Urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Stanje poslovnih con se spremlja na podlagi metodološkega gradiva samo v Sloveniji - Stanje poslovnih con se spremlja na podlagi metodološkega gradiva v Sloveniji in v tujini - Veljavo metodološko gradivo se dopolnjuje skladno z akcijskim načrtom tako, da se zagotavlja revizijska sled
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U11: Metodologija spremljanja poslovnih con
Opombe	

Preglednica 31: Prikaz kazalnika ocene poslovnih con.

Ime kazalnika	Ocena poslovnih con
Oznaka	K ₂
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati dejansko (z)možnost izvedbe ocene poslovne cone po veljavni metodologiji po kriterijih in njihovih kazalnikih.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi možnosti izračuna ocene posameznih kriterijev in kazalnikov pritegnitve in zaviranja. Kazalnik se določi tako, da se najprej oceni možnost izračuna ocene po posameznih kriterijih na podlagi kazalcev, ki so določeni za posamezni kriterij in sicer v dveh korakih: Najprej se izračuna možnost popolnosti izračuna posameznega kriterija, glede na kazalnikov, ki opisujejo kriterij po naslednji enačbi: $KR_i = \frac{IZR}{VSI}$ KR_i ... Posamezni kriterij

⁵⁹ Kot revizijska sled je mišljen način spreminjanja tako, da lahko še vedno izvajamo primerjavo rezultatov s predhodnimi rezultati.

	IZR ... Število kazalnikov znotraj kriterija, ki jih lahko izračunamo na podlagi razpoložljivih podatkov VSI ... Število vseh kazalnikov, potrebni za izračun kriterija Preveri se, če je za katerega od kriterijev izračunana vrednost 0. Nato se izračuna vrednost kazalnika kot povprečna vrednost posameznih kriterijev $K_2 = \frac{\sum_{i=1}^n KR_i}{n}$ K₂ ... Ocena poslovnih con
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost poslovnih con nižja od 0,5 ali če je za več kot 5 kriterijev KR_i izračunana vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost poslovnih con: - V intervalu med vključno 0,5 in je nižja od 0,8 - je za več kot 3 kriterije KR_i izračunana vrednost kriterija 0 V vseh ostalih primerih dobi kazalnik vrednost »Sistemsko urejeno«.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U11: Metodologija spremljanja poslovnih con
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«.

Preglednica 32: Prikaz kazalnika informacijske podprtosti spremljanja poslovnih con.

Ime kazalnika	Informacijska podprtost spremljanja poslovnih con
Oznaka	K ₃
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje informacijsko podprtost spremljanje stanja poslovnih con.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja informacijsko podprtega sistema za spremljanje stanja poslovnih con po posameznih skupinah in sicer: - Rešitev, ki se določa za: - Informacijsko rešitev - Podatke - Dokumentacijo - Skrbništvo, ki se določa za: - Skrbništvo nad informacijskimi rešitvami - Skrbništvo nad procesi Stopnja razvitosti informacijske rešitve se določi na podlagi naslednjih opisnih ocen: - Neodvisna in medsebojno nepovezana informacijska orodja (0 točk) - Neodvisna in medsebojno delno povezljiva informacijska orodja (1 točka) - Neodvisna, vendar medsebojno povezljiva informacijska orodja (2 točki) - Izdelani so prototipi nekaterih vključenih informacijskih rešitev v skladu z veljavnimi generičnimi tehnološkimi zahtevami (GTZ), ostale rešitve pa so še na eni od predhodnih stopenj (2 točki) - Nekatere vključene informacijske rešitve so že sistemsko podprte) (3 točke) - Delna sistemska informacijska rešitev, izdelana z minimalni tehnološkimi standardi (glej: GTZ-STANDARDI) (4 točke) - Sistemska informacijska rešitev, izdelana po tehnoloških standardih za vključitev v informacijsko infrastrukturo na MJU (glej: GTZ-STANDARDI) (5 točk)

	Stopnja integracije podatkov se določi na podlagi naslednjih opisnih ocen: • Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev. Izmenjevalni format ni določen. (0 točk) • Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev z vnaprej določenimi izmenjevalnimi formati (1 točka) • Podatki se vsakič sproti sistemsko⁶⁰ na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev (2 točki) • Podatki se periodično sistemsko pridobijo od njihovih upravljavcev (3 točke) • Podatki se periodično sistemsko pridobijo od njihovih upravljavcev preko vnaprej določenih procedur⁶¹ (4 točke) • Informacijski sistem je povezan z viri podatkov in ob vsaki zahtevi sam poskrbi za njihovo pridobitev in osvežitev. (5 točk) Stopnje popolnosti dokumentacije se določi na podlagi naslednjih opisnih ocen: • Ni dokumentacije (0 točk) • Dokumentacija je izdelana za dele rešitev (1 točka) • Dokumentacija je izdelana nesistemske (2 točki) • Dokumentacija je izdelana sistemsko, vendar (v večini primerov) ne upošteva veljavnih generičnih zahtev (3 točke) • Dokumentacija je delno izdelana v skladu z veljavnimi generičnimi tehnološkimi zahtevami (4 točke) • Dokumentacija je v celoti izdelana v skladu z veljavnimi generičnimi tehnološkimi zahtevami (5 točk) Stopnja skrbništva nad informacijskimi rešitvami se določi na podlagi naslednjih opisnih ocen: • Skrbništvo nad informacijskimi rešitvami ni urejeno (0 točk) • Skrbništvo nad informacijskimi rešitvami je delno urejeno (1 točka) • Skrbništvo nad informacijskimi rešitvami je urejeno ali informacijska rešitev informacijskega sistema MJU(2 točki) Stopnja skrbništva nad procesi se določi na podlagi naslednjih opisnih ocen: • Skrbništvo nad procesi ni urejeno (0 točk) • Skrbništvo nad procesi je delno urejeno (1 točka) • Skrbništvo nad procesi je urejeno ali informacijska rešitev je del informacijskega sistema MJU (2 točki)			
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno V naslednji tabeli je po skupinah podana odvisnost ocene skupine in njena urejenost.			
	Skupina	Ni urejeno	Delno urejeno	Sistemske urejeno
	Informacijska rešitev	0, 1	2,3	4,5
	Podatki	0,1,2	3,4	5
	Dokumentacija	0,1,2	3,4	5
	Skrbništvo nad informacijskimi rešitvami	0	1	2
	Skrbništvo nad procesi	0	1	2
	Vrednost kazalnika se določi na podlagi minimalne ocene posamezne skupine.			
Perioda	1 krat letno			
Trend kazalnika	Ni podatka			
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:			

⁶⁰ Prezem podatkov je pravno urejen. Opredeljena je specifikacija podatkovne strukture.

⁶¹ Spletni servisi, XML, PLSQL, ...

Ukrepi	U11: Metodologija spremljanja poslovnih con
Opombe	

Preglednica 33: Prikaz kazalnika vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con na območju Slovenije.

Ime kazalnika	Vzdrževan geolociran prikaz poslovnih con na območju Slovenije
Oznaka	K ₄
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati lokacijo poslovnih con v prostoru.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi glede na možnost vzdrževanja geolociranega sloja z vključenimi vsaj naslednjim minimalnimi podatki o poslovni coni. Minimalni podatki za vsako poslovno cono so: - Naslov poslovne cone - Kontaktne podatki - Površina poslovne cone - Zasedenost poslovne cone - Stopnja opremljenosti - Cena/najem (Predvidene) dejavnosti poslovne cone V nadaljevanju so podani kriteriji razvrščanja geolociranega prikaza poslovnih con - Za do tretjino poslovnih con ni možno voditi/pridobiti minimalnih podatkov o poslovni coni, tudi če so vse cone geolocirane. - Več kot 30% poslovnih con ni možno geolocirati na podlagi razpoložljivih podatkov. - Posamezne poslovne cone ni možno geolocirati na podlagi razpoložljivih podatkov oziroma je poslovne cone možno geolocirati samo točkovno in ne kot poligon. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, vendar sistemsko ni urejeno vzdrževanje sloja. V sloju poslovni coni je več kot tretjina con, ko to niso. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, vendar sistemsko ni urejeno vzdrževanje sloja, je pa predvideno njegovo periodično vzdrževanje, daljše od štirih let. V sloju poslovni coni je manj kot tretjina con, ko to niso. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, vendar sistemsko ni urejeno vzdrževanje sloja, je pa predvideno njegovo periodično vzdrževanje, krajše od vključno štirih let, vendar daljše od dveh let. V sloju poslovni coni je manj kot tretjina con, ko to niso. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, sistemsko je vzdrževanje sloja urejeno s periodo eno do dve leti. V sloju poslovni coni je manj kot desetina poslovnih con, ko to niso. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, sistemsko se sloj sproti vzdržuje. V sloju poslovni coni je manj kot desetina poslovnih con, ko to niso.
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con dobi oceno »Ni urejeno« v naslednjih primerih: - Za do tretjino poslovnih con ni možno voditi/pridobiti minimalnih podatkov o poslovni coni, tudi če so vse cone geolocirane. - Več kot 30% poslovnih con ni možno geolocirati na podlagi razpoložljivih podatkov. - Posamezne poslovne cone ni možno geolocirati na podlagi razpoložljivih podatkov oziroma je poslovne cone možno geolocirati samo točkovno in ne kot poligon. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, vendar sistemsko ni urejeno vzdrževanje sloja. V sloju poslovni coni je več kot tretjina con, ko to niso. Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con dobi oceno »Delno urejeno« v naslednjih primerih: - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, vendar sistemsko ni urejeno vzdrževanje sloja, je pa predvideno njegovo periodično vzdrževanje, daljše od štirih let. V sloju poslovni coni je manj kot tretjina con, ko to niso.

	- Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, vendar sistemsko ni urejeno vzdrževanje sloja, je pa predvideno njegovo periodično vzdrževanje, krajše od vključno štirih let, vendar daljše od dveh let. V sloju poslovni coni je manj kot tretjina con, ko to niso. Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con dobi oceno »Sistemsko urejeno« v naslednjih primerih: - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, sistemsko je vzdrževanje sloja urejeno s periodo eno do dve leti. V sloju poslovni coni je manj kot desetina poslovnih con, ko to niso. - Poslovne cone je možno geolocirati s poligonom, sistemsko se sloj sproti vzdržuje. V sloju poslovni coni je manj kot desetina poslovnih con, ko to niso.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U11: Metodologija spremljanja poslovnih con
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«.

Preglednica 34: Prikaz kazalnika vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con v prostoru izven Slovenije.

Ime kazalnika	Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con izven območja Slovenije
Oznaka	K ₅
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati lokacijo poslovnih con v prostoru izven Slovenije.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi glede na možnost vzdrževanja geolociranega sloja z vključenimi vsaj naslednjim minimalnimi podatki o poslovni coni. Minimalni podatki za vsako poslovno cono so: - Naslov poslovne cone - Kontaktne podatke - Površina poslovne cone - Cena/najem (Predvidene) dejavnosti poslovne cone V nadaljevanju so podani kriteriji razvrščanja geolociranega prikaza poslovnih con glede na možnost zbiranja podatkov z naslednjimi opisi: - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah ni urejeno - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah ni institucionalno urejeno - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, ne moremo pa voditi tudi minimalnih podatkov, vendar institucionalno ni urejeno - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, ne moremo pa voditi tudi minimalnih podatkov, vendar je institucionalno vključenih vsaj 1/3 ključnih subjektov, ki lahko zagotavljajo želene podatke na zahtevo - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono in pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključenih je vsaj 1/3 ključnih subjektov, ki zagotavljajo želene podatke na zahtevo - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono in pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključenih je več kot 1/2 ključnih subjektov, ki zagotavljajo želene podatke na zahtevo - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono in pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključeni so (skoraj) vsi ključni subjekti, ki zagotavljajo želene podatke na zahtevo - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključeni

	so (skoraj) vsi ključni subjekti, ki zagotavljajo želene podatke in jih skrbniku posredujejo periodično - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključeni so (skoraj) vsi ključni subjekti, ki zagotavljajo želene podatke in jih skrbniku posredujejo takoj, ko identificirajo spremembo ali novo cono. - Poslovne cone je možno geolocirati na enak način kot slovenske, opisano za oceno »Sistemske urejeno«. in glede na popolnost sloja, ob upoštevanju sprejete fraznosti realizacije ukrepa: - Vključenih manj kot ½ poslovnih con - Vključenih vsaj 75% poslovnih con - Vključenih vsaj 90% poslovnih con. Pri spremljanju in razvoju kazalnika je treba upoštevati razvojne faze ukrepa »Spremljanje delovanja in širjenja obstoječih poslovnih con in izgradnje novih poslovnih con v drugih državah«.
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemske urejeno Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con dobi oceno »Ni urejeno«, če je v spremljanje vključenih manj kot ½ poslovnih con in je izpolnjen eden od naslednjih opisov stanja: - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah ni urejeno - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah ni institucionalno urejeno - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, ne moremo pa voditi tudi minimalnih podatkov, vendar institucionalno ni urejeno - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, ne moremo pa voditi tudi minimalnih podatkov, vendar je institucionalno vključenih vsaj 1/3 ključnih subjektov, ki lahko zagotavljajo želene podatke na zahtevo - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono in pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključenih je vsaj 1/3 ključnih subjektov, ki zagotavljajo želene podatke na zahtevo Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con dobi oceno »Delno urejeno«, če je v spremljanje vključenih manj kot 75% poslovnih con in je izpolnjen eden od naslednjih opisov stanja: - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono in pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključenih je več kot 1/2 ključnih subjektov, ki zagotavljajo želene podatke na zahtevo - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono in pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključeni so (skoraj) vsi ključni subjekti, ki zagotavljajo želene podatke na zahtevo Vzdrževanje geolociranega prikaza poslovnih con dobi oceno »Sistemske urejeno«, če je v spremljanje vključenih manj kot 90% poslovnih con in je izpolnjen eden od naslednjih opisov stanja: - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključeni so (skoraj) vsi ključni subjekti, ki zagotavljajo želene podatke in jih skrbniku posredujejo periodično - Zbiranje podatkov o tujih poslovnih conah je urejeno na način, da lahko vsaj točkovno geolociramo poslovno cono, pridobimo tudi minimalne podatke o poslovni coni, vključeni so (skoraj) vsi ključni subjekti, ki zagotavljajo želene podatke in jih skrbniku posredujejo takoj, ko identificirajo spremembo ali novo cono. - Poslovne cone je možno geolocirati na enak način kot slovenske, opisano za oceno »Sistemske urejeno«.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka

Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U12: Spremljanje delovanja in širjenja obstoječih poslovnih con in izgradnje novih poslovnih con v drugih državah
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«.

Preglednica 35: Prikaz kazalnika povprečnega časa pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor.

Ime kazalnika	Povprečen čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor
Oznaka	K ₆
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati vpliv obstoječega pravnega reda na povprečen čas, potreben za pridobitev dovoljenj.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi glede na: • Pravno ureditev • Kompleksnosti navodil za določitev povprečnega časa pridobitve dovoljenj in stroškov za njihovo pridobitev s poudarkom na načinu določitve povprečnega časa pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor • Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj • Stanje uporabe navodil • Ciljno določen še sprejemljiv povprečni čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor Pravna ureditev je izražena z naslednjimi opisnimi stanji: • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj. Okvirnih časovnih in finančnih posledic osebi ne znamo napovedati. (0 točk) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (0 točk) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj ne pa tudi s predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (2 točki) Kompleksnost navodil je izražena z naslednjimi opisnimi stanji: • Navodil, ki bi omogočale določiti povprečni čas pridobitve dovoljenj ni. (0 točk) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni sektorja). (0 točk) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni ministrstva). (1 točka) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni vseh ministrstev in drugih deležnikov, ki lahko podajajo pripombe na vsebino). (1 točka) • Obstajajo kompleksna interna navodila ali priporočila znotraj resorja, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti. (1 točka) • Obstajajo splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki)

	- Obstajajo kompleksna splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki) Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj: - Ni znano - Približno poznano (1 točka) - Dobro poznano Stanje uporabe navodil se določa z naslednjimi opisnimi stanji: - Navodil ni, zato jih ne moremo uporabljati (0 točk) - Navodil ne uporabljamo (0 točk) - Navodila delno uporabljamo (1 točka) - Navodila uporabljamo skoraj v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, za katere smo mi pripravljavec, ne pa tudi za predpise, ki jih pripravljajo drugi resorji. (2 točki) - Navodila uporabljamo v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, neglede na pripravljavca. (2 točki) Ciljno določene vrednosti - Sprejemljiv čas ni določen (0 točk) - Sprejemljiv čas za posamezne primere je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas za pretežni del primerov je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas je poznan in je formalno določen, zainteresirane javnosti ga poznajo. (2 točki) Kazalnik se določi tako, da se vsaki skupini določi število točk, na podlagi opisov stanj v razponu od 0 do 2 točki in nato izračuna aritmetična sredina po enačbi: $K_6 = \frac{\sum_{i=1}^n S_i}{n}$ K_6 kazalnik S_i Točke po posameznih opisnih skupinah N Število opisnih skupin
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost poslovnih con nižja od 0,75 ali če je za katero od skupin S_i določena vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - v intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemsko urejeno«, če je: - izračunana vrednost višja od vključno 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 - je za več kot polovico skupin dosežena vrednost 2.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U13: Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con

Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«.
--------	--

Preglednica 36: Prikaz kazalnika povprečnega časa pridobitve dovoljenj za širitev ali preureditev obstoječe poslovne cone.

Ime kazalnika	Povprečen čas pridobitve dovoljenj za širitev ali preureditev obstoječe poslovne cone
Oznaka	K ₇
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati vpliv obstoječega pravnega reda na povprečen čas, potreben za širitev ali preureditev obstoječe poslovne cone.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi glede na: • Pravno ureditev • Kompleksnosti navodil za določitev povprečnega časa pridobitve dovoljenj in stroškov za njihovo pridobitev s poudarkom na načinu določitve povprečnega časa pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor • Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj • Stanje uporabe navodil • Ciljno določen še sprejemljiv povprečni čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor Pravna urejenost: • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj. Okvirnih časovnih in finančnih posledic osebi ne znamo napovedati. (0 točk) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (0 točk) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj ne pa tudi s predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (2 točki) Kompleksnost navodil je izražena z naslednjimi opisnimi stanji: • Navodil, ki bi omogočale določiti povprečni čas pridobitve dovoljenj ni. (0 točk) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni sektorja). (0 točk) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni ministrstva). (1 točka) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni vseh ministrstev in drugih deležnikov, ki lahko podajajo pripombe na vsebino). (1 točka) • Obstajajo kompleksna interna navodila ali priporočila znotraj resorja, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti. (1 točka) • Obstajajo splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki) • Obstajajo kompleksna splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki) Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj: • Ni znano

	- Približno poznano (1 točka) - Dobro poznano Stanje uporabe navodil se določa z naslednjimi opisnimi stanji: - Navodil ni, zato jih ne moremo uporabljati (0 točk) - Navodil ne uporabljamo (0 točk) - Navodila delno uporabljamo (1 točka) - Navodila uporabljamo skoraj v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, za katere smo mi pripravljavci, ne pa tudi za predpise, ki jih pripravljajo drugi resorji. (2 točki) - Navodila uporabljamo v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, neglede na pripravljavca. (2 točki) Ciljno določene vrednosti - Sprejemljiv čas ni določen (0 točk) - Sprejemljiv čas za posamezne primere je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas za pretežni del primerov je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas je poznan in je formalno določen, zainteresirane javnosti ga poznajo. (2 točki) Kazalnik se določi tako, da se vsaki skupini določi število točk, na podlagi opisov stanj v razponu od 0 do 2 točki in nato izračuna aritmetična sredina po enačbi: $K_7 = \frac{\sum_{i=1}^n S_i}{n}$ K₇ Kazalnik S_i Točke po posameznih opisnih skupinah N Število opisnih skupin
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost poslovnih con nižja od 0,75 ali če je za katero od skupin S_i določena vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - v intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemsko urejeno«, če je: - izračunana vrednost višja od vključno 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 - je za več kot polovico skupin dosežena vrednost 2.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U13: Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«.

Preglednica 37: Prikaz kazalnika povprečnega časa pridobitve dovoljenj za opustitev/zaprtje poslovne cone.

Ime kazalnika	Povprečen čas pridobitve dovoljenj za opustitev/zaprtje poslovne cone
Oznaka	K ₈

Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati vpliv obstoječega pravnega reda na povprečen čas, potreben za pridobitev dovoljenj za opustitev/zaprtje poslovne cone.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi glede na: • Pravno ureditev • Kompleksnosti navodil za določitev povprečnega časa pridobitve dovoljenj in stroškov za njihovo pridobitev s poudarkom na načinu določitve povprečnega časa pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor • Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj • Stanje uporabe navodil • Ciljno določen še sprejemljiv povprečni čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor Pravna urejenost: • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj. Okvirnih časovnih in finančnih posledic osebi ne znamo napovedati. (0 točk) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (0 točk) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj ne pa tudi s predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka) • Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (2 točki) Kompleksnost navodil je izražena z naslednjimi opisnimi stanji: • Navodil, ki bi omogočale določiti povprečni čas pridobitve dovoljenj ni. (0 točk) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni sektorja). (0 točk) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni ministrstva). (1 točka) • Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni vseh ministrstev in drugih deležnikov, ki lahko podajajo pripombe na vsebino). (1 točka) • Obstajajo kompleksna interna navodila ali priporočila znotraj resorja, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti. (1 točka) • Obstajajo splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki) • Obstajajo kompleksna splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki) Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj: • Ni znano • Približno poznano (1 točka) • Dobro poznano Stanje uporabe navodil se določa z naslednjimi opisnimi stanji: • Navodil ni, zato jih ne moremo uporabljati (0 točk) • Navodil ne uporabljamo (0 točk) • Navodila delno uporabljamo (1 točka)

	- Navodila uporabljamo skoraj v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, za katere smo mi pripravljavec, ne pa tudi za predpise, ki jih pripravljajo drugi resorji. (2 točki) - Navodila uporabljamo v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, neglede na pripravljavca. (2 točki) Ciljno določene vrednosti - Sprejemljiv čas ni določen (0 točk) - Sprejemljiv čas za posamezne primere je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas za pretežni del primerov je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas je poznan in je formalno določen, zainteresirane javnosti ga poznajo. (2 točki) Kazalnik se določi tako, da se vsaki skupini določi število točk, na podlagi opisov stanj v razponu od 0 do 2 točki in nato izračuna aritmetična sredina po enačbi: $K_8 = \frac{\sum_{i=1}^n S_i}{n}$ K_8 kazalnik S_i Točke po posameznih opisnih skupinah N Število opisnih skupin
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost poslovnih con nižja od 0,75 ali če je za katero od skupin S_i določena vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - v intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemsko urejeno«, če je: - izračunana vrednost višja od vključno 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 - je za več kot polovico skupin dosežena vrednost 2.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U13: Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«.

Preglednica 38: Prikaz kazalnika stroškov, vezanih na pridobitev dovoljenj.

Ime kazalnika	Stroški, vezani na pridobitev dovoljenj
Oznaka	K_9
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati vpliv obstoječega pravnega reda na povprečne stroške, vezane na pridobitev dovoljenj.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi glede na: - Pravno ureditev - Kompleksnosti navodil za določitev povprečnega časa pridobitve dovoljenj in stroškov za njihovo pridobitev s poudarkom na načinu določitve povprečnega časa pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor

- Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj
- Stanje uporabe navodil
- Ciljno določen še sprejemljiv povprečni čas pridobitve dovoljenj za umestitev nove poslovne cone v prostor

Pravna urejenost:

- Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj. Okvirnih časovnih in finančnih posledic osebi ne znamo napovedati. (0 točk)
- Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je zelo pomanjkljivo seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (0 točk)
- Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj ne pa tudi s predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka)
- Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je delno seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (1 točka)
- Oseba, ki želi pridobiti dovoljenje je seznanjena z vsemi postopki vezanih na pridobitev dovoljenj in predvidenimi časovnimi ter finančnimi posledicami. (2 točki)

Kompleksnost navodil je izražena z naslednjimi opisnimi stanji:

- Navodil, ki bi omogočale določiti povprečni čas pridobitve dovoljenj ni. (0 točk)
- Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni sektorja). (0 točk)
- Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni ministrstva). (1 točka)
- Obstajajo okrnjena interna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih. Posamezni resorji na podlagi teh okrnjenih navodil ali priporočil lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti (na ravni vseh ministrstev in drugih deležnikov, ki lahko podajajo pripombe na vsebino). (1 točka)
- Obstajajo kompleksna interna navodila ali priporočila znotraj resorja, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti. (1 točka)
- Obstajajo splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki)
- Obstajajo kompleksna splošna navodila ali priporočila, kako ocenjevati vplive sprememb v predpisih in lahko spremljajo učinek sprememb v predpisih, ki so v pristojnosti drugih resorjev in jih mora upoštevati pri svojem delu. (2 točki)

Število deležnikov, ki so vključeni v sistem odločanja za pridobitev dovoljenj:

- Ni znano
- Približno poznano (1 točka)
- Dobro poznano

Stanje uporabe navodil se določa z naslednjimi opisnimi stanji:

- Navodil ni, zato jih ne moremo uporabljati (0 točk)
- Navodil ne uporabljamo (0 točk)
- Navodila delno uporabljamo (1 točka)
- Navodila uporabljamo skoraj v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, za katere smo mi pripravljavec, ne pa tudi za predpise, ki jih pripravljajo drugi resorji. (2 točki)
- Navodila uporabljamo v vseh postopkih usklajevanj pravnih predpisov, neglede na pripravljavca. (2 točki)

Ciljno določene vrednosti

- Sprejemljiv čas ni določen (0 točk)

	- Sprejemljiv čas za posamezne primere je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas za pretežni del primerov je poznan, vendar formalno ni določen in javnostim neznan. (1 točka) - Sprejemljiv čas je poznan in je formalno določen, zainteresirane javnosti ga poznajo. (2 točki) Kazalnik se določi tako, da se vsaki skupini določi število točk, na podlagi opisov stanj v razponu od 0 do 2 točki in nato izračuna aritmetična sredina po enačbi: $K_9 = \frac{\sum_{i=1}^n S_i}{n}$ K₉ kazalnik S_i Točke po posameznih opisnih skupinah N Število opisnih skupin
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost poslovnih con nižja od 0,75 ali če je za katero od skupin S_i določena vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - v intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemsko urejeno«, če je: - izračunana vrednost višja od vključno 1,5 - za nobeno skupino ni določena vrednost 0 - je za več kot polovico skupin dosežena vrednost 2.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U13: Skrajšanje časa pri načrtovanju in umeščanju novih con in/ali širitev/preureditev obstoječih ter opuščanje/zapiranje obstoječih poslovnih con
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«. Ocena časa in stroškov so medsebojno povezani.

Preglednica 39: Prikaz kazalnika ocene prometne dostopnosti.

Ime kazalnika	Ocena prometne dostopnosti
Oznaka	K ₁₀
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati dejansko (z)možnost izvedbe ocene primernosti prometne dostopnosti za poslovne cone po veljavni metodologiji, ki vključuje podkriterije in kazalnike. Kazalnik se spremlja zato, ker je dostopnost poslovne cone eden od najbolj pomembnih kriterijev, ki vpliva na privlačnost določene poslovne cone za domače in tuje vlagatelje. Pri ugotavljanju dejansko (z)možnost izvedbe ocene primernosti prometne dostopnosti za poslovne cone nas zanima, če na podlagi razpoložljivih podatkov sploh lahko izračunamo kazalnike in podkriterije po veljavni metodologiji ob upoštevanju razpoložljivosti in integracije potrebnih podatkov za izračun. (Z)možnost izračuna je pomembna zato, ker predlagamo, da se ocena prometne dostopnosti izvaja večfazno: 1. Faza: Izračun dostopnosti na podlagi predlagane metodologije

	2. Faza: Pri izračunu dostopnosti se upošteva tudi prevladujoča dejavnost poslovne cone.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi možnosti izračuna ocene posameznih podkriterijev in kazalnikov opredeljenih v metodologiji za izračun prometne dostopnosti poslovne cone (KRP3). Podkriteriji so po predlagani metodologiji naslednji: 1. Oddaljenost poslovne cone od državnega avtocestnega omrežja 2. Oddaljenost cone do državnega železniškega omrežja 3. Oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza 4. Oddaljenost cone do najbližjega javnega letališča/heliporta za mednarodni zračni promet 5. Oddaljenost cone do terminala (prometnega vozlišča) za javni potniški promet Kazalnik se določi tako, da se najprej oceni možnost izračuna ocene po posameznih podkriterijih na podlagi kazalcev, ki so določeni za posamezni podkriterij in sicer v naslednjih korakih: 1. Korak - Najprej se izračuna možnost popolnosti izračuna posameznega podkriterija, glede na število kazalnikov, ki opisujejo kriterij po naslednji enačbi: $PKR_i = \frac{K_1^m}{n}$ PKR_i ... Posamezni podkriterij K₁^m ... Število kazalnikov znotraj podkriterija, ki jih lahko izračunamo na podlagi razpoložljivih podatkov n ... Število vseh kazalnikov, potrebni za izračun podkriterija - Nato se izračuna ocena podkriterijev kot povprečna vrednost posameznih podkriterijev $PKR_{IZR} = \frac{\sum_{i=1}^n PKR_i}{n}$ PKR_{IZR} ... povprečna ocena možnosti izračuna podkriterijev 2. Korak Za vsak podkriterij se določi stopnjo integracije podatkov na podlagi naslednjih opisnih ocen: - Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev. Izmenjevalni format ni določen. (0 točk) - Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev z vnaprej določenimi izmenjevalnimi formati (1 točka) - Podatki se vsakič sproti sistemsko⁶² na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev (2 točki) - Podatki se periodično sistemsko pridobijo od njihovih upravljavcev (3 točke) - Podatki se periodično sistemsko pridobijo od njihovih upravljavcev preko vnaprej določenih procedur⁶³ (4 točke) - Informacijski sistem je povezan z viri podatkov in ob vsaki zahtevi sam poskrbi za njihovo pridobitev in osvežitev. (5 točk) - Nato se izračuna ocena podkriterijev kot povprečna vrednost posameznih podkriterijev $PKR_{POD} = \frac{\sum_{i=1}^n PKR_i}{(n + toc_{max})}$ PKR_{POD} ... povprečna ocena stopnjo integracije podatkov n ... število podkriterijev toc_{max} ... največje možno število točk, ki jih lahko doseže posamezni podkriterij z naslova stopnje integracije podatkov (v našem predlogu: 5)

⁶² Prezem podatkov je pravno urejen. Opredeljena je specifikacija podatkovne strukture.

⁶³ Spletni servisi, XML, PLSQL, ...

	3. Korak Vrednost kazalnika se izračuna kot vsota obeh ocen podkriterijev $K_{10} = PKR_{IZR} + PKR_{POD}$ K₁₀ ... Ocena prometne dostopnosti
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika nižja od 0,75 ali če je za katerikoli podkriterij PKR_i izračunana vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - V intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 - Noben podkriterij nima izračunane vrednosti 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemsko urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - V intervalu med vključno 1,5 in večja - Noben podkriterij nima izračunane vrednosti 0
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U21: Zagotavljanje ustrezne prometne povezljivosti in mobilnosti
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«. Predlagamo, da se v prvih treh letih vzpostavi možnost Sistemsko urejenega izračuna kazalnika za 1. fazo izračuna in šele nato preveri možnost in smiselnost upoštevanja dejavnosti pri določanju vrednosti kazalnika (2. faza).

Preglednica 40: Prikaz kazalnika ocene opremljenosti poslovnih con.

Ime kazalnika	Ocena opremljenosti poslovnih con
Oznaka	K ₁₁
Opis kazalnika	S kazalnikom želimo pokazati dejansko (z)možnost izvedbe ocene opremljenosti poslovnih con po veljavni metodologiji, ki vključuje podkriterije in kazalnike. Pri ugotavljanju dejansko (z)možnost izvedbe ocene opremljenosti poslovnih con nas zanima, če na podlagi razpoložljivih podatkov sploh lahko izračunamo kazalnike in podkriterije po veljavni metodologiji ob upoštevanju razpoložljivosti in integracije potrebnih podatkov za izračun. (Z)možnost izračuna je pomembna zato, ker predlagamo, da se ocena prometne dostopnosti izvaja večfazno: - Faza: Izračun dostopnosti na podlagi predlagane metodologije - Faza: Pri izračunu ocene opremljenosti poslovnih con se upošteva tudi prevlada dejavnosti poslovne cone.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi možnosti izračuna ocene posameznih kriterijev in kazalnikov opredeljenih v metodologiji za izračun: - oskrba poslovne cone z energenti (KRP4), - opremljenost poslovne cone z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem (KRP5), - opremljenost poslovne cone s komunikacijskim omrežjem (KRP6).

	Kazalnik se določi tako, da se najprej oceni možnost izračuna ocene po posameznih podkriterijih na podlagi kazalcev, ki so določeni za posamezni podkriterij in sicer v naslednjih korakih: 1. Korak - Najprej se izračuna možnost popolnosti izračuna posameznega kriterija, glede na število kazalnikov, ki opisujejo kriterij po naslednji enačbi: $KR_i = \frac{K_1^m}{n}$ KR_i ... Posamezni kriterij K_1^m ... Število kazalnikov znotraj kriterija, ki jih lahko izračunamo na podlagi razpoložljivih podatkov n ... Število vseh kazalnikov, potrebni za izračun kriterija - Nato se izračuna ocena kriterijev kot povprečna vrednost posameznih kriterijev $KR_{IZR} = \frac{\sum_{i=1}^n PKR_i}{n}$ KR_{IZR} ... povprečna ocena možnosti izračuna kriterijev 2. Korak Za vsak kriterij se določi stopnjo integracije podatkov na podlagi naslednjih opisnih ocen: - Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev. Izmenjevalni format ni določen. (0 točk) - Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev z vnaprej določenimi izmenjevalnimi formati (1 točka) - Podatki se vsakič sproti sistemske⁶⁴ na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev (2 točki) - Podatki se periodično sistemske pridobijo od njihovih upravljavcev (3 točke) - Podatki se periodično sistemske pridobijo od njihovih upravljavcev preko vnaprej določenih procedur⁶⁵ (4 točke) - Informacijski sistem je povezan z viri podatkov in ob vsaki zahtevi sam poskrbi za njihovo pridobitev in osvežitev. (5 točk) - Nato se izračuna ocena kriterijev kot povprečna vrednost posameznih kriterijev $KR_{POD} = \frac{\sum_{i=1}^n KR_i}{(n + toc_{max})}$ KR_{POD} ... povprečna ocena stopnjo integracije podatkov n ... število kriterijev toc_{max} ... največje možno število točk, ki jih lahko doseže posamezni kriterij z naslova stopnje integracije podatkov (v našem predlogu: 5) 3. Korak Vrednost kazalnika se izračuna kot vsota obeh ocen kriterijev $K_{11} = KR_{IZR} + KR_{POD}$ K_{11} ... Ocena opremljenosti poslovnih con
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemske urejeno

⁶⁴ Prevzem podatkov je pravno urejen. Opredeljena je specifikacija podatkovne strukture.

⁶⁵ Spletni servisi, XML, PLSQL, ...

	Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika nižja od 0,75 ali če je za katerikoli kriterij KR_i izračunana vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: • V intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 • Noben kriterij nima izračunane vrednosti 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemske urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: • V intervalu med vključno 1,5 in večja • Noben kriterij nima izračunane vrednosti 0
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U22: Zagotavljanje ustrezne opremljenosti poslovnih con: komunalne, telekomunikacijske, energetske infrastrukture, skupne druge infrastrukture (varovanje, skupni poslovni prostori, ...)
Opombe	Zaželeno je, da je za spremljanje tega kazalnika realiziran kazalnik K1 vsaj na ravni »Delno urejeno«. Predlagamo, da se v prvih treh letih vzpostavi možnost Sistemske urejenega izračuna kazalnika za 1. fazo izračuna in šele nato preveri možnost in smiselnost upoštevanja dejavnosti pri določanju vrednosti kazalnika (2. faza).

Preglednica 41: Prikaz kazalnika človeških virov.

Ime kazalnika	Človeški viri
Oznaka	K_{12}
Opis kazalnika	S kazalnikom spremljamo demografske podatke na območju poslovne cone, s katerimi ugotavljamo zadostnost in primernost človeških virov. Pri tem so ključni naslednji podatki: • podatki o številu prebivalcev, • podatki o naravnem prirastu in selitvenem prirastu, • podatki o registrirani brezposelnosti in • podatki o terciarni izobrazbi delovno aktivnih prebivalcev.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi možnosti izračuna kazalnikov opredeljenih v metodologiji za izračun. Kazalnik se določi tako, da se najprej oceni možnost izračuna ocene po posameznih podkriterijih na podlagi kazalcev, ki so določeni za posamezni podkriterij in sicer v naslednjih korakih: 1. Korak • Najprej se izračuna možnost popolnosti izračuna posameznega kriterija, glede na število kazalnikov, ki opisujejo kriterij po naslednji enačbi: $KR_{IZR} = \frac{K_1^m}{n}$ KR_{IZR} ... Kriterij izračuna K_1^m ... Število kazalnikov znotraj kriterija, ki jih lahko izračunamo na podlagi razpoložljivih podatkov n ... Število vseh kazalnikov, potrebni za izračun kriterija 2. Korak Določi se stopnjo integracije podatkov na podlagi naslednjih opisnih ocen: • Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev. Izmenjevalni format ni določen. (0 točk) • Podatki se vsakič sproti nesistemske na zahtevo pridobijo od njihovih upravljavcev z vnaprej določenimi izmenjevalnimi formati (1 točka)

	- Podatki se vsakič sproti sistemsko⁶⁶ na zahtevo pridobijo od njihovih upravljalcev (2 točki) - Podatki se periodično sistemsko pridobijo od njihovih upravljalcev (3 točke) - Podatki se periodično sistemsko pridobijo od njihovih upravljalcev preko vnaprej določenih procedur⁶⁷ (4 točke) - Informacijski sistem je povezan z viri podatkov in ob vsaki zahtevi sam poskrbi za njihovo pridobitev in osvežitev. (5 točk) - Nato se določi ocena stopnje integracije podatkov $KR_{POD} = \frac{KR}{(toc_{max})}$ KR_{POD} ... povprečna ocena stopnje integracije podatkov toc_{max} ... največje možno število točk, ki jih lahko doseže kriterij z naslova stopnje integracije podatkov (v našem predlogu: 5) 3. Korak Vrednost kazalnika se izračuna kot aritmetična sredina obeh ocen ter ob upoštevanju razvoja metodologije spremljanja stanja človeških virov z vidika dejanskih zahtev⁶⁸ za namene ugotavljanja privlačnosti poslovnih con na podlagi naslednjih opisnih ocen razvoja metodologije: 1. Metodologija je razvita na ravni tega metodološkega gradiva (0 točk) 2. Metodologija delno pokriva tudi področje potreb, vezanih na dejavnosti (1 točka) 3. Metodologija v celoti omogoča določitev potreb, vezanih na dejanske potrebe poslovnih con po človeških virih (1 točka) $K_{12} = \frac{KR_{IZR} + KR_{POD}}{2} + M$ K₁₂ ... Zadostnost človeških virov M ... ocena razvoja metodologije
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Kazalnik dobi oceno »Ni urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika nižja od 0,75 ali če je za katerikoli oceno izračunana vrednost 0. Kazalnik dobi oceno »Delno urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - V intervalu med vključno 0,75 in je nižja od 1,5 - Nobena ocena nima izračunane vrednosti 0 Kazalnik dobi oceno »Sistemsko urejeno« v primeru, če je izračunana vrednost kazalnika: - V intervalu med vključno 1,5 in večja - Nobena ocena nima izračunane vrednosti 0
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U23: Zagotavljanje ustreznega znanja/delovne sile
Opombe	S podatki, povezanimi s človeškimi viri razpolagajo na Statističnem uradu RS.

⁶⁶ Prevzem podatkov je pravno urejen. Opredeljena je specifikacija podatkovne strukture.

⁶⁷ Spletni servisi, XML, PLSQL, ...

⁶⁸ Potrebe po človeških virih glede na dejavnosti poslovnih con.

Preglednica 42: Prikaz kazalnika združevanja poslovnih con.

Ime kazalnika	Združevanje poslovnih con
Oznaka	K ₁₃
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje metodološko urejenost postopkov, vezanih na združevanje poslovnih con.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva, ki je osnova za spremljanje stanja poslovnih con v domačem in mednarodnem prostoru in sicer preko naslednjih stanj: • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo posamezni viri (največkrat intervjuji), s katerimi se proučuje možnost združevanja poslovnih con. • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti prostorskega združevanja poslovnih con • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti poslovnega združevanja poslovnih con • V metodološkem gradivu so podani osnovni postopki, ki jih mora subjekt opraviti, če želi združiti poslovni con (prostorsko ali poslovno ali oboje). • V metodološkem gradivu so poleg osnovnih postopkov, ki jih mora subjekt opraviti, podana tudi priporočila o načinu ugotavljanja smiselnosti združevanja con z vidika krepitve privlačnosti • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo ni usklajeno z ostalimi deležniki. • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki. • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki in se sistemsko dopolnjuje.
	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo posamezni viri (največkrat intervjuji), s katerimi se proučuje možnost združevanja poslovnih con. • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti prostorskega združevanja poslovnih con • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti poslovnega združevanja poslovnih con Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: • V metodološkem gradivu so podani osnovni postopki, ki jih mora subjekt opraviti, če želi združiti poslovni con (prostorsko ali poslovno ali oboje). • V metodološkem gradivu so poleg osnovnih postopkov, ki jih mora subjekt opraviti, podana tudi priporočila o načinu ugotavljanja smiselnosti združevanja con z vidika krepitve privlačnosti Vrednost kazalnika »<u>Urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo ni usklajeno z ostalimi deležniki. • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki. • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki in se sistemsko dopolnjuje.

Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U24: Združevanje con in širitev obstoječih poslovnih con
Opombe	

Preglednica 43: Prikaz kazalnika širitve poslovnih con.

Ime kazalnika	Širitev poslovnih con
Oznaka	K ₁₄
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje metodološko urejenost postopkov, vezanih na širitev poslovnih con.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva, ki je osnova za spremljanje stanja poslovnih con v domačem in mednarodnem prostoru in sicer preko naslednjih stanj: • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo posamezni viri (največkrat intervjuji), s katerimi se proučuje možnost združevanja poslovnih con. • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti prostorskega združevanja poslovnih con (npr. OPN) • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti poslovnega združevanja poslovnih con • V metodološkem gradivu so podani osnovni postopki, ki jih mora subjekt opraviti, če želi širiti poslovno cono (prostorsko ali poslovno ali oboje). • V metodološkem gradivu so poleg osnovnih postopkov, ki jih mora subjekt opraviti, podana tudi priporočila o načinu ugotavljanja možnosti širjenja poslovnih con z vidika krepitve privlačnosti • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana s širitvijo con. Metodološko gradivo ni usklajeno z ostalimi deležniki. • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki. • V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki in se sistemsko dopolnjuje.
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo posamezni viri (največkrat intervjuji), s katerimi se proučuje možnost združevanja poslovnih con. • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti prostorskega združevanja poslovnih con (npr. OPN) • Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti poslovnega združevanja poslovnih con. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: • V metodološkem gradivu so podani osnovni postopki, ki jih mora subjekt opraviti, če želi združiti poslovni con (prostorsko ali poslovno ali oboje). • V metodološkem gradivu so poleg osnovnih postopkov, ki jih mora subjekt opraviti, podana tudi priporočila o načinu ugotavljanja smiselnosti združevanja con z vidika krepitve privlačnosti Vrednost kazalnika »<u>Urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva:

	- V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo ni usklajeno z ostalimi deležniki. - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki. - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki in se sistemsko dopolnjuje.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U24: Združevanje con in širitev obstoječih poslovnih con
Opombe	Pri pripravi metodološkega gradiva je posebej potrebno obravnavati zveznost med posameznimi upravnimi območji (npr. občine), saj se pogosto zgodi, da pri tovrstnih aktivnostih odločevalci ne želijo povezav s sosednjo upravno enoto (npr. občino).

Preglednica 44: Prikaz kazalnika revitalizacije obstoječih poslovnih con.

Ime kazalnika	Revitalizacija obstoječih poslovnih con
Oznaka	K ₁₅
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje metodološko urejenost postopkov, vezanih na revitalizacijo obstoječih poslovnih con.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva, ki je osnova za spremljanje stanja poslovnih con v domačem in mednarodnem prostoru in sicer preko naslednjih stanj: - Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo posamezni viri (največkrat intervjuji), s katerimi se proučuje možnost združevanja poslovnih con. - Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti prostorskega združevanja poslovnih con (npr. OPN) - Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti poslovnega združevanja poslovnih con - V metodološkem gradivu so podani osnovni postopki, ki jih mora subjekt opraviti, če želi širiti poslovno cono (prostorsko ali poslovno ali oboje). - V metodološkem gradivu so poleg osnovnih postopkov, ki jih mora subjekt opraviti, podana tudi priporočila o načinu ugotavljanja možnosti širjenja poslovnih con z vidika krepitve privlačnosti - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana s širitvijo con. Metodološko gradivo ni usklajeno z ostalimi deležniki. - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki. - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki in se sistemsko dopolnjuje.
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo posamezni viri (največkrat intervjuji), s katerimi se proučuje možnost združevanja poslovnih con. - Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti prostorskega združevanja poslovnih con (npr. OPN)

	- Metodološko gradivo ni pripravljeno, obstajajo viri, ki omogočajo preverjanje možnosti poslovnega združevanja poslovnih con. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - V metodološkem gradivu so podani osnovni postopki, ki jih mora subjekt opraviti, če želi združiti poslovni con (prostorsko ali poslovno ali oboje). - V metodološkem gradivu so poleg osnovnih postopkov, ki jih mora subjekt opraviti, podana tudi priporočila o načinu ugotavljanja smiselnosti združevanja con z vidika krepitve privlačnosti Vrednost kazalnika »<u>Urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo ni usklajeno z ostalimi deležniki. - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki. - V metodološkem gradivu so celostno obravnavani potrebni ključni postopki, pasti in časovna ter finančna dimenzija, povezana z združevanjem con. Metodološko gradivo je usklajeno z ostalimi deležniki in se sistemsko dopolnjuje.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U25: Revitalizacija obstoječih poslovnih con
Opombe	Pri pripravi metodološkega gradiva je posebej potrebno obravnavati zveznost med posameznimi upravnimi območji (npr. občine), saj se pogosto zgodi, da pri tovrstnih aktivnostih odločevalci ne želijo povezav s sosednjo upravno enoto (npr. občino).

Preglednica 45: Prikaz kazalnika Institucionalizacije modelov upravljanja poslovnih con.

Ime kazalnika	Institucionalizacija modelov upravljanja poslovnih con
Oznaka	K ₁₆
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje metodološko urejenost postopkov, vezanih na upravljanje poslovnih con predvsem z vidika priprave ustreznih, mednarodno primerljivih, modelov upravljanja poslovnih con in zagotavljanja sistemske ⁶⁹ podpore izbranim modelom upravljanja.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi opisa naslednjih stanja modelov upravljanja in sicer preko naslednjih stanj: - Modeli upravljanja niso opredeljeni. - Modeli upravljanja so delno opredeljeni, ni pa bila izvedena strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so večinsko opredeljeni, ni pa bila izvedena strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so delno opredeljeni, izvedena je bila tudi strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so delno podprti s strateškimi ali pravno zavezujočimi dokumenti. - Modeli upravljanja so večinsko opredeljeni, izvedena je bila tudi strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so podprti s strateškimi ali pravno zavezujočimi dokumenti. Institucionalizirani so ključni deležniki upravljanja poslovnih con.
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno

⁶⁹ Predvsem pravno –zakonodajne, finančne in institucionalne.

	Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Modeli upravljanja niso opredeljeni. - Modeli upravljanja so delno opredeljeni, ni pa bila izvedena strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so večinsko opredeljeni, ni pa bila izvedena strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Modeli upravljanja so delno opredeljeni, izvedena je bila tudi strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so delno podprti s strateškimi ali pravno zavezujočimi dokumenti. Vrednost kazalnika »<u>Urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj in uporabe metodološkega gradiva: - Modeli upravljanja so večinsko opredeljeni, izvedena je bila tudi strokovna razprava o primernosti posameznih modelov za implementacijo v slovenski prostor. - Modeli upravljanja so podprti s strateškimi ali pravno zavezujočimi dokumenti. Institucionalizirani so ključni deležniki upravljanja poslovnih con.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U31: Upravljanje poslovnih con
Opombe	Pri pripravi metodološkega gradiva je posebej potrebno obravnavati zveznost med posameznimi upravnimi območji (npr. občine), saj se pogosto zgodi, da pri tovrstnih aktivnostih odločevalci ne želijo povezav s sosednjo upravno enoto (npr. občino).

Preglednica 46: Prikaz kazalnika sistemskega spremljanja izvajanja finančne pomoči.

Ime kazalnika	Sistemske spremljanje izvajanja finančne pomoči
Oznaka	K ₁₇
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje vzpostavitev okolja za spremljanje upravičenosti/uspešnosti izvajanja različnih oblik finančne pomoči preko izvedbenih ukrepov z vidika: - Dodane vrednosti na zaposlenega pri prejemniku pomoči - Obsegu prihodkov - Številu zaposlenih - Investicijskem vlaganju - Dobičku iz poslovanja
Način določitve kazalnika	Vsi finančni podatki o subjektih, ki so dobili finančno pomoč so dosegljivi že danes (AJPEs). Zato je potrebno zagotoviti predvsem okolje, ki te podatke lahko poveže s prejemniki pomoči. Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva (1. Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije), ki je osnova za spremljanje izvajanja finančne pomoči in sicer preko naslednjih stanj: - Metodologija ni določena - Pripravljen je predlog metodologije - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je sprejeta - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je pravno podprta in omogoča pridobitev potrebnih podatkov s strani skrbnika. Skrbnik podatke za namene izvedbe ukrepa pridobi ročno. - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je pravno podprta in omogoča pridobitev potrebnih podatkov s strani skrbnika. Skrbnik podatke za namene izvedbe ukrepa pridobi po vnaprej predpisanih procedurah in vnaprej predpisanim izmenjevalnem formatu.

	Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je pravno podprta in omogoča pridobitev potrebnih podatkov s strani skrbnika. Skrbnik podatke za namene izvedbe ukrepa pridobi avtomatsko preko informacijsko podprtega sistema.
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Metodologija ni določena. - Pripravljen je predlog metodologije. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je sprejeta. - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je pravno podprta in omogoča pridobitev potrebnih podatkov s strani skrbnika. Skrbnik podatke za namene izvedbe ukrepa pridobi ročno. Vrednost kazalnika »<u>Urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je pravno podprta in omogoča pridobitev potrebnih podatkov s strani skrbnika. Skrbnik podatke za namene izvedbe ukrepa pridobi po vnaprej predpisanih procedurah in vnaprej predpisanem izmenjevalnem formatu. - Metodologija ocenjevanja obstoječih izvedbenih ukrepov za namene njihove sprotne evalvacije je pravno podprta in omogoča pridobitev potrebnih podatkov s strani skrbnika. Skrbnik podatke za namene izvedbe ukrepa pridobi avtomatsko preko informacijsko podprtega sistema.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U32: Finančne spodbude v investicije in razvoj
Opombe	

Preglednica 47: Prikaz kazalnika spremljanja konkurenčnosti poslovne cone.

Ime kazalnika	Spremljanje konkurenčnosti poslovne cone
Oznaka	K ₁₈
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje vzpostavitev okolja za spremljanje upravičenosti/uspešnosti izvajanja različnih oblik pomoči, še posebej zagotavljanja konkurenčnih pogojev poslovne cone, ki jih država izvaja z izvedbenimi ukrepi.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva za določitev referenčnih poslovnih con, ki omogoča odpravo diskriminatornih razlik zaradi razlik v predpisih, ki jih morajo deležniki upoštevati pri izvajanju različnih investicij⁷⁰ ali pri samem poslovanju⁷¹. Vrednost kazalnika se določa preko naslednjih stanj: - Metodologija določitve referenčne poslovne cone ni določena. - Pripravljen je predlog metodologije določitve referenčne poslovne cone. - Na podlagi metodologije so bile določene referenčne poslovne cone. - Izveden je bil benchmarking poslovnih con. - Na podlagi benchmarkinga poslovnih con so bili pripravljeni določeni izvedbeni ukrepi. - Na podlagi benchmarkinga poslovnih con so se izvedli določeni izvedbeni ukrepi.

⁷⁰ Npr. zaradi predpisov kot so Natura 2000, polavna ogroženost, sanacija degradiranih zemljišč, ipd.⁷¹ Npr. omejitve, povezane z ohranjanjem kulturne dediščine in posledičnih večjih stroškov obratovanja.

Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »Ni urejeno« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Metodologija določitve referenčne poslovne cone ni določena - Pripravljen je predlog metodologije določitve referenčne poslovne cone Vrednost kazalnika »Delno urejeno« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Na podlagi metodologije so bile določene referenčne poslovne cone - Izveden je bil benchmarking poslovnih con Vrednost kazalnika »Urejeno stanje« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Na podlagi benchmarkinga poslovnih con so bili pripravljeni določeni izvedbeni ukrepi - Na podlagi benchmarkinga poslovnih con so se izvedli določeni izvedbeni ukrepi
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U33: Aktivnosti za zagotavljanje konkurenčnosti poslovnih con
Opombe	

Preglednica 48: Prikaz kazalnika vzpostavljanja javno-zasebnih partnerstev.

Ime kazalnika	Vzpostavljanje javno-zasebnih partnerstev
Oznaka	K ₁₉
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje na novo registrirno število javno-zasebnih partnerstev na področju vzpostavljanja in upravljanja poslovnih con.
Način določitve kazalnika	Kazalnik se določi tako, da se na področju vzpostavitve in delovanja poslovnih con evidentirajo naslednji podatki iz evidence javno-zasebnih partnerstev⁷², ki jo vodi ministrstvo, pristojno za finance in sicer: - vrsto javno-zasebnega partnerstva⁷³, - predračunsko investicijsko vrednost projekta, - finančne obveznosti pogodbenih strank, - datum začetka izvajanja pogodbe, - datum zaključka pogodbenega razmerja, Na podlagi podatkov se izračunajo naslednje skupne letne ocene: - število novih projektov - skupna investicijska vrednost projektov - skupne finančne obveznosti pogodbenih strank ločeno za osebe zasebnega in javnega prava - trajanje pogodbenega razmerja

⁷² Pravilnik o vsebini in načinu vodenja evidenc projektov javno-zasebnega partnerstva in sklenjenih pogodb v okviru javno-zasebnega partnerstva (Uradni list RS, št. 56/07)

⁷³ Vrste partnerstev:

- Pogodbeno partnerstvo, kjer je glede na delitev tveganj potrebno razmejiti javno-naročniško razmerje od javno zasebnega partnerstva:
 - Koncesijsko partnerstvo
 - Javno-naročniško razmerje
- Statusno partnerstvo, kjer javni in zasebni partner ustanovita skupno podjetje:
 - Partnerstvo z ustanovitvijo pravne osebe
 - Partnerstvo s prodajo deleža
 - Partnerstvo z nakupom deleža

	čas od najave do podpisa pogodbe o javno-zasebnem partnerstvu (podatek se trenutno sistemsko še ne vodi, ga je pa možno pridobiti iz spisov, vezanih na vzpostavljanje javno-zasebnega partnerstva). Iz podatkov se izračuna naslednji koeficient: $K_{19} = \frac{\sum_1^n VP_i}{n * \sum_1^n L_i * \sum_1^n l_i}$ K₁₉ ... kazalnik VP_i ... predračunsko investicijsko vrednost projekta n ... število projektov L_i ... trajanje pogodbenega razmerja l_i ... čas od najave do podpisa pogodbe o javno-zasebnem partnerstvu
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Podatkov za izračun kazalnika ni možno pridobiti - Podatke za izračun kazalnika iz evidence je možno pridobiti, ni pa možno pridobiti podatkov o trajanju celotnega postopka do podpisa pogodbe Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Možno je pridobiti vse podatke, pri čemer je treba podatke o trajanju postopka pridobivati od pogodbenih podpisnikov. Vrednost kazalnika »<u>Urejeno stanje</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Vsi podatki za izračun kazalnika se sistemsko vodijo in jih je možno uporabiti za izračun kazalnika.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U34: Javno zasebno partnerstvo
Opombe	

Preglednica 49: Prikaz kazalnika platforme za izmenjavo odpadkov.

Ime kazalnika	Platforma za izmenjavo odpadkov
Oznaka	K ₂₀
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje stopnjo razvoja platforme za izmenjavo podatkov, ki je eden od načinov, za vzpostavitev krožnega gospodarstva v poslovni coni.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalniku se določi na podlagi stanja metodološkega gradiva za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov preko naslednjih stanj: - Metodologija za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov ni določena - Pripravljen je predlog metodologije za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov - Metodologija za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov je sprejeta - Metodologija za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov je pravno ali sistemsko podprta in omogoča vzpostavitev platforme. - Vzpostavljena je platforma za izmenjavo odpadkov
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno

	Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Metodologija za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov ni določena Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Pripravljen je predlog metodologije za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov - Metodologija za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov je sprejeta - Metodologija za vzpostavitev platforme za izmenjavo odpadkov je pravno ali sistemsko podprta in omogoča vzpostavitev platforme. Vrednost kazalnika »<u>Sistemske urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Vzpostavljena je platforma za izmenjavo odpadkov
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U35: Prehod na krožno gospodarstvo
Opombe	

Preglednica 50: Prikaz kazalnika industrijske simbioze .

Ime kazalnika	Industrijske simbioze
Oznaka	K ₂₁
Opis kazalnika	Kazalnik opisuje možnost zbiranja podatkov o številu industrijskih simbioz, ki so se vzpostavile v koledarskem letu.
Način določitve kazalnika	Možnost spremljanja industrijske simbioze se določa na podlagi naslednjih stanj: - Podatkov o številu industrijskih simbioz ni možno pribiti - Podatke o številu industrijskih simbioz je možno pribiti iz različnih virov, kjer je stopnja značilnosti večja od 0,05 - Podatke o številu industrijskih simbioz je možno pribiti iz različnih virov, kjer je stopnja značilnosti manjša ali enaka 0,05 - Podatke o številu industrijskih simbioz je možno pribiti iz enega vira, stopnja značilnosti manjša ali enaka 0,05 - Podatki o številu industrijskih simbioz se sistemsko zbirajo
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Podatkov o številu industrijskih simbioz ni možno pribiti - Podatke o številu industrijskih simbioz je možno pribiti iz različnih virov, kjer je stopnja značilnosti večja od 0,05 Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Podatke o številu industrijskih simbioz je možno pribiti iz različnih virov, kjer je stopnja značilnosti manjša ali enaka 0,05 Vrednost kazalnika »<u>Sistemske urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Podatke o številu industrijskih simbioz je možno pribiti iz enega vira, stopnja značilnosti manjša ali enaka 0,05 - Podatki o številu industrijskih simbioz se sistemsko zbirajo
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U35: Prehod na krožno gospodarstvo

Opombe

Preglednica 51: Prikaz kazalnika enotne vstopne točke poslovnih con.

Ime kazalnika	Enotna vstopna točka poslovnih con
Oznaka	K ₂₂
Opis kazalnika	Enotna vstopna točka poslovnih con pomeni vzpostavitev in zagotavljanje delovanja okolja ali platforme, ki bo investitorjem, deležnikom in drugim zainteresiranim javnostim omogočal dostop do potrebnih informacij za nadaljnja odločanja. Kazalnik opisuje stopnjo razvoja okolja, ki bo omogočalo različnim deležnikom pridobiti potrebne informacije za nadaljnja odločanja.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalnika se določi na podlagi naslednjih stanj: • Enotna vstopna točka ni potrebna • Institucionalizirani so ključni deležniki za izvajane ukrepa »Informiranje investitorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti«. Pripravlja se metodološko gradivo za institucionalizacijo enotne vstopne točke • Institucionalizirani so ključni deležniki za izvajane ukrepa »Informiranje investitorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti«. V metodološkem gradivu so opisani vsi ključni sklopi, ki jih mora podpreti enotna vstopna točka. • Metodološko gradivo za institucionalizacijo enotne vstopne točke se uskladi s ključnimi deležniki. Gradivo dobi status strateškega dokumenta za izvedbo vseh nadaljnjih aktivnosti. • Postopno se institucionalizirajo ključni deležniki za izvajane ukrepa »Informiranje investitorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti«. Pripravlja se tehnična dokumentacija za vzpostavitev enotne vstopne točke • Enotna vstopna točka je vzpostavljena. Deležniki lahko preko posebnih vnaprej predpisanih procedur posredujejo podatke, vezane na poslovne cone. • Enotna vstopna točka sistemsko zbira in objavlja informacije o poslovnih conah
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: • Enotna vstopna točka ni potrebna • Institucionalizirani so ključni deležniki za izvajane ukrepa »Informiranje investitorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti«. Pripravlja se metodološko gradivo za institucionalizacijo enotne vstopne točke • Institucionalizirani so ključni deležniki za izvajane ukrepa »Informiranje investitorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti«. V metodološkem gradivu so opisani vsi ključni sklopi, ki jih mora podpreti enotna vstopna točka. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: • Metodološko gradivo za institucionalizacijo enotne vstopne točke se uskladi s ključnimi deležniki. Gradivo dobi status strateškega dokumenta za izvedbo vseh nadaljnjih aktivnosti. • Postopno se institucionalizirajo ključni deležniki za izvajane ukrepa »Informiranje investitorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti«. Pripravlja se tehnična dokumentacija za vzpostavitev enotne vstopne točke Vrednost kazalnika »<u>Sistemsko urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: • Enotna vstopna točka je vzpostavljena. Deležniki lahko preko posebnih vnaprej predpisanih procedur posredujejo podatke, vezane na poslovne cone. • Enotna vstopna točka sistemsko zbira in objavlja informacije o poslovnih conah
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:

Ukrepi	U41: Informiranje investorjev, deležnikov in zainteresiranih javnosti
Opombe	

Preglednica 52: Prikaz kazalnika smernic in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con .

Ime kazalnika	Smernice in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con
Oznaka	K ₂₃
Opis kazalnika	S kazalnikom spremljamo razvoj smernic in strategij, na podlagi katerih se bodo lahko sistemsko izvajali ukrepi za dvig prepoznavnosti con. Izvedbeni ukrepi so lahko finančni, ali pa se izvajajo na druge načine (npr. gospodarska diplomacija).
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalnika se določi na podlagi naslednjih stanj: - Smernic in strategij za dvig prepoznavnosti poslovnih con na nacionalni ravni ni, so zastarele, rešujejo problem v zelo omejenem obsegu - Posebno strokovno telo pripravlja smernice in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con, ki temeljijo na zadnjih veljavnih nacionalnih strateških dokumentih oziroma na nacionalnih strateških dokumentih, ki so v pripravi in pred skorajšnjim sprejetjem - Smernice in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con so sprejete na Vladi RS. Smernice in strategije vključujejo navodila za evalvacijo ukrepov in aktivnosti, na podlagi katerih se bo vzpostavil kazalnik nov kazalnik za spremljanje uspešnosti, ki bo upošteval dejanske rezultate in omogočal dolgoročno spremljanje uspešnosti izvajanja vseh aktivnosti. - Različni subjekti so na podlagi smernic in strategij začeli izvajati aktivnosti: - Priprava in izvedba različnih izvedbenih ukrepov - Različne oblike diplomacij in lobiranje - Skupne predstavitve na dogodkih - V posamezne poslovne cone so na podlagi aktivnosti ukrepa za dvig prepoznavnosti poslovnih con del svoje dejavnosti selile svetovno znane firme
Vrednost kazalnika	Vrednosti, s katerimi je opisan kazalnik: 0 – ni urejeno 1 – delno urejeno 2 – sistemsko urejeno Vrednost kazalnika »Ni urejeno« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Smernic in strategij za dvig prepoznavnosti poslovnih con na nacionalni ravni ni, so zastarele, rešujejo problem v zelo omejenem obsegu - Posebno strokovno telo pripravlja smernice in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con, ki temeljijo na zadnjih veljavnih nacionalnih strateških dokumentih oziroma na nacionalnih strateških dokumentih, ki so v pripravi in pred skorajšnjim sprejetjem Vrednost kazalnika »Delno urejeno« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Smernice in strategije za dvig prepoznavnosti poslovnih con so sprejete na Vladi RS. Smernice in strategije vključujejo navodila za evalvacijo ukrepov in aktivnosti, na podlagi katerih se bo vzpostavil kazalnik nov kazalnik za spremljanje uspešnosti, ki bo upošteval dejanske rezultate in omogočal dolgoročno spremljanje uspešnosti izvajanja vseh aktivnosti. Vrednost kazalnika »Sistemsko urejeno« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Različni subjekti so na podlagi smernic in strategij začeli izvajati aktivnosti: - Priprava in izvedba različnih izvedbenih ukrepov - Različne oblike diplomacij in lobiranje - Skupne predstavitve na dogodkih - V posamezne poslovne cone so na podlagi aktivnosti ukrepa za dvig prepoznavnosti poslovnih con del svoje dejavnosti selile svetovno znane firme
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:

Ukrepi	U42: Dvig prepoznavnosti poslovnih con
Opombe	

Preglednica 53: Prikaz kazalnika demografske slike.

Ime kazalnika	Demografska slika
Oznaka	K ₂₄
Opis kazalnika	S kazalnikom spremljamo zagotavljanje pogojev za spremljanje demografske vzdržnosti in zaščito ranljivih skupin.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalnika se določi na podlagi naslednjih stanj: - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, vendar jih je potrebno vsakič na novo ročno pripraviti - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike. Zato je s Statističnim uradom sklenjen poseben dogovor, na podlagi katerih skrbnik ukrepa za namene spremljanja in upravljanja s poslovnimi conami pridobi podrobnejše podatke - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, pripravljen in podpisan je protokol o zagotavljanju podatkov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij. - Statistični urad pripravlja za spremljanje in upravljanje poslovnih con točno določene podatke, ki jih zagotavlja skrbniku ukrepov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij.
Vrednost kazalnika	Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, vendar jih je potrebno vsakič na novo ročno pripraviti - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike. Zato je s Statističnim uradom sklenjen poseben dogovor, na podlagi katerih skrbnik ukrepa za namene spremljanja in upravljanja s poslovnimi conami pridobi podrobnejše podatke Vrednost kazalnika »<u>Sistemsko urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, pripravljen in podpisan je protokol o zagotavljanju podatkov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij. - Statistični urad pripravlja za spremljanje in upravljanje poslovnih con točno določene podatke, ki jih zagotavlja skrbniku ukrepov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U51: Demografska vzdržnost in zaščita ranljivih skupin
Opombe	

Preglednica 54: Prikaz kazalnika območij izvajanja posebnih ukrepov.

Ime kazalnika	Območja izvajanja posebnih ukrepov
Oznaka	K ₂₅
Opis kazalnika	S kazalnikom spremljamo način spremljanja ukrepov, ki jih država izvaja z namenom zagotavljanja demografske vzdržnosti in zaščite ranljivih skupin.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalnika se določi na podlagi naslednjih stanj:

	- Ukrepe spremljajo posamezna ministrstva, organi v njihovi sestavi in lokalne skupnosti ločeno. Vsebinsko ukrepov pozna predvsem oseba, ki je zadolžena za njihovo izvajanje. Metapodatkovni opis za spremljanje ukrepov ni določen. - Ukrepe spremljajo posamezna ministrstva, organi v njihovi sestavi in lokalne skupnosti ločeno. Določen je metapodatkovni opis za spremljanje ukrepov. - Vzpostavljen je portal, na katerem se spremljajo ukrepi na ravni ministrstev. Sestavni del vsebine je metapodatkovni opis ukrepa. - Vzpostavljen je portal, na katerem se spremljajo ukrepi na ravni države. Sestavni del vsebine je metapodatkovni opis ukrepa in geografska opredelitev območja, ki ga ukrep pokriva.
Vrednost kazalnika	Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Ukrepe spremljajo posamezna ministrstva, organi v njihovi sestavi in lokalne skupnosti ločeno. Vsebinsko ukrepov pozna predvsem oseba, ki je zadolžena za njihovo izvajanje. Metapodatkovni opis za spremljanje ukrepov ni določen. Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Ukrepe spremljajo posamezna ministrstva, organi v njihovi sestavi in lokalne skupnosti ločeno. Določen je metapodatkovni opis za spremljanje ukrepov. - Vzpostavljen je portal, na katerem se spremljajo ukrepi na ravni ministrstev. Sestavni del vsebine je metapodatkovni opis ukrepa. Vrednost kazalnika »<u>Sistemska urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Vzpostavljen je portal, na katerem se spremljajo ukrepi na ravni države. Sestavni del vsebine je metapodatkovni opis ukrepa in geografska opredelitev območja, ki ga ukrep pokriva.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U51: Demografska vzdržnost in zaščita ranljivih skupin
Opombe	

Preglednica 55: Prikaz kazalnika integracije.

Ime kazalnika	Integracija
Oznaka	K ₂₆
Opis kazalnika	S kazalnikom spremljamo zagotavljanje pogojev za integracijo ljudi v okolje.
Način določitve kazalnika	Vrednost kazalnika se določi na podlagi naslednjih stanj: - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, vendar jih je potrebno vsakič na novo ročno pripraviti - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike. Zato je s Statističnim uradom sklenjen poseben dogovor, na podlagi katerih skrbnik ukrepa za namene spremljanja in upravljanja s poslovnimi conami pridobi podrobnejše podatke - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, pripravljen in podpisan je protokol o zagotavljanju podatkov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij. - Statistični urad pripravlja za spremljanje in upravljanje poslovni con točno določene podatke, ki jih zagotavlja skrbniku ukrepov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij.
Vrednost kazalnika	Vrednost kazalnika »<u>Ni urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj: Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike Vrednost kazalnika »<u>Delno urejeno</u>« je določeno v primeru naslednjih stanj:

	- Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, vendar jih je potrebno vsakič na novo ročno pripraviti - Javno objavljeni podatki Statističnega urada so premalo natančni za spremljanje demografske slike. Zato je s Statističnim uradom sklenjen poseben dogovor, na podlagi katerih skrbnik ukrepa za namene spremljanja in upravljanja s poslovnimi conami pridobi podrobnejše podatke Vrednost kazalnika »Sistemske urejeno« je določeno v primeru naslednjih stanj: - Javno objavljeni podatki Statističnega urada zadovoljujejo potrebe za spremljanje demografske slike, pripravljen in podpisan je protokol o zagotavljanju podatkov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij. - Statistični urad pripravlja za spremljanje in upravljanje poslovni con točno do podatke, ki jih zagotavlja skrbniku ukrepov s pomočjo spletnih servisov oz. drugih podobnih informacijskih tehnologij.
Perioda	1 krat letno
Trend kazalnika	Ni podatka
Skrbnik	Ime in priimek: Institucija/Firma: Spirit E-pošta: Tel/GSM:
Ukrepi	U52: Ukrepi za čim hitrejšo integracijo ljudi v okolje
Opombe	

5.5 Akcijski načrt

- Potrditev metodologije spremljanja poslovnih con kot izhodiščne verzije: Rok: 31.12.2019
- Določitev ključnih sistemskih ukrepov in spremljajočih kazalnikov: Rok: 30.3.2020
- Prilagoditev, nadgradnja izhodiščne metodologije spremljanja poslovnih con: Rok: 30.9.2020
- Institucionalna ureditev sistema spremljanja poslovnih con. Rok: 31.12.2020
- Vzpostavljeni sistemski pogoji za spremljanje poslovnih con: Rok: 31.3.2021
- Informacijsko podprt sistem za spremljanje poslovnih con: Rok: 30.6.2021
- Nadgradnja informacijsko podprtega sistema za spremljanje realizacije sistemskih ukrepov: Rok: 30.6.2022

6.0 Evidenca poslovnih con in subjektov inovativnega okolja

Izdelava evidence poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji je bila časovno razdeljena na dva dela:

1. V prvem delu smo analizirali poslovne cone in subjekte inovativnega okolja pridobljene s strani agencije Spirit in cone ter subjekte, ki so jih občine objavile na svojih spletnih straneh.
2. V drugem delu smo pozvali občine, da nam preko popisnih listov sporočijo katere poslovne cone in subjekti inovativnega okolja iz baze Spirit še delujejo in sporočijo morebitne nove poslovne cone in nove subjekte inovativnega okolja, ki se nahajajo v občini.

V prvem delu smo za vsako statistično regijo naredili generalni pregled poslovnih con in subjektov inovativnega okolja znotraj regije iz baze Spirit. Na ravni regije smo za posamezno občino zabeležili vse napake z opombami, kot je npr. pojav neskladja v bazi Spirit. Poleg analize poslovnih con smo v bazi Spirit evidentirali še druge poslovne cone, ki so se pojavljale v drugih dosegljivih virih.

V naslednjem koraku smo vsako posamezno občino še podrobno analizirali. Pregledali smo kje v prostoru ležijo cone glede na namensko rabo prostora (predvsem območij gospodarskih dejavnosti), ki smo jo pridobili iz občinskih prostorskih načrtov (OPN), kakšna je sestava lastništva v coni (javno, zasebno ali mešano) ter kje leži cona v odnosu do funkcionalno degradiranih območij iz baze FDO. Na podlagi omenjene analize smo naredili kartografski izpis vsake poslovne cone iz baze Spirit na ravni občine. Vsako cono smo v nadaljevanju s pomočjo GIS orodij združili s podatki o poslovnih subjektih, ki smo jih pridobili iz uradne evidence poslovnih subjektov, ki jo vodi agencija AJPES. Vse cone in subjekte smo nato prikazali v dokumentu, ki smo ga kot priložo 2 priložili k vmesnemu poročilu.

Za tovrstno analizo so bili uporabljeni različni viri podatkov in sicer: podatki o poslovnih conah iz baze Spirit, podatki iz katastra stavb, podatki o namenski rabi iz Prostorsko informacijskega sistema (PIS), podatki o funkcionalni degradaciji območij (CRP - Celovita metodologija za popis in analizo degradiranih območij, izvedba pilotnega popisa in vzpostavitev ažurnega registra in DUO2 – Merila in kriteriji za določitev degradiranih urbanih območij), digitalni kataster, podatki o lastništvu, digitalni orto-foto posnetki (DOF) ter podatki o poslovnih subjektih, iz uradne evidence poslovnih subjektov, ki jo vodi agencija AJPES. Uporabljeni so bili najnovejši dostopni podatki.

Za subjekte inovativnega okolja smo pregledali zakonodajo in pridobili seznam subjektov iz zadnje uradne evidence, ki jo je vodila agencija Spirit do spremembe zakonodaje, ki je ukinila to evidenco. Dodali smo še subjekte, ki so se javili in uspeli na razpisu agencije Spirit z naslovom »Javni razpis za

izvedbo podpornih storitev subjektov inovativnega okolja v Republiki Sloveniji v letih od 2018 do 2019». Tako smo dobili osnovno bazo subjektov inovativnega okolja v Sloveniji.

Iz tega prvega pregleda in analize obstoječih podatkov o poslovnih conah je bilo ugotovljeno naslednje:

1. V bazi Spirit obstaja neskladje z atributnimi podatki in grafičnimi izrisi. To pomeni, da je v atributni tabeli baze zapisan podatek o poslovni coni z njeno identifikacijsko številko (ID) ni pa grafičnega podatka (poligona) cone.
2. Obstajajo še dodatne poslovne cone iz različnih virov, ki jih je potrebno pregledati in analizirati ter vključiti v bazo.
3. Iz analize poslovnih con iz baze Spirit, ki se nanaša na skladnost z opredeljeno namensko rabo prostora (NRP) v občinskem prostorskem načrtu (OPN) je bilo ugotovljeno naslednje:
 - območja poslovnih con pogosto niso skladna z NRP – nenatančen potek meja,
 - zarisana območja poslovnih con ne vključujejo območja, ki so v OPN definirana za gospodarske cone,
 - območja za poslovne cone so zarisana tudi čez območja, ki so v OPN definirana za stanovanjske površine,
 - obstajajo tudi številne druge neskladnosti, ki jih je potrebno v nadaljevanju odpraviti.
4. Na osnovi podatkov o funkcionalni degradaciji območij je ugotovljeno, da veliko poslovnih con leži na degradiranih območjih, hkrati pa je veliko poslovnih con zarisanih izven urbanih območij.

Na osnovi celovitega pregleda podatkov o poslovnih conah skozi različne analize smo ugotovili, da je npr. veliko poslovnih con iz baze Spirit funkcionalno degradiranih, da se pogosto poslovne cone nahajajo izven urbanih območij, da je veliko poslovnih con še praznih in veliko že degradiranih, da so zelo razpršene po Sloveniji in da so zelo različnih velikosti.

6.1 Zasnova evidence

V drugem delu smo na podlagi podatkov in pregleda poslovnih con najprej zasnovali evidenco poslovnih con in subjektov inovativnega okolja. To smo izpeljali iz atributov, ki so potrebni za iskanje prostih con za potencialne investitorje, za izračun tipologije con glede na namen in pomen, ter za izvajanje ukrepov. Pri zasnovi smo upoštevali tudi v kolikšni meri je možno za posamezni atribut pridobiti podatke. Attribute, za katere je bilo ugotovljeno, da za njih ni možno pridobiti vseh podatkov za vse cone, smo izločili.

Atribute smo razdelili na štiri skupine:

- Prvo skupino predstavljajo atributi, ki vsebujejo podatke, ki se lahko pridobijo preko lastnikov poslovnih con ali njihovih upravnikov oz. oseb, ki so zadolžene za njihovo trženje. Podatke za prvo skupino atributov smo pridobili s pomočjo spletne aplikacije.
- Drugo skupino predstavljajo atributi, ki vsebujejo podatke iz uradnih evidenc. Te smo pridobili z uradnih evidenc Geodetske uprave RS, Statističnega urada RS, Ministrstva za okolje in prostor (MOP), Ministrstva za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo (MGRT) ter agencije Spirit.
- Tretjo skupino predstavljajo atributi, ki vsebujejo podatke o poslovnih subjektih, ki imajo sedež v poslovnih conah. Podatke zanje smo pridobili iz uradnih evidenc poslovnih subjektov, ki jo vodi agencija Ajpes.
- Četrto skupino predstavljajo podatki o subjektih inovativnega okolja. Njihove podatke smo pridobili z uradnih evidenc MGRT, agencije Spirit ter vnosov v bazo podatkov, ki so jih prispevale občine in regionalne razvojne agencije.

Vse štiri skupine atributov tvorijo evidenco poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji.

Preglednica 56: Prva skupina atributov.

Ime	Opis	Opomba
ID	Enolični identifikator zapisa	Potreben za delovanje aplikacije
ID_cona	Enolični identifikator poslovne cone.	Ostane ves čas njenega obstoja. V primeru, da se več poslovnih con združi v eno, dobi poslovna cona nov enolični identifikator.
OBC_MID	Enolični identifikator občine	Občina v kateri leži poslovna cona
OBC_UIME	Naziv občine	Ime občine v kateri leži poslovna cona
Ime_cone	Naziv/ime poslovne cone	Naziv poslovne cone, kot je voden v različnih dokumentih, je prepoznan v okolju, ...
Spletna_stran	Naslov spletne strani	Spletna stran cone, če obstaja
Velikost_cone	Površina poslovne cone	Površina poslovne cone kot jo vnese vnašalec
Velikost_poly	Površina poslovne cone	Izračunana na podlagi oboda cone iz GIS-a
Leto_vzpostavitev	Leto ustanovitve poslovne cone.	Začetek njenega delovanja. Kot delovanje se upošteva leto, ko je v poslovni coni začel poslovali prvi poslovni subjekt. V primeru planirane poslovne cone se vpiše predviden začetek delovanja poslovne cone.
Zased_zemljisce	% zasedenosti zemljišča	Zasedenost zemljišča cone v % (ocena)
Zased_poslpros	% zasedenosti poslovnih prostorov	Zasedenost poslovnih prostorov cone v % (ocena)
Siritev_cone	Širitev cone	Možnost prostorske širitve cone izven obstoječih stavbnih zemljišč v m2 (ocena)
Nakup_zemlj	Nakup ali najem zemljišč	Možnost nakupa ali najema obstoječih stavbnih zemljišč
Nakup_zemlj_cena	Cena nakupa ali najema	Cena za m2 za najem ali nakup stavbnih zemljišč
Nakup_prost	Nakup ali najem prostorov	Možnost nakupa ali najema poslovnih prostorov
Nakup_prost_cena	Cena nakupa ali najema	Cena za m2 za najem ali nakup poslovnih prostorov
Dokument_sif	Vrsta dokumenta	Navezava na občinske, regionalne ali državne strateške dokumente: • Razvojni program občine • Razvojni program regije • Medobčinski dogovor • Drug strateški dokument • Sklep občinskega sveta • Sklep drugega formalnega telesa • Pogodba tipa JZP oz. sklep o partnerstvu • Interventni zakon • Neformalni dogovor z zapisnikom • Občinski prostorski načrt (OPN), prostorski red občine (PRO) ali prostorske sestavine, če OPN še ni sprejet • Občinski podrobni prostorski načrt (občinski lokacijski načrt, zazidalni načrt, lokacijski načrt, ureditveni načrt, prostorski ureditveni pogoji) • Priprava projektne dokumentacije za potrebe pridobitve gradbenega dovoljenja • Ustanovitveni dokument ne obstaja
Telefon_cone	Možnost priključitve na telefonsko ali mobilno omrežje	Možnost uporabe: • DA (optično omrežje) • DA (telefonske parice oz. bakreno ožičenje) • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
Plin_cone	Možnost priključitve na plinovodno omrežje	Priključek na plinovodno omrežje: • DA • Že priključeno

		• NE • Načrtovano • Ne vem
Toplovod_cone	Možnost priključitve na toplovodno omrežje	Priključek na toplovodno omrežje: • DA • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
Vodovod_cone	Možnost priključitve na vodovod	Priključek na vodovod: • DA • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
Kanal_cone	Možnost priključitve na kanalizacijo	Priključek na kanalizacijsko omrežje: • DA • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
TehVoda_cone	Možnost priključitve na plinovodno omrežje	Priključek na tehnološke vode: • DA • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
IndOgrev_cone	Priključek na industrijsko ogrevanje	Priključek na industrijsko ogrevanje: • DA • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
Elektrika_cone	Možnost priključitve na električno omrežje	Električni priključek: • DA • Že priključeno • NE • Načrtovano • Ne vem
Info_firma	Kontakt podjetje / organizacija	Organizacija ali oseba pristojna za dajanje informacij o coni
Info_ime	Ime in priimek	Ime in priimek osebe v organizaciji
Info_naslov	Naslov	Naslov organizacije
Info_telefon	Telefon	Telefon osebe v organizaciji
Info_email	Email	Email osebe ali organizacije
aktivnosti	Skupne aktivnosti	Skupne aktivnosti, ki se izvajajo znotraj poslovne cone: • Upravne • Organizacijske • Logistične (npr. delavski avtobusi, drugi organizirani prevozi ipd.) • Varovanje • Storitvene dejavnosti (npr. košnja, vzdrževanje objektov, pluženje ipd.) • Druge poslovne storitve • Ne vem
uprav_firma	Kontakt podjetje / organizacija	V primeru, da ima poslovna cona ali več poslovnih subjektov znotraj poslovne cone skupnega upravitelja
uprav_ime	Ime in priimek	Ime in priimek osebe v organizaciji
uprav_naslov	Naslov	Naslov organizacije

uprav_telefon	Telefon	Telefon osebe v organizaciji
uprav_email	Email	Email osebe ali organizacije
lastnistvo_cone		
tip_cone	Tip poslovne cone	Tip poslovne cone, glede na sestavo podjetij v poslovni coni po mnenju vnašalca: • Obrtna • Industrijska • Podjetniška • Poslovna • Tehnološka cona • Tehnološki centri in parki • Inkubatorji Možnih je eden ali več odgovorov.
tip_cone_OK	Tip poslovne cone	Tip poslovne cone, glede na sestavo podjetij v poslovni coni po avtomatskem izračunu glede na SKD (glej poglavje 3.2) in podatke pridobljene s strani agencije AJPEs: • Industrijska cona • Prometno logistična cona • Trgovska cona • Cona tehnoloških dejavnosti • Cona informacijsko komunikacijskih dejavnosti • Cona z več gospodarskimi dejavnostmi • Cona raznovrstnih gospodarskih dejavnosti • Cona z neopredeljenimi gospodarskimi dejavnostmi
razvojna_faza	Razvojna faza opremljenosti načrtovane poslovne cone	V poštev pridejo samo poslovne cone, ki so v fazi načrtovanja in so vsaj na ravni zasnove že opredeljene v ustreznem prostorskem strateškem aktu. Razvojne faze poslovnih con: 1. Načrtovano zemljišče za opravljanje različnih poslovnih dejav. na podlagi sprejetega prostorskega akta, vendar komunalno neopremljeno, zemljiška struktura neurejena 2. Zemljišče, pripravljeno za invest.: Komu. oprem. zemljišče, pripravljeno za nadaljnje invest. na katerem so omogočeni priključki do osn. infrastr. za opravljanje različnih dejav. 3. Komunalno oprem. zemljišče, ki vključuje: nadgrajeno/prilagojeno komunalno opremljenost in ostalo infrastrukturo 4. Komunalno oprem. zemljišče, ki vključuje: določene skupne storitve in možnosti uporabe infrastr. (npr. skupni servisi, varovanje, uporaba skupne infrastr. npr. sejne sobe...) 5. Delujoča poslovna cona 6. Delno delujoča poslovna cona 7. Poslovna cona v opuščanju 8. Delno degradirana poslovna cona (primer: del poslovne cone v delovanju, del cone pa je opuščen) 9. Ne vem
pomen_cone	Pomen cone	Ocena teritorialne ravni (pomen) poslovne cone s strani vnašalca podatkov: • Občinska • Regionalna • Državna • Mednarodna • Ne vem

pomen_cone_OK	Pomen cone	Strokovna ocena teritorialne ravni (pomen) poslovne cone s strani izdelovalca naloge na podlagi izračuna kazalnikov za določevanje pomena (glej poglavje 3.2): • Poslovna cona nacionalne pomembnosti • Poslovna cona regionalne pomembnosti • Poslovna cona medobčinske pomembnosti • Poslovna cona lokalne pomembnosti
grafika_cone	Ime datoteke	Ime datoteke slike iz GIS-a na kateri je na podlagi DOF označena cona
financiranje_cone	Financiranje cone	Ali so bila za razvoj poslovne cone pridobljena javna sredstva (EU, nacionalna, idr.)? • Da • Ne • Ne vem
datum_vnosa	Datum vnosa	Zadnji datum vnosa ali popravljanja podatkov (vnese program avtomatsko)
vnasalec	Vnašalec	Uporabniško ime vnašalca zapisa (vnese program avtomatsko)
regija	Regija	Ime regije

Preglednica 57: Druga skupina atributov – kriteriji pritegnitve.

Ime	Opis	Opomba
Cona_MID	Enolični identifikator poslovne cone.	Ostane ves čas njenega obstoja. V primeru, da se več poslovnih con združi v eno, dobi poslovna cona nov enolični identifikator.
KAP_1_1	Velikost območja cone v hektarjih	6. Do 1 ha 7. Od 1 do 4.9 ha 8. Od 5 do 9.9 ha 9. 10 ha do 14.9 ha 10. 15 ha in več
KAP_1_2	Sklenjenost območja cone	6. Eno območje cone 7. Dve območji cone 8. Tri območja cone 9. Štiri območja cone Pet in več območij cone
KAP_1_3	Delež zasedenosti območja cone	6. Do 19.9 % 7. Od 20 do 39.9 % 8. Od 40 do 59.9 % 9. Od 60 do 79.9 % 10. Od 80 do 100 %
KAP_1_5	Delež funkcionalno razvrstjenih območij	Vir podatkov ARSO. 2019. [TP02] Funkcionalno razvrstena območja: 6. Do 19.9 % 7. Od 20 do 39.9 % 8. Od 40 do 59.9 % 9. Od 60 do 79.9 % 10. Od 80 do 100 %
KAP_2_1	Lokacija cone v občinah s središči različnega gravitacijskega pomena	6. Nacionalni središči mednarodnega pomena (Ljubljana, Maribor) 7. Središča nacionalnega pomena (Celje, Nova Gorica, Koper, Novo mesto in Kranj) 8. Središča regionalnega pomena (Domžale/Kamnik, Ptuj, Velenje, Jesenice, Murska Sobota, Trbovlje, Piran, Slovenj Gradec, Izola, Škofja Loka, Brežice in Krško) 9. Središča medobčinskega pomena (Ravne na Koroškem, Sežana, Vrhnika, Idrija, Postojna, Ajdovščina, Črnomelj, Grosuplje, Ilirska Bistrica, Kočevje, Lendava, Litija, Ljutomer, Radovljica, Sevnica, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Šentjur, Tolmin, Tržič, Bled, Cerkljica, Gornja

		Radgona, Laško, Lenart v Slovenskih goricah, Trebnje, Žalec, Ormož, Zagorje ob Savi, Ruše, Ankaran, Dravograd, Hrastnik, Logatec, Metlika, Muta, Rogaška Slatina in Ribnica)
		Središča lokalnega pomena (preostala občinska središča)
KAP_3_1	Oddaljenost cone do državnega avtocestnega omrežja	Oddaljenost cone od priključka na avtocesto/hitro cesto: 6. Do 4.9 km 7. Od 5 do 14.9 km 8. Od 15 do 24.9 km 9. Od 25 do 34.9 km 10. 35 km in več
KAP_3_2	Oddaljenost cone do državnega železniškega omrežja	Oddaljenost do industrijskega tira: 6. Od 0 do 0.49 km 7. Od 0.5 do 0.99 km 8. Od 1 do 1.49 km 9. Od 1.5 do 1.99 km 10. 2 km in več
KAP_3_3	Oddaljenost cone do državnega železniškega omrežja	Oddaljenost do tovarne postaje: 6. Od 0 do 4.9 km 7. Od 5 do 9.9 km 8. Od 10 do 14.9 km 9. Od 15 do 19.9 km 10. 20 km in več
KAP_3_4	Oddaljenost cone do državnega železniškega omrežja	Oddaljenost do potniške postaje: 11. Od 0 do 4.9 km 12. Od 5 do 9.9 km 13. Od 10 do 14.9 km 14. Od 15 do 19.9 km 20 km in več
KAP_3_5	Oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza	Oddaljenost do kontejnerskega terminala Luke Koper: 6. Od 0 do 49.9 km 7. Od 50 do 99.9 km 8. Od 100 do 149.9 km 9. Od 150 do 199.9 km 10. 200 km in več
KAP_3_6	Oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza	Oddaljenost do kontejnerskega terminala Ljubljana: 6. Od 0 do 24.9 km 7. Od 25 do 49.9 km 8. Od 50 do 74.9 km 9. Od 75 do 99.9 km 10. 100 km in več
KAP_3_7	Oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza	Oddaljenost do kontejnerskega terminala - prekladalne postaje Maribor: 11. Od 0 do 24.9 km 12. Od 25 do 49.9 km 13. Od 50 do 74.9 km 14. Od 75 do 99.9 km 15. 100 km in več
KAP_3_8	Oddaljenost cone do terminalov kombiniranega prevoza	Oddaljenost do kontejnerskega terminala - prekladalne postaje Celje: 6. Od 0 do 24.9 km 7. Od 25 do 49.9 km 8. Od 50 do 74.9 km 9. Od 75 do 99.9 km 10. 100 km in več
KAP_3_9	Oddaljenost cone do najbližjega javnega letališča/heliporta za mednarodni zračni promet	Oddaljenost do Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana: 6. Od 0 do 24.9 km 7. Od 25 do 49.9 km 8. Od 50 do 74.9 km

		9. Od 75 do 99.9 km 10. 100 km in več
KAP_3_10	Oddaljenost cone do najbližjega javnega letališča/heliporta za mednarodni zračni promet	Oddaljenost do Letališča Edvarda Rusjana Maribor: 11. Od 0 do 24.9 km 12. Od 25 do 49.9 km 13. Od 50 do 74.9 km 14. Od 75 do 99.9 km 15. 100 km in več
KAP_3_11	Oddaljenost cone do najbližjega javnega letališča/heliporta za mednarodni zračni promet	Oddaljenost do Letališča Portorož: 16. Od 0 do 24.9 km 17. Od 25 do 49.9 km 18. Od 50 do 74.9 km 19. Od 75 do 99.9 km 20. 100 km in več
KAP_3_12	Oddaljenost cone do terminala (prometnega vozlišča) za javni potniški promet	Oddaljenost do terminala mednarodnega pomena (Ljubljana, Maribor, Koper):
KAP_3_13	Oddaljenost cone do terminala (prometnega vozlišča) za javni potniški promet	Oddaljenost do terminala nacionalnega pomena (Celje, Nova Gorica, Koper, Novo mesto in Kranj):
KAP_3_14	Oddaljenost cone do terminala (prometnega vozlišča) za javni potniški promet	Oddaljenost do terminala regionalnega pomena (Domžale/Kamnik, Ptuj, Velenje, Jesenice, Murska Sobota, Trbovlje, Piran, Slovenj Gradec, Izola, Škofja Loka, Brežice in Krško):
KAP_11_1	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v kateri se nahaja poslovna cona (Na osnovi podatkov, ki jih zbirata, urejata in obdelujeta Statistični urad RS in Zavod RS za zaposlovanje.)	Število prebivalstva: 6. Do 79.999 preb. 7. Od 80.000 do 159.999 preb. 8. Od 160.000 do 249.999 preb. 9. Od 250.000 do 499.999 preb. 10. 500.000 preb. in več
KAP_11_2	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v kateri se nahaja poslovna cona (Na osnovi podatkov, ki jih zbirata, urejata in obdelujeta Statistični urad RS in Zavod RS za zaposlovanje.)	Naravni prirast na 1000 prebivalcev: 6. Od - 4 do - 1.99 7. Od - 2 do - 0.01 8. Ničelni naravni prirast 9. Od 0 do 1.99 10. Od 2 do 3.99 in več
KAP_11_3	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v kateri se nahaja poslovna cona (Na osnovi podatkov, ki jih zbirata, urejata in obdelujeta Statistični urad RS in Zavod RS za zaposlovanje.)	Skupni selitveni prirast na 1000 prebivalcev: 6. Od - 4 do - 1.99 7. Od - 2 do - 0.01 8. Ničelni selitveni prirast 9. Od 0 do 1.99 10. Od 2 do 3.99 in več
KAP_11_4	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v kateri se nahaja poslovna cona (Na osnovi podatkov, ki jih zbirata, urejata in obdelujeta Statistični urad RS in Zavod RS za zaposlovanje.)	Stopnja registrirane brezposelnosti: 6. Do 7.99 7. Od 8 do 9.99 8. Od 10 do 11.90 9. Od 12 do 13.90 10. 14 in več
KAP_11_5	Demografska in zaposlitvena struktura statistične/razvojne regije v kateri se nahaja poslovna cona (Na osnovi podatkov, ki jih zbirata, urejata	Terciarna izobrazba delovno aktivnih prebivalcev: 6. Do 9.9 % 7. Od 10 do 19.9 % 8. Od 20 do 29.9 % 9. Od 30 do 39.9 % 10. 40 % in več

	in obdelujeta Statistični urad RS in Zavod RS za zaposlovanje.)	
--	--	--

Preglednica 58: Druga skupina atributov – kriteriji odtegnitve.

Ime	Opis	Opomba
Cona_MID	Enolični identifikator poslovne cone.	Ostane ves čas njenega obstoja. V primeru, da se več poslovnih con združi v eno, dobi poslovna cona nov enolični identifikator.
KAZ_1	Poseganje cone na območje poplav	Poseganje cone na območje pogostih, redkih in zelo redkih poplav.
KAZ_2	Poseganje cone na erozijska območja	Poseganje cone na območje velike, srednje in majhne nevarnosti
KAZ_3	Poseganje cone na plazovita območja	Poseganje cone na območje z zelo veliko, veliko, srednjo, majhno in zelo majhno verjetnostjo pojavljanja plazov
KAZ_4	Poseganje cone na vodovarstvena območja	Poseganje cone na najožja, ožja in širša vodovarstvena območja
KAZ_5	Poseganje cone na zavarovana območja narave	Poseganje cone na širša in ožja zavarovana območja
KAZ_6	Poseganje cone na območja in lokacije naravnih vrednot	Poseganje cone na območja in lokacije naravnih vrednot
KAZ_7	Poseganje cone na območja NATURA 2000	Poseganje cone na območja NATURA 2000
KAZ_8	Poseganje cone na ekološko pomembna območja	Poseganje cone na ekološko pomembna območja
KAZ_9	Poseganje cone na strateško pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane	Poseganje cone na izjemno pomembna, zelo pomembna, pomembna in ostala območja
KAZ_10	Poseganje cone na območja gozdnih rezervatov	Poseganje cone na območja gozdnih rezervatov
KAZ_11	Poseganje cone na območja varovanih gozdov	Poseganje cone na območja varovanih gozdov
KAZ_12	Poseganje cone na območja nepremične kulturne dediščine	Poseganje cone na območja nepremične kulturne dediščine
KAZ_13	Poseganje cone na območja s strmim naklonom	Poseganje cone na območja s strmim naklonom

Preglednica 59: tretja skupina atributov

Ime	Opis	Opomba
ID_Cone	Enolični identifikator poslovne cone.	Ostane ves čas njenega obstoja. V primeru, da se več poslovnih con združi v eno, dobi poslovna cona nov enolični identifikator.
OBCINA	Ime občine	
MATICNA	Matična številka subjekta	
KRATKO_IME	Kratko ime subjekta	
POPOLNO_IM	Popolno ime subjekta	
UPR_ENOTA	Naziv upravne enote	
REGIJA	Naziv regije	
POSTNA_STE	Poštna številka	
POSTNI_KRA	Naziv kraja	
ASELJE	Naziv naselja	
ULICA	Ime ulice	
ULICA_HS	Hišna številka	
ULICA_HS_D	Dodatek k hišni številki	
HS_MID	Šifra ehiš	Enolično določena šifra hišne številke
REG_ORGAN	Naziv registracijskega organa	
DATUM_VPIS	Datum vpisa v register subjektov	
OBLIKA	Organizacijska oblika subjekta	Možnosti iz šifranta: • Delniška družba d.d.

		• Druge oblike poslovnih subjektov • Društvo, zveza društev • Družba z neomejeno odgovornostjo d.n.o. • Družba z omejeno odgovornostjo d.o.o. • Družbeno podj., p. o. • Evidentirani detektiv • Evidentirani odvetnik • Evropsko gospodarsko interesno združenje EGIZ • Gospodarska zbornica • Gospodarsko interesno združenje GIZ • Izvršitelj • Javna agencija • Javni zavod • Komanditna družba k.d. • Krajevna skupnost, druge ožje lokalne skupnosti • Lokalne skupnosti • Mladinski svet • Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji • Notar • Organ, organizacija širše lokalne skupnosti • Organizacijska enota • p. o. • Podružnica domačega podjetja • Podružnica s. p. • Podružnica tujega podjetja • Poklicni športnik • Politična stranka • Poslovna enota • Registrirani lekarnar • Registrirani sobodajalec • Registrirani zdravnik, zobozdravnik, zasebni zdravstveni delavec • Samostojni podjetnik posameznik s.p. • Samozaposleni v kulturi • Sindikat • Upravna enota • Upravni organ v sestavi • Ustanova • Verska skupnost in podobne verske organizacije • Vlada, vladna služba • Zadruga z.b.o. • Zadruga z.o.o. • Zasebni športni delavec • Zavod • zavod v zaseb. last. • Zbornica
PODOBLIKA	Organizacijska podoblika subjekta	Možnosti iz šifranta: • banka ali hranilnica • družba pooblaščenka • Invalidska organizacija • invalidsko podjetje • odvetniška pisarna • Registrirana verska skupnost • socialno podjetje • Upravljavac EZR • NULL

GLAVNA_DEJ	Glavna dejavnost subjekta	Podatki vzeti iz šifranta standardne klasifikacije dejavnosti (SKD)
SKIS	Šifra standardne klasifikacije institucionalnih sektorjev	
POREKLO_KAPITALA	Poreklo ustanovitvenega kapitala - šifra	
VRSTA_LASTNISTVA	Vrsta lastnine - šifra	
ID_DDV	ID za DDV (oznaka SI pri zavezancih)	
ST_DAVCNA	Davčna številka	
VELIK_EU_SIF	Velikost EU – šifra	
VELIK_EU	Velikost EU	
VELIK_RS_SIF	Velikost RS – šifra	
VELIK_RS	Velikost RS	
AKTIVNOST_SIF	Ali poslovni subjekt posluje - šifra	
AKTIVNOST	Ali poslovni subjekt posluje - opis	
VRSTA_SPRE_SIF	Vrsta spremembe – šifra	
VRSTA_SPRE	Vrsta spremembe	
DATUM_SPRE	Datum spremembe pri registrskem organu	
DATUM_VNOS	Datum vnosa v Poslovni register Slovenije	
DRUSTVO_SIF	Šifra društva	
DRUSTVO	Naziv društva	
datum_vnosa	Datum vnosa	Zadnji datum vnosa ali popravljanja podatkov (vnese program avtomatsko)
vnasalec	Vnašalec	Uporabniško ime vnašalca zapisa (vnese program avtomatsko)
Y_C	Y koordinata hišne številke	Koordinata za potrebe prikaza v GIS-u
X_C	X koordinata hišne številke	Koordinata za potrebe prikaza v GIS-u

Preglednica 60: četrta skupina atributov.

Ime	Opis	Opomba
SIO_ID	Enolični identifikator subjekta inovativnega okolja	Ostane ves čas njegovega obstoja
Cona_MID	Enolični identifikator poslovne cone.	Ostane ves čas njenega obstoja. V primeru, da se več poslovnih con združi v eno, dobi poslovna cona nov enolični identifikator.
Naziv	Naziv subjekta	
Maticna	Matična številka subjekta	Možnost povezave z bazo subjektov Ajpes
Naslov	Hišna številka, ulica in kraj	
Kontaktna_ime	Ime in priimek kontaktne osebe	
Kontaktna_naziv	Naziv kontaktne osebe	
Kontaktna_telefon	Telefonska številka kontaktne osebe	
Kontaktna_eposta	E-poštni naslov kontaktne osebe	
Vrsta_SIO	Vrsta subjekta inovativnega okolja	Povzeto iz šifranta: • Podjetniški inkubator • Univerzitetni inkubator • Tehnološki park • Pospeševalnik • Delo v skupni pisarni (coworking) • Drugo (vnesi)
drugo	Drugo	V kolikor vrsta subjekta ni v šifrantu
ob_mid	Šifra občine v kateri se nahaja subjekt	Enolični identifikator občine
datum_vnosa	Datum vnosa	Zadnji datum vnosa ali popravljanja podatkov (vnese program avtomatsko)
vnasalec	Vnašalec	Uporabniško ime vnašalca zapisa (vnese program avtomatsko)

Y_C	Y koordinata hišne številke	Koordinata za potrebe prikaza v GIS-u
X_C	X koordinata hišne številke	Koordinata za potrebe prikaza v GIS-u

6.2 Priprava popisnega lista

Osnova za popisni list sta bili prva in četrta skupina atributov. Na podlagi atributov smo pripravili popisni list, ki je bil izdelan v obliki spletnega vprašalnika, ta pa je hkrati del spletne aplikacije namenjene vnosu, popravljanju in brisanju podatkov o poslovnih conah in subjektih inovativnega okolja v Sloveniji. Spletni vprašalnik omogoča vnašalcu, da vnese poslovno cono in subjekt inovativnega okolja, če le-ta obstaja v občini, v bazo podatkov. Podatki so takoj shranjeni v bazi in jih ni potrebno prenašati iz papirne oblike v elektronsko. Na ta način smo tudi pohitili postopek zbiranja podatkov, občinam in upravnikom pa omogočili, da imajo tudi po končanju naloge možnost uporabe podatkov o vnesenih conah. Spletni vprašalnik je vseboval popisne liste za poslovne cone, subjekte v conah in subjekte inovativnega okolja.

Druga in tretja skupina atributov sta se obdelali naknadno saj je bilo potrebno za izdelavo podatkov predhodno pridobiti vse podatke o conah. Za ti dve skupini nismo izdelali popisnih listov, ker smo na podlagi pridobljenih con, generirali podatke s pomočjo GIS orodij.

6.3 Izdelava aplikacije za vodenje evidence

Glej poglavje: 7.1.1 Aplikacija za vnos in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah

6.4 Izvedba terenskega popisa

Terenski zajem poslovnih con in subjektov inovativnega okolja smo izvedli na naslednji način:

- Na podlagi koncepta baze podatkov smo izdelali popisni list za cone, ki je vsebovala osnovne podatke o coni, njeni komunalni opremljenosti, razpoložljivosti, podrobnejših podatkih (prostorska ureditev, namenska raba itd.), podatkih o upravljanju in upravljavcu, dostopnosti, ipd.
- Na podlagi koncepta baze podatkov smo izdelali popisni list za poslovne subjekte, ki so prisotni v poslovnih conah in subjekte inovativnega okolja.
- Popisne liste smo preverili na dveh občinah s pomočjo intervjujev. Pri tem smo ugotavljali ali lahko občine izpolnijo pričakovane podatke in kakšno je njihovo mnenje. Ugotovitev je bila, da določenih podatkov s popisnega lista ni možno zbrati, ker ali ne obstajajo ali pa jih občina ne pozna in jih tudi ne more ugotoviti. Ravno tako ni možno zbrati vseh podatkov o poslovnih subjektih, ker se stanje po conah dokaj hitro spreminja in bi to zahtevalo preveč časa s strani občine in bi pridobili samo stanje na določen datum, ki pa kmalu ne bi bil več ažuren.
- Popisne liste smo prilagodili glede na rezultate preverjanja. Za način zajema poslovnih subjektov smo izbrali povezavo z bazo poslovnih subjektov, ki jo vodi in redno vzdržuje agencija Ajpes. Tako smo zagotovili, da je možno preprosto vzdrževati bazo poslovnih subjektov v aktualnem stanju.
 - Izdelali smo spletno aplikacijo za elektronski zajem atributnih podatkov in vodenje evidence poslovnih subjektov. V bazo podatkov aplikacije smo prenesli cone iz base Spirit, ki smo jo pridobili v začetku naloge. S tem smo omogočili občinam lažje in hitrejšo vnašanje aktualnih podatkov.

- Za vse občine, regionalne razvojne agencije, MGRT in MOP smo izdelali uporabniška imena in gesla za dostop do spletne aplikacije ter krajša navodila za vnos, popravljanje in brisanje podatkov.
- Pozvali smo vse občine za vnos njihovih con ali za dopolnitev že obstoječih.
- V času zajema podatkov smo preko telefona poklicali vse občine in z njimi opravili razgovore, jim ponudili pomoč pri vnosu in odgovorili na morebitna njihova vprašanja.
- Istočasno je potekalo pridobivanje obstoječih podatkov iz elektronskih virov, ki so vodeni s strani pooblaščenih upravljalcev in smo jih lahko uporabili za nalogo (npr. elektronske evidence poslovnih subjektov, grafične prostorske podloge, ipd.), ter elektronsko pridobivanje podatkov s križanjem elektronskih evidenc in prostorskih podatkov.
- V času zajema podatkov smo tudi preverjali prispele podatke ter občine dodatno osebno pozivali k popolnjenju podatkov v kolikor smo zaznali, da določeni podatki še manjkajo.
- V vmesnem času smo organizirali tudi tri delavnice za regionalne razvojne agencije, kamor smo povabili tudi vse občine iz regije (glej poglavje 8).
- Ko so občine vnesle vse podatke smo izvedli še grafični zajem podatkov o območjih con, na podlagi veljavnega zemljiškega katastra na parcelo natančno.
- Ko smo vzpostavili območja con na parcelo natančno smo se lotili še pridobivanja atributnih podatkov iz druge in tretje skupine atributov. Te smo pridobili v GIS-u, kjer smo podatke pridobljene iz uradnih evidenc (cestna mreža, postajališča potniškega prometa, železniška mreža, podatki varstvenih režimov, gospodarsko javno infrastrukturo, ehiš ipd.) prekrili z območji con. Podatkom o subjektih, ki smo jih pridobili iz baze Ajpes smo na podlagi evidence hišnih števil pripeli prostorske koordinate in jih tako umestili v poligone poslovnih con.

6.5 Analiza rezultatov popisa in glavne ugotovitve

V nadaljevanju so prikazani rezultati popisa con in stanja le-teh v Sloveniji avgusta 2019. Rezultati so prikazani v obliki preglednic s seštevkom po regijah. Kjer je bilo možno so rezultati prikazani tudi v obliki različnih grafov. Tematika in vsebina prikaza je vezana na popisne liste, ki so jih na izdelani spletni aplikaciji izpolnile občine. Podrobni podatki po conah so dostopni tudi na spletni strani aplikacije za zajem in vzdrževanje podatkov o conah (<https://poslovnecone.urs.si>). Analiza rezultatov zajema naslednja področja:

- število con, ki so bile zajete v popisu,
- struktura con po občinah in statističnih regijah v Sloveniji, ter njihova umeščenost v prostor,
- struktura con po velikosti, zasedenosti in možnosti širitve con,
- možnost nakupa ali najema zemljišč v conah, ter objektov in prostorov v objektih con,
- razvojne faze cone in njihova opredelitev v uradnih dokumentih občine ter lastništvo zemljišč,
- komunalna opremljenost in dostopnost con,
- primarna poslovna dejavnost v coni,
- ter prikaz pomena con glede na mnenje občin.

6.5.1 Število con v Sloveniji

Osnova za zajem podatkov je bila obstoječa baza con, ki smo jo pridobili s strani javne agencije Slovenije za spodbijanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (Spirit), ki že več let vzdržuje bazo podatkov o poslovnih conah. V tej bazi je bilo 444 con z nepopolnimi podatki. Po zaključenem popisu je bilo skupno v bazi 829 con. Od tega so občine iz baze odstanile 176 con, tako da

je ostalo 652 con. Naknadno, v drugem pozivu, je bila dodana še ena cona, tako da je trenutno v bazi 653 con.

Občine so določene cone odstranile iz baze ker:

- so določene cone ostale le v načrtih in se z njimi v fizičnem prostoru v zadnjih nekaj letih ni zgodilo nič (ni se komunalno opremila itd.),
- so bile cone zapolnjene brez možnosti širitve,
- so dejavnost v njih opustili in so postale degradirane.

Te cone so bile pobrisane iz osnovne baze, ki smo jo pridobili iz baze Spirit. Tako je popolnoma novih con 385 in starih iz baze Spirit 268.

6.5.2 Struktura con po statističnih regijah in občinah v Sloveniji, ter njihova umeščenost v prostor

Con je v Sloveniji veliko več, kot pa smo jih zajeli v bazi. Vse cone tudi nimajo dovolj potenciala za nadaljnji razvoj:

- niso dovolj velike,
- so že polne in ne omogočajo širitve,
- imajo samo en subjekt in
- ni prostih kapacitet za širitev,
- ležijo v območju gospodarske namenske raba a jih občine ne smatrajo kot poslovne cone.

Katere cone bodo občine vnesle v bazo je bilo prepuščeno občinam samim. Navodilo je bilo, da naj občine vnesejo tiste cone za katere smatrajo:

- da še niso polno zasedene,
- da obstajajo prosta zemljišča ali objekti v coni,
- da se lahko širijo na dodatna zemljišča,
- da občina želi v cone privabiti nove subjekte in s tem povečati potencial cone.

Glede na statistične regije imajo največ con v Gorenjski, Savinjski, Osrednjeslovenski in Goriški regiji. Te regije so tudi med najbolj razvitimi. Če k temu prištejemo še Podravsko regijo, ki ima sicer veliko aktivnega prebivalstva, glede na prvi dve regiji, a manj con kot Osrednjeslovenska regija, potem imajo te regije s skoraj milijonom aktivnega prebivalstva dve tretjini vseh poslovnih con v Sloveniji.

Preglednica 61: Število con po statističnih regijah.

Statistična regija	Površina (m2)	Št. Prebivalstva (15-65 let)	Št. Con
Gorenjska	2.136.681.639	131.013,00	91
Savinjska	2.300.746.685	168.225,00	90
Osrednjeslovenska	2.333.989.734	360.497,00	84
Goriška	2.325.586.427	73.813,00	82
Jugovzhodna Slovenija	2.675.064.865	94.205,00	73
Podravska	2.169.815.923	212.719,00	63
Pomurska	1.335.592.233	73.728,00	49
Obalno-kraška	1.043.492.674	74.537,00	34
Koroška	1.040.825.184	45.995,00	28

Posavska	968.232.296	48.958,00	24
Primorsko-notranjska	1.455.952.512	33.509,00	24
Zasavska	485.266.602	36.949,00	11
Skupaj			653

Osemindvajset občin ni prijavilo nobene poslovne cone. V Podravski regiji je deset takih občin, sledi ji Osrednjeslovenska s šestimi občinami, po štiri občine imata Pomurska in Savinjska regija, dve sta v Jugovzhodni in po ena v Gorenjski in Koroški regiji. Med občinami z več kot desetimi conami so štiri v Gorenjski regiji (skupaj 53 con), tri v Osrednjeslovenski (skupaj 42 con), po dve občini v Savinjski (skupaj 38 con), Goriški (skupaj 30 con), Podravski (skupaj 24 con), ter Jugovzhodni regiji (skupaj 21 con) in ena v Primorsko-notranjski regiji (13 con).

Preglednica 62: Število con po statističnih regijah in občinah.

Statistična regija	Občina	Št. Con
Gorenjska	Radovljica	17
	Kranj	14
	Škofja Loka	11
	Jesenice	11
	Šenčur	5
	Tržič	5
	Železniki	5
	Naklo	4
	Bled	4
	Bohinj	3
	Kranjska Gora	3
	Preddvor	2
	Gorenja vas-Poljane	2
	Žiri	2
	Cerklje na Gorenjskem	1
	Žirovnica	1
	Gorje	1
	Jezersko	0
Goriška	Nova Gorica	18
	Ajdovščina	12
	Šempeter-Vrtojba	8
	Miren-Kostanjevica	8
	Vipava	8
	Idrija	6
	Cerkno	5
	Tolmin	5
	Kanal	4
	Renče-Vogrsko	3
	Kobarid	2
	Bovec	2
	Brda	1
Jugovzhodna Slovenija	Novo mesto	11

	Črnomelj	10
	Šentjernej	8
	Metlika	6
	Ribnica	5
	Straža	4
	Trebnje	4
	Semič	4
	Sodražica	3
	Žužemberk	3
	Mokronog-Trebelno	3
	Šentrupert	3
	Loški Potok	3
	Škocjan	1
	Mirna Peč	1
	Dolenjske Toplice	1
	Šmarješke Toplice	1
	Mirna	1
	Kočevje	1
	Osilnica	0
	Kostel	0
Koroška	Črna na Koroškem	8
	Prevalje	4
	Radlje ob Dravi	4
	Mežica	3
	Ravne na Koroškem	2
	Mislinja	2
	Dravograd	1
	Vuzenica	1
	Slovenj Gradec	1
	Podvelka	1
	Muta	1
	Ribnica na Pohorju	0
Obalno-kraška	Izola	9
	Sežana	8
	Hrpelje-Kozina	4
	Koper	4
	Divača	3
	Piran	2
	Komen	2
	Ankaran	2
Osrednjeslovenska	Ljubljana	18
	Vrhnika	14
	Domžale	10
	Grosuplje	9
	Litija	9

	Medvode	3
	Ivančna Gorica	3
	Šmartno pri Litiji	3
	Velike Lašče	2
	Lukovica	2
	Logatec	2
	Mengeš	1
	Škofljica	1
	Vodice	1
	Brezovica	1
	Borovnica	1
	Kamnik	1
	Ig	1
	Komenda	1
	Trzin	1
	Log-Dragomer	0
	Horjul	0
	Dobrova-Polhov Gradec	0
	Dol pri Ljubljani	0
	Moravče	0
	Dobrepolje	0
Podravska	Maribor	11
	Ruše	6
	Hajdina	4
	Ptuj	4
	Selnica ob Dravi	3
	Makole	3
	Ormož	3
	Gorišnica	2
	Kidričevo	2
	Kungota	2
	Šentilj	2
	Slovenska Bistrica	2
	Hoče-Slivnica	1
	Cerkvenjak	1
	Zavrč	1
	Markovci	1
	Miklavž na Dravskem polju	1
	Središče ob Dravi	1
	Sveti Tomaž	1
	Trnovska vas	1
	Cirkulane	1
	Sveta Ana	1
	Duplek	1
	Benedikt	1

	Destrnik	1
	Majšperk	1
	Lenart	1
	Videm	1
	Starše	1
	Pesnica	1
	Rače-Fram	1
	Sveti Andraž v Slov. gorica	0
	Žetale	0
	Sveti Jurij v Slovenskih gorica	0
	Sveta Trojica v Slovenskih gorica	0
	Poljčane	0
	Oplotnica	0
	Podlehnik	0
	Juršinci	0
	Lovrenc na Pohorju	0
	Dornava	0
Pomurska	Gornji Petrovci	9
	Murska Sobota	7
	Velika Polana	3
	Lendava	3
	Sveti Jurij ob Ščavnici	3
	Moravske Toplice	3
	Apače	2
	Ljutomer	2
	Črenšovci	2
	Gornja Radgona	2
	Dobrovnik	1
	Cankova	1
	Razkrižje	1
	Križevci	1
	Veržej	1
	Kobilje	1
	Tišina	1
	Beltinci	1
	Šalovci	1
	Turnišče	1
	Radenci	1
	Puconci	1
	Odranci	1
	Rogašovci	0
	Hodoš	0
	Kuzma	0
	Grad	0
	Krško	13

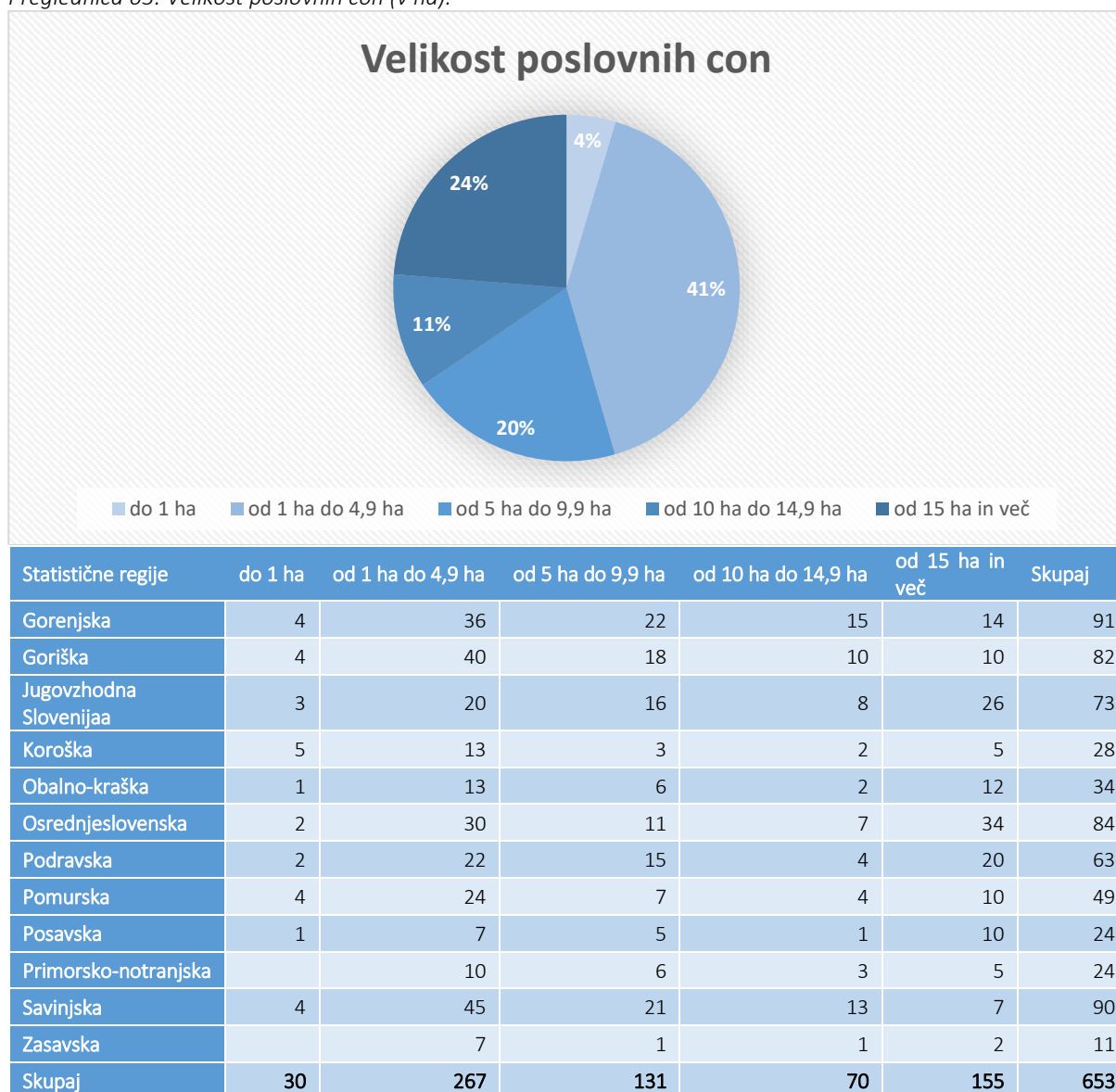
	Sevnica	7
	Brežice	3
	Kostanjevica na Krki	1
Primorsko-notranjska	Postojna	13
	Ilirska Bistrica	5
	Bloke	2
	Pivka	2
	Loška dolina	1
	Cerknica	1
	Žalec	22
Savinjska	Velenje	16
	Laško	5
	Prebold	4
	Celje	4
	Rogatec	4
	Vransko	3
	Šmartno ob Paki	3
	Štore	3
	Zreče	2
	Podčetrtek	2
	Radeče	2
	Slovenske Konjice	2
	Šentjur	2
	Šoštanj	2
	Tabor	1
	Braslovče	1
	Bistrica ob Sotli	1
	Dobje	1
	Dobrna	1
	Solčava	1
	Ljubno	1
	Kozje	1
	Gornji Grad	1
	Nazarje	1
	Rogaška Slatina	1
	Šmarje pri Jelšah	1
	Vitanje	1
	Vojnik	1
	Mozirje	0
	Luče	0
	Rečica ob Savinji	0
	Polzela	0
Zasavska	Trbovlje	6
	Zagorje ob Savi	3
	Hrastnik	2

Na Karti - Število con po občinah (glej prilogo) se lepo vidi, da je večje število con razvrščenih ob avtocestnem križu in hitri cesti Razdrto – Nova Gorica in tudi v smeri tretje razvojne osi. Večje število con je tudi okoli večjih mest in naselji, ostale pa so v manjšem številu razpršene po ostalih občinah.

6.5.3 Struktura con po velikosti, zasedenosti in možnosti širitve con

Največ poslovnih con je velikosti do 5ha (297 con). Sledijo večje cone od 5 do 15 ha (201) in še največje cone preko 15ha (155). Dejstvo, da je velikih con za skoraj četrtino je pozitivno, ker se v velikih conah da lažje izpeljati industrijsko simbiozo ali druge podobne ukrepe.

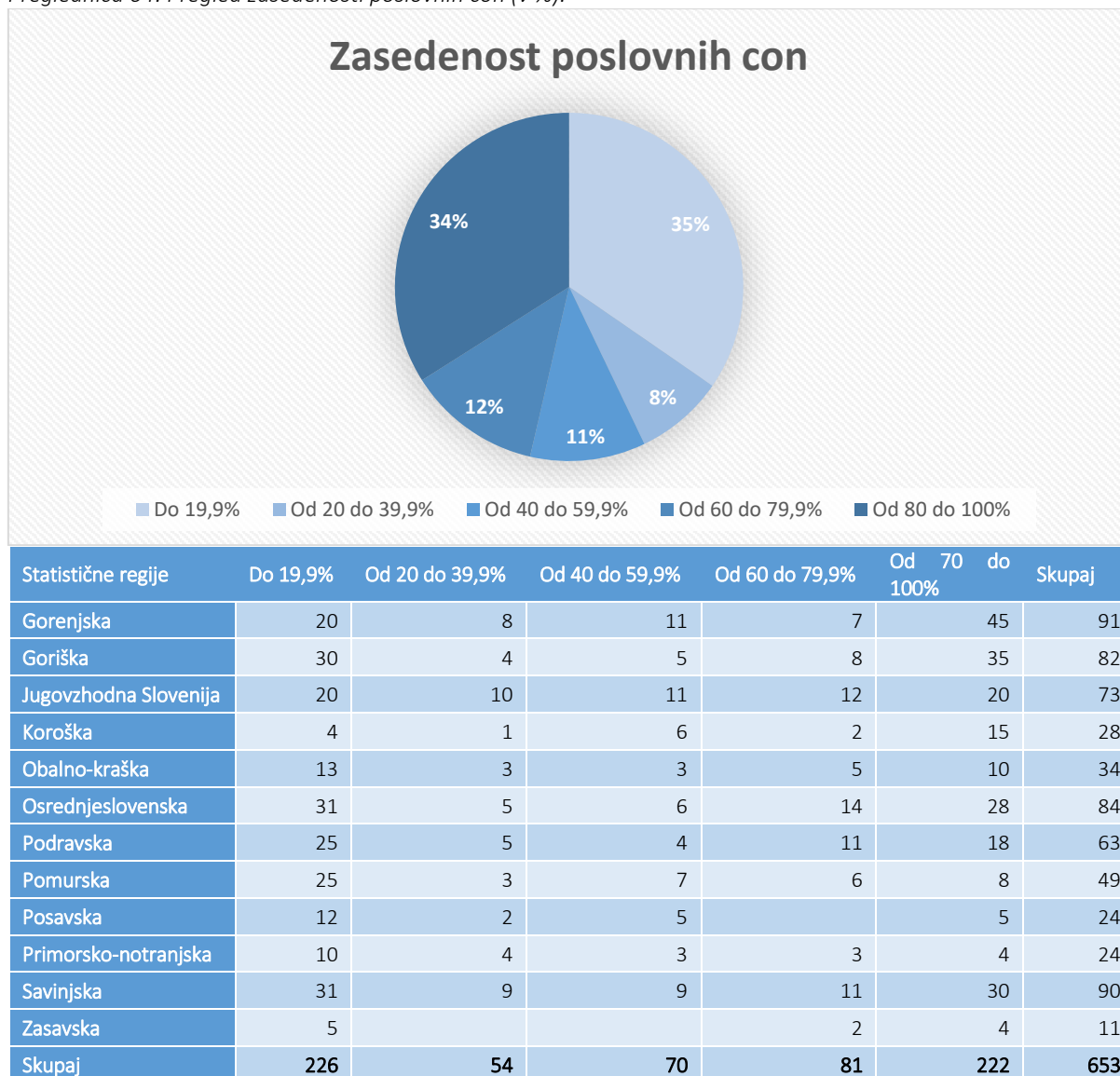
Preglednica 63: Velikost poslovnih con (v ha).

Pregled zasedenosti, ki nam pove koliko prostega prostora je še v coni namenjenega za najem ali nakup zemljišč, pokaže, da je približno tretjina vseh con skoraj čisto zasedenih (80-100%). Odvisno od velikosti cone je v tem primeru možnost pridobitve le manjšega prostora. Tretjina con je praznih ali so zasedene

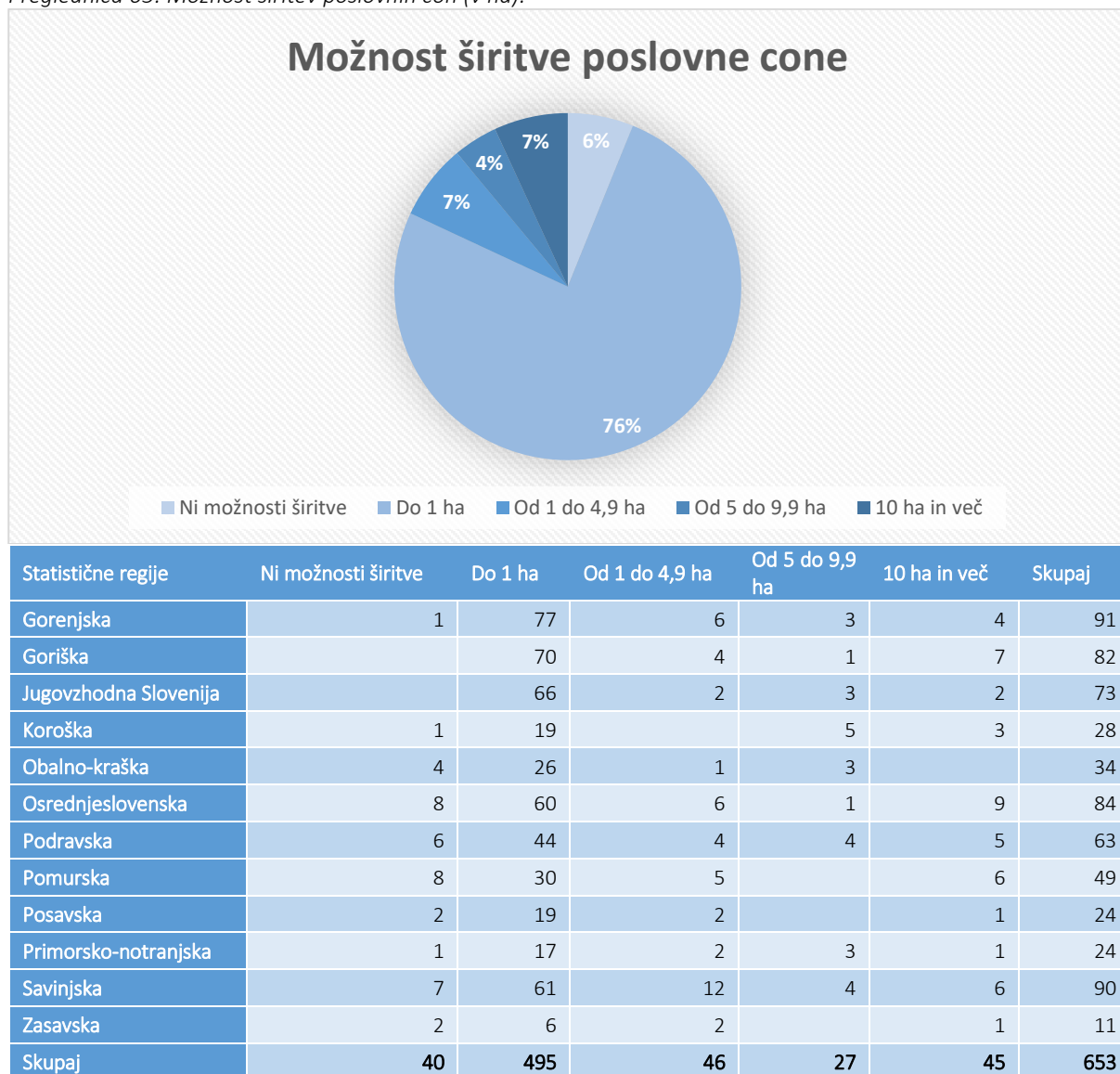
v manjši meri (0-20%), to pomeni mogoče en poslovni subjekt z manjšo halo, mnoge od njih so tudi komunalno neopremljene in je potreben večji finančni vložek ali celo sprejetje potrebnih planskih dokumentov. Tretjina pa ima zmožnost širitve med 20% in 80% površin.

Preglednica 64: Pregled zasedenosti poslovnih con (v %).

Nekatere cone imajo tudi možnost širitve na zemljišča, ki mejijo na samo cono. Ta zemljišča so lahko v javni lasti (občina, država ipd.) kar omogoči lažje širjenje, ali pa so v privatni lasti, kar pomeni organiziran odkup ali vpeljavo konzorcija lastnikov, ki morajo imeti vsi željo prodati ali dati v najem svoja zemljišča. To pa lahko pripravo cone zavleče. Pregled je pokazal, da je con, ki bi imele možnost širitve za vsaj 2ha in več le 18%, kar je malo. Kar 82% pa je takih do 1ha, kar je premalo za večje investitorje.

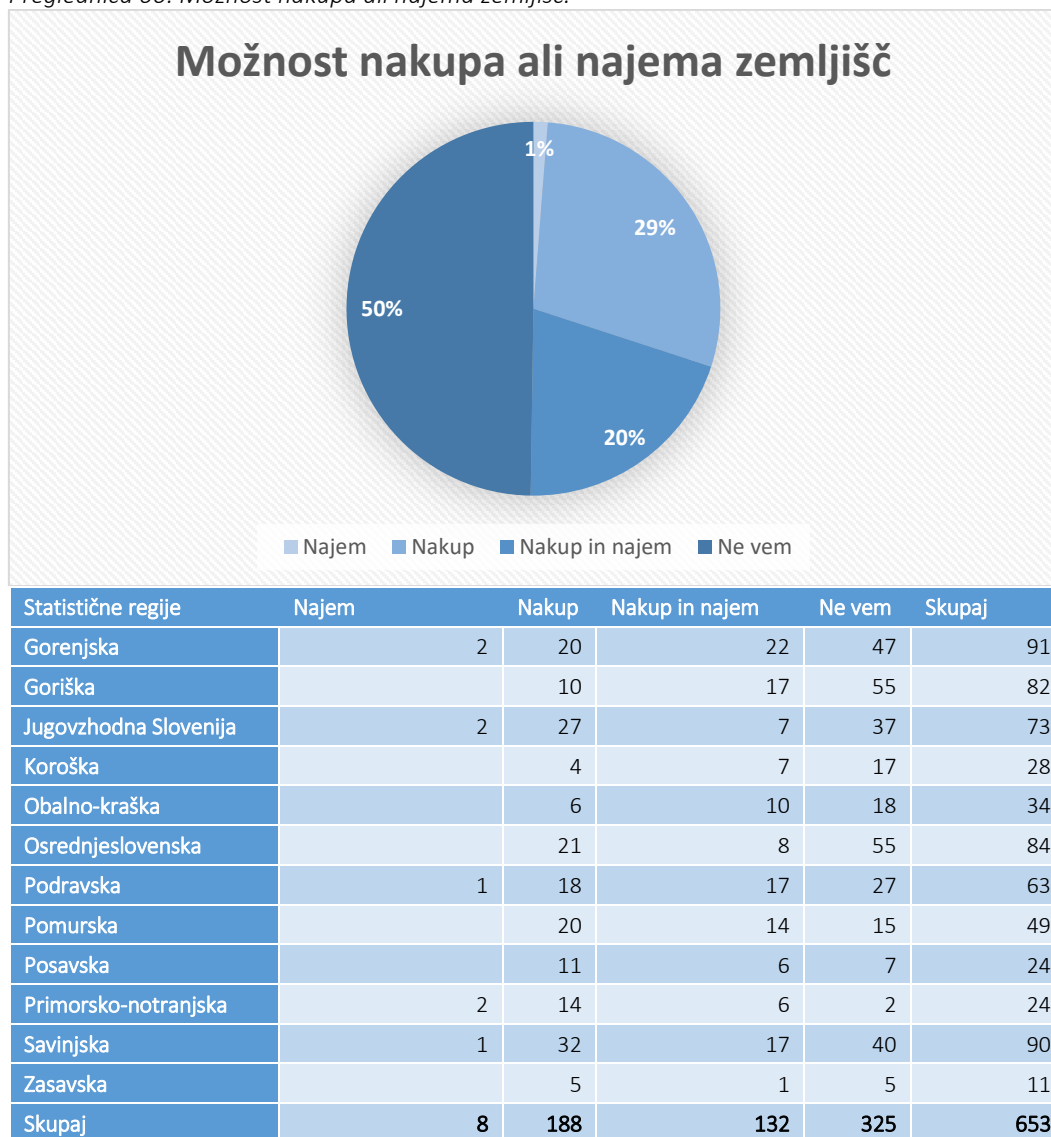
Preglednica 65: Možnost širitev poslovnih con (v ha).

6.5.4 Nakup ali najem zemljišč v conah, ter objektov in prostorov v objektih con

V kolikor cona ni polno zasedena je bilo vprašanje občinam, ali omogočajo najem ali nakup praznega prostora in prostora v objektih v conah. Ker veliko občin le sprejme potrebne prostorske akte za vzpostavitev cone in cono tudi komunalno opremi, potem pa cono prepusti lastnikom zemljišč je bilo 50% odgovorov (ne vem), da je to prepuščeno lastnikom zemljišč, ki v tem primeru niso javna temveč zasebna. V drugih 50% pa je bil odgovor, da je možno ali najeti ali kupiti prosta zemljišča. Pri tem je bilo več zemljišč namenjenih nakupu kot najemu.

Preglednica 66: Možnost nakupa ali najema zemljišč.

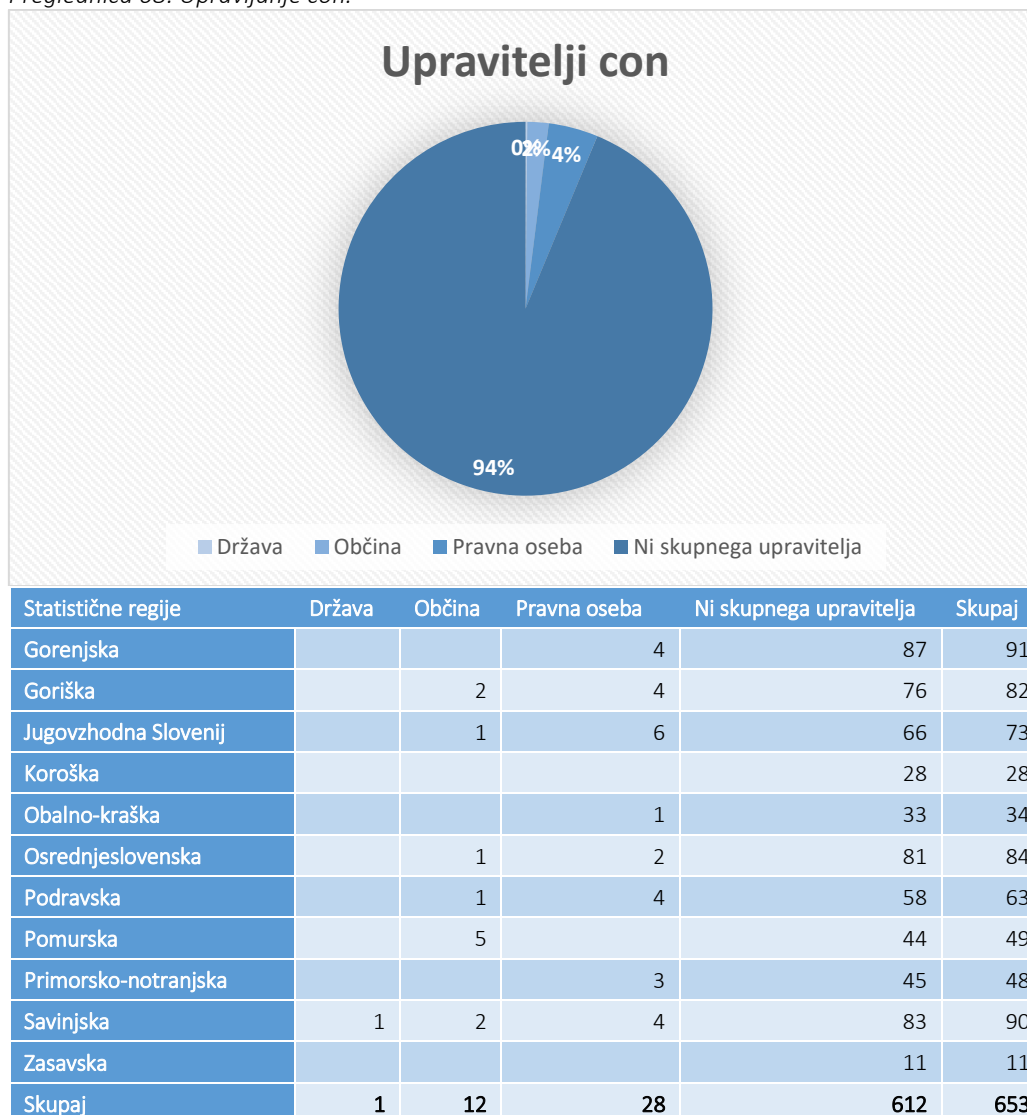
Pri najemu poslovnih prostorov v coni je bilo odgovorov »Ne vem« še več (74%), ker so poslovni prostori v lasti poslovnih subjektov v coni, do katerih pa občina nima vzpostavljene povezave, ki bi občini omogočala pregled nad ponudbo in povpraševanjem. Velika večina poslovnih con pa tudi nima upravitelja cone, ki bi opravljal take posle.

Preglednica 67: Možnost nakupa in najema poslovnih prostorov v coni.

Če pogledamo kako se s conami upravlja vidimo, da kar 94% vseh poslovni con nima upravitelja oziroma podjetje, ki bi skrbelo za trženje, promocijo, ali vzdrževanje skupnih objektov v coni. Od preostali 6% con, ki pa imajo upravitelja je ta v 4% pravna oseba v 2% pa so to občine, med katerimi ima ena cona za upravitelja javno zavod. Pomanjkanje upravljanja con je nekaj čemur je potrebno v prihodnosti posvetiti veliko več pozornosti. Velikokrat je upravnik tisti, ki lahko združuje interese v coni, povečuje prepoznavnost cone, lažje izvede industrijsko simbiozo ipd. Lep primer je BTC – city v Ljubljani, ki ima svojega upravitelja in je glede tega zelo uspešna v prej naštetih možnostih, ki jih lahko prinese upravitelj v cono.

Preglednica 68: Upravljanje con.

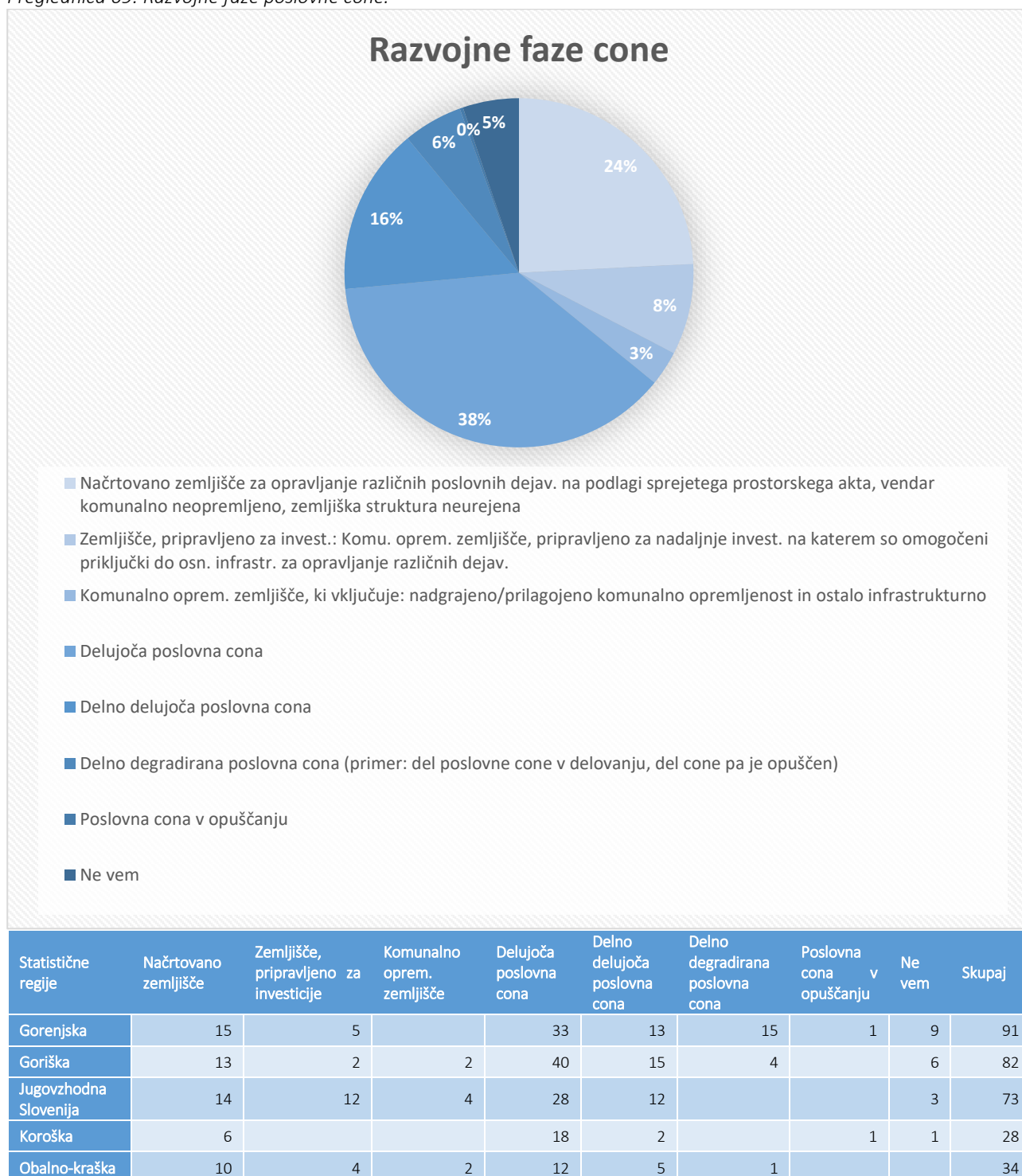
6.5.5 Razvojne faze cone in njihova opredelitev v uradnih dokumentih občine ter lastništvo zemljišč

Vsaka cona mora biti zapisana v uradnih dokumentih. Bodisi v regionalnih razvojnih programih ali razvojnih programih občine, sklepu občinskega sveta, državnih ali občinskih prostorskih načrtih. Le tako je možno zagotoviti, da je cona pravilno umeščena v prostor. V dokumentih je prikazano, kako je občina cono opredelila in ji zagotovila možnost delovanja in tudi možnost priprave cone za investitorje. Razvojne faze cone prikažejo življenjski cikel cone. Ta se začne z opredelitvijo v uradnih dokumentih, sledi ji priprava zemljišč za investicije ter komunalno opremljanje cone. Ko se v coni začne izvajati dejavnost je cona delujoča, v kolikor še niso vsa zemljišča razprodana oziroma pozidana je lahko cona tudi delno delujoča. Proti koncu življenjskega ciklusa se največkrat zgodi, da subjekti, ki cono uporabljajo le-to prenehajo uporabljati, bodisi zaradi selitve na drugo lokacijo, opustitve dejavnosti, stečaja ipd. V tem primeru postane cona delno degradirana, ki pa se z zamenjavo subjektov, ki lahko kupijo izpraznjena

zemljišča lahko spremeni nazaj v delujočo. Če pa se cona prazni in ni več možnosti, da se popolni, potem postane poslovna cona v opuščanju.

Med vsemi conami je kar 50% takih, ki so delujoče ali delno delujoče. 35% pa je praznih ter delno že pripravljenih za sprejem investitorjev. Le 6% je delno degradiranih, kjer je del cone delujoč in del v opuščanju. Možna revitalizacija teh con je seveda odvisna od same degradacije cone in jo je potrebno preveriti za vsako cono posebej.

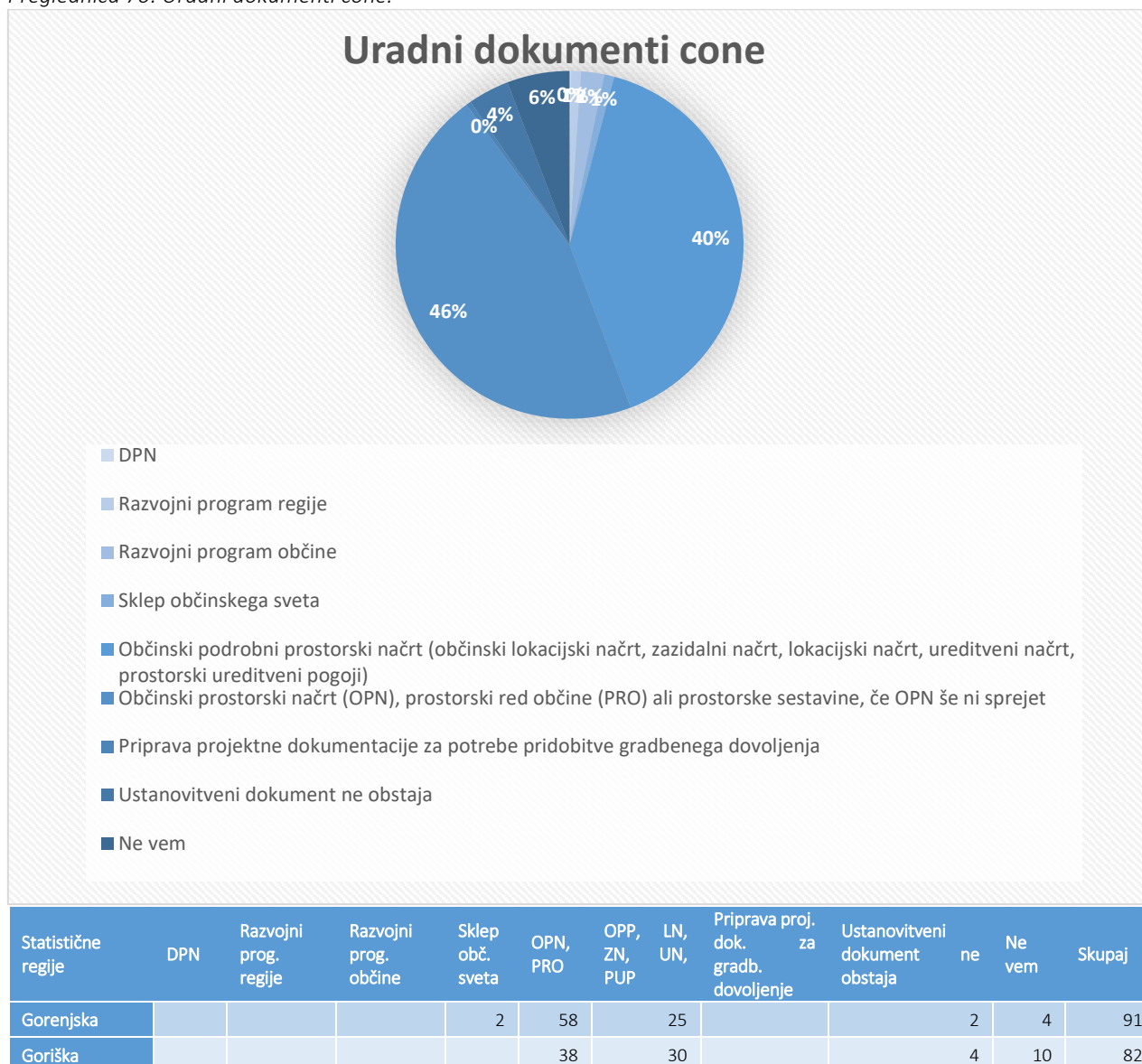
Preglednica 69: Razvojne faze poslovne cone.

Osrednje-slovenska	21	5		40	15	2		1	84
Podravska	17	5	1	19	14	3		4	63
Pomurska	15	14	5	4	7	1		3	49
Posavska	7	1	1	11	4				24
Primorsko-notranjska	8	4	5	3	3	1			24
Savinjska	28	2	1	34	9	9		7	90
Zasavska	4	1		4	2				11
Skupaj	158	55	21	246	101	36	2	34	653

Pregled con in kako so le-te opredeljene v uradnih dokumentih pokaže, da je velika večina con (86%) opredeljenih v občinskih prostorskih aktih, ena od njih je opredeljena v državnem prostorskem redu (DPN), 3% v razvojnih programih regij in občin, v 4% pa ustanovitveni dokument ne obstaja (zanimiva sta primera, kjer je navedeno, da je bila cona ustanovljena takoj po II. Svetovni vojni in zaradi tega ne obstaja ustanovitveni dokument).

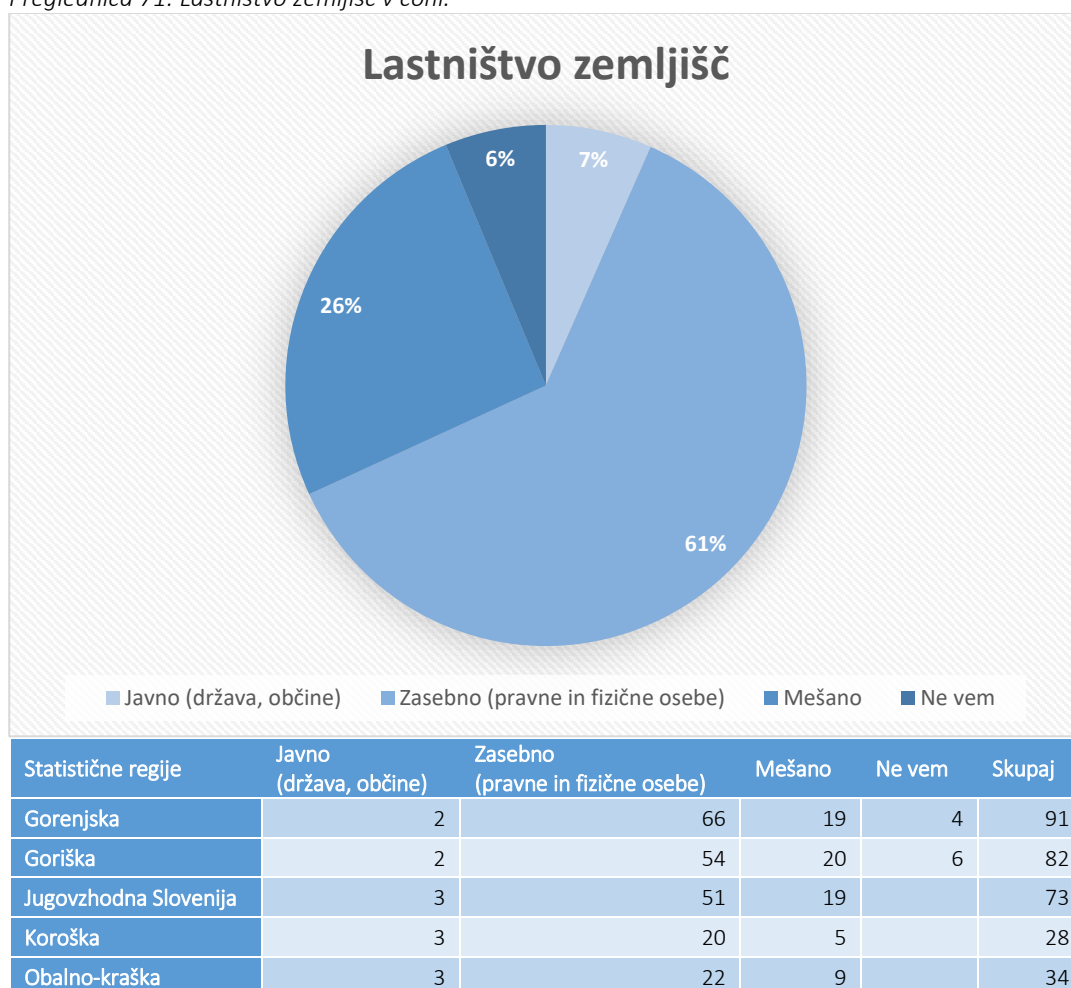
Preglednica 70: Uradni dokumenti cone.

Jugovzhodna Slovenija					31	38		1	3	73
Koroška					9	10	1	4	4	28
Obalno-kraška			1		20	11		2		34
Osrednje-slovenska			6		33	35	2	5	3	84
Podravska			3	2	22	32		2	2	63
Pomurska		2	1	2	24	14			6	49
Posavska	1				10	13				24
Primorsko-notranjska					20	3		1		24
Savinjska		3	3		26	48		4	6	90
Zasavska		1			7	3				11
Skupaj	1	6	14	6	298	262	3	25	38	653

Poslovne cone so največkrat sestavljene iz več parcel. Lastništvo parcel je lahko različno. Pri pregledu lastništva je bilo le-to omejeno na javno (zemljišča v lasti države ali občin) in zasebno (tako fizičnih kot pravnih oseb). Na področju lastništva zemljišč v conah je ugotovljeno, da je 61% vseh zemljišč zasebnih, 7% je javnih, 26% pa je mešanih zemljišč (javno in zasebno lastništvo). To lahko predstavlja težave pri vzpostavitvi cone, saj je težje doseči strinjanje zasebnih lastnikov, kot pa občine, da se njihova zemljišča nameni za poslovno cono.

Preglednica 71: Lastništvo zemljišč v coni.

Osrednjeslovenska	1	54	8	21	84
Podravska	9	26	27	1	63
Pomurska	8	21	19	1	49
Posavska		17	7		24
Primorsko-notranjska	4	14	6		24
Savinjska	7	51	24	8	90
Zasavska	1	6	4		11
SKupaj	43	402	167	41	653

6.5.6 Komunalna opremljenost in dostopnost con in pridobljena sredstva

Poslovne cone morajo biti primerno komunalno opremljene, da jih lahko investitorji začnejo uporabljati. V vprašalniku o opremljenosti poslovnih con so lahko občine vpisale opremljenost z elektriko, plinom, industrijskim ogrevanjem, toplovodom, tehnološkimi vodami, vodovodom, kanalizacijo in telefonsko napeljavo.

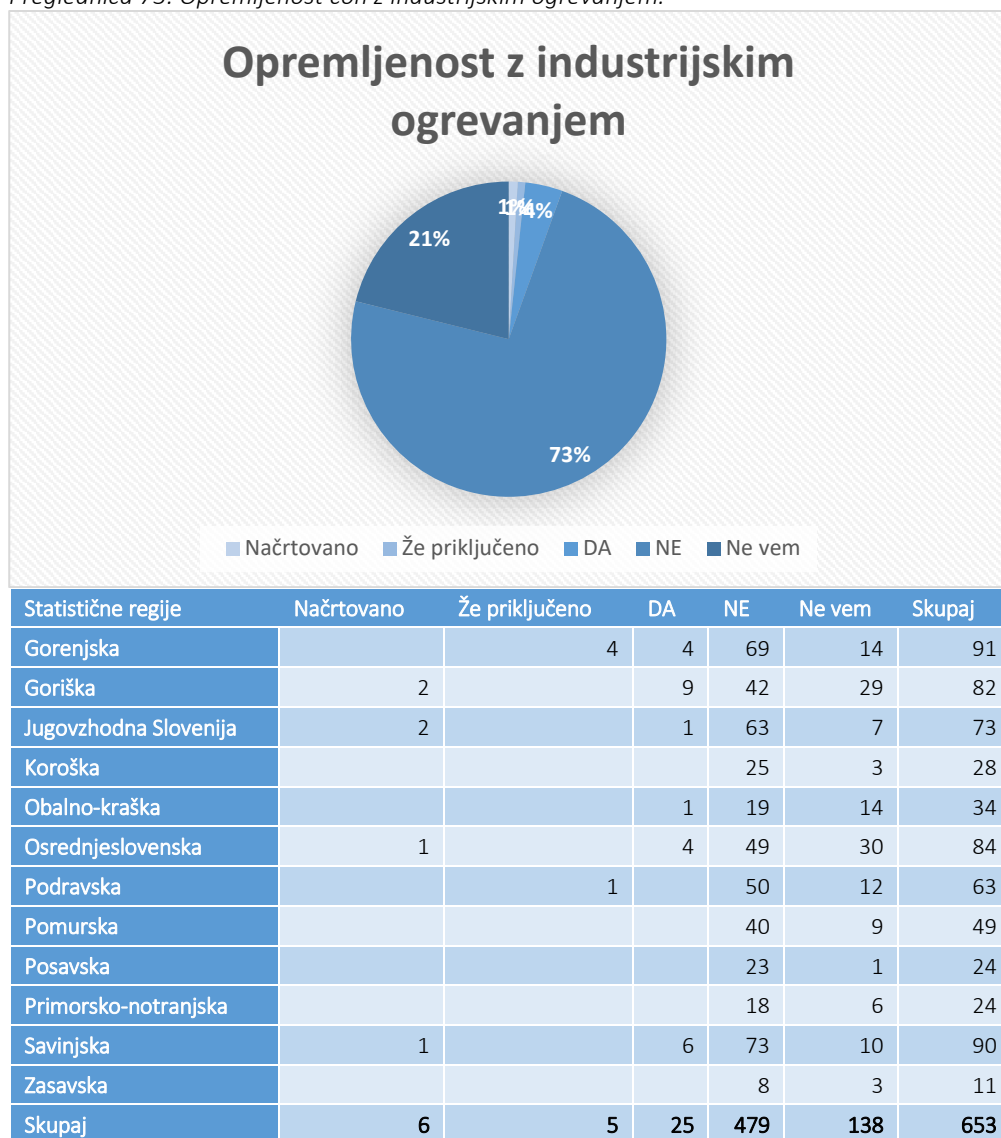
Pregled je pokazal, da je največ con (okoli 65-75%) opremljenih z osnovno infrastrukturo, ki je vodovod, kanalizacija, elektrika in telefonsko omrežje. Nekaj manj z plinovodnim omrežjem (37%), precej manj pa z industrijskim ogrevanjem (5%), toplovodom (10%) in tehnološkimi vodami (6%).

Preglednica 72: Opremljenost con z električno napeljavo.

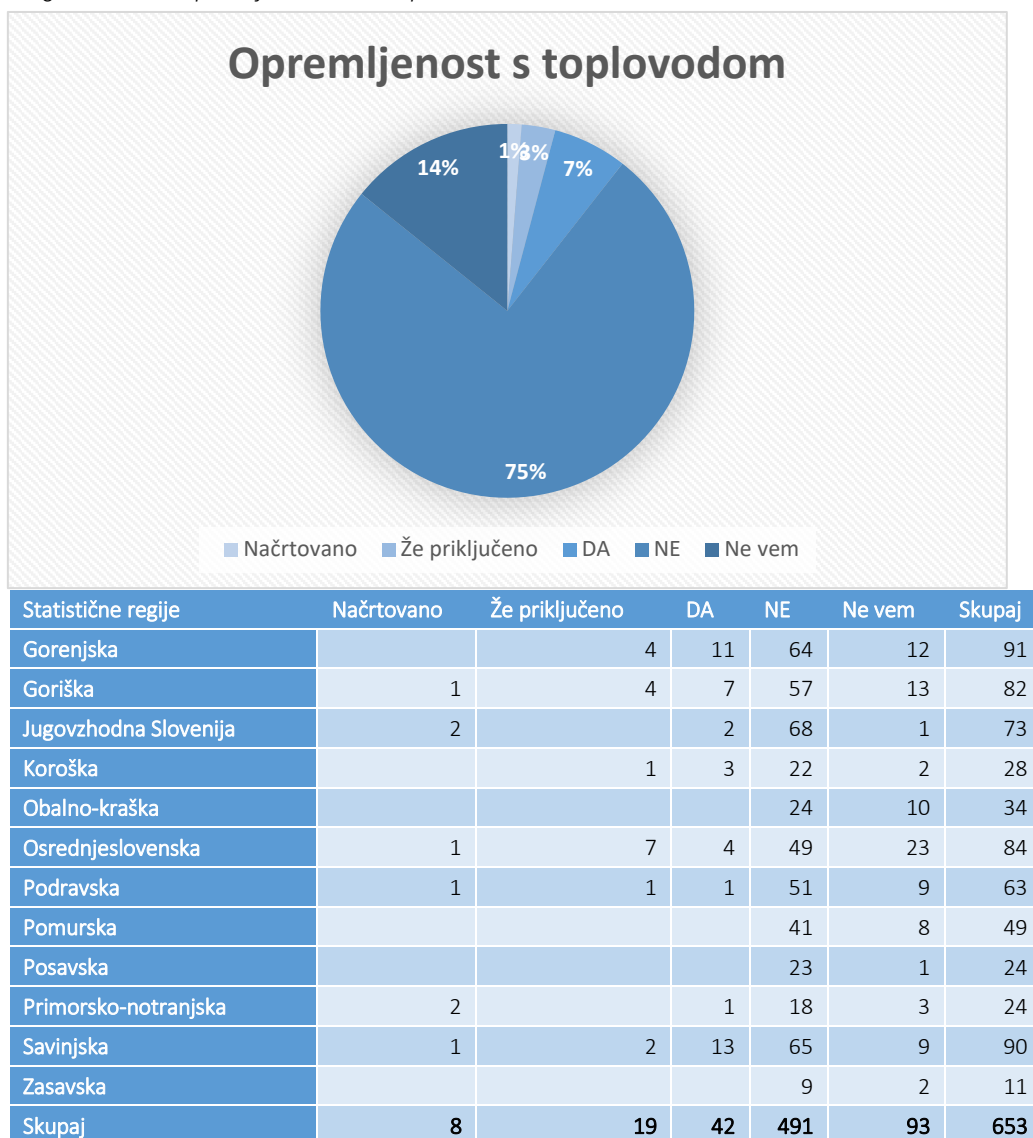

Primorsko-notranjska	16	8		24
Savinjska	53	28	9	90
Zasavska	7	4		11
Skupaj	458	157	38	653

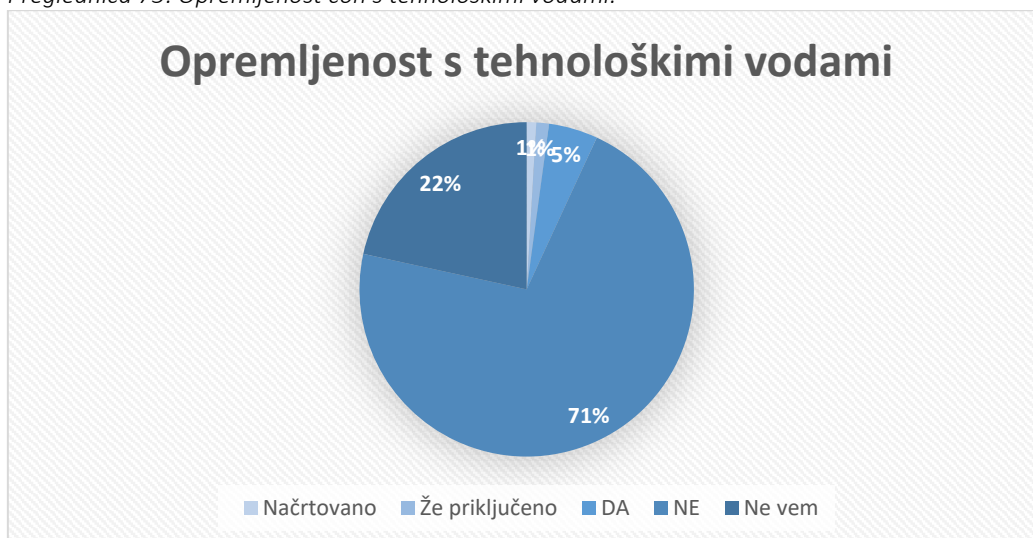
Preglednica 73: Opremljenost con z industrijskim ogrevanjem.

Preglednica 74: Opremljenost con s toplovodom.

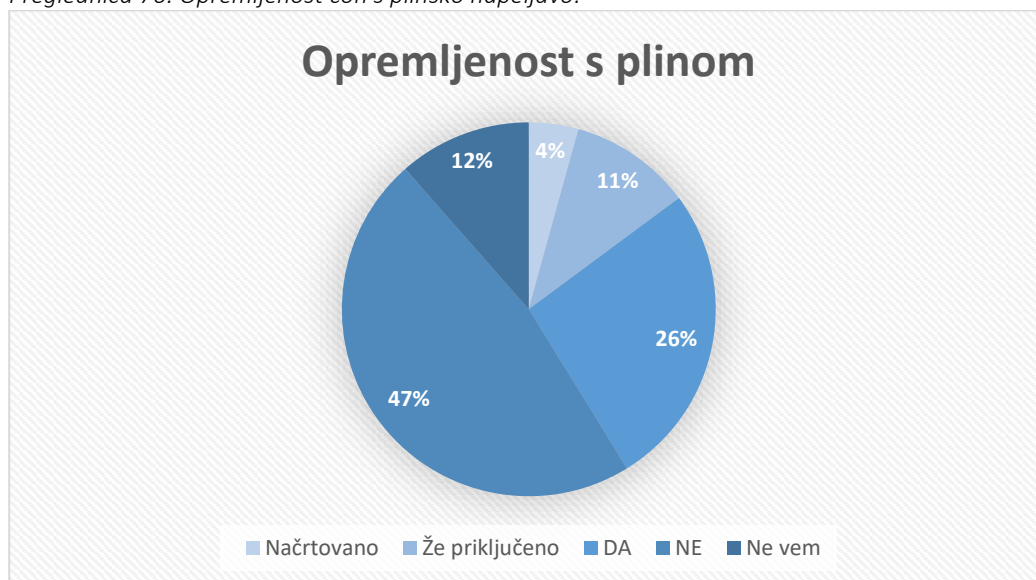

Preglednica 75: Opremljenost con s tehnološkimi vodami.

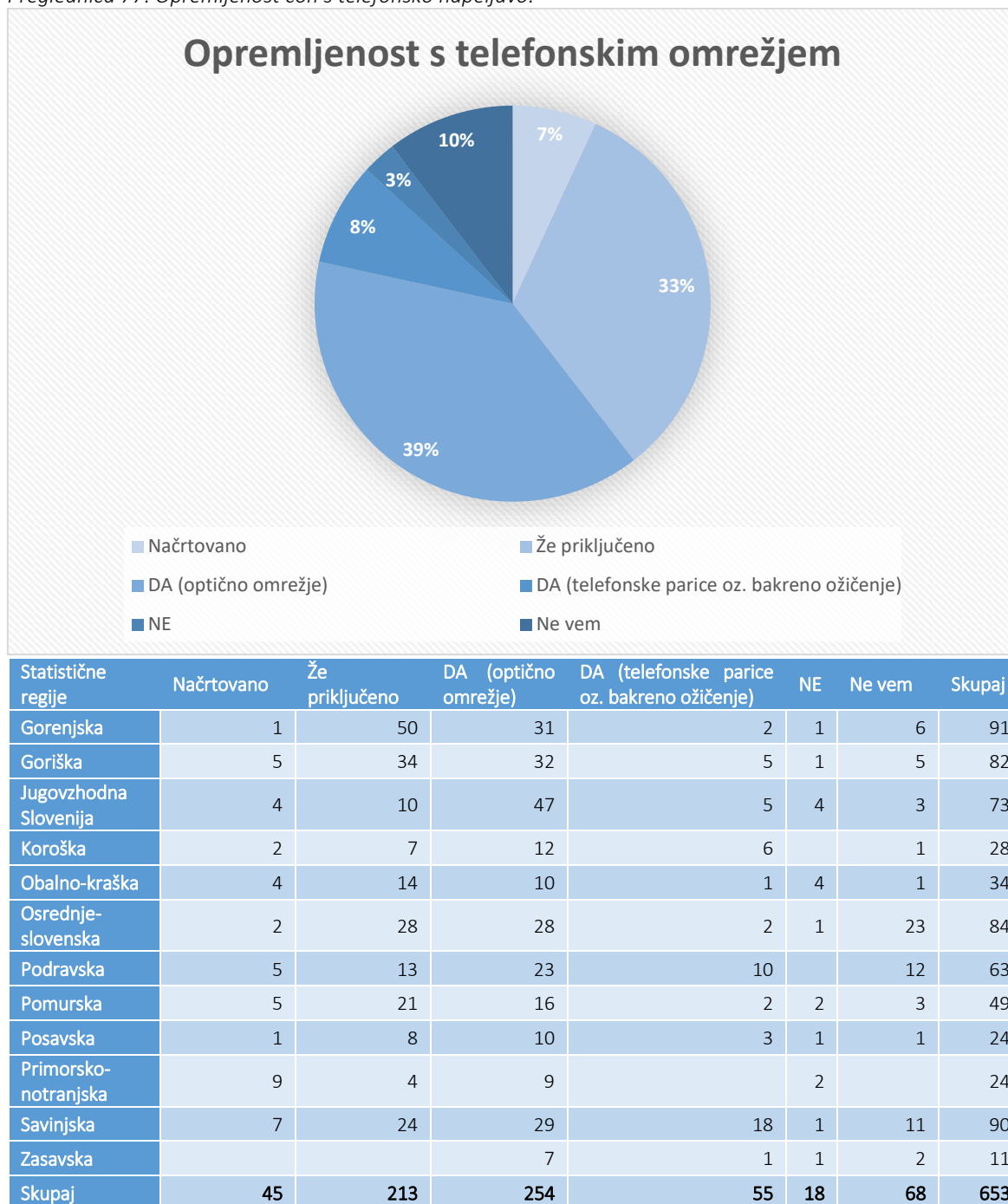
Statistične regije	Načrtovano	Že priključeno	DA	NE	Ne vem	Skupaj
Gorenjska		1	2	73	15	91
Goriška	1		3	51	27	82
Jugovzhodna Slovenija	1		7	57	8	73
Koroška		2	2	20	4	28
Obalno-kraška		1		20	13	34
Osrednjeslovenska	1		3	51	29	84
Podravska	2	2	4	43	12	63
Pomurska	1		5	34	9	49
Posavska				22	2	24
Primorsko-notranjska				18	6	24
Savinjska		2	4	70	14	90
Zasavska			1	8	2	11
Skupaj	6	8	31	467	141	653

Preglednica 76: Opremljenost con s plinsko napeljavo.

Statistične regije	Načrtovano	Že priključeno	DA	NE	Ne vem	Skupaj
Gorenjska		24	30	34	3	91
Goriška	2	14	25	34	7	82
Jugovzhodna Slovenija	5	2	13	52	1	73
Koroška		9	6	11	2	28
Obalno-kraška	3	3	1	18	9	34
Osrednjeslovenska	1	6	27	30	20	84
Podravska	3	6	18	29	7	63
Pomurska	5		12	24	8	49
Posavska	1	1	8	13	1	24
Primorsko-notranjska	2		1	18	3	24
Savinjska	5	4	30	39	12	90
Zasavska	1		1	7	2	11
Skupaj	28	69	172	309	75	653

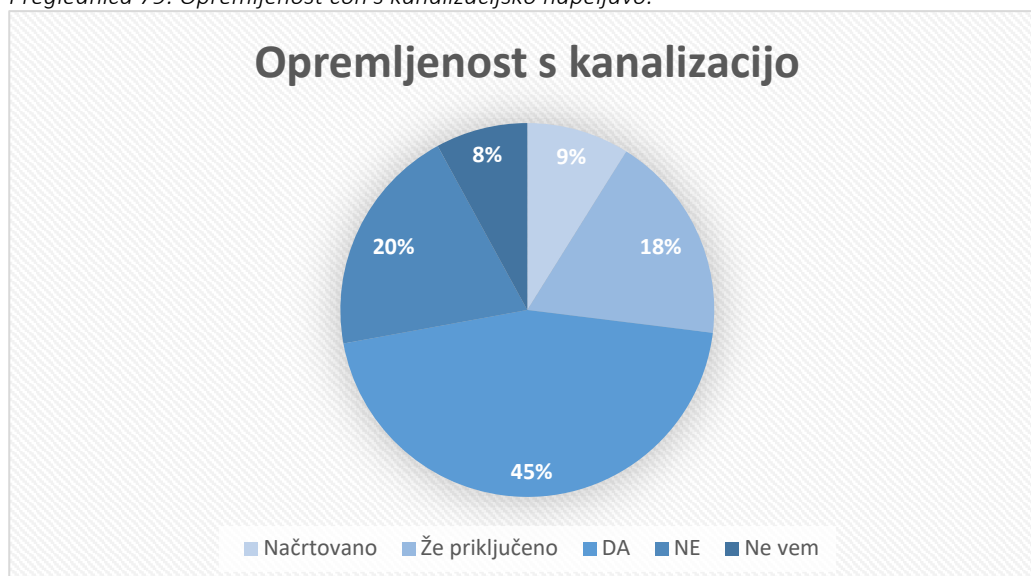
Preglednica 77: Opremljenost con s telefonsko napeljavo.

Preglednica 78: Opremljenost con z vodovodno napeljavo.

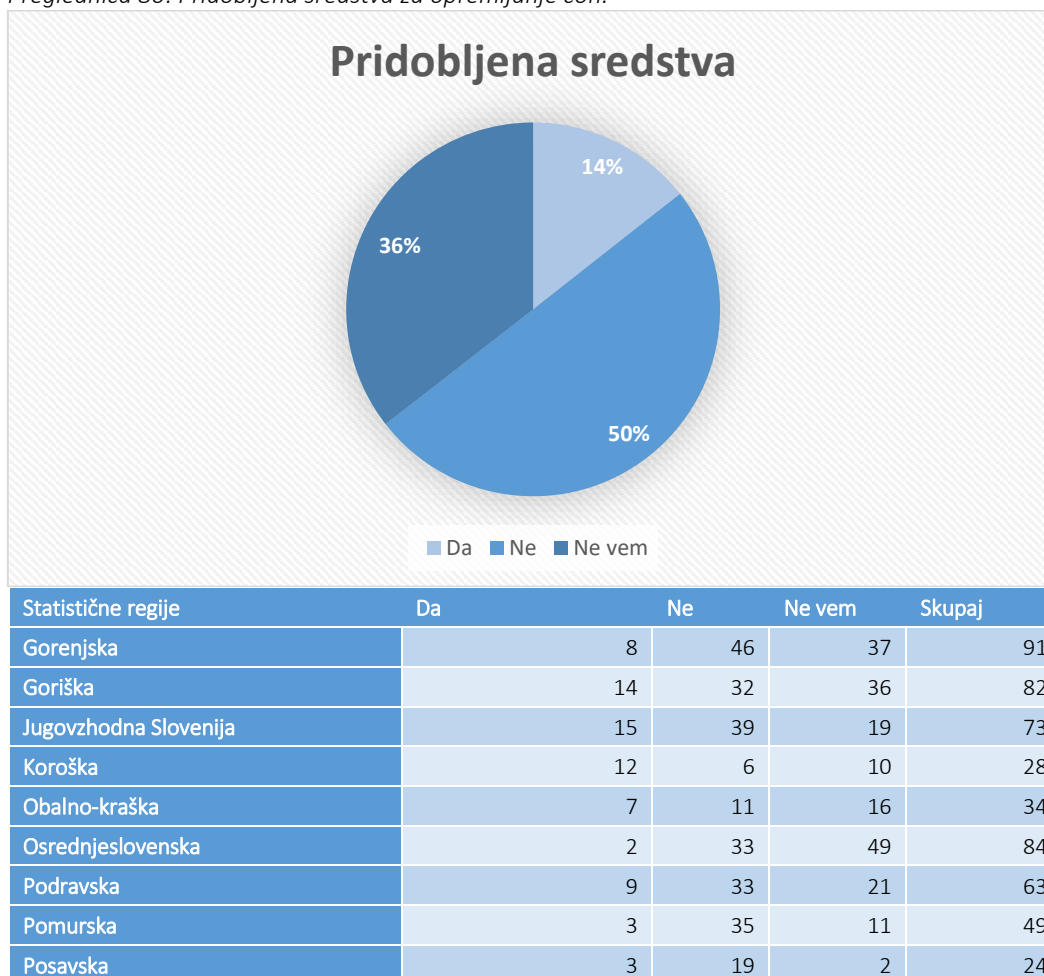
Preglednica 79: Opremljenost con s kanalizacijsko napeljavo.

Statistične regije	Načrtovano	Že priključeno	DA	NE	Ne vem	Skupaj
Gorenjska	7	32	30	20	2	91
Goriška	9	21	36	10	6	82
Jugovzhodna Slovenija	9	7	42	13	2	73
Koroška	3	8	7	9	1	28
Obalno-kraška	5	9	12	7	1	34
Osrednjeslovenska	3	17	25	19	20	84
Podravska	7	9	35	11	1	63
Pomurska	3	1	25	12	8	49
Posavska	2	3	11	7	1	24
Primorsko-notranjska	3	1	8	12		24
Savinjska	7	10	56	9	8	90
Zasavska			8	1	2	11
Skupaj	58	118	295	130	52	653

Vprašanje o pridobljenih sredstvih se je nanašalo na prijave občin na razpise za javna sredstva, bodisi iz EU skladov, državnih subvencij ali drugih javnih sredstev, za razvoj poslovnih con. Občine so za 14% con pridobile dodatna javna sredstva (EU, nacionalna ali druga), za 50% con ni bilo pridobljenih dodatnih sredstev, za velik del con kar 36% pa občine niso poznale odgovora.

Preglednica 80: Pridobljena sredstva za opremljanje con.

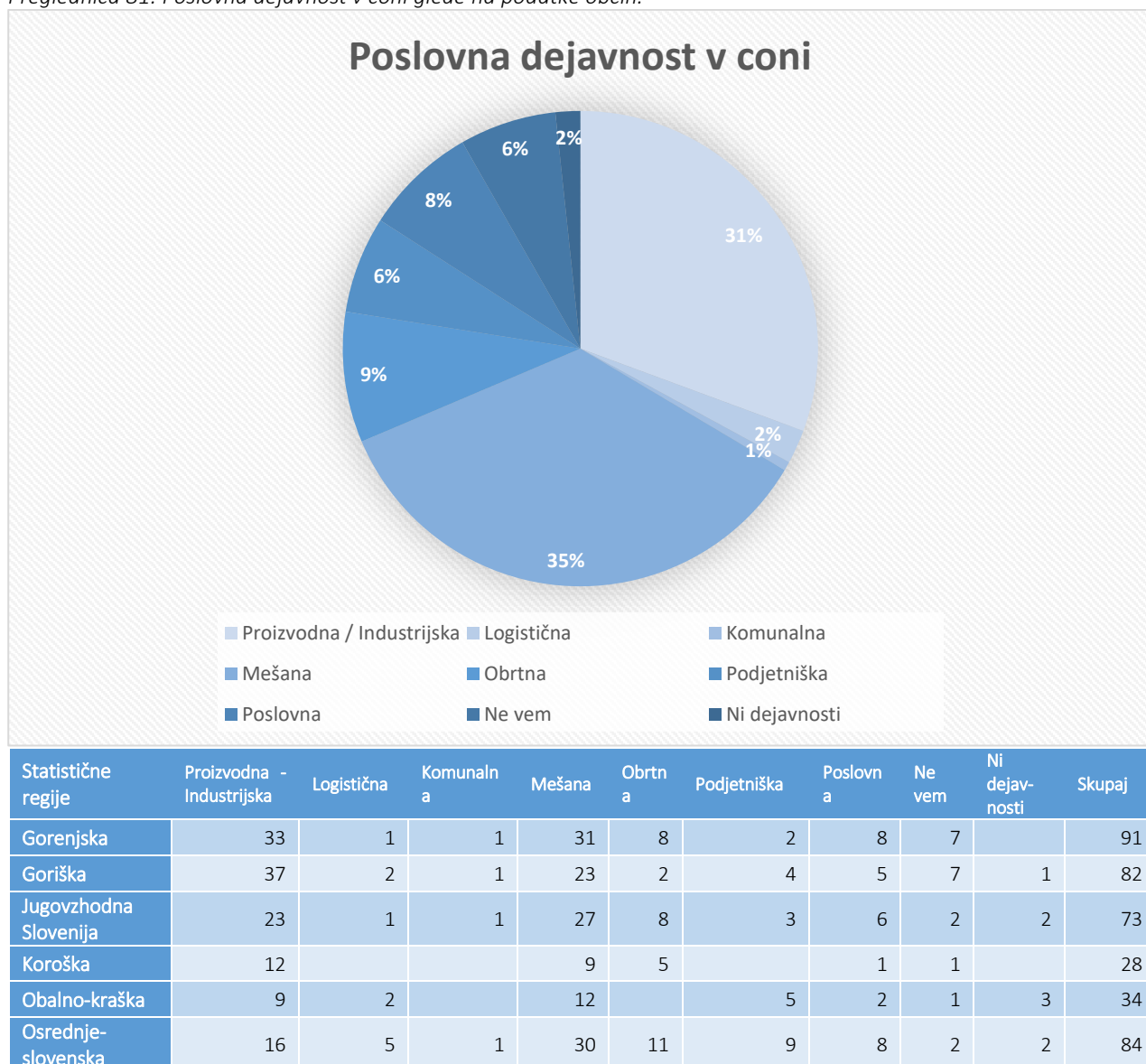

Primorsko-notranjska	7	13	4	24
Savinjska	9	56	25	90
Zasavska	5	4	2	11
Skupaj	94	327	232	653

6.5.7 Primarna poslovna dejavnost v coni in pomen cone glede na mnenje občin.

Poslovna dejavnost v cone je odvisna od subjektov, ki delujejo v coni. Občine so pri izpolnjevanju vprašalnika imele na voljo tudi vprašanje glede poslovne dejavnosti z možnimi odgovori: proizvodno – industrijska, logistična, komunalna, mešana, obrtna, podjetniška ali poslovna dejavnosti, ter ne vem in ni dejavnosti. Ti odgovori so pokazali, da je v conah pretežno proizvodno – industrijska (31%) in mešana dejavnost (35%), sledijo pa obrtna (9%), podjetniška (6%) in poslovna (8%).

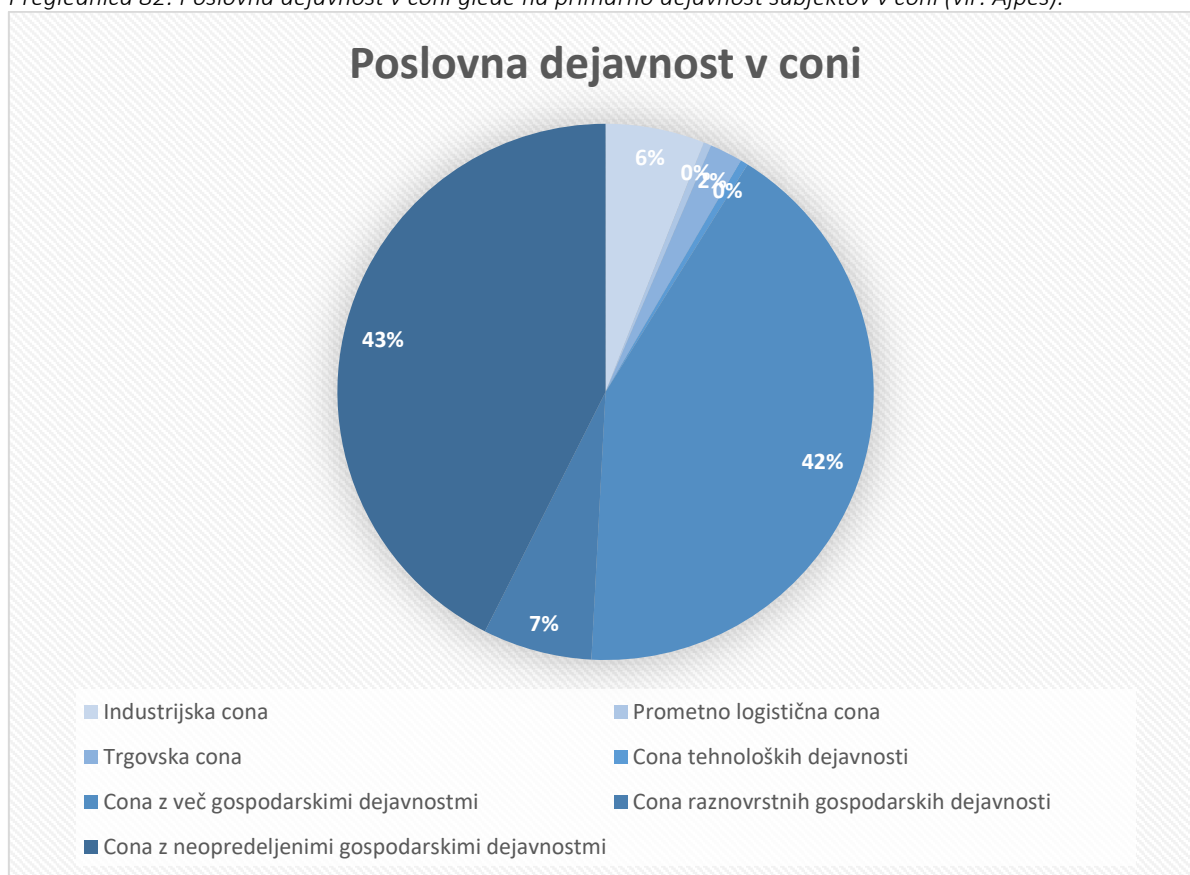
Preglednica 81: Poslovna dejavnost v coni glede na podatke občin.

Podravska	18			27	6	3	6	2	1	63
Pomurska	17			9	7	3	5	6	2	49
Posavska	9	1		8	4	1	1			24
Primorsko-notranjska	4			15	2	1	2			24
Savinjska	21	3		34	5	8	6	13		90
Zasavska	1			4		4		2		11
Skupaj	200	15	4	229	58	43	50	43	11	653

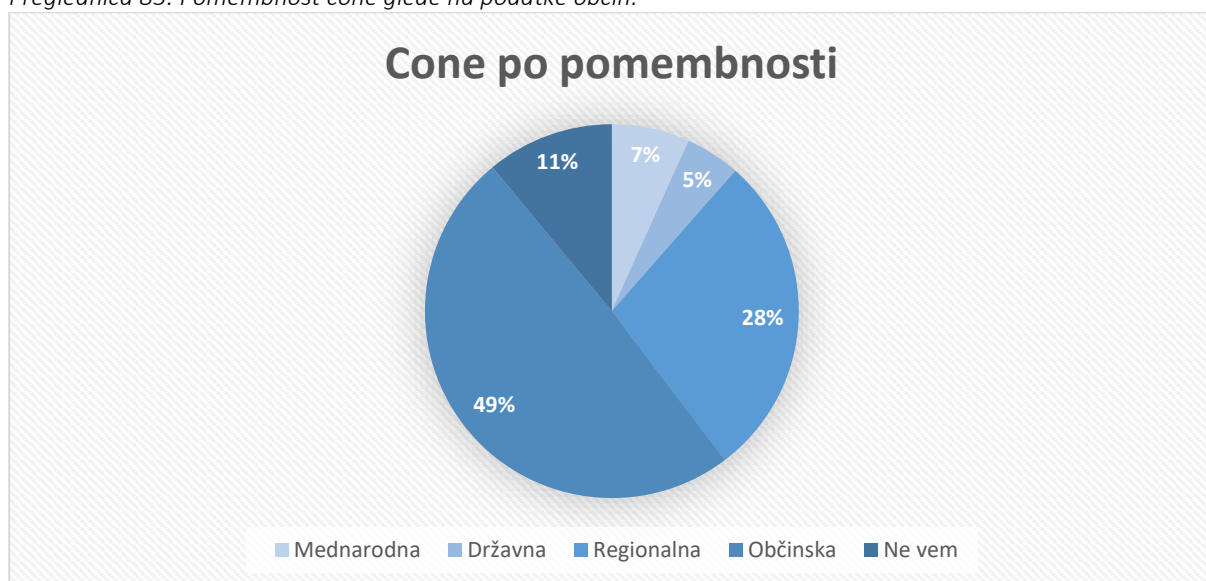
V nalogi je bila določena tudi tipologija con po dejavnosti, ki se odvija v conah (metodologija za izdelavo topologije je opisana v poglavju 3). Ta je bila izdelana na podlagi podatkov, ki jih je posredovala agencija AJPes. Na podlagi hišnih števil, ki so v poslovni coni in naslovov subjektov, ki so prijavljeni na teh hišnih številkah, se je izdelala tabela poslovnih subjektov, ki imajo svoj sedež v poslovnih conah. Na podlagi primarne dejavnosti (po SKD), ki jo imajo subjekti prijavljeno na agenciji Ajpes se je subjekte razporedilo na različne tipe dejavnosti po predlagani metodologiji. Prikazani podatki so precej drugačni od subjektivnih ocen predstavnikov občin, ki so vnašali podatke o poslovnih conah. Industrijska cona ima tako le 6% delež, zanemarljivo majhne so prometno-logistične, trgovska in cona tehnoloških dejavnosti. Večja je porazdelitev con z več gospodarskimi dejavnostmi (42%), ter cone z raznovrstnimi gospodarskimi dejavnostmi (7%). 43% pa odpade na cone z neopredeljenimi gospodarskimi dejavnostmi, kamor spadajo vse cone v katerih še ni gospodarske dejavnosti oz. jo je samo do 20%, take cone pa so lahko cone v nastajanju, kar se do neke mere sklada s podatki o razvojnih fazah con, kjer je okoli 35% con v fazi nastajanja.

Preglednica 82: Poslovna dejavnost v coni glede na primarno dejavnost subjektov v coni (vir: Ajpes).

Statistične regije	Industrijska cona	Prometno logistična cona	Trgovska cona	Cona tehnoloških dejavnosti	Cona z več gospodarskimi dejavnostmi	Cona raznovrstnih gospodarskih dejavnosti	Cona neopredeljenimi gospodarskimi dejavnostmi	Skupaj
Gorenjska	7			1	48	9	26	91
Goriška	7				38	3	34	82
Jugovzhodna Slovenija	10	1	2		29	2	29	73
Koroška	1		1		15	1	10	28
Obalno-kraška			1		17	2	14	34
Osrednje-slovenska	2		4	1	38	6	33	84
Podravska	3	1	1		24	5	29	63
Pomurska	1				12	3	33	49
Posavska	1		1		10		12	24
Primorsko-notranjska	2				6	3	13	24
Savinjska	5	1	3	1	31	9	40	90
Zasavska					6		5	11
Skupaj	39	3	13	3	274	43	278	653

Preglednica 83: Pomembnost cone glede na podatke občin.

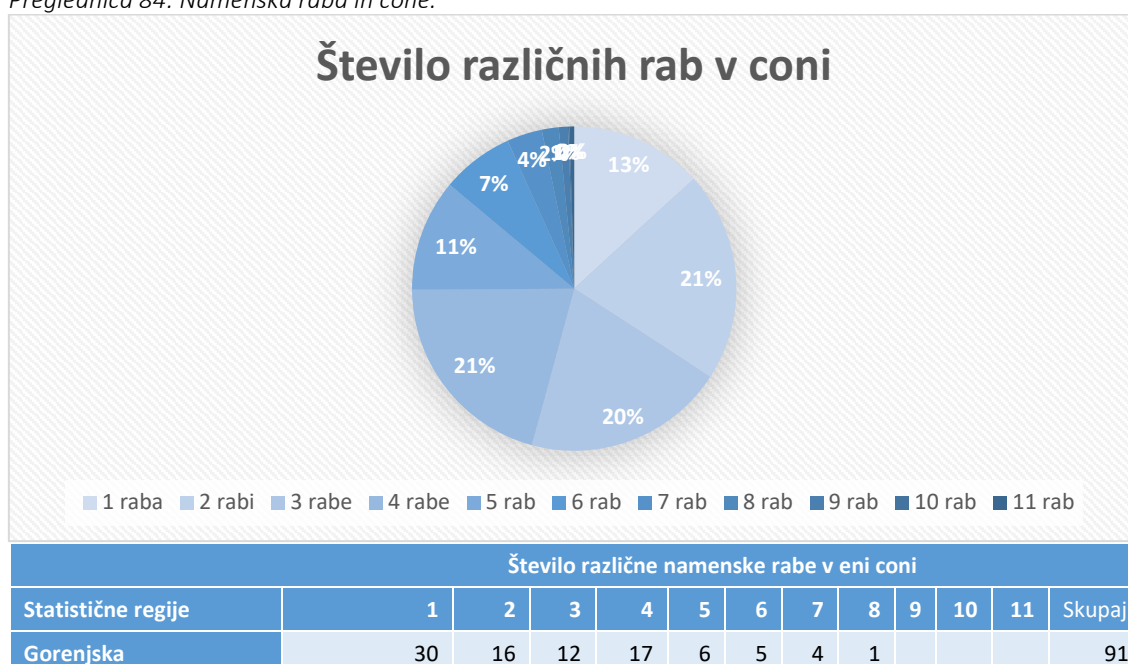
Statistične regije	Mednarodna	Državna	Regionalna	Občinska	Ne vem	Skupaj
Gorenjska	10	3	24	46	8	91
Goriška	6	4	14	48	10	82
Jugovzhodna Slovenija		1	29	36	7	73
Koroška	3	1	15	7	2	28
Obalno-kraška	1		15	16	2	34
Osrednjeslovenska	6	11	14	41	12	84
Podravska	1	3	21	23	15	63
Pomurska	3		15	22	9	49
Posavska	1	2	5	16		24
Primorsko-notranjska	6	3	9	6		24
Savinjska	5	3	16	60	6	90

Zasavska	2		7	1	1	11
Skupaj	44	31	184	322	72	653

6.5.8 Analiza (pretežne) namenske rabe v poslovnih conah

Namenska raba je s prostorskimi akti določena predvidena (dovoljena) raba zemljišč. Za določitev namenske rabe je poleg določil Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2) potrebno upoštevati tudi ostale področne predpise (npr. Zakon o kmetijskih zemljiščih, Zakon o gozdovih, Zakon o vodah), fizične lastnosti prostora in predvideno rabo ter izhodišča in usmeritve iz državnih prostorskih aktov (Breznik in sod. 2010). V prostorskem redu Slovenije (PRS, 2004) je zapisano, da se za celotno območje občine določi in prikaže območja osnovne namenske rabe prostora, ki se med seboj ne smejo prekrivati. Območja osnovne namenske rabe prostora se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe prostora, ki se med seboj ne smejo prekrivati. Meja območij in površin namenske rabe prostora se določi glede na pretežno dejansko rabo, načrtovano namensko rabo, funkcijo obstoječih in načrtovanih objektov in strukturno urejenost prostora. Pri določanju meje se praviloma upoštevajo obstoječe parcelne meje. Območja osnovne namenske rabe, na katerih se lahko ustanovijo poslovne cone sodijo »Območja proizvodnih dejavnosti«, ki se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe, in sicer na površine za industrijo, površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo in na površine za proizvodnjo in v manjši meri tudi mešana območja, ki se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe, in sicer na osrednje površine in na mešane površine. Pri spodnji analizi smo uporabili podatke o namenski rabi, ki smo jih pridobili s Prostorskega informacijskega sistema Ministrstva za okolje in prostor. Podatke smo prekrili s podatki o poslovnih conah in podatke potem agregirali, da smo dobili koliko različnih tipov namenske rabe je v eni coni. Podatki kažejo, da leži največ con na do štirih različnih namenskih rabah prostora. Tu velja poudariti, da sodijo ceste in druge prometne površine v posebno kategorijo namenske rabe prostora, ki se pojavlja tudi v conah ali cone mejijo na to namensko rabo. Razloge za tako veliko število rab in različnih poimenovanj, ki se pojavljajo v conah je iskati v različnih prostorskih aktih, ki so jih občine sprejemale skozi leta ob nenehno spreminjajoči se prostorski. V kolikor bi želela država ali občine pridobiti točne podatke o tipologiji namenske rabe bi bilo potrebno prečistiti prostorske akte in poenotiti poimenovanja z novo zakonodajo.

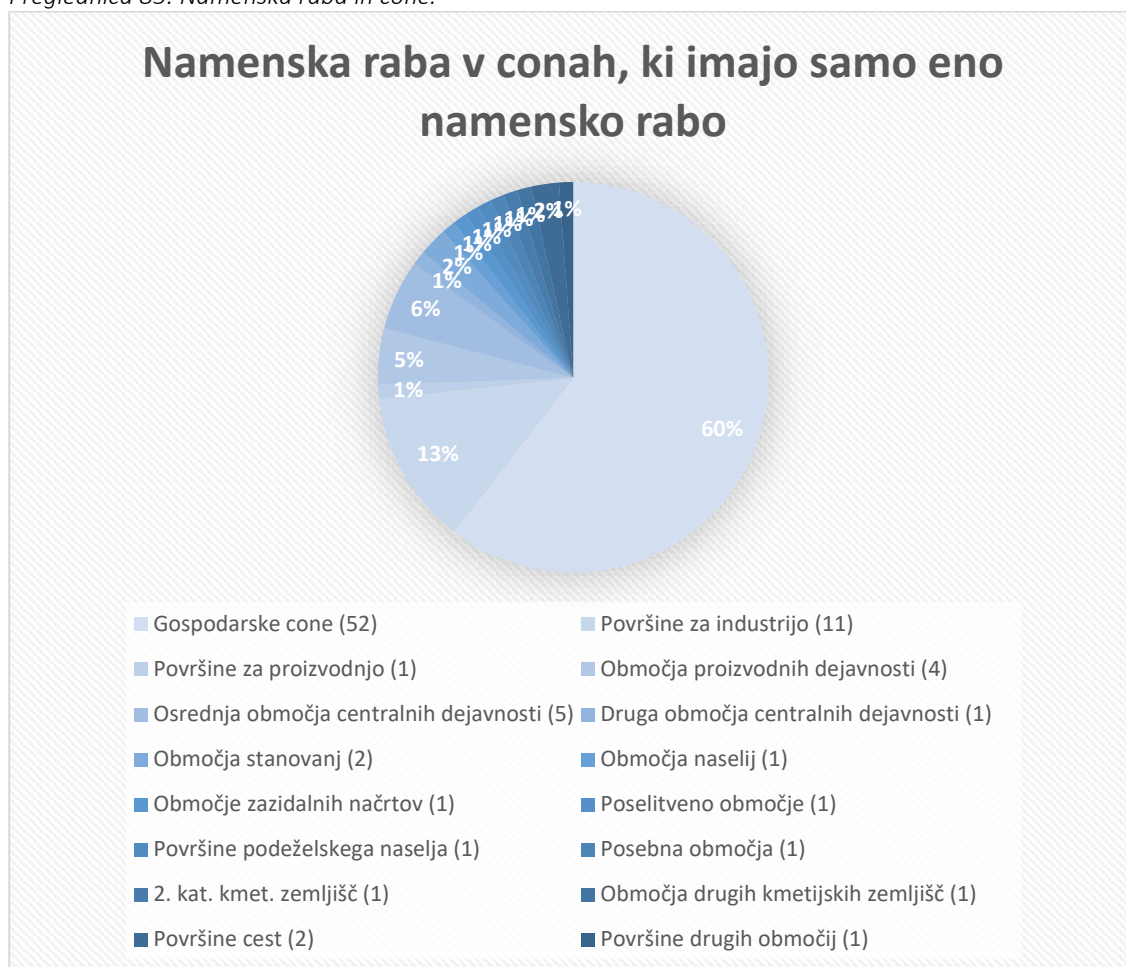
Preglednica 84: Namenska raba in cone.

Goriška	7	17	18	24	10	2	1	2	1			82
Jugovzhodna Slovenije	5	13	11	15	8	7	8	3	2	1		73
Koroška	2	11	5	3	3	1	1				2	28
Obalno-kraška	2	8	12	8	3		1					34
Osrednjeslovenska	13	18	10	15	13	10	2	2	1			84
Podravska	3	10	19	9	14	5	2				1	63
Pomurska	4	16	13	8	3	3		2				49
Posavska	1	4	1	7	4	4	1		2			24
Primorsko-notranjska	6	7	5	6								24
Savinjska	13	17	21	19	8	8	3	1				90
Zasavska			4	4	1	2						11
Skupaj	86	137	131	135	73	47	23	11	6	1	3	653

Če pogledamo cone, ki imajo samo eno namensko rabo (spodnji grafikon), jih 79% vsebuje rabo, ki je namenjena gospodarski dejavnosti, 7% centralnim dejavnostim, ostala raba pa naj ne bi bila namenjena poslovnim conam. Pri primerjanju dveh različnih namenskih rab v eni coni (spodnja preglednica) smo prikazali samo tiste, ki imajo vsaj eno namensko rabo s področja namenjenega gospodarski dejavnosti. Pri tem je opazno, da veliko con leži tudi na področjih namenjenih cestam in kmetijskim površinam.

Preglednica 85: Namenska raba in cone.

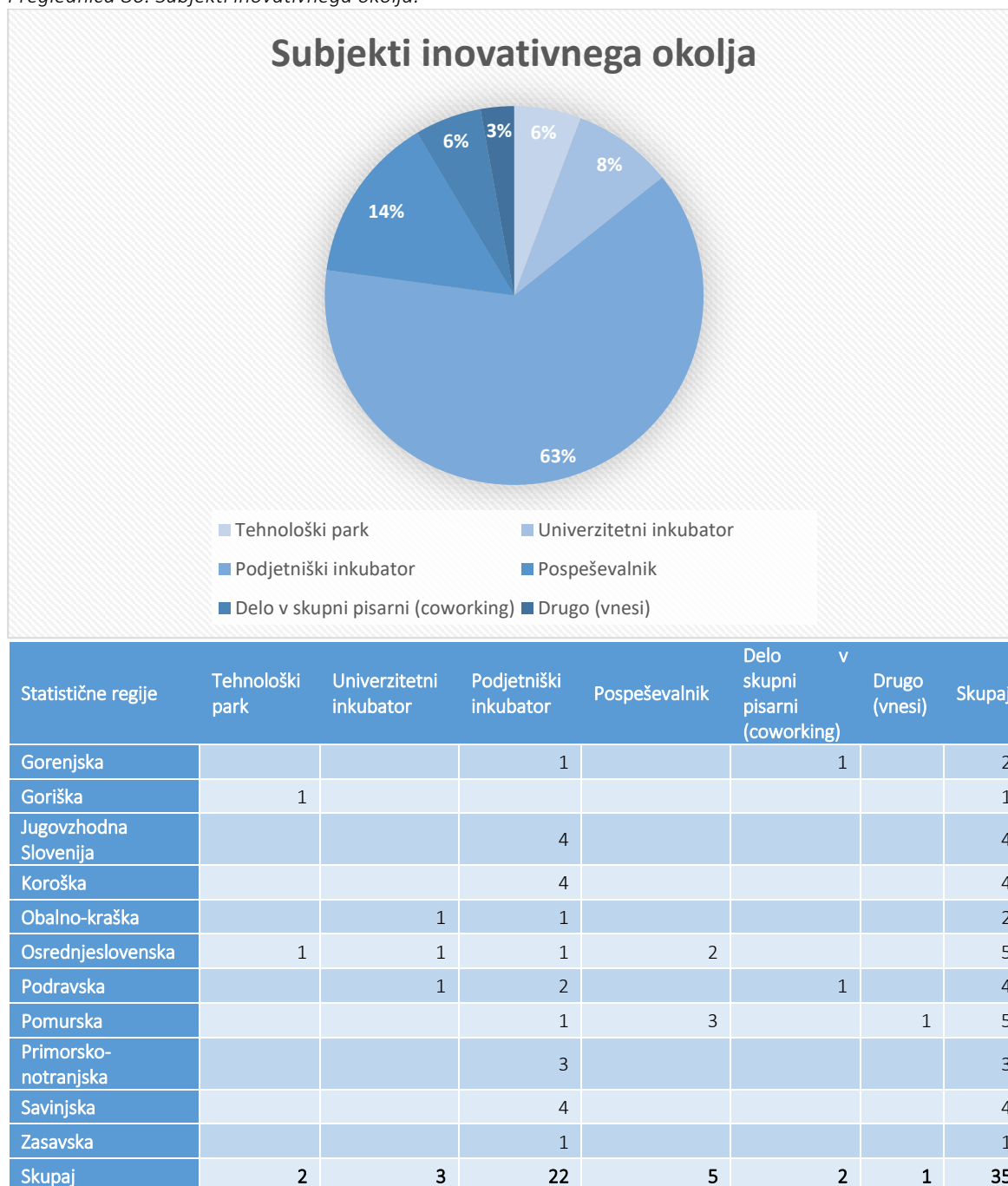
Namenska raba	Namenska raba
Druga proizvodna območja, Območja železniških postaj	1
Gospodarske cone, Celinske vode	5
Gospodarske cone, Druga kmetijska zemljišča	2
Gospodarske cone, Druga območja centralnih dejavnosti	2
Gospodarske cone, Druge urejene zelene površine	4
Gospodarske cone, Gozdna zemljišča	4
Gospodarske cone, Najboljša kmetijska zemljišča	14
Gospodarske cone, Območja kmetijskih zemljišč	1
Gospodarske cone, Osrednja območja centralnih dejavnosti	2
Gospodarske cone, Parki	1
Gospodarske cone, Površine cest	24
Gospodarske cone, Površine drugih območij	2
Gospodarske cone, Površine podeželskega naselja	1
Gospodarske cone, Površine za industrijo	5
Gospodarske cone, Površine železnic	3
Gospodarske cone, Stanovanjske površine	3
Industrijska območja, Območje prometne infrastrukture	1
Območja proizvodnih dejavnosti, Druga proizvodna območja	1
Območja proizvodnih dejavnosti, Območja površinskih voda	1
Območja proizvodnih dejavnosti, Območja prometne infrastrukture	2
Območja proizvodnih dejavnosti, Območja stanovanj	1
Območja proizvodnih dejavnosti, Območja zelenih površin	1
Površine za industrijo, Celinske vode	2
Površine za industrijo, Druga kmetijska zemljišča	1
Površine za industrijo, Gozdna zemljišča	1
Površine za industrijo, Najboljša kmetijska zemljišča	4

6.5.9 Subjekti inovativnega okolja in njihova umeščenost v poslovne cone

V Sloveniji je 35 subjektov inovativnega okolja (SIO). Te podatke smo pridobili iz baze SIO, ki jo je do spremembe zakonodaje (Zakon o podpornem okolju za podjetništvo - ZPOP-1), vzdrževala agencija Spirit. Bazo smo dopolnili s podatki iz informativnega seznama odobrenih vlog na Javnem razpisu »SIO 2018-2019«, ter s podatki, ki so jih vnesle občine in regionalne razvojne agencije. Verjamemo, da je v Sloveniji še kakšen subjekt inovativnega okolja, a zanj ne vemo. Težava je v tem, da z ukinitvijo uradne evidence SIO, javna agencija Spirit ne spremlja več podatkov o subjektih na podlagi zakona. Razpisi so naslednji pokazatelj subjektov, ni pa nujno, da se na razpise tudi javijo vsi subjekti, ki opravljajo inovativno dejavnost. Tako dejansko ne vemo koliko subjektov inovativnega okolja imamo v Sloveniji. Med temi, ki smo jih uspeli evidentirati je 63% podjetniških inkubatorjev, 14% pospeševalnikov, 8% univerzitetnih inkubatorjev, 6% tehnoloških parkov in 6% »coworking« centrov in ena nevladna organizacija. Te zadnje niti ne moremo šteti med SIO, ker se ob vpisu v bazo niso opredelili kot SIO, temveč kot NVO. Med statističnimi regijami, ki imajo največ subjektov inovativnega okolja prednjačita Osrednje slovenska in Pomurska, ki imata po pet SIO. Pri tem je potrebno upoštevati, da je eden od subjektov v Pomurski regiji označen kot NVO in se ga zato šteje pogojno. Sledijo jima s po štirimi SIO Jugovzhodna Slovenija, Koroška, Podravska in Savinjska, tri SIO ima Primorsko-notranjska, po dva

Gorenjska in Obalno kraška ter po enega Goriška in Zasavska. Brez subjektov inovativnega okolja je samo Posavska regija. In če na koncu pogledamo koliko subjektov inovativnega okolja ima svoje prostore v poslovnih conah lahko ugotovimo, da je takih subjektov v Sloveniji samo šest.

Preglednica 86: Subjekti inovativnega okolja.

6.5.10 Prioritetne poslovne cone na nacionalni, regionalni in lokalni ravni

Na podlagi kazalnikov za določitev prioriternih con smo vnesene cone razvrstili na nacionalne, regionalne, medobčinske in lokalne poslovne cone. Vsaki regiji smo določili po eno cono nacionalne pomembnosti in do pet con regionalne pomembnosti. Tudi število con medobčinske pomembnosti se

giblje v istem rangju kot cone regionalne pomembnosti. Ostale cone so cone občinske oziroma lokalne namenbnosti.

Preglednica 87: Prioritetne poslovne cone na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Preglednica 88: Prikaz prioriternih poslovnih con na nacionalni, regionalni in medobčinski ravni.

Statistična regija	Pomen poslovne cone	Ime poslovne cone
Gorenjska	Državna	Poslovne cone ob letališču
	Regionalna	Iskra Labore
		Poslovna cona Jesenice
		Plavški travnik II
		Sava Labore
	Medobčinska	PC Šenčur 2
		Poslovno obrtna cona Žirovnica
		Filc širitev
		Lesce TNC 3
		Cona Žiri
		POSLOVNA CONA NAKLO
Goriška	Državna	Poslovna cona Vrtojba

	Regionalna	PC pod Železnico
		PC Mirce
	Medobčinska	GC Meblo vzhod
		Predvidena gospodarska cona Anhovo
		Ljubevč
	Obrtna cona Poljubinj 1	
	PIC-Poslovno industrijska cona Cikava2	
Jugovzhodna Slovenija	Državna	TRIS Kanižarica
		Gospodarska cona Zahod
		Industrijska cona Trebnje
		Industrijska cona Dolenja vas
	Medobčinska	Poslovno storitvena cona "PRI PILDU"
		Poslovna cona Bič
		PSC Vrtača
		Industrijska cona LIK I, II, III
Koroška	Državna	Poslovna cona Dravograd
		Poslovna cona Ravne - Dobja vas
	Regionalna	Poslovna cona Radlje ob Dravi IV.
		Poslovna cona Slovenj Gradec
	Medobčinska	Poslovna cona Vuzenica
		Poslovna cona Muta
Obalno-kraška	Državna	Gospodarsko obrtna in razvojna cona Sermin
		Bivje sever
	Regionalna	PC Jug I
		PC Jug II
		Bivje jug
	Medobčinska	Obrtno industrijska cona Hrpelje
Osrednjeslovenska	Državna	Letališka
		Stanežiče
	Regionalna	Obrtna cona Breg
		Zalog III
		Poslovna cona Komenda
	Medobčinska	Obrtna cona Kresnice
		Gospodarska cona Jug
		OKC Tojnice
Poslovna cona ob Korenovi cesti		
Podravska	Državna	Industrijsko obrtna cona Logatec
		Poslovno proizvodna cona Tezno Maribor
	Regionalna	IC Talum
		Gospodarska cona Slovenska Bistrica
	Medobčinska	POC Bistrica
Pomurska	Medobčinska	NPIC - Lenart v Slovenskih goricah
		Industrijska cona I8 in I11
	Državna	Gospodarska cona ob Bakovski ulici
		Gospodarska cona ob južni zbirni cesti
		Industrijska cona Lendava
	Regionalna	Kmetijsko poslovna cona Dobrovnik
		Puchova poslovna cona
		IPC Turopolje1 Murska Sobota
Poslovna cona Noršinska		
Posavska	Medobčinska	Severno obrtna industrijska cona - SOIC I., II. in III.
		IC Gornja Radgona
	Državna	PC Vrbina
		PC DRNOVO VZHOD
	Regionalna	PC Feniks
		Industrijska cona Brezina
	PC DRNOVO ZAHOD	
	Industrijska cona INES Sevnica	
	PC SENOVO	

Primorsko-notranjska	Državna	OPPN Špice
	Regionalna	IOC Prestranek ob železnici (PR 034)
		POC Prestranek - pod mostom (PR 033)
		IC Prestranek - jug (PR 035)
		IC Prestranek - sever (PR 038 - severni del)
		IC Prestranek - sever (PR 038 - južni del)
	Medobčinska	IOC Neverke
Savinjska	Državna	Gospodarska cona Plama HS 02-nova
		Industrijska cona Gaberje jug - območje 1
	Regionalna	PC Stara vas f1
		PC Stara vas f2
		Poslovna cona PC AG II
		Poslovna cona PC AG III
		Poslovna cona PC AG I
	Medobčinska	PC Prebold 2 (L2/2)
		PC PREBOLD 1 (L2/3)
		OPC Arclin - Vojnik
		Poslovna cona Velika Pirešica
		Poslovna cona Lakonca - Retje
Zasavska	Državna	Poslovna cona Lakonca - Retje
	Regionalna	Obrtna cona Breg
		Poslovna cona Ob Savi
	Medobčinska	Obrtna cona Kresnice

7.0 Aplikacija za zajem, spremljanje in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah

7.1 Zasnova spletne aplikacije

Aplikacija za zajem, spremljanje in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah je sestavljena iz dveh spletnih aplikacij:

- aplikacije za vnos in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah in
- aplikacije za spletno pregledovanje podatkov o poslovnih conah.

Prva je namenjena vnosu novih in ažuriranju obstoječih podatkov o poslovnih conah in se nahaja na strežnikih Urbanističnega inštituta. Druga je namenjena spletnemu pregledovanju poslovnih con in iskanju s pomočjo interaktivne pregledne karte s standardnimi funkcijami (zoom, pan, vklop in izklop slojev ter iskanje po kriterijih). Nahaja se na strežnikih Geodetskega inštituta.

Dva dela aplikacije sta potrebna, ker je za namene spletnega pregledovalnika s pomočjo interaktivne karte potrebno podatke, ki jih vnesejo občine in upravniki con preko aplikacije za vnos in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah opremiti s prostorskimi podatki o območju, ki za obsegajo cone (na parcelo natančno). Zaradi kompleksnosti zajema območja na parcelo natančno je potreben vnos območij s pomočjo programa, ki deluje na osebnih računalnikih. Hkrati z vnosom območij je potrebno tudi s prostorskimi analizami izračunati vrednosti kazalnikov za razvrstitev cone po pomembnosti in namembnosti glede na predlagano tipologijo. Tako opremljena baza je nato osnova za uporabo aplikacije za spletno pregledovanje podatkov o poslovnih conah.

7.1.1 Aplikacija za vnos in vzdrževanje podatkov o poslovnih conah

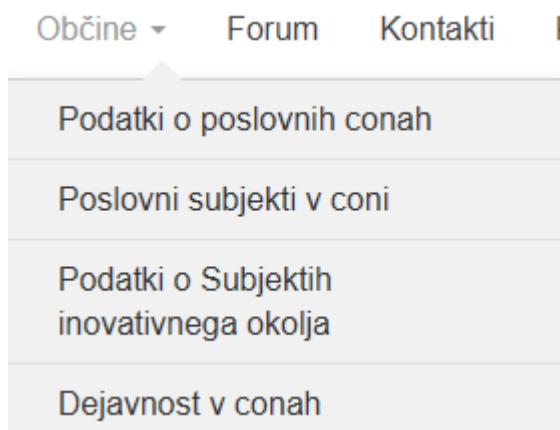
Aplikacija za vodenje in vzdrževanje evidence poslovnih con je zasnovana na odprtokodnem DNN sistemu za urejanje vsebin (ang. Content Management System - CMS), ki deluje na platformi Microsoft Internet Information Server (MS IIS). Aplikacija je v prvi meri namenjena občinam in upravnikom con, ki le-te tržijo. Predstavniki občin in upravniki con lahko v aplikaciji dodajajo nove in popravljajo podatke že vnesenih con. Vpogled v bazo podatkov, ki je del aplikacije imajo tudi regionalne razvojne agencije ter MGRT in MOP. Aplikacija omogoča dodeljevanje nivojskih pravic uporabnikom. Pregledovanje in vnos podatkov je omogočeno samo registriranim uporabnikom. Aplikacija tako ni namenjena splošnemu javnemu dostopu. Za javno pregledovanje in iskanje po bazi podatkov o poslovnih conah v Sloveniji je bila v ta namen izdelana posebna GIS aplikacija (glej poglavje 7.0).

Glede na vlogo, ki je dodeljena uporabniku, lahko le-ta pregleduje, popravlja ali briše podatke o conah ali cone same. Obstaja več vrst vlog:

- Vloga »administrator« ima dostop do vseh podatkov in lahko popravlja in briše ali dodaja nove cone za celotno bazo.
- Vloga »pcone-občine« omogoča posameznim občinam vnos, popravljanje in brisanje podatkov o conah občine, ter o subjektih inovativnega okolja. Glede na uporabniško ime in geslo lahko občine pregledujejo, popravljajo in brišejo podatke le o conah, ki so jih vnesle, na pa tudi podatkov drugih občin.
- Vloga »pcone-rra« omogoča razvojnim agencijam, da lahko pregledujejo podatke o conah, ki ležijo v njihovi regiji. Nimajo pa možnosti popravljanja in brisanja podatkov. Lahko pa dodajajo subjekte inovativnega okolja.
- Vloga »pcone-min« pa omogoča ministrstvu pregledovanje vseh vnesenih con. Ne morejo pa podatkov o conah popravljati ali brisati.

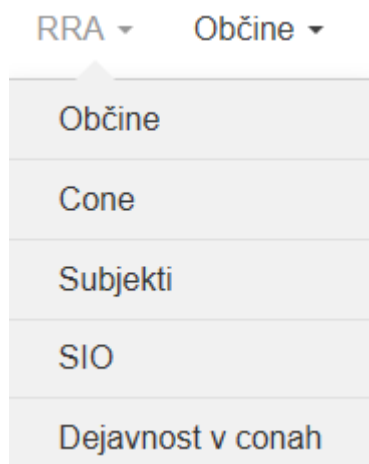
Aplikacija omogoča vnose poslovnih con, subjektov inovativnega okolja, ter poslovnih subjektov in njihovih podatkov. Pri poslovnih conah se vnašajo podatki iz prve skupine atributov. Za poslovne subjekte, ki delujejo v conah in subjekte inovativnega okolja pa se vnaša naziv subjekta, naslov in matična številka. Preko matične številke se lahko kasneje podatki povežejo z bazo podatkov o subjektih, ki smo jo pridobili s strani agencije Ajpes.

Meniji, ki se uporabniku prikazujejo so odvisni od vloge uporabnika. Na spodnjih slikah so prikazani vsi meniji, kot jih vidi »administrator«. Prikaz je lahko različen pri drugih vlogah (pcone-občine, pccone-rra in pccone-min). Pri vseh vlogah pa imajo uporabniki na voljo dostop do podatkov o svojih poslovnih conah, subjektih v coni, subjektih inovativnega okolja in dejavnostih v conah.

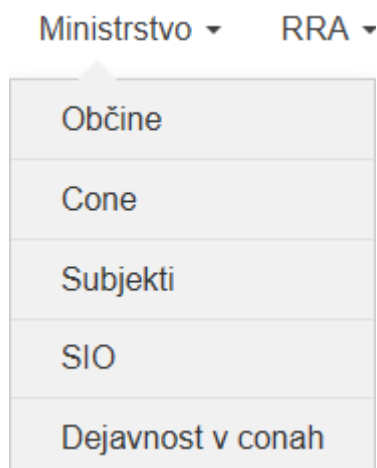

Slika 12: primer menija, ki jo vidi uporabnik z vlogo »pccone-občine«.

Vlogi »pccone-rra« in »pccone-min« imata na voljo še podatke o občinah, prvi o občinah v regiji, drugi pa o vseh slovenskih občinah. Ti podatki vsebujejo osnovne podatke o občini, ime in priimek, e-poštni naslov in telefon župana, ime in priimek urbanista, e-poštni naslov in njegov telefon, naslov spletne strani občine, oznaka ali so cone in subjekte inovativnega okolja vneseni ter število con v občini.

Slika 13: primer menija, ki jo vidi uporabnik z vlogo »pcone-rra«.

Slika 14: primer menija, ki jo vidi uporabnik z vlogo »pcone-min«.

Osnovni pregled con v občini z vlogo »pcone-občine«, omogoča preko funkcijskih gumbov vnos, pregledovanje, popravljanje in brisanje con. V kolikor se določeni gumbi v aplikaciji ne pojavijo, to pomeni, da uporabnik nima pravic uporabe teh gumbov.

- - doda nov zapis v bazo,
- - prikaže dodatne podatke izbranega zapisa,
- - omogoča popravljanje izbranega zapisa,
- - briše izbrani zapis.

Slika 15: Funkcijski gumbi na osnovnem pregledu.

Na slikah spodaj so prikazani možni načini vnašanja, popravljanja in prikaza con, ki se lahko izberejo z zgornjimi gumbi.

Podatki > PCone

Vprašalnik o poslovnih conah

Definicija poslovne cone:

Poslovno cono se definira kot večji zemljiški kompleks, namenjen prostorski umestitvi gospodarskih družb in podjetij, ki je praviloma opremljen z osnovno gospodarsko javno infrastrukturo in včasih z zgrajenimi poslovnimi prostori za najem in odkup. Gre za zemljišča, ki so funkcionalno povezana in namenjena določenim dolgoročni poslovni rabi. Za poslovno cono velja, da nastane na podlagi poslovnega dogovora v lokalni skupnosti.

V vprašalnik se vnese vse poslovne cone v občini, ne glede na velikost poslovne cone, ki imajo podlago v poslovnem dogovoru v lokalni skupnosti.

+ Poslovne cone - Občina Brežice

Izberi občino: Brežice

Prikaži 50 zapisov Išči:

ID cone	Ime cone	Datum	Vnos	Datoteka
100901006	Obrtna cona Dobova	14.08.2019	urikat	100901006.jpg
100901007	Industrijska cona Brežina	14.08.2019	urikat	100901007.jpg
100901008	Gospodarska cona Slovenska vas	14.08.2019	urikat	100901008.jpg

Prikazujem 1 do 3 od 3 zapisov

Pri Pred. 1 Nasl. Zadnji

Slika 16: Primer osnovnega prikaza con, v tem primeru con občine Brežice.

Vnos podatkov o poslovnici

ID Cone: 100901006

Šifra občine (MID): 11026605

Občina: Brežice

Ime cone (npr. Poslovna cona Moste): Obrtna cona Dobova

Spletna stran cone, če obstaja: /

Velikost cone v m²: 90000

Velikost poligona: 9,04

Leto vzpostavitve cone / začetka delovanja: /

Obrazložitev: na podlagi ustanovitvenega dokumenta / na podlagi delovanja prvega poslovnega subjekta v poslovnici.

Zasedenost zemljišča cone v % (ocena): 100

Zasedenost poslovnih prostorov cone v % (ocena): 100

Možnost prostorske širitve cone izven obstoječih stavbnih zemljišč v m² (ocena): 80000

Obrazložitev: Poslovna cona se lahko širi na kmetijska zemljišča ali do ceste glede na prostorske zmogljivosti in omejitve v prostoru (vodna telesa, grajeno okolje ipd.) Gre za potencialna zaziljiva zemljišča, ki so lahko predmet naslednjih sprememb in dopolnitev OPN-jev in drugih prostorskih načrtov.

Možnost nakupa ali najema obstoječih stavbnih zemljišč: Nakup

Cena za m² za najem ali nakup stavbnih zemljišč: 25

Možnost nakupa ali najema poslovnih prostorov: Ne vem

Cena za m² za najem ali nakup poslovnih prostorov: 0

Na katerem dokumentu temelji vaša odločitev o vzpostavitvi ali sama ustanovitvi poslovne cone v občini:

Občinski podrobni prostorski načrt (občinski lokacijski načrt, zazidalni načrt, lokacijski načrt, ureditveni načrt, prostorski ureditveni pogoji)

V kolikor ste pri prejšnjem vprašanju izbrali drugo tu vpišite ta dokument: /

Slika 17: Primer prikaza vnosa oziroma popravljana podatkov cone (prikazan je le del vnosnih polj).

+ Poslovne cone - Občina Brežice	
Izberi občino:	Brežice
ID cone	100901007
Šifra občine	11026605
Občina	Brežice
Ime cone	Industrijska cona Brežina
Spletna stran cone	/
Velikost cone (m ²)	417000
Velikost poligona (ha)	35,06
Leto vzpostavitve cone	/
Zasedenost zemljišča v % (ocena)	40
Zasedenost poslovnih prostorov v % (ocena)	100
Možnost prostorske širitve cone izven obstoječih stavbnih zemljišč (m ²)	0
Nakup ali najem obstoječih stavbnih zemljišč	Nakup
Cena za nakup ali najem stavbnih zemljišč	30
Nakup ali najem poslovnih prostorov	Nakup in najem
Cena za nakup ali najem poslovnih prostorov	0
Dokument o vzpostavitvi cone	Občinski podrobni prostorski načrt (občinski lokacijski načrt, zazidalni načrt, lokacijski načrt, ureditveni načrt, prostorski ureditveni pogoji)
Dokument o vzpostavitvi cone (drugo)	/
Možnost priključka na telekomunikacijsko omrežje	DA (optično omrežje)
Možnost priključka na elektroenergetsko omrežje	DA
Možnost priključka na plinovodno omrežje	DA
Možnost priključka na toplovodno omrežje	NE

Slika 18: Primer prikaza izpisa vsebine podatkov cone (prikazan je le del vnosnih polj).

Zgoraj opisani principi vnašanja, popravljanja, prikazovanja in brisanja con so omogočeni tudi za vse ostale izbire iz prej prikazanih menijev (za vnos, popravljanje, prikazovanje in brisanje subjektov in subjektov inovativnega okolja).

Domov
Dokumenti
Podatki
Ministrstvo
RRA
Občine
Forum
Kontakti
Koledar
Sistem

Podatki > Poslovni subjekti

+ Poslovni subjekti v conah občine Ankaran

Izberi občino: -- Izberi --

Prikaži 50 zapisov
Išči:

ID cone	Ime cone	Matična	Ime subjekta
121302002	IG-15	3663744000	Sango podjetje za storitve d.o.o.
121302002	IG-15	5883636000	MARTEX gostinstvo in trgovina d.o.o.
121302002	IG-15	1429183000	EKOPLAST - S.I., proizvodnja, trgovina, storitve, d.o.o.
121302002	IG-15	6889786001	GROSAN, podjetje za storitve, d.o.o., Poslovna enota Koper
121302002	IG-15	5370302002	VOZA - TRGOVINA, GOSTINSTVO, STORITVE, D.O.O. KOPER
121302002	IG-15	5842689000	REN'S, trgovina, turizem, komercialne in svetovalne storitve, d.o.o.

ID cone
Ime cone
Matična št.
Ime subjekta

Prikazujem 1 do 6 od 6 zapisov
Prvi
Pred.
1
Nasl.
Zadnji

Slika 25: Primer prikaza subjektov v poslovnih conah .

Vnos podatkov o poslovnem subjektu v coni

Šifra cone

Občina

Matična številka subjekta

Ime subjekta

Davčna številka subjekta

Slika 19: Primer prikaza vnosa poslovnega subjekta.

+ Poslovni subjekti v conah občine Ankaran

Izberi občino:

Cona	121302002-IG-15
Občina	24063526-Ankaran
Matična številka subjekta	3663744000
Kratko ime subjekta	Sango d.o.o.
Polno ime subjekta	Sango podjetje za storitve d.o.o.
Upravna enota	KOPER
Regija	OBALNO-KRAŠKA
Poštna številka	6280
Kraj	Ankaran - Ancarano
Naselje	Ankaran
Ulica	Železniška cesta
Hišna številka	15
Dodatek	
HS MID	17100785
Registracijski organ	Okrožno sodišče Koper
Datum vpisa	14.12.2009 0:00:00
Oblika	Družba z omejeno odgovornostjo d.o.o.
Podoblika	
Glavna dejavnost	46.770
SKIS	11003
Poreklo kapitala	2

Slika 20: Primer prikaza izpisa podatkov o poslovnem subjektu (prikazan je le del vnosnih polj).

[Domov](#)
[Dokumenti](#)
[Podatki](#)
[Ministrstvo](#)
[RRA](#)
[Občine](#)
[Forum](#)
[Kontakti](#)
[Koledar](#)
[Sistem](#)

Podatki > SIO

Vprašalnik o subjektih inovativnega okolja (SIO)

Definicija SIO:

SIO je podjetje ali družba določena na podlagi Zakona o gospodarskih družbah in mora imeti med registriranimi dejavnostmi tudi registrirane dejavnosti vezane na Drugo podjetniško in poslovno svetovanje in pa Oddajanje prostorov v najem. Poleg tega mora zadostiti še naslednjim pogojem:

- da aktivno sodeluje z vsaj eno organizacijo vpisano v evidenco pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije,
- da ima vzpostavljeno mrežo najmanj petih (5) zunanjih sodelavcev za področje svetovanja, mentoriranja in ekspertnega svetovanja,
- da razpolaga z najmanj petsto (500) kvadratnimi metri poslovnih prostorov namenjenih izvajanju dejavnosti,
- da ima najmanj dva redno zaposlena.

Tipični primeri SIO so: Podjetniški inkubator, Univerzitetni inkubator, Tehnološki park, pospeševalniki in coworkingi.

V vprašalnik se vnesejo SIO, ki delujejo v občini in imajo v občini prostore.

+ Subjekti inovativnega okolja

Prikaži 50 zapisov

Išči:

	Naziv	Matična	Naslov	Tip	Datum vnosa	
	ABC Accelerator, razvoj startupov in mladih podjetij, d.o.o.	6811396000	Šmartinska cesta 152, Ljubljana	Pospeševalnik	25.04.2019	
	Bistra hiša, zavod za raziskovanje in trajnostni razvoj Martjanci – Smart House. Institution for research and sustainable development Martjanci	1930613	Martjanci 36, 9221 Moravske Toplice	Drugo (vnesi)	15.03.2019	
	INKUBATOR d.o.o. Sežana	5570352000	Kraška ulica 2, 6210 Sežana	Podjetniški inkubator	29.01.2019	
	Inkubator Savinjske regije d.o.o.	6478506000	Gregorčičeva ulica 6, 3000 Celje	Podjetniški inkubator	24.01.2019	
	IRP Inštitut za raziskovanje podjetništva	1618911000	Ulica škofa Maksimilijana	Univerzitetni	24.01.2019	

Slika 21: Primer prikaza subjektov inovativnega okolja v občini.

Vnos podatkov o subjektih inovativnega okolja

Naziv subjekta

Maticna subjekta

Naslov subjekta

Kontaktna oseba (ime in priimek)

Naziv kontaktne osebe

Telefon kontaktne osebe

Epoštni naslov kontaktne osebe

Tip subjekta

Če ste izbrali pri tipu subjekta drugo tu vnesite tip

Občina

Opombe

Vprašanja

Slika 22: Primer prikaza subjekta inovativnega okolja.

+
Subjekti inovativnega okolja

Naziv subjekta	ABC Accelerator, razvoj startupov in mladih podjetij, d.o.o.
Matična številka subjekta	6811396000
Naslov subjekta	Šmartinska cesta 152, Ljubljana
Ime in priimek kontaktne osebe	
Naziv kontaktne osebe	
Telefon kontaktne osebe	
E-pošta kontaktne osebe	
Tip subjekta	Pospeševalnik
Drugo	
Datum vnosa	25.04.2019
Vnašalec	host
Opombe	Pospeševalnik v BTC-ju
Vprašanja	

Slika 23: Primer prikaza izpisa podatkov o subjektu inovativnega okolja.

Poleg vnosa, popravljanja in brisanja con aplikacija omogoča tudi pregled dejavnosti v coni, ki je izračunana na podlagi primarne dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) poslovnih subjektov, ki imajo sedež v coni. Podatki so bili pridobljeni iz baze poslovnih subjektov v Sloveniji, ki jo vzdržuje agencija Ajpes.

[Domov](#)
[Dokumenti](#)
[Podatki](#)
[Ministrstvo](#)
[RRA](#)
[Občine](#)
[Forum](#)
[Kontakti](#)
[Koledar](#)
[Sistem](#)

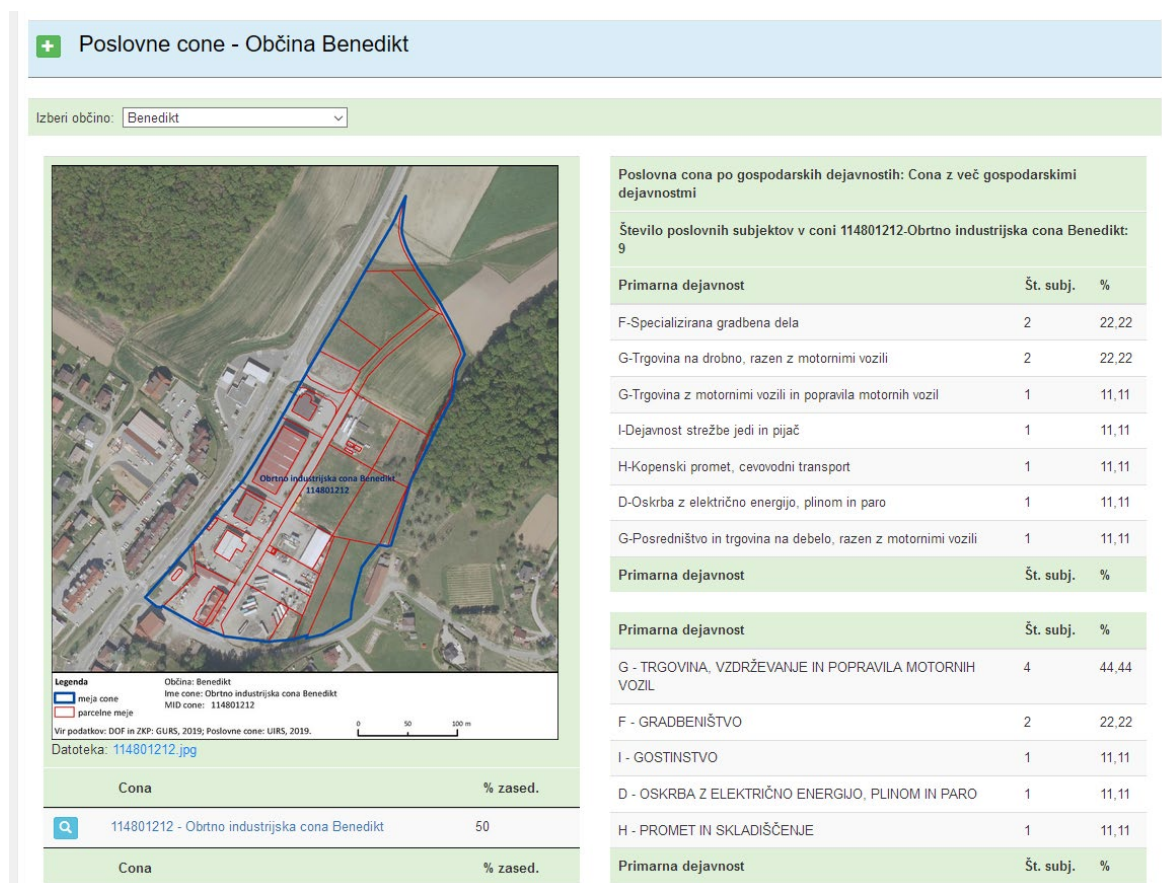
Podatki > Dejavnost v coni

+
Poslovne cone - Občina Celje

Izberi občino:
Celje

Cona	% zased.
101101389 - EPC Medlog Celje	80
101102001 - Industrija jug - severni del Cinkarne	0
101102002 - Trnovlje jug	0
101101206 - Industrijska cona Gaberje jug - območje 1	20

Slika 24: Primer prikaza con občine s podatki o prostih površinah v coni.

Slika 25: Primer prikaza izpisa podatkov o dejavnosti v coni.

7.1.2 Aplikacije za spletno pregledovanje podatkov o poslovnih conah

Glej prilogo: Vzpostavitev spletnega pregledovalnika podatkov »POSCO«

7.3 Povezljivost podatkovne zbirke z evidenco funkcionalnih degradiranih območij (FDO) in potrebni koraki za vzdrževanje evidence in njen prenos v prostorski informacijski sistem (PIS) in kasneje v e-prostor

7.3.1 Povezljivost baze poslovnih con

Baza poslovnih con in subjektov inovativnega okolja (BPC) je bila v postopku zasnove in zajema podatkov narejena tako, da so bili z uporabo enostavnih izmenjevalnih formatov uporabljeni in upoštevani grafični in atributni podatki rabe prostora, zemljiškega katastra in evidence funkcionalnih degradiranih območij (FDO). Ob vzdrževalnih delih bodo uporabljene iste podporne baze in izmenjevalni formati. Atributi BPC so pomensko usklajeni s temi bazami.

BPC je v okviru projekta CRP skupaj z aplikacijo (spletnim pregledovalnikom) nameščena na najetih strežnikih, za katerega skrbita Urbanistični inštitut RS in Geodetski inštitut Slovenije. V skladu s pogodbo

o vzdrževanju bosta baza in aplikaciji, ki jo strežeta, ostali na teh strežnikih, saj prenos v sistem javne uprave na MJU ni smiselno iz naslednjih razlogov: postopek prenosa je zapleten in dolgotrajen, baza je majhna in enostavna, nima beleženja transakcij, njena uporaba ni obvezujoča po obstoječi zakonodaji, ni del sistema zbirk državnih podatkov, ni del upravnih postopkov, postopka prenosa na MJU in zatem tudi vzdrževanja po pravilih MJU se za takšno bazo ne izplačata.

Uporaba BPC bo morala sčasoma, tako kot evidenca funkcionalnih degradiranih območij, postati predpisana z zakonodajo, povezano s problematiko prostora. Trenutno imata obe evidenčni status, kar pomeni, da nista del upravnih postopkov, pravilnikov, zavezujočih metodoloških navodil ali del podatkov, ki sestavljajo projektno okolje eProstora. Svetujemo, da se v eni od naslednjih faz projekta eProstor (oz. bolje v predvidenem drugem nadaljevanju tega projekta), BPC opredeli kot obvezno gradivo ePlana in eGraditve. Pred tem je potrebno definirati procese planiranja in graditve, v katerih bo BPC del odločanja. S tem bo BPC postala register. Natančna opredelitev vključitve BPC v projekt eProstor v tem trenutku ni možna. Tehnološko bo povezava izvedena kot spletna storitev, zapisana v standardnih formatih za izmenjavo grafičnih in atributnih podatkov, vsebinski detajli pa bodo znani po zasnovi procesov eProstora. Glede prenosa BPC v prostorski informacijski sistem (PIS) in v eProstor je potreben tudi dogovor med MOP in MGRT, kar pa je spet odvisno od potreb in zmožnosti projekta eProstor.

7.3.2 Vzdrževanje baze poslovnih con

Aplikacija s podatki o poslovnih conah in subjektih inovativnega okolja v Sloveniji se do zakonske ureditve statusa aplikacije in baze v obliki uradnega registra nahaja na strežnikih Urbanističnega inštituta RS in Geodetskega inštituta Slovenije (GI). V produkcijskem okolju se vzdrževanje predvidoma zagotavlja po naslednjih vsebinskih sklopih:

- gostovanje aplikacije in baze na zakupljenem strežniku računalniškega oblaka,
- vzdrževanje platforme, ki podpira aplikacijo,
- vzdrževanje aplikacije zaradi zagotovitve neprekinjenega delovanja,
- nadgradnje aplikacije zaradi zagotovitve skladnosti z nadgradnjami oblike in vsebine baze podatkov,
- načrtovanje nadgradenj novih funkcionalnosti aplikacije,
- vzdrževanje baze podatkov v obliki, ki zagotavlja neprekinjeno delovanje,
- osveževanje podatkov v podatkovni bazi,
- usklajevanje oblike primopredaje novih podatkov med naročnikom in izvajalcem vsebinskih nadgradenj podatkov (dodajanje, spreminjanje, brisanje zapisov),
- redne kontrole delovanja aplikacije dvakrat mesečno,
- beleženje dogodkov in obveščanje o dogodkih,
- arhiviranje in dokumentiranje starih verzij aplikacije in baze,
- shranjevanje tekoče verzije aplikacije in baze v dveh kopijah na različnih lokacijah,
- letno poročanje o stanju, statusu, uporabi, ukrepih, spremembah, vzdrževanju in nadgradnjah BPC in aplikacije (pregledovalnika).

7.3.3 Prenos baze poslovnih con na nacionalni portal OPSI

Zaradi zagotovitve preglednosti in dostopa do podatkov BPC za domače in tuje vlagatelje lahko naročnik opredeli BPC kot odprte podatke javnega sektorja. Postopek prenosa in odpiranja je v podrobnosti opisan z dokumentacijo in navodili MJU. Na portalu OPSI (Odprti podatki Slovenije) lahko organ objavi javne evidence in informatizirane zbirke podatkov skupaj z metapodatkovnimi opisi po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) oz. po Uredbi o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki jih predpisuje področna zakonodaja. Portal OPSI je dostopen na: <https://podatki.gov.si/>

Za objavo podatkov na portalu OPSI je potrebno pri organu (v tem primeru pri MGRT) določiti urednika, ki pridobi pravico dodajanja vsebin na portalu. Pravice urednika in podrobno opisani koraki, ki jih mora urednik opraviti, da lahko objavi metaopise in povezave na podatke (evidence, zbirke) so dostopni v **Uporabniških navodilih**:

https://podatki.gov.si/sites/default/files/reports/UPORABNISKA_NAVODILA_VSEBINSKI_UREDNIK_1.0_14122016.pdf

V pomoč pri objavi podatkov na portal OPSI je bil pripravljen tudi **Priročnik za odpiranje podatkov javnega sektorja**, ki je dostopen na:

https://podatki.gov.si/sites/default/files/attachments/OPSI_Prirocnik_1_izdaja_junij_2016.pdf

Zahteve, ki morajo biti izpolnjene, da lahko podatke objavimo in razkrijemo na nacionalnem portalu OPSI so:

- podatki so ažurni, prečiščeni, popolni in ustrezajo kriterijem zagotavljanja kakovosti,
- izvirajo iz javnih nalog organa (avtorstvo),
- za podatke je izdana odprta licenca brez omejitve uporabe (npr. CC-BY),
- za dostop do podatkov ni potrebna identifikacija (avtentikacija in avtorizacija) končnega uporabnika,
- objava podatkov je skladna z zakonodajo (varstvo osebnih podatkov, tajni podatki, ipd.),
- podatki niso preobsežni (> 100 Gb),
- podatki so na čim višji razvojni stopnji (gl. priročnik),
- obstaja popoln metapodatkovni opis zbirke, ki je predpisan z uredbo.

7.3.4 Akcijski načrt za prenos baze v sistem prostorskih podatkov javne uprave

Akcijski načrt je odvisen od dogovorov med Ministrstvom za gospodarstvo, Ministrstvom za javno upravo ter izvajalci projekta. Za prenos morajo biti najprej izpolnjeni določeni pogoji, ki jih zahteva MJU (glej poglavje 7.3.1.), zato natančna opredelitev vključitve baze poslovnih con v projekt eProstor v tem trenutku ni možna.

8.0 Diseminacija

Diseminacija rezultatov projekta je potekala v različnih oblikah (sestanki z naročnikom, delovni sestanki, delavnice, prezentacije na konferencah, objava v strokovni literaturi ipd.) skozi celotno nalogo.

Sestanki z naročnikom

Z naročnikom smo se sestali osemkrat. V začetku naloge smo imeli dva usklajevalna sestanka na katerih smo opredelili in uskladili program dela in časovnico. Med izvajanjem naloge pa smo imeli še šest sestankov na katerih smo predstavili potek dela in reševali odprta vprašanja, ki so se pojavila med samo izvedbo projekta.

Delovni sestanki

Projektna skupina se je sestala na šestnajstih delovnih sestankih. Sestanki so bili namenjeni spremljanju poteka naloge, premlevanju idej, odprtih vprašanj in iskanju rešitev, seznanjanju projektne skupine z delovnimi paketi, medsebojnem usklajevanju delovnih paketov ter načrtovanju delavnic.

Delavnice

V okviru projektne naloge smo organizirali pet delavnic.

Prva delavnica je bila namenjena naročniku, njen namen pa je bil predstaviti naročniku potek dela, pridobitev dodatnih usmeritev in odgovore na odprta vprašanja, ki so se nam porajala med izvajanjem naloge.

Druge štiri delavnice so bile organizirane za Regionalne razvojne agencije in občine v Sloveniji. Prva delavnica je bila organizirana v Coworking centru v Kranju za predstavnike RRA Gorenjske in RRA LUR, ter občin gorenjske in osrednjeslovenske regije. Druga je bila organizirana v RC Novo Mesto za predstavnike RC Novo Mesto, RRA Zeleni kras, RRA Zasavje in RRA Posavje, ter občin primorsko-notranjske, jugovzhodne Slovenije, zasavske in posavske regije. Tretja je bila organizirana v Posoškem razvojnem centru za predstavnike Posoškega razvojnega centra in RRC Koper, ter občin goriške in

obalno-kraške regije in četrti na RA Savinjske regije za predstavnike RA Savinjske regije, RRA Koroške, MRA RRA Podravje in RC Murska Sobota, ter občin savinjske, koroške, podravske in pomurske regije.

Žal smo morali zaradi premajhne udeležbe tretjo delavnico v Posoškem razvojnem centru odpovedati. Smo pa zato na četrto delavnico, ki smo jo izpeljali v RA Savinjske regije ponovno povabili tudi povabljenke na tretjo delavnico in ponovne še vse ostale agencije in občine, ki se prej organiziranih delavnic niso mogle udeležiti.

Na delavnicah smo predstavili:

- ugotovitve popisa poslovnih con v Sloveniji,
- metodologijo razvrščanja zajetih con,
- ukrepov in modela upravljanja, ki smo ga predlagali,
- ter usmeritev MGRT-ja, SpiritA in MOP-a glede nadaljnjih korakov z izbranimi in razvrščenimi conami.

Po predstavitev je bil čas namenjen razpravi in vprašanjem. Kratek povzetek vprašanj in pobud:

- BSC spremlja dogajanje v Avstriji na področju razvoja PC in opozarja, da se Avstrija zaveda na kakšen način lahko privablja podjetnike.
- V Sloveniji z vidika države nikoli ni bila izvedena primerjalna študija zamejskih območij na področju razvoja PC z namenom, da pritegnejo slovenske podjetnike nazaj v Slovenijo.
- V Avstriji so strateško načrtovali PC, jih zgradili, komunalno opremili in lansirali na trg. To je bil dolgoročen strateško načrtovan proces.
- Problem v Sloveniji predstavlja spreminjanje/prestrukturiranje dejavnosti v PC, ki lahko vpliva na preoblikovanje grozdov.
- Če bi dolgoročno želeli načrtovati PC v Sloveniji bi bilo potrebno v proces vključiti sosednja območja (npr. Avstrijo).
- Brez sistemskih analiz bo težko načrtovati. Obstaja možnost, da poslovni subjekti že sodelujejo čezmejno, vendar evidenca glede tega ne obstaja. Izražena je bila potreba po tovrstni evidenci.
- Predlaga se, da se na ravni države zagotovi brezplačna zemljišča. S tem ukrepom bi bili stroški za razvoj PC nizki in bi se tako lažje izgradila komunalna infrastruktura.
- Občina ima v Sloveniji od poslovnih subjektov samo NUSZ. V Avstriji od države dobijo večji delež, če imajo več poslovnih subjektov, dohodkov, prebivalcev, ipd.
- Tuji investitorji povprašujejo v Sloveniji npr. za Italijo je Slovenija zanimiva, ker ima zanimive davčne obremenitve.
- Na davčne stimulacije in razvoj PC imajo velik vpliv volitve na državnem in lokalnem nivoju. S tem vplivajo tudi na privabljanje investitorjev v slovenski prostor, zato se tuji vlagatelji težko odločajo za investicije v Sloveniji.
- Osnovni moto za PC je, da je PC ločena od stanovanjskih območij zaradi konfliktov (hrup, promet).
- PC v Sloveniji morajo zagotoviti pogoje, da se omogoči razvoj domačim poslovnim subjektom in se ta ne selijo v tujino.
- Interes za investicije v Sloveniji obstaja, problem predstavlja cena za nakup zemljišč in draga komunalna infrastruktura. Problem je tudi zakonodajni, saj je potrebno plačati 22 % davka državi, kar podraži strošek izgradnje komunalne infrastrukture.

- V Sloveniji so komunalno opremljena zemljišča zelo draga. Problem je tudi, da ni ponudbe. Razpoložljive površine so majhne, razpršene in ni ustreznega zemljišča.
- Ideja pripravljalcev naloge je, da imamo vsaj eno PC nacionalnega pomena/regijo.
- Vzpostavilo se je vprašanje ali so sistemski in izvedbeni ukrepi pravi, če povečujejo razlike med regijami. Potrebno je zagovarjati dekoncentracijo. Udeleženci se strinjajo, da se PC ne umešča v vsako vas, ne sme pa se stremeti k temu, da se vse centralizira v Ljubljani. Slovenija je namreč razpršeno poseljena, razvoj pa poteka v smeri centralizacije v Ljubljani.
- Izpostavljen je bil fenomen, da so alpske regije bolj razvite kot ravninske regije.
- Izpostavljen je bil primer, ko so se podjetja iz Ljubljane preselila v Šenčur in so zelo zadovoljna. Eden izmed razlogov je bil tudi problem prometnih konic v Ljubljani.
- Slovenija je majhna država, zato bi morali stremeti k razpršeni porazdelitvi delovnih mest kljub temu, da jih je še vedno večina v Ljubljani. S tem bi prispevali tudi k bolj učinkoviti mobilnosti.
- Pripravljalci naloge so argumentirali, da je na organizacijo JPP težko vplivati. Prevozi za PC so problematični, če so PC preveč razpršene. Dobro da so, vendar ne preveč.
- Za Vodice je potrebno rešiti tovorni promet, glede osebnega prometa pa je potrebna priprava študije mobilnosti.
- Problem v Sloveniji je, ker država veliko sredstev dobi iz trošarine bencina. Izvedene so bile študije za relacijo od Kopra do Ljubljane, ki je dokazala, da bi bila kompozicija vlaka neskončna, zato bi bilo potrebno železniški tir širiti ne samo enega, temveč za dva. Potrebno je razmišljati v smeri, da lahko prideš iz Ljubljane v Maribor z čimbolj učinkovitimi prevozi. Žal javni prevoz ni konkurenčen.
- V Jesenicah so prenavo obstoječe PC opustili.
- Na Gorenjskem obstaja veliko opuščanih območij PC.
- Podan je bil predlog, da se v planskih aktih PC nameni specifična namembnost. PC so danes po namenu bližje urbanem območju.
- Podan je bil predlog, da se jih razvršča glede na delovno intenzivne panoge.
- Na podlagi vrsto opuščanih PC je bilo vzpostavljeno vprašanje ali sploh potrebujemo nove PC in kako bi opuščene PC aktivirali.
- Podana je bila pobuda, da se predstavitev z delavnice pošljejo udeležencem delavnice.
- Eden izmed predstavnikov RRA je izpostavil, da je RRA že imela interes sama pripraviti podoben projekt, kot je projekt CRP PC, zato pozdravljajo samo idejo projekta.
- Izpostavljen je bil problem, kdo bo upravljal in posodabljal podatkovno bazo in kdo bo promoviral in tržil PC. Podan je bil predlog, da to nalogo vnosa podatkov prevzame RRA in ne občine same, vendar so zato potrebna sredstva.
- Udeleženci so bili mnenja, da so sistemski ukrepi, ki so vezani na državna sredstva so pravi način za spodbujanje razvoja PC.
- Predstavnik RRA JV je pohvalili delo, ki je bilo opravljeno v okviru projekta CRP PC. Potrebno bo podati navodila za uporabo rezultatov projekta in spletne platforme.
- Glede na to, da bo projekt CRP PC razvrstil glede na nivo, ki je predlagan v projektu je izpostavil, da bodo regije ne glede na to med seboj tekmovali.
- Predlog RRA JV je bil, da bi želela še enkrat pozvati občine, da posredujejo in dopolnijo podatke o PC. V dopisu želijo poudariti, zakaj je to pomembno. Razlogi za to so npr. potencialno financiranje PC, pridobivanje investorjev, idr.

- Izvajalci naloge so udeležencem objasnili, da je namen naloge je podati instrumentarij, ki bo temeljil na podatkih in bo v pomoč politiki pri izvajanju ukrepov. S pomočjo orodja, ki ga bo razvil ta projekt bodo občine lahko preverile ali se nenazadnje na določenih območjih smotrno pripravljati dokumentacijo za izvedbo PC.
- RRA JV se povezuje, ker je sama premajhna za trženje, saj se PC Novo mesto nahaja na petih različnih lokacijah.
- RRA JV z vidika priprave RRP in RRPP je izpostavila vprašanje ali bodo PC že razvrščene po predstavljenih tipologijah, ker bo to osnova oz. kot SP za pripravo RRP.
- RRA JV bo skupaj s ostalimi RRA-ji prihodnji teden pošlje razmišljanja in predloge na temo projekta.
- UIRS pošlje osnutek dopisa za dopolnitev podatkovne baze PC RRA JV in predstavitev z delavnice.
- Podan je bil tudi predlog regijam, da se RRP in RPP pripravljata sočasno. RPP morajo biti pripravljeni do 2023. Podan je bil tudi predlog, da RRA pozove MOP, da se pripravi pravilnik, da se ta dva dokumenta pripravita sočasno.
- Udeleženci delavnice so pogrešali prisotnost naročnika priprave CRP PC, saj bi lahko tako odgovorili na nekatera vprašanja, ki so bila izpostavljena na delavnici.
- Izpostavljeno je bilo vprašanje na kakšen način so določene uteži kriterijev? Eden zmed udeležencev je podal mnenje, da je kriterij demografske in zaposlitvene strukture bolj pomemben in bi morala biti utež za ta kriterij višja. Pobuda je bila dana na podlagi izkušenj z investitorji, katere zanima potencialna delovna sila. UIRS bo ponovno preučil določitev uteži kriterija, ki se nanaša na demografske podatke. Predlog je, da je utež višja kot je predlagana.
- Izpostavljeno je bilo vprašanje na kakšen način se bo spremljalo stanje PC.
- Podan je bil predlog, da se v nalogi oblikuje priporočilo za Ministrstvo za pravosodje, da bi sistemsko uredili pridobivanje podatkov o npr. stečajnih postopkih, stečajnih masah poslovnih subjektov v PC.
- Za investitorje so ključni kriterij so kompetence delovne sile.
- Ključen dokument za razvoj gospodarstva je Strategija pametne specializacije.
- V Avstriji so pripravljeni na ta način, da so si pridobili podatke o potencialni delovni sili. V Sloveniji imamo zelo dober izobraževalni sistem in kot primer je bil naveden, da vsak študent, ki konča prvi letnik mehatronike ima sklenjeno pogodbo v Avstriji za zaposlitev.
- Podan je bil predlog, da bi SIO sami vnašali podatke. Regija bo posredovala podatke o SIO, katerim bo UIRS omogočil dostop za dopolnitev oz. vnos podatkov.
- PC Ormož in PC Tezno problem predstavlja plinovod in je bil na to temo podan predlog, da bi to orodje nadgradili z območji omejitev.
- Podan je bil predlog da se predstavljeno orodje prevede še v angleški jezik zaradi tujih investitorjev.
- Izpostavljeno je bilo vprašanje ali se lahko aplikacijo možno dopolniti oz. nadgraditi, da se lahko interaktivno vnaša povpraševanje investitorjev z namenom usmerjanja investitorjev.
- Podan je bil predlog, da bi se uporabnost portala bi povečala, če bi se v bazo integrirali poslovni subjekti. Ti podatki so v bazi, niso pa vidni za splošne uporabnike. Potrebno je preveriti ali so lahko ti podatki dostopni za javnost. Ta problem je potrebno sistemsko urediti.

- Udeleženci so podali predlog, ki naj se ga posreduje naročniku, da se po končanem projektu nadaljuje z aktivnostim osveževanja podatkov na področju razvoja PC in nadgradnjo platforme na ta način, da bo čimbolj uporabna za občine v procesu razgovorov s potencialnimi investitorji (npr.
- Podano je bilo vprašanje ali bodo lahko občine imele vpogled v končne rezultate projekta CRP PC. Vprašanje se je nanašalo predvsem na razvrščanje PC glede na nivo.
- Problem predstavlja, da so razlike v regiji veliko večje kot med regijami.
- Kot dodana vrednost projekta CRP PC bo, da bo platforma nadgrajena z podatki Atlasa dostopnosti z različnimi oblikami javnega prevoza, ki je rezultat projekta ASTUS, mednarodnega projekta na področju trajnostne mobilnosti. Atlas dostopnosti bo omogočal pregled dostopnosti do posameznih PC.

Prezentacije na konferencah

Projekt in delo na projektu smo predstavili na naslednjih konferencah:

1. 1.6.2018 – 29. Sedlarjevo srečanje v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje (MAO) v Ljubljani – CRP PC omenjen kot projekt, ki se vsebinsko navezuje na projekt LUMAT (pilotni projekt v Kranju se osredotoča na vzpostavljanje industrijskih simbioz)
2. Na Slovenskih regionalnih dnevih 2018, ki so bili organizirani 18. in 19. 10. v Termah Olimlje (Podčetrtek), smo ravno tako predstavili namen in vsebino projekta »CRP - Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence«. Tema srečanja je bila »Izzivi regionalnega razvoja«.
3. Na 1. Konferenci o urbanem planiranju in regionalnem razvoju, ki je bila od 18-19 oktobra 2018 v Sarajevu sta bila predstavljena dva prispevka, ki sta predstavila projekt poslovne cone: prvi avtorja mag. Andreja Guliča z naslovom »Mogućnosti, izzivi i rizici za promicanje održivog razvoja poslovnih zona u Sloveniji: Uloga kriterija za određivanje važnosti i tipologije poslovnih zona.« in drugi avtorice dr. Sabine Mujkič z naslovom »Budući grad – pametan, zeleni, dostupan grad – od vizije do implementacije«.
4. 17.12.2018 v BSC Kranj, Cesta Staneta Žagarja 37 je bil projekt CRP PC predstavljen na sestanku partnerjev čezmejnega projekta (Slovenija-Avstrija) INNOVATIVE LOCATION.
5. 31.5.2019 – 30. Sedlarjevo srečanje v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje (MAO) v Ljubljani – Predstavitev metodologije za določanje tipov poslovnih con v Sloveniji ob upoštevanju funkcionalnih in prostorskih vidikov ter vidikov varstva okolja, ki je del projekta »CRP - Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence«.

Objave v znanstveni in strokovni literaturi

Objave na temo projekta v strokovnih in znanstvenih publikacijah:

1. Članek v reviji Urbani izziv, strokovna izdaja. BIZJAK, Igor. Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije. Urbani izziv, Posebna izdaja, ISSN 2232-481X, 2018, št. 8, str. 150-153. [COBISS.SI-ID 2908611]
2. V zborniku del znanstvene konference »Third Serbian Road Congress«, ki je bila od 14-15 junija v Beogradu je bil objavljen prispevek »The role of transportation infrastructure in promoting the development of business zones in Slovenia« avtorja A. Guliča, ki je med drugimi tudi predstavil projekt poslovne cone.

3. GULIČ, Andrej. Sistem podsticanja razvoja poslovnih zona u Sloveniji, uzimajući u obzir obezbeđivanje sigurnosti i održivosti životne sredine. *Ecologica*, ISSN 0354-3285, 2019, vol. 26, no. 94, str. 181-185, ilustr. [COBISS.SI-ID 2916291].
4. GULIČ, Andrej. Metodologija za određivanje vrste poslovnih zona u Sloveniji, uzimajući u obzir funkcionalne i prostorne aspekte te aspekte zaštite okoliša. V: FILIPOVIĆ, Dejan (ur.). *Zbornik radova*. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije: Univerzitet, Geografski fakultet. 2019, str. 169-175, ilustr. [COBISS.SI-ID2915267]
5. Članek za Urbani izziv z naslovom »Metodologija za določanje tipov poslovnih con v Sloveniji ob upoštevanju funkcionalnih in prostorskih vidikov ter vidikov varstva okolja« se pripravlja in bo predvidoma objavljen v prvem tednu oktobra 2019 (še vedno v času izdelave projekta)

Spletni portal za spremljanje poteka naloge

Spletni portal na naslovu <https://poslovnecone.urs.si> je bil postavljen za namene spremljanja poteka naloge. Kasneje v nalogi je prevzem tudi funkcijo spletne aplikacije za vnos, popravljanje in brisanje poslovnih con ter subjektov inovativnega okolja. Spletni portal se je vseskozi dopolnjeval in vzdrževal.

9.0 Zaključki in predlogi za nadaljnje delo

Ključni poudarki in predlogi

S projektom »Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence« smo se lotili problematike poslovnih con za katero je značilno:

- veliko število in razpršenost con po prostoru Slovenije,
- neurejene evidence con,
- pomanjkanje delujočega sistema spremljanja prostorskih in organizacijskih sprememb v conah in poslovnih subjektov v njih,
- pomanjkanje delujočega sistema spremljanja subjektov inovativnega okolja v Sloveniji,
- pomanjkanje ukrepov, ki bi pomagali k učinkovitejšemu gospodarskemu in prostorskemu razvoju,
- neobstoj eksplicitne opredelitve območij v katere bo država prednostno usmerjala razvoj poslovnih con

Glavni vir težav, ki smo ga ob tem zaznali je predvsem v nezainteresiranosti številnih občin za to, da bi aktivno spodbujale gospodarski razvoj v občini s pomočjo ponudbe privlačnih poslovnih con, neuspešno komuniciranje s poslovnimi subjekti, ki delujejo v coni, pritisk kapitala in zasebnih lastnikov zemljišč ter nezmožnost povezovanja z sosednjimi občinami.

S projektom smo uresničili glavne cilje, ki smo si jih zadali ob začetku izvajanja projekta:

1. Izdelali smo metodologijo, na podlagi katere smo opredelili kriterije za določitev tipov poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji. Metodologija je omogočila tudi poenotenje definicij na tem področju. Na podlagi metodologije smo v projektu pripravili definicije in tipe poslovnih con po pomenu (nacionalni, regionalni, lokalni) in po namenu glede na prevladujočo dejavnost, ki se odvija v coni (glede na SKD).
2. Izdelali smo model upravljanja in trženja poslovnih con ter subjektov inovativnega okolja in pripravili izhodišča oz. priporočila za usmerjanje razvojnih ukrepov na področju gospodarskega in prostorskega razvoja za posamezne tipe poslovnih con po dejavnostih in velikosti, ki naj bi prispevala k učinkovitejšemu usklajevanju nacionalne, regionalne in lokalne ravni.
3. Izdelali smo rešitve za trajno spremljanje in vzdrževanje ažurnega stanja podatkov poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji ter pripravili koncepta spletnih aplikacij za zajem, vodenje in ažuriranje con in subjektov inovativnega okolja ter za iskanje in grafično pregledovanje con.

4. Na podlagi izvedenega popisa poslovnih con in subjektov inovativnega okolja smo izdelali osnovno evidenco poslovnih con in subjektov inovativnega okolja ter podali predloge za njeno vzdrževanje.

Za uspešno reševanje problematike poslovnih con in subjektov inovativnega okolja predlagamo naslednje korake:

1. **Določitev prioriteten con na nacionalnem, regionalnem in medobčinskem nivoju.** Skozi nalogo smo na podlagi kazalnikov predlagali prioritete cone, naloga pristojnih ministrstev pa je, da to potrdijo in začnejo upoštevati v bodočih razpisih pri podeljevanju finančnih spodbud.
2. **Vsaka statistična regija naj bi imela vsaj eno cono nacionalnega pomena in eno ali več con regionalnega pomena.** Tako bi lahko v luči novih regionalnih prostorskih in razvojnih načrtov uravnoteženo razvijali statistične regije in jih skozi močnejše poslovne cone pripeljali delovna mesta in razvojne potenciale. Večje cone lahko tudi lažje izvajajo industrijsko simbiozo in principe krožnega gospodarstva.
3. **Medobčinsko sodelovanje.** Ena od rešitev problema velikega števila majhnih con in nezmožnosti širitve le-teh je tudi povezovanje con na medobčinskem nivoju ali umeščanje con medobčinske pomembnosti v tisto občino, ki izkazuje najboljše prostorske, gospodarske, okoljske in druge pogoje. Že sedaj določeno število con leži ob meji sosednje občine. Tu bi bila potrebna bolj proaktivna vloga pristojnih ministrstev, ki bi preko hitrejšje menjave zemljišč in finančnih spodbud omogočila tako povezovanje in alokacijo.
4. **Funkcionalno degradirana območja (FDO).** V Sloveniji veliko število con leži v območjih FDO, veliko več pa je območij FDO, ki mejijo na cone ali so cone v njihovi neposredni bližini. Tudi tu je potrebna bolj proaktivna vloga pristojnih ministrstev, ki bi s pomočjo finančnih spodbud omogočila hitrejšo sanacijo in infrastrukturno opremljanje območij FDO v stanje, ki bi bilo primerno za investitorje.
5. **Razvojne faze con.** Kar nekaj con se še nahaja v začetni razvojni fazi (cca 34%), ko še vedno obstajajo možnosti bodisi njihove opustitve ali premestitve na območja FDO, bodisi njihove skupnega načrtovanja in opremljanja v občini, ki ponuja primerjalno najboljše pogoje.
6. **Ažurne evidence.** Očitno je, da v kolikor vzpostavljene evidence ne bodo redno vzdrževane in dopolnjevale z novimi in ažurnimi podatki, potem se podatkov ne bo dalo uporabljati za različne ukrepe, ker bo potrebno pred oblikovanjem kateregakoli ukrepa na novo preveriti stanje. Aplikacija za vzdrževanje evidence je narejena tako, da omogoča stalno posodabljanje podatkov. Ta aktivnost pa mora biti usmerjevana in nadzorovana s strani naročnika ter vzdrževalca aplikacije in podatkov. Predvsem je tu potrebna tudi stalna komunikacija z lastniki ali vzdrževalci con, dokler ne spoznajo, da jim taka ažurna baza podatkov koristi pri trženju in promociji cone.
7. **Ukrepi za spodbujanje trajnostnega razvoja poslovnih con in subjektov inovativnega okolja.** Predlagali smo 17 ukrepov (glej poglavje 5.0), ki bodo pomagali pristojnim ministrstvom pri uveljavljanju in usmerjanju prostorske in gospodarske politike tako na državnem, regionalnem kot tudi na lokalnem nivoju. Vendar to zahteva proaktivno vlogo pristojnih ministrstev.
8. **Medresorsko usklajevanje.** Glede na to, da poslovne cone zadevajo pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter tudi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (preštevilo in preobsežno poseganje načrtovanih poslovnih con na strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane), potem je nujno medresorsko usklajevanje. Le medsebojno usklajena ministrstva bodo lahko izpeljala ukrepe, kot so povezovanje in združevanje con ter njihovo oblikovanje in funkcionalno razmeščanje v prostoru.
9. **Vključitev rezultatov projekta v pripravo razvojnih in prostorskih dokumentov na državni, regionalni in lokalni ravni za naslednje programsko obdobje in kasneje.** Pri pripravi omenjenih dokumentov smo lahko predstavniki Urbanističnega inštituta RS in Geodetskega inštituta Slovenije v strokovno oporo njihovim pripravljalcem.

10. **Izvedbo razvojnega projekta** v katerem bi država pridobila uporabne podatke o obstoječih in načrtovanih poslovnih conah v sosednjih državah kot tudi v državah, ki nam na tem področju neposredno konkurirajo.

Evidenca in vzdrževanje podatkov po končanju naloge

Na koncu bi še enkrat podarili pomembnost ažurne baze podatkov in aplikacij povezanih z njo. Rezultat naloge sta poleg ažurne evidence poslovnih con, tudi dve spletni aplikaciji. Prva je namenjena vnosu novih in ažuriranju obstoječih podatkov o poslovnih conah. Ta se nahaja na strežnikih Urbanističnega inštituta Republike Slovenije in je namenjena samo uporabnikom, ki imajo pravice vnosa in ažuriranja podatkov. Baza, ki jo aplikacija generira je osnova za analizo stanja v prostoru (izračunavanje točnih površin poslovnih con, oddaljenosti do javne infrastrukture, prekrivanja s conami, ki vsebujejo prostorske omejitve itd.), ki se opravi s pomočjo orodij geografskega informacijskega sistema. Analiza generira končno bazo, ki jo uporabi druga aplikacija. Ta je javno dostopna in omogoča iskanje in grafično pregledovanje poslovnih con v Sloveniji z namenom privabljanja investorjev. Druga aplikacija se nahaja na strežnikih Geodetskega inštituta Slovenije.

Če želimo, da bo vzpostavljena baza podatkov o poslovnih conah in subjektih inovativnega okolja služila svojemu namenu, jo je potrebno vzdrževati. Osnovne podatke o conah lahko v spletno aplikacijo vnašajo občine ali upravniki poslovnih con. Dodatno dopolnjevanje teh podatkov, kot je vrisovanje mej poslovnih con na parcelo natančno, izdelava analiz s katerimi se na podlagi izdelanih kazalnikov določi tipologijo novih con ali popravi tipologijo starih, pa ne morejo narediti vnašalci v aplikacijo temveč strokovna služba skrbnika podatkov. Predlagamo, da se analiza in grafično dopolnjevanje podatkov izvaja vsaj dvakrat letno. Istočasno se pred analizo lahko pozove občine in upravnike con, da v kolikor še niso ažurirali podatkov to storijo pred analizo. Le na tak način bo baza vzdrževana in bo služila svojemu namenu.

10.0 Literatura in viri

- Bole, D. (2010): Sekundarna gospodarska središča v Ljubljani: analiza stanja in presoja načrtovanega razvoja. *Urbani izziv*, 21(1), str. 5-20.
- Breznik, J., Duhovnik, J. in Kmecl, A., idr. (2010): *Zakon o graditvi objektov (ZGO-1) s komentarjem. Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1) s komentarjem ; Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) s komentarjem*. Ljubljana, GV založba.
- Chen, G. (2009): Does the type of ownership control matter? Evidence from China's listed companies. *Journal of Banking & Finance*, 33 (2009), str: 171–181.
- Čok, G. (2003): Gospodarske cone: vsebinska in terminološka opredelitev. *Urbani izziv*, 14(1), str. 55–59.
- Čok, G. (2016): *Starting Points for Planning Business Zones in Slovenia in the Post-independence Period*. Dostopno na: https://www.researchgate.net/publication/306076925_Starting_Points_for_Planning_Business_Zones_in_Slovenia_in_the_Post-independence_Period (sneto: 26.9.2019)
- Fonda, M., Zavodnik Lamovšek, A., Pogačnik, A., idr. (2016): *Poročilo o prostorskem razvoju*. Ljubljana, MOP.
- Garibaldi, P. (2006): *Personnel economics in imperfect labour markets*. Oxford ; New York, Oxford University Press.
- Gedajlovic, E. (2005): Ownership Structure, Investment Behaviour and Firm Performance in Japanese Manufacturing Industries. *Organization Studies*, 26(1), str: 7–35.
- Glas M. (2007): *Priročnik o subjektih inovativnega okolja in podjetniškega okolja*. Ljubljana, Ekonomska fakulteta ; Center za razvoj podjetništva.
- Gulič, A. (2016): Promoviranje razvoja poslovnih con v Sloveniji. Asocijacija prostornih planera Srbije ; Univerzitet, Geografski fakultet ; Zbornik radova, str. 189-197.
- Gulič, A. (2017): *Urbana ekonomija: fragmenti in marginalije*. Dostopno na: <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-6KEJ7TD6/50ac4332-fbd3-429e-84a1-db13830d0c85/PDF> (sneto 26.9.2019).
- Gulič, A., in Bizjak, I. (2012): *Gospodarske cone Republike Slovenije na svetovnem spletu: zaključno letno poročilo*. Ljubljana, UIRS.
- Gulič, A., in Bizjak, I. (2006): *Strokovne podlage za upravljanje in prostorski razvoj gospodarskih con na Gorenjskem*. Sastavni del projekta INTERREG IIIa ROPOL – Razvoj obmejnih poslovnih lokacij Slovenija – Avstrijska Koroška. Ljubljana, UIRS.
- Geodetska uprava Republike Slovenije (2017): *Letno poročilo o slovenskem trgu nepremičnin za leto 2016*. Dostopno na:

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/medijsko_sredisce/2017/04_April/21_GURS/17_04_21_Letno_porocilo_za_letno_2016.pdf (sneto 03.03.2019).

- Geodetska uprava Republike Slovenije (2018): *Letno poročilo o slovenskem trgu nepremičnin za leto 2017*. Dostopno na: http://www.e-prostor.gov.si/fileadmin/etn/Porocila/Letno_porocilo_za_letno_2017.pdf (sneto 03.03.2019).
- Kokelj, S. (2012): Analiza poslovnih con na Gorenjskem. Magistrsko delo. Ljubljana, Univerza v Ljubljani ; Ekonomika fakulteta. Dostopno na: <http://www.cek.ef.uni-lj.si/magister/kokelj910-B.pdf> (sneto 20.9.2019)
- Koželj, J. (2016): *Merila in kriteriji za določitev degradiranih urbanih območij (DUO 2). Naloga: 01/2015 DUO po pogodbi št. 2550 – 15 – 540002*. Ljubljana, MOP.
- Lampič B., in Bobovnik, N. (2018). [TP02] *Funkcionalno razvrstitev območja*. Ljubljana, Agencija Republike Slovenije za okolje. Dostopno na: <http://kazalci.arso.gov.si/si/content/funkcionalno-razvrstitev-obmocja#definitionsTitle>. (sneto 04.03.2019).
- Lampič, B., Cigale, D., Krevs, M., idr. (2016): *Celovita metodologija za popis in analizo degradiranih območij: vmesno poročilo (obdobje 15. 10. 2015-15. 3. 2016)*. Ljubljana, Univerza v Ljubljani ; Filozofska fakulteta.
- Lorber, L. (2006): Functional changes in Tezno, the industrial zone in Maribor. *Revija za geografijo*, 2(1), str: 95-108,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (2015): *Program izvajanja finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 2015-2020*. Dostopno na: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/Programi/Program_MGRT_22.4.2015_FINAL.pdf (sneto 02.06.2018).
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (2015): *Program spodbujanja internacionalizacije*. Dostopno na: https://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Analize/Program%20INTER%202015-2020_kon%C4%8Dna.pdf (sneto 24.02.2019).
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (1996): *Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ)*. Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=19963454> (sneto 25.02.2019).
- Ministrstvo za kulturo (2008): *Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1)*. Dostopno na: http://www.mk.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/veljavni_predpisi/varstvo_kulturne_dediscine/ (sneto: 25.02.2019).
- Ministrstvo za okolje in prostor (1999): *Zakon o ohranjanju narave*. Dostopno na: http://www.mop.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/veljavni_predpisi/narava/zakon_o_ohranjanju_narave/ (sneto 25.02.2019).
- Ministrstvo za okolje in prostor (2002): *Zakon o vodah*. Dostopno na: http://www.mop.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/veljavni_predpisi/okolje/zakon_o_vodah/ (sneto 25.02.2019).
- Ministrstvo za okolje in prostor. (2004a) *Strategija prostorskega razvoja Slovenije*. Dostopno na: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/publikacije/sprs_slo.pdf (sneto 01.06.2018).
- Ministrstvo za okolje in prostor (2004b): *Prostorski red Slovenije*. Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/51961> (sneto 01.06.2018).
- Vrste namenskih rab prostora (2018). *Uradni list Republike Slovenije*, 2/2018, str: 284. Dostopno na: https://www.uradni-list.si/files/RS_-2018-002-00050-OB~P003-0000.PDF (sneto 15.04.2019).
- Ministrstvo za okolje in prostor (2019): *Celovita presoja vplivov na okolje*. Dostopno na: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/presoje_vplivov_na_okolje/celovita_presoja_vplivov_na_okolje/ (sneto 02.03.2019).
- Nared, J., idr. (2016): *Policentrično omrežje središč in dostopnost prebivalstva do storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena*. Ljubljana, ZRC SAZU. Dostopno na:

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/studije/policentricno_omrezje.pdf (sneto 05.06.2018).

- OECD (2001): *Glossary of statistical terms*. Dostopno na: <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=1264> (sneto 06.03.2019)
- Pečar, J. (2018): Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna. *Delovni zvezek*, 27(4). Dostopno na: http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/dz/2018/Indeks_razvojne_ogrozenost_i_regij_2014_2020_metodologija_izracuna.pdf (sneto 16.12.2018).
- Potočnik Slavič, I. (2010). Geografski vidik obrtno-poslovnih con na slovenskem podeželju. *IB revija* 44(1). Dostopno na: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-QU0WKFMU> (sneto 2.4.2019)
- Šorman Lebar, A., Temeljotov Salaj, A. In Dečman Dobrnjič, O. (2012): Problematika načrtovanja poslovno-obrtnih con. *Urbani izziv*, (Posebna izdaja/2012), str: 58-64.
- Prostorski red Slovenije (2004). Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED3526#>
- PREGLED INSTITUCIJ PODPORNEGA OKOLJA V REPUBLIKI SLOVENIJI: Subjekti inovativnega in podjetniškega okolja. Dostopno na: http://free.unideb.hu/portal/sites/free.unideb.hu/files/pregled_institucij_podpornega_okolja
- Sitar Jaklin, M., idr. (2002): *Prostorski razvoj*. Dostopno na: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/prostorski_razvoj/prostor2020_2_5_povzetek.pdf (sneto 23.9.2019)
- Kavaš, D., idr., (2000): *Gospodarstvo in dolgoročni prostorski razvoj Slovenije, Končno poročilo*, Str. 163.
- Statistični urad Republike Slovenije (2016): *Nabor kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja za Slovenijo*. Dostopno na: <https://www.stat.si/Pages/cilji/> (sneto 07.04.2019).
- Statistični urad Republike Slovenije (2018): *Standardna klasifikacija dejavnosti*. Dostopno na: <http://www.stat.si/StatWeb/Methods/Classifications> (sneto 31.05.2018).
- Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (2016): *Slovenija in Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030*. Dostopno na: http://www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/razvojno_nacrtovanje/slovenija_in_agenda_2030/ (sneto 07.04.2019).
- Vlada Republike Slovenije (2016): *Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo*. Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/128222#!/Uredba-o-obmocjih-za-kmetijstvo-in-pridelavo-hrane-ki-so-strateskega-pomena-za-Republiko-Slovenijo> (sneto 20.05.2019).
- Vlada Republike Slovenije (2015): *Slovenska strategija pametne specializacije*. Dostopno na: http://www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/strategija_pametne_specializacije/ (sneto 24.02.2019).
- Vlada Republike Slovenije (2017): *Strategija razvoja Slovenije 2030*. Dostopno na: http://www.vlada.si teme_in_projekti/strategija_razvoja_slovenije_2030/ (sneto 03.02.2019).
- Vodeb, V., idr. (2016): *Nacionalno poročilo o urbanem razvoju - Habitat III*. Ljubljana, MOP.
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1). Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4291> (sneto 31.05.2018).
- Zakrajšek, G. (2009): *Vpliv inkubatorjev na podjetništvo in gospodarsko rast*. Diplomsko naloga. Koper, Univerza na primorskem ; Fakulteta za management.
- Zaletelj A. (2016): *Ključni kazalniki uspešnosti inkubatorjev in njihov vpliv na ustvarjanje novih delovnih mest*. Dostopno na: http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska_dela_1/pdfs/mb11_zaletelj-anze.pdf (sneto 18.9.2019)
- Zakon o urejanju prostora ; ZUreP-2. (2017). *Uradni list RS*, 61/17.
- ŽOKALJ, J. (2011): *Infrastrukturne potrebe za izvajanje dejavnosti*. Diplomsko naloga. Ljubljana,

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

11.0 Priloge

11.1 Priloga 1 - Vzpostavitev spletnega pregledovalnika podatkov »POSCO« s prilogami

11.2 Priloga 2 - Kartografski prikazi

Karta 1: Prikaz Slovenije, občin in števila poslovnih con v občinah

Karte 2: Prikaz statističnih regij Slovenije z občinami in števila poslovnih con v občinah

Karte 3: Prikaz občin, namenske rabe, poslovnih con, funkcionalno degradiranih območij in nerevitaliziranih urbanih območij

Karte 4: Prikaz statističnih regij Slovenije in con po pomembnosti

Karte 5: Prikaz statističnih regij Slovenije, poslovnih con in subjektov inovativnega okolja

Karte 6: Prikaz obrisov poslovnih con in parcel na podlagi DOF

,